[illegible] coii:
no c uen[illegible]
q libello 2 [illegible]
ꝑponere c [illegible]
tupacione [illegible]
lrās supsitā [illegible]
exceptionis p e [illegible]
lite q(ue)st fiet 2 [illegible]
ns pu [illegible]
nota qui maliciose [illegible] contrahit li[illegible]
vō. An iudex [illegible] ut alia
possit [illegible]
mota lite q(ue)st de qu(ib)us [illegible]
nova interpellatione opus [illegible]
q si an lite q(ue)st [illegible]
Iudicis [illegible] impedire litis [illegible]
[illegible] lite q(ue)st [illegible]
[illegible] lite [illegible] de lite q(ue)st in [illegible]
[illegible] Qualiter impedi[illegible]
[illegible] lite q(ue)st [illegible]
libello [illegible] ut [illegible] lite q(ue)st [illegible]
libello [illegible] contract [illegible]
[illegible] et de [illegible] alius [illegible]
[illegible]
Per quos fiat lite q(ue)st et an [illegible]
[illegible] lite q(ue)st [illegible]
Ubi et coram quo fiat lite q(ue)st[illegible]
q(ue)st [illegible] arbitro [illegible] valeat
vel [illegible] Quando fit li[illegible]
fuit porrectus libellus an sup[illegible]
dilatoriis vel sup incidenti quod[illegible]
[illegible] vel a [illegible] litibus [illegible]
fiat lite q(ue)st an parte [illegible] absente
Et de quibus [illegible] [illegible] a[illegible]
[illegible] lite q(ue)st non [illegible]
[illegible] de post [illegible]

ἀρεταῖς ταῖς μὲν ἐναντίαις ἀφροδίτη ταῖς δὲ μέθη.

Lib: 2 de ponto

Artibus ingenuis quæsita ē gloria multis

Lib: 2 de arte

Nec levis ingenuas pectus coluisse per artes
Cura sit & linguas edidicisse duas.

1808. Aesopus vixit anno 570. ante Christum.

X · 1 / 5 ‡ 5 Z X.

νηφε και μεμνασο απιστειν.

Matthæus Sebizius. Falcom: Sil.

Curtius Olomucensis

AESO=
PI PHRYGIS FA=
BVLAE GRAECE ET
Latine, cum alijs opuſculis,

quorum Index *proxima re=*
ſertur pagel=
la.

TVBINGAE PER
Vlrichum Morhardum, An.
M. D. XLVI.

INDEX AVTORVM HVIVS LIBRI.

CANDIDO LE- ctori. S.

ITerum exhibemus uobis Aesopi fabulas cum aliquot alijs libellis Graecè & Latinè, quod proximam aeditionem, quae tota graeca fuit, ijs qui adhuc tyrones sunt in Graecanica literatura, minus gratam fuisse cognouerimus, quibus hoc enchiridium praecipue paratur. Nam qui iam aliquatenus profecerunt, malunt in alijs autoribus se exercere. Nos etiam incipientibus consulendum putamus. Nec libet quibusdam hodie in Academijs uersari, ubi sunt publici Graecarum literarum professores, propter ingens istud dissidium, quod magnam orbis partem, sed praecipue gymnasia affligit, bonis studijs omnibus internicionem minitans, nisi melior deus aliquis succurat. Talibus igitur qui domi, suo, quod aiunt, Marte, aliquid Graecanicae eruditionis comparare uolunt, muti magistri uice erit Latina uersio. Vos nostram operam boni consulite, & bene ualete. Basileae.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΜΥΘΟ-
ποιοῦ, Μαξίμῳ τῷ Πλανούδῃ
συγγραφείς.

Πραγμάτων φύσιν τὴν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μετ' αὐτοὺς παρέδωκαν φέροντες. αἴσωπος δὲ, δοκεῖ πόῤῥω θειοτέρας ἐπιπνοίας τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἁψάμενος, πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελάσαι. καὶ γὰρ οὔτ' ἀποφαινόμενος, οὔτε συλλογιζόμενος οὔτε μὴν ἐξ ἱστορίας, ἣν ὁ πρὸ τῆς κατ' αὐτὸν ἡλικίας ἤνεγκε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδοτριβῶν, οὕτω τὰς τῶν ἀκροωμένων ἀγρεύει ψυχὰς, ὡς αἰσχύνεσθαι τοὺς λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν, ἃ μήτ' ὄρνιθες, μήτ' ἀλώπεκες. καὶ αὖ πάλιν μὴ προσέχειν ἐκείνοις, οἷς πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν καιρῷ νουνεχῶς προσεσχηκότα μυθεύεται. ἐξ ὧν μὲν κινδύνους ἐπηρείας αὐτοῖς διέδρα, ἃ δὲ μεγίστης ἐν τοῖς καιρίοις τῆς ὠφελείας ἔτυχεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν καθ' αὐτὸν βίον φιλοσόφου πολιτείας εἰκόνα προθέμενος, καὶ ἔργοις μᾶλλον ἢ λόγοις φιλοσοφήσας, τὸ μὲν γένος ἐξ ἀμορίου

τῆς

AESOPI FABVLATORIS VITA, à Maximo Planude compoſita.

RErum humanarū naturā perſecuti ſunt et alij, et poſteris tradiderunt. Aeſopus uero uidetur nō abſq; diuino afflatu, cum moralem diſciplinam attigerit, magno interuallo multos eorum ſuperaſſe. Etenim neq; definiendo, neq; ratiocinādo, neq; ex hiſtoria, quā ante ipſius ætatem tulit tempus, admonēdo, ſed fabulis penitus erudiēdo, ſic audientiū uenatur animos, ut pudeat ratione prędítos facere, aut ſentire, quæ neq; aues, neq; uulpes: & rurſus nō uacare illis quibus pleraq; bruta tēpore prudenter uacaſſe finguntur: ex quibus aliqua, pericula imminentia effugerunt, aliqua maximā utilitatē in opportunitatibus conſequuta ſunt. Hic igitur qui uitā ſuam philoſophicæ reipublicæ imaginē propoſuerat, & operibus magis quā uerbis philoſophatus, genus quidē traxit ex Amorio op-

τῆς φρυγίας κατῆγε τοῦ μεγάλης ἐπίκλησιν.
τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐφ' ᾧ καὶ σφόδρα
μοι δοκεῖ, τὸ τοῦ πλάτωνος ἐν γοργίᾳ καλῶς
ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρῆσθαι, ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ταῦ-
τα φησὶν ἐναντία ἀλλήλοις ἐστὶν, ἥτε φύσις καὶ
ὁ νόμος. αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἡ μὲν φύσις
ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ' ἀνθρώπων νό-
μος τὸ σῶμα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο. ἴσχυσε μέν-
τοι οὐδ' οὕτω τὴν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμή-
νασθαι, ἀλλὰ καίτοι πρὸς πολλὰ καὶ πολλα-
χόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς οἰκείας ἐκείνην
ἕδρας οὐχ οἷός τ' ἐγένετο μεταστῆσαι. ἐτύγ-
χανε δ' ὢν οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέ-
στατα τῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε.
καὶ γὰρ φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖνα. σιμὸς τὸν
τράχηλον, πρόχειλος, μέλας, ὅθεν καὶ τοῦ ὀνό-
ματος ἔτυχε (ταυτὸν γὰρ αἴσωπος τῷ αἰθίο-
πι) προγάστωρ, βλαισὸς, καὶ κυφός, τάχα
καὶ τὸν ὁμηρικὸν θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τοῦ
εἴδους ὑπερβαλλόμενος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐ-
τῷ χείριστον ἦν, τὸ βραδύγλωσσον, καὶ τὸ τῆς
φωνῆς ἄσημόν τε καὶ ἀδιάρθρωτον. ἃ πάν-
τα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν αἰσώπῳ παρασκευά-
σαι. καὶ γὰρ δὴ καὶ θαῦμα ἂν ἦν, εἰ οὕτως ἀτό-
πως ἔχων τι τοῦ σώματος, ἐξεγένετο τὰς τῶν
δουλούντων

pido Phrygię cognomēto Magnæ, ſed fortuna fuit ſeruus. Quare & magnopere mihi uidet̃ Platonis illud in Gorgia pulchre ſimul et uere dictũ: Plerunque enim hæc, inquit, contraria inter ſe ſunt, natura ſimul ac lex. Nam Aeſopi animũ natura liberũ reddidit, ſed hominum lex corpus in ſeruitiũ tradidit. Potuit tamē ne ſic quidē animi libertatem corrũpere. Sed quãuis ad res uarias, & in diuerſa loca trãsferret corpus, à propria tamen ſede illum traducere nõ potuit. Fuit aũt non ſolũ ſeruus, ſed & deformiſſimus omniũ ſuæ ętatis hominũ: nam acuto capite fuit, preſsis naribus, depreſſo collo, prominētibus labris, niger, unde & nomen adeptus eſt, (idem enim Aeſopus quòd Aethiops) uētroſus, ualgus, & incuruus: forte & Homericũ Therſitē turpitudine formæ ſuperans. Hoc uero omniũ in eo peſsimũ ęrat, tardiloquētia, et uox obſcura ſimul, & inarticulata. Quæ omnia etiã uident̃ ſeruitutē Aeſopo paraſſe. Etenim mirũ fuiſſet, ſi ſic indecēti corpore potuiſſet

δουλούτων ἄρκυς διαφυγεῖν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρί, τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινούστατος ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πάντων ἐπιβολώτατος. ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτὸν, ἅτε πρὸς τὴν οἰκίας ἔργον εἰκαίως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν. ὁ δ' ἀπελθὼν προθύμως τοῦ ἔργου εἴχετο. ἀφικομένου δέ ποτε καὶ τοῦ δεσπότου πρὸς τὸν ἀγρὸν, ἐφ' ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκοπὴν θέσθαι, γεωργός τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρον ἤνεγκεν. ὁ δ' ἐπὶ τῷ τῆς ὀπώρας ἡσθεὶς ὡραίῳ, ἀγαθόποδι τῷ οἰκέτῃ (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδὶ) φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὸ λουτρὸν παραθεῖναι. συμβὰν δ' οὕτω, καὶ τοῦ αἰσώπου κατά δή τινα χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ ἀγαθόπους λαβόμενος, βουλὴν τοιάνδε τῶν συνδούλων τινὶ προτείνει, ἐμφορηθῶμεν, εἰ δοκεῖ τῶν, σύκων, ὦ οὗτος, κἂν ὁ δεσπότης ὑμῶν ταῦτα ζητήσῃ. ἀλλ' ἡμεῖς τοῦ αἰσώπου καταμαρτυρήσομεν ἄμφω, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος, καὶ ἐπ' ἀληθεῖ θεμελίῳ, τῇ πρὸς τὸν οἶκον εἰσόδῳ, πολλὰ τῶν ψευδῶν ἐποικοδομήσομεν, καὶ τὸ μηδὲν ἔσται ὅγε εἷς πρὸς τοὺς δύο, καὶ ταῦτα

seruientiũ retia effugere. Sed corpore ſane tali, animo uero ſolertiſſimo natura extitit, & ad omne cõmentum feliciſſimus. Poſſeſſor igitur ipſius tanquã ad nullum domeſticũ opus cõmodum, ad fodiendũ agrũ emiſit. Ille uero digreſſus alacriter operi incũbebat. Profecto uero aliquãdo et hero ad agros, ut opera ſpecularetur, agricola quidam ficos egregias decerptas dono tulit. Ille uero fructus delectatus pulchritudine, Agathopodi miniſtro (hoc enim erat nomẽ puero) ſeruare iuſſit, ut ſibi poſt balneũ apponeret. Cum uero ita eueniſſet, atq; Aeſopo ob quãdam neceſſitatẽ ingreſſo in domũ, occaſione capta Agathopus conſiliũ huiuſmodi conſeruo cuidam offert: impleamur, ſi placet, ficubus, heus tu: ac ſi herus noſter has requiſierit, nos uero cõtra Aeſopum teſtificabimur ambo, quod in domũ ingreſſus ſit, & ficus clam comederit: & ſuper uero fundamẽto, uidelicet in domũ ingreſſione, multa mendacia inædificabimus: & nihil unus ad duos fuerit, præ-

τα μὴ δ' ἄνευ ἐλέγχων διᾶραί ποτε τὴν γλῶτταν δύναμιν ἔχων. δόξαντος δὴ τούτου, πρὸς τοὔργον ἐχώρησαν. καὶ τῶμ σύκωμ ἐσθίοντες ἔλεγομ ἐφ' ἑκάστῳ σὺν γέλωτι, φεῦ σοι δύστηνε αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, καὶ τὰ σῦκα ζητήσας, καὶ ἀκούσας, ὡς αἴσωπος αὐτὰ κατεδήδοκε, τόμ τε αἴσωπομ σὺν ὀργῇ κελεύει κληθῆναι, καὶ κληθέντι φησί. λέγε μοι ὦ κατάρατε, οὕτω μου κατεφρόνησας, ὡς εἰς τὸ ταμιεῖομ εἰσελθεῖν, καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα θοινήσασθαι; ὁ δὲ ἀκούωμ μὲν, καὶ συνιεὶς ἦμ, λαλεῖν δὲ εἶχεν οὐδ' ὁποσοοῦμ διὰ τὸ βραδύγλωσσον. μέλλων δὲ ἤδη τύπτεσθαι, τῶν κατηγόρωμ σφοδροτέρωμ ἐπικειμένωμ, πεσὼμ πρὸς τοὺς τοῦ δεσπότου πόδας, ἀνασχέσθαι μικρὸμ ἐδεῖτο. δραμὼμ δὲ, καὶ χλιαρὸμ ὕδωρ προσενεγκὼν, τοῦτό τε πέπωκε, καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς, αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνομ ἀνέβαλεν. οὔπω γὰρ τροφῆς ἁψάμενος ἔτυχεν. ἠντιβόλει γοῦν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διακόνους δρᾶσαι, ὡς ἂμ δῆλομ γένηται, τίς ὁ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νοήμομ αὐτοῦ θαυμάσας, οὕτω ποιεῖμ καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν, οἱ δ' ἐβουλεύσαντο πιεῖμ μὲν τοῦ ὕδατος, μὴ μέντοι καθεῖναι κατὰ τοῦ λαιμοῦ τοὺς δακτύλους

ſertim cũ ne ſine probationibus quidẽ diducere unq̃ os queat. Viſo uero hoc, ad opus acceſſerũt, & ficus deuorantes, dicebãt in ſingulis cũ riſu: Vę tibi infœlix Aeſope. Cum igitur herus rediſſet à lauacro, & ficus petiſſet, & audiuiſſet quod Aeſopus eas comederit, & Aeſopum cũ ira iubet uocari, & uocato ait: Dic mihi, o execrãde, ita me contẽpſiſti, ut in penu ingredereris, & paratas mihi ficus comederes: ille audiebat quidẽ, & intelligebat, ſed loqui poterat nullo modo ob linguæ tarditatẽ. Cum iam uerberandus eſſet, & delatores uehemẽtiores inſtarẽt, procũbens ad heri pedes, ut ſuſtineret ſe parũ, orabat: cum aũt accurriſſet, & tepidã aquam attuliſſet, eam bibit, & digitis in os demiſſis rurſum humorẽ ſolũ reiecit: nondũ enim cibum attigerat. rogabat igitur ut idem & accuſantes facerent, quo manifeſtũ fieret, quisnam ficus diſsipaſſet. herus aũt ingeniũ hominis admiratus, ſic facere & alios iuſsit: illi aũt deliberauerãt bibere quidẽ aquam, nõ tamen demittere in guttur

digitos,

δακτύλους, ἀλλ' ἐπὶ τὰ πλάγια τῶν γνάθων αὐτοὺς παραφέρειν. οὐκ ἔφθασαν δὲ πιόντες, καὶ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο ναυτίαν τοῖς πεπωκόσι παραχρῆμα ἐπενεγκὸν, αὐτομάτην παρέσχε τὴν ὀπώραν ἀναδοθῆναι. τότε τοίνυν πρὸ ὀφθαλμῶν πεσόντος, τοῦ τε κακουργήματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπότης ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας μαστίζεσθαι. οἱ δ' ἐπέγνωσαν σαφῶς κατὰ τὸ ῥηθὲν εἰπόντα, ὡς ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανεύεται, αὐτῷ λέληθε τὸ κακὸν ἀρχιτεκτονῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τοῦ μὲν δεσπότου εἰς ἄστυ ἐπαναζεύξαντος, τοῦ δ' αἰσώπου σκαπτοντος ᾗ προσετάχθη, ἱερεῖς τῆς ἀρτέμιδος εἴτ' ἄλλοι τινὲς ἄνθρωποι τῆς ὁδοῦ πλανηθέντες, καὶ τῷ αἰσώπῳ περιτυχόντες, προὐτρέποντο πρὸς διὸς ξενίου τὸν ἄνδρα, τὴν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδεῖξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, εἶτα καὶ ἡγησάμενος αὐτοῖς, εἰς ἣν ἐζήτουν ὁδὸν εἰσῳκίσεν. οἱ μὲν οὖν τοῦτο μὲν ἐπὶ τῇ ξενίᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ὁδηγίᾳ διαφόρως τοῦ ἀνδρὸς ὑπερχρηθέντες, τάς τε χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἦραν, καὶ εὐχῇ τὸν εὐεργέτην ἠμείψαντο. αἴσωπος δ' ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον κατατραπεὶς ὑπό τε τοῦ συνεχοῦς

πόνου

digitos, sed per obliqua maxillarũ eos circumferre. uix dum aũt biberant, cum tepida illa aqua nausea potis inducta effecit, ut spõte fructus redderetur. Tũc igitur ante oculos posito & maleficio ministrorũ & calumnia, herus iussit eos nudos flagro uapulare. illi uero cognouerunt manifeste dictũ illud, Qui in alterũ dolos struit, sibi inscius malũ fabricat. Sequenti uero die hero in urbẽ reuecto, Aesopo uero fodiente, quemadmodum iussus fuerat, sacerdotes Dianæ, siue alij quidam homines uia errantes, & Aesopum nacti, exhortabãtur per Iouem hospitalem, hominẽ, ut quæ in urbem duceret, uiã ostenderet. Ille cũ sub umbrã arboris uiros adduxisset, prius & frugalem apposuisset cœnã, inde & dux factus ipsis, in quam quærebant uiam induxit. Illi autem tum ob hospitalitatem, tum ob ducatum, mirum in modum uiro deuincti, & manus in cœlum eleuarunt, & precibus benefactorem remunerati sunt. Aesopus uero reuersus, & in somnum lapsus & assiduo

labore

πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν τύχην ἐπιστᾶσαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης καὶ λόγου δρόμον καὶ σοφίαν τὴν τῶν μύθων χαριζομένην. εὐθὺς οὖν διυπνισθεὶς, φησὶ, βαβαὶ πῶς ἡδέως κεκοίμημαι, ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα. καὶ ἰδοὺ ἀκωλύτως λαλῶ, βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θεοὺς συνῆκα πόθεν μοι τἀγαθὸν προσεγένετο τοῦτο. εὐσεβήσας γὰρ εἰς τοὺς ξένους, ἀντιλαμβανομένου τοῦ κρείττονος ἔτυχον. ποιεῖν οὖν τὸ εὖ ἀγαθῶν ἐστι πλήρες ἐλπίδων. οὕτω μὲν οὖν αἴσωπος ὑπερησθεὶς τῷ πράγματι, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τοῦ δ' ἐφεστηκότος τῷ ἀγρῷ (ζηνᾶς ἦν αὐτῷ τοὔνομα) πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ἐλθόντος, καὶ τούτων ἕνα, ἐπειδὴ μικρὸν ἐσφάλη τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ πατάξαντος, αἴσωπος παραχρῆμα ἀνέκραγεν, ἄνθρωπε, τί χάριν τὸν μηδὲν ἠδικηκότα οὕτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν εἰκῆ πληγὰς ἐμφορεῖς δι' ἡμέρας; πάντως ἀναγγελῶ ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. ζηνᾶς δὲ ταῦτα τοῦ αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγη τε οὐ μέσως, καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν, αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, οὐδὲν ἐμὸν ὄφελος ἔσται. φθάσας τοίνυν αὐτὸς κατηγορήσω αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δεσπότου, πρὶν αὐτὸς τοῦτ' αὐτὸ δράσῃ, καί με ὁ δεσπότης τῆς ἐπιτροπῆς παραλύσῃ.

ταῦτα

labore & æstu, uisus est uidere Fortunã astantẽ sibi, & solutionẽ linguæ & sermonis cursum, & eam quæ fabularũ est doctrinã largientẽ: statim igitur excitatus ait. Papę ut suauiter dormiui, sed & pulchrũ somniũ uidere uisus sum, & ecce expedite loquor: Bos, asinus, rastrũ, per deos intelligo, unde mihi bonũ accesserit hoc: quia.n. pius fui in hospites, propitiũ numẽ cõsequutus sum. Ergo benefacere, bona plenũ est spe. Sic igit͛ Aesopus lætatus facto, rursum cœpit fodere. Sed præfecto agri (Zenas erat ipsi nomẽ) ad operarios profecto, et horũ unũ, q̃niã parũ errauerat in ope, uirga uerberãte, Aesopus statim exclamauit: Homo, cuius gratia eũ qui nulla iniuria affecit, sic uerberas? & oĩbus temere plagas ingeris q̃tidie? oĩno renũciabo hęc hero. Zenas aũt hęc ab Aesopo audiẽs, obstupuit nõ mediocriter, & secũ ait: ꝙ Aesopus loqui cœperit, nulla mihi utilitas erit: ꝑueniẽs igit͛ ipse accusabo eũ corã dño, anteq̃ ipse hoc idem faciat, et me herus procuratione priuet.

His

ταῦτ' εἰπὼν εὐθὺ τῆς πόλεως πρὸς τὸν δεσπό-
την ἤλαυνε. καὶ δὴ σὺν θορύβῳ προσελθὼν,
χαῖρε φησὶ δέσποτα. ὁ δὲ, τί τεθορυβημένος πά-
ρει, φησὶ; καὶ ὁ ζηνᾶς, χρῆμά τι τερατῶδες ἐν τῷ
ἀγρῷ συνέβη. καὶ ὁ δεσπότης, ἤπου τι δένδρον
πρὸ καιροῦ καρπὸν ἤνεγκεν; ἢ τῶν κτηνῶν τι
παρὰ φύσιν ἐγέννησε; καὶ ὅς, οὐχ οὕτως, ἀλλ' αἴσω-
πος ἄναυδος τὸ πρότερον ὤν, νῦν λαλεῖν ἤρξα-
το. καὶ ὁ δεσπότης, οὕτω σοι μηδὲν τῶν ἀγαθῶν γέ-
νοιτο, τοῦτο νομίζοντι τέρας εἶναι. ὁ δὲ καὶ μάλα
φησίν. ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ περιύβρισεν, ἑκὼν παρί-
ημι δέσποτα, εἰς δὲ σὲ καὶ θεοὺς οὐ φορητὰ βλασ-
φημεῖ. ἐπὶ τούτοις ὀργῇ ληφθεὶς ὁ δεσπότης, τῷ
ζηνᾷ φησιν, ἰδού σοι παραδέδοται αἴσωπος. ἀπόδου,
δώρησαι, ὅ βούλει ἐπ' αὐτῷ ποίησον. τοῦ δὲ ζη-
νᾶ ἐπ' αὐτῷ γενομένου παραλαβόντος τὸν αἴσω-
πον, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ δεσποτείαν αὐτῷ ἀναγ-
γείλαντος, ἐκεῖνος ὅ, τι δήποτε βουλομένῳ σοί ἐστί
φησιν ἔργασαι. κατὰ δὲ δή τινα τύχην ἀνδρός
τινος κτήνη ζητοῦντος πρίασθαι, καὶ διὰ ταῦ-
τα τὸν ἀγρὸν διϊόντος, ἐκεῖνον καὶ τὸν ζηνᾶν
ἐρομένου, ἐκεῖνος θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοὶ φησιν
ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄρρεν, ὅπερ εἰ θέλεις
ὠνήσασθαι, πάρεστι. τοῦ δὲ ἐμπόρου φήσαντος
ἀποδειχθῆναι αὐτῷ τὸ σωμάτιον. καὶ τοῦ

ζηνᾶ

His dictis urbem uersus ad dn̄m uectus est, cęterū turbatus cū accessisset: Salue, inquit, here. Ille uero, Quid ꝑturbatus ades? inquit, Et Zenas, Res q̃dã monstrosa in agro cõtigit. Et herus, Nūquid arbor p̄ter tp̄s fructū tulit? aut iumentū aliq̃d p̄ter naturã genuit? Et ille, Nõ ita sed Aesopus qui antea erat mutus, nūc loqui cœpit, Et herus, Sic tibi nihil boni fiat, hoc existimãti monstrū esse. Et ille, Et sane, inquit: nã q̃ in me cõtumeliose dixit, sp̄õte p̄tereo here: in te aūt et deos ĩtolerabiliter cõuiciat. His ira ꝑcitus herus. Zenę ait, ecce tibi traditus est Aesopus, uēde, dona, ꝙ uis de eo facū. C Zenas aūt in potestate sua accepisset Aesopū, & ꝙ in eū haberet imperiū ei renunciasset: ille quodcunq; uolenti tibi licet, inquit, effice. Forte uero cum uir quidã iumenta q̃reret emere, & propterea ꝑ agrum illum iter faceret, & Zenam rogaret: ille, iumentum non licet mihi, inquit, uendere, sed mancipiū masculum: quod si uis emere, adest. cum uero mercator dixisset ostendi sibi seruulum, &

ζηνᾶ τὸν αἴσωπον μεταπεμψαμένου, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν, καὶ ἀνακαγχάσας, πόθεν σοί φησι πρὸς τὸν ζηνᾶν, ἤδε ἡ χύτρα; πότερον σέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδὲν ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη. ἵνα τί μοι τὴν πορείαν διέκοψας τουτουὶ τοῦ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦτ' εἰπὼν, ἀπίει τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. ὁ δ' αἴσωπος μεταδιώξας αὐτὸν. μεῖνόν φησιν. ὁ δὲ μεταστραφεὶς, ἄπιθί φησιν ἀπ' ἐμοῦ ῥυπαρώτατε κύων, καὶ ὁ αἴσωπος, εἰπέ μοι, τίνος ἕνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; καὶ ὁ ἔμπορος, κάθαρμα, ἵνα τί χρηστὸν πρίωμαι. σὺ δὲ ἄχρηστου καὶ σαπροῦ ὄντος, οὐ χρήζω. καὶ ὁ αἴσωπος, ὤνησαί με, καὶ εἴ τις ἐστι πίστις, πολλά σε ὠφελῆσαι οἷός τ' εἰμι, καὶ ὅς, τί δ' ἂν ὀναίμην, στυγήματος ὄντος αὐτόχρημα; καὶ ὁ αἴσωπος, οὐ πάρεστι σοι παιδία οἴκοι ἀτακτοῦντα καὶ κλαίοντα; τούτοις ἐπίστησόν με παιδαγωγὸν, καὶ πάντως αὐτοῖς ἀντὶ μορμοῦς ἔσομαι. γελάσας οὖν ἐπὶ τούτῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ πρὸς ζηνᾶ, πόσον τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ τριῶν φησιν ὀβολῶν. ὁ δὲ ἔμπορος αὐτίκα τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς κατεβάλλετο, λέγων, οὐδὲν κατεθέμην, καὶ οὐδὲν ἐπριάμην. ὁδευσάντων τοιγαροῦν, καὶ ἀφικομένων αὐτῶν οἴκαδε, παιδάρια δύο ἔτι

Zenas Aesopū accersisset, mercator uidēs ipsum, & cachinnatus, unde tibi, inquit ad Zenā, hæc olla? utrum truncus est arboris, an homo? hic nisi uocē haberet, ferme uideret uter inflatus. Quare mihi iter rupisti huiusce piaculi gratia? His dictis, abijt suam uiam. Aesopus uero insequutus ipsum, Mane, inquit. Ille autem cōuersus, Abi inquit, à me sordidissime canis. Et Aesopus, dic mihi cuius rei causa huc uenisti? Et mercator, Sceleste, ut aliquid boni emerem: tui qp inutilis & marcidus sis, non egeo. Et Aesopus, eme me, & si qua est fides, multū te iuuare potis sum. Et ille, Qua à te in re iuuari possem, cū sis odiū penitus? Et Aesopus. Nō'ne adsunt tibi pueruli domi turbulēti, & flentes? his pfice me pędagogū, oīno eis pro larua ero. ridens igit de hoc mercator, inquit Zenę, quāti malū hoc uēdis uas. Ille uero, Tribus, inquit, obolis. Mercator aūt statim tres obolos soluit, dicēs, Nihil exposui, et nihil emi. Cū igit iter fecissent, ac peruenissent in suā domū, pueruli duo qui

τῷ δεσπότῃ μηδὲ τελευτᾷ, τὸν αἴσωπον ἰδόντα καὶ συγχυθέντα ἀνέκραξε. καὶ ὁ αἴσωπος εὐθὺς τῷ ἐμπόρῳ φησίν, ἔχεις μου τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γελάσας, εἰσελθὼν φησίν, ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου. τὸν δὲ εἰσελθόντα καὶ ἀσπασάμενον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε ἄρα καινὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ φασὶ συμβέβηκεν, ὅτι σωμάτιον αἰσχρὸν οὕτως ἐπρίατο; ἀλλ' ὡς ἔοικεν, ἀντὶ βασκανίου τοῦτον τῆς οἰκίας ὠνήσατο. μετὰ δ' οὐ πολὺ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν τὰ πρὸς ὁδὸν εὐτρεπισθῆναι τοῖς δούλοις ἐπέσκηψε, μέλλειν γὰρ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς ἀσίαν πορεύεσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δ' αἴσωπος ἐδεῖτο τοῦ κουφοτάτου τῶν φορτίων αὐτῷ παραχωρεῖν ἅτε δὴ νεωνήτῳ, καὶ μή πω πρὸς τὰς τοιαύτας ὑπουργίας γεγυμνασμένῳ. τῶν δὲ, καὶ εἰ μηδὲν ἆραι βούληται συγγνώμην παρεχομένων, ἐκεῖνος οὐ δεῖν ἔλεγε, πάντων κοπιούντων αὐτὸν μόνον ἀσυντελῆ τυγχάνειν. τῶν δὲ ὅπερ ἂν ἆραι βούληται ἐπιτρεπόντων, δεῦρο κἀκεῖσε περιβλεψάμενος, καὶ σκεύη ἀθροίσας διάφορα, σάκκους καὶ στρώματα καὶ γυργάθους, ἕνα γύργαθον ἄρτων πεπληρωμένον, ὃν δύο βαστάζειν ἔμελλον, αὐτῷ ἐπιτεθῆναι κελεύει. οἱ δὲ γελάσαντες, καὶ μηδὲν

adhuc ſub matre erant, Aeſopo uiſo perturbati exclamauerũt. Et Aeſopus ſtatim mercatori inquit, Habes meæ pollicitationis probationẽ. Ille uero ridens: ingreſſus, inquit, ſaluta cõſeruos tuos, Introgreſſum autẽ, ac ſalutantẽ uidentes illi, Quodnã malũ noſtro hero, inquiunt, cõtigit, ut ſeruulum deformẽ adeo emerit? ſed ut uidetur pro faſcino domus hunc emit. Nõ multo uerò poſt & mercator ingreſſus, apparari res ad iter ſeruis iuſſit, quòd poſtridie in Aſiã profecturus eſſet. Illi igit̃ ſtatim uaſa diſtribuebant: at Aeſopus rogabat leuiſſimũ onus ſibi cõcedi tanq̃ nup empto, & nõdum ad hęc miniſteria exercitato. His autem, & ſi nihil tollere uelit, ueniã prębentibus, ille nõ oportere dixit, omnibus laborantibus ſe ſolũ inutilẽ eſſe. His ꝙ attollere uellet permittentibus, huc & illuc cũ circumſpexiſſet, & uaſa cõgregaſſet diuerſa, ſaccos & ſtramẽta & caniſtros, unũ caniſtrũ panis plenũ, quem duo baiulare debebant ſibi imponi iubet. Illi autem ridentes, & nihil

εἶναι μωρότερον τοῦ χυδαίου τούτου καθάρματος φαῦλοι, ὃς μικρῷ μὲν ἔμπροσθεν τὸ κουφότατον ἐδεῖτο ἆραι τῶν φορτίων, νῦν δὲ τὸ πάντων βαρύτατον εἵλετο, χρῆναι μέντοι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρῶσαι, ὑπολαβόντες τὸν γύργαθον, ἐπιτιθέασι τῷ αἰσώπῳ. ὁ δὲ κατὰ τῶν ὤμων τὸ φορτίον ἀπηχθισμένος, δεῦρο κἀκεῖσε διεκλονεῖτο. τὸν δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος ἀπεθαύμασεν, καὶ φησίν. αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν πρόθυμος ὤν, ἤδη τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν ἐξέτισε, κτήνους γὰρ φόρτον ἤρχετο. ἐπεὶ δὲ ὥρας οὔσης ἀρίστου κατέλυσαν, αἴσωπος κελευσθεὶς ἀρτοδοτῆσαι, ἡμίσεα τὸν γύργαθον, πολλῶν φαγόντων, ἐποίησεν, ὅθεν καὶ μετὰ τὰ τὸ ἄριστον κουφοτέρου τοῦ φορτίου γεγονότος προθυμότερον ὥδευε. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας οὗ κατήχθησαν πάλιν ἀρτοδοτήσας, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ κενὸν παντάπασιν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνέχων τὸν γύργαθον, πρῶτος ἁπάντων ᾔει, ὡς καὶ τοῖς συνδούλοις προτρέχοντα τοῦτον ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σαπρός ἐστιν αἴσωπος, ἤ τις ἕτερος, καὶ καταμαθοῦσιν ἐκεῖνον εἶναι θαυμάζειν, ὅπως τὸ μεμελανωμένον ἀνθρώπιον, νουνεχέστερα πάντων ἔπραξε, τοὺς ῥαδίως δαπανωμένους ἄρτους ἀράμενον. ἐκείνων τὰ

στρώματα

esse stultius uili hoc scelesto, inquientes, qui paulo ante leuissimũ rogabat tollere onus, nunc omnium grauissimum elegit: oportere tamen desiderium eius explere, sublatum canistrum imposuerunt Aesopo. Ille uero humeris onere grauatis huc & illuc dimouebat͂. Hunc uidens mercator, admiratus est, & inquit: Aesopus cum ad laborandũ prõptus sit, iam suum pretiũ psoluit. iumẽti em̃ onus sustulit. Cum uero hora prãdij diuertissent, Aesopus iussus panes dispensare, semiuacuũ canistrũ multis comedentib. fecit: unde etiã post prãdium leuiore onere facto alacrius incedebat. Verũ uesperi quoq; illic quò diuerterant pane distributo, postera die uacuo omnino humeris sublato canistro, primus omniũ ibat, ut & cõseruis præcurrentem hunc uidentibus dubium faceret utrum putridus esset Aesopus, an quis alius. Et cũ cognouissent illũ esse, admirabant͂, quòd denigratus homuncio solertius oĩbus fecerit: quoniam qui facile absumerẽtur panes, sustulit, cũ illi

στρώματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἐπιφορτισαμένων, ἃ μὴ φύσιν ἔλαχεν οὑτωσὶ δαπανᾶσθαι. ὁ μὲν οὖν ἔμπορος ἐπὶ τῇ ἐφέσῳ γενόμενος, τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀνδραπόδων σὺν κέρδει ἀπέδοτο, ὑπελείφθη δ' αὐτῷ τρία, γραμματικὸς, ψάλτης, καὶ ὁ αἴσωπος. τῶν δέ τις αὐτῷ συνήθων συμβουλεύσας εἰς σάμον ἀπᾶραι, ὡς ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρδει ἀπεμπωλήσοντι τὰ σωμάτια. πείθει. καὶ ὁ ἔμπορος ἐπιβὰς τῆς σάμου, τὸν μὲν γραμματικὸν σὺν τῷ ψάλτῃ καινὰς στολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ἐπὶ τοῦ πρατηρίου, τὸν δ' αἴσωπον, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι. ὅλος γὰρ ἦν ἁμάρτημα. ἐσθῆτα σάκκου τούτῳ περικαθάψας, μέσον ἀμφοῖν ἔστησεν, ὡς καὶ τοὺς ὁρῶντας ὑβρίσασθαι λέγοντας, πόθεν τοῦτο τὸ βδέλυγμα, τὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζον; αἴσωπος δὲ, καίπερ πολλῶν σκωπτόμενος, ἵστατο μέντοι τολμηρὰ πρὸς αὐτοὺς ἀτενίζων. ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἷς τῶν ἐνοικούντων ὢν τηνικαῦτα τῇ σάμῳ, προελθὼν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ θεασάμενος τοὺς μὲν δύο παῖδας σὺν εὐπρεπείᾳ περιϊσαμένους, μέσον δὲ τούτων τὸν αἴσωπον, ἠγάσατο τὴν τοῦ ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὅπως τὸν αἰσχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ τέταχεν, ὡς τῇ παραθέσει τοῦ δυσειδοῦς,

καλλί-

ſtramenta, & reliquã ſupellectilẽ baiularent, q̃ non eſt ſortita naturã, ut ſic abſumeret. Mercator itaq; cũ eſſet Epheſi, alia quidẽ mancipia cum lucro uendidit: remanſerunt autẽ ei tria, grammaticus, cantor & Aeſopus. Cũ uero quidã ex familiaribus ei ſuaſiſſet in Samũ ut nauigaret, tanq; ibi cũ maiore lucro diuendituro ſeruulos, pſuadet. Et mercator cũ peruenisſet in Samũ, grãmaticũ quidẽ et cantorẽ, utrunq; noua ueſte indutũ ſtatuit in foro, ſed Aeſopũ qm̃ nec unde poterat ornare (totus.n. erat mẽdoſus) ueſte ex ſacco ei circũpoſita, mediũ inter utrunq; cõſtituit, ut & uidẽtes ſtuperẽt, dicentes: unde hæc abominatio, q̃ & alios obſcurat? Aeſopus autẽ quamuis à multis morderet, ſtabat tñ audacter ad ipſos intuẽs. Xanthus uero philoſophus habitãs tũc Sami, profectus in forũ, & uidẽs duos quidẽ pueros cum ornatu aſtantes, mediũ uero horum Aeſopũ, admiratus eſt mercatoris cõmentum, quòd turpẽ in medio collocauerat, ut appoſitione deformis

 pulchrio-

καλλίους ἑαυτῶν τοὺς νεανίας φανῆναι. ἐγγυτέρω δ' ἐπιστὰς, ἐπύθετο τοῦ ψάλτου, πόθεν ἂν εἴη. καὶ ὅς, καππαδόκης. καὶ ὁ ξάνθος, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; ὁ δὲ, πάντα, καὶ ἐπὶ τούτοις αἴσωπος ἐξεγέλασε. τῶν δὲ σχολαστικῶν, οἳ τῷ ξάνθῳ συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαντα καὶ παραφήναντα τοὺς ὀδόντας, ἐξαίφνης καί τι τέρας ὁρᾶν δοξάντων, καὶ τοῦ μὲν, ἦ που κήλη ὀδόντας ἔχουσα λέγοντος, τοῦ δὲ, τί ποτε ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; τοῦ δ' ὡς οὐκ ἐγέλασεν, ἀλλ' ἐῤῥίγωσε. πάντων δὲ βουλομένων γνῶναι τίς ποτε ἦν ὁ γέλως, εἷς τις αὐτῶν προσελθὼν τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ὅτου χάριν ἐγέλασας; καὶ ὅς, ἀποχώρει θαλάττιον πρόβατον. τοῦ δὲ, ἀμηχανήσαντος τοῖς ὅλοις ἐπὶ τῷ λόγῳ, κἀκ τοῦ εὐθέως ἀναχωρήσαντος, ὁ ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησὶ, πόσου τιμήματος ὁ ψάλτης; τοῦ δὲ χιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, πρὸς τὸν ἕτερον ἦλθεν, ὑπερβάλλον ἀκούσας τὸ τίμημα, καὶ μέν τοι καὶ τοῦτον ἐρομένου τοῦ φιλοσόφου πόθεν ἂν εἴη, καὶ ἀκούσαντος ὅτι λυδὸς, καὶ ἐπανερομένου, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; κἀκείνου φαμένου πάντα, πάλιν ἐγέλασεν αἴσωπος. τῶν σχολαστικῶν

δέ τινος

pulchriores seipsis adolescentuli appa-
rerent. Propius aūt astans pcōtatus est
cantorē, cuias esset: & is, Cappadox. tū
Xanthus, quid igit̄ scis facere? hic, oīa.
atq; ad hæc Aesopus risit. Sed discipu-
lis qui cū Xantho unà erant, ut uiderūt
ipsum risisse, & ostēdisse dentes, statim
et aliquod monstrū uidere arbitrātibus:
& uno, certe hernia est, dentes habēs di-
cēte: alio uero, quid nā uidēs risit? alio,
non risisse, sed riguisse: omnibus autem
uolentibus cognoscere cur risisset, unus
ipsorum accedens Aesopo inquit, Cu-
ius rei gratia risisti? Et is, Abscede ma-
rina ouis. Illo uero confuso funditus eo
sermone, repenteque secedente, Xan-
thus inquit mercatori: quanto pretio
cantor? illo autem mille obolorum re-
spondente, ad alterum iuit, immenso
audito pretio. atqui & hunc rogitante
philosopho, cuias nam foret, & audito
Lydum esse: rursusq; rogante, quid er-
go scis facere? & illo dicente, omnia:
iterum risit Aesopus. Ex scholasticis
aūt

δέ τινος ἀπορουμένου, τί δήποτε οὗτος πρὸς πάντας γελᾷ; ἕτερος πρὸς αὐτὸν εἶπεν εἰ βούλει καὶ σὺ θαλάττιος τράγος ἀκοῦσαι ἐρώτησον. ὁ δὲ ξάνθος, καὶ αὖθις ἤρετο τὸν ἔμπορον, πόσου τιμήματος ὁ γραμματικός; κἀκείνου τρισχιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, δυσφόρως ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τιμήματος, καὶ τραπεὶς ἀπῄει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ τὰ σωμάτια. καί φησιν, ἀλλὰ δόγμα κεῖται, μὴ ἀνδράποδον ὠνεῖσθαι τῶν πολυτίμων. ἑνὸς δὲ τούτων φαμένου, ἀλλ' εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, τὸν γοῦν αἰσχρὸν τοῦτον οὐδεὶς νόμος ἐμποδὼν ἵσταται μὴ ὠνήσασθαι. τὴν αὐτὴν γὰρ καὶ οὗτος λειτουργίαν εἰσοίσει, καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα τούτου καταθησόμεθα. ὁ ξάνθος ἔφη, ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη ὑμᾶς ἐκτῖσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸν δοῦλον ὠνήσασθαι, ἄλλως τε, καὶ τὸ γύναιόν μου καθάριον ὂν οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπ' αἰσχροῦ σωματίου ὑπηρετεῖσθαι. τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ' ἐγγὺς ἡ γνώμη, κατὰ τὸ μὴ πείθεσθαι γυναικί. ὁ φιλόσοφος εἶπε, λάβωμεν πρότερον πεῖραν, εἰ οἶδέ τι, μήποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπόληται. προσελθὼν γοῦν τῷ αἰσώπῳ, χαῖρέ φησι. καὶ

ὅς,

autē quodā dubitante, quid nam hic ad omnes ridet? alius ei dixit: si uis & tu marinus hircus uocari, roga. Xanthus aūt & rursus rogauit mercatorē, quanto pretio grāmaticus? & illo tribus millibus obolorū respōdente, ægre philosophus tulit immēsum preciū, & auersus discedebat. Scholasticis autem petentibus, an nō placuerint ei seruuli: næ inquit, sed decretū est nō emere mancipium pretiosum. uno aūt ipsorū dicente, sed si hæc ita se habent, igit̃ turpē hūc nulla lex impedimento est, ne ematur: idem enim & hic ministerium afferet, & nos pretium huius exponemus. Xanthus ait, sed ridiculum esset, uos soluisse pretium, me autē seruū emisse, alioqui & uxorcula mea munditię studiosa, nō ferret à deformi seruulo seruiri sibi. At scholasticis rursus dicētibus: sed prope est sentētia, ne pareat̃ fœminę. Philosophus dixit, Faciamus prius periculū an sciat aliquid, ne & p̃tiū in cassum pereat. Adiēs igit̃ Aesopū, gaude inquit. Et ille

ὅς, μὴ γὰρ ἐλυπούμην; καὶ ὁ ξάνθος, ἀσπάζομαί σε. κἀκεῖνος, κἀγὼ σέ. καὶ ὁ ξάνθος, ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τῷ παραλόγῳ καὶ ἑτοίμῳ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπλαγεὶς, ἤρετο, ποταπὸς εἶ; ὁ δὲ, μέλας φησί. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτό φημι, ἀλλὰ πόθεν γεγένησαι. καὶ ὅς, ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρός μου. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ' ἐν ποίῳ τόπῳ γεγένησαι. κἀκεῖνος, οὐκ ἀνήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν ἀνώγεῳ, ἢ κατώγεῳ. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ἐπίστασαι; κἀκεῖνος, οὐδέν. καὶ ὁ ξάνθος. τίνα τρόπον; ὁ δὲ, ἐπειδήπερ οὗτοι πάντα ἐπίστασθαι ἐπηγγείλαντο, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδὲ ἕν. καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ ὑπερφυῶς ἀγάμενοι. νὴ τὴν θείαν πρόνοιαν ἔφασαν, πάνυ καλῶς ἀπεκρίνατο. οὐδὲ γάρ ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς ἂν πάντα εἰδείη. διὸ γὰρ ταῦτα δηλαδὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις οὖν ὁ ξάνθος φησὶ, βούλει πρίωμαί σε; καὶ ὁ αἴσωπος, ἐμοῦ πρὸς τοῦτο συμβούλου δέῃ; ὁπότερόν σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι, ἢ μὴ, ποίει. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς βίαν ποιεῖ, τοῦτο παρὰ τῇ σῇ κεῖται γνώμῃ. κἂν μὲν βούλῃ, βαλαντίου θύραν ἀνοίξας, ἀργύριον ἀρίθμει, εἰ δὲ μὴ, μὴ σκῶπτε. πάλιν οὖν οἱ σχολαστικοὶ

πρὸς

ille:nũnam tristabar? Et Xanthus, Saluto te. Et ille, Et ego te. Et Xanthus unà cum aliis inexpectato & prompto responso stupefactus, rogauit, cuias es? ille, niger. Et Xanthus: nõ hoc inq̃, sed unde natus sis. Et is; ex uentre matris meę. Nõ hoc dico, sed ĩ q̃ loco natus sis. Et ille; nõ renunciauit mihi mater mea utrũ in sublimi loco an in humili. Et philosophus: quid uero facere nosti? Et ille: nihil. Et Xanthus, quomodo? Quoniam hi omnia nosse professi sunt, mihi autem reliquerũt nihil: Atq; hæc scholastici uehementer admirati, per diuinã prouidentiã dixerũt, ualde bene respõdit: nullus .n. est homo, qui oĩa norit: & propterea scilicet & risit. Rursus igit̃ Xanthus inquit, Vis emã te? Et Aesopus, Me hac in re consultore eges? utrũ tibi uidet̃ melius, aut emere aut nõ, fac. Nullus .n. quicq̃ ui facit: hoc in tua positũ est uolũtate: et si uolueris, crumenę ianuã apiẽs, argẽtũ numera: sin uero minime, ne cauillare. Rursus igit̃ scholastici

προς ἀλλήλους ἔφασαν, νὴ τοὺς θεοὺς νενίκηκε τὸν καθηγητήν. τοῦ δὲ ξάνθου φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε δραπετεῦσαι βουλήσῃ; γελάσας ὁ αἴσωπος ἔφη, τοῦτο εἰ βουλήσομαι πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβούλῳ, ὃς δὴ καί σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί, καὶ ὁ ξάνθος, καλῶς μὲν λέγεις, ἀλλ' αἰσχρὸς εἶ. κἀκεῖνος, εἰς τὸν νοῦν ἀφορᾶν δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὴν ὄψιν. τότε δὴ ἐμπόρῳ προσελθὼν ὁ ξάνθος φησὶ, πόσου τοῦτον πωλεῖς; καὶ ὃς κερτομήσαι μου πάρει τὴν ἐμπορίαν, ὅτι τοὺς ἀξίους σου παῖδας ἀφεὶς, τὸν αἰσχρὸν τοῦτον εἵλου. θάτερον τῶν λοιπῶν ὤνησαι, τοῦτον δὲ πρόσδομα λάβε. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ δῆτα, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμπορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν σχολαστικοὶ παραχρῆμα συνεισενέγκοντες κατέθεντο, ὁ δὲ ξάνθος ἐκτήσατο. οἱ τοίνυν τελῶναι τὴν πρᾶσιν μεμαθηκότες παρῆσαν ἀνακρίνοντες, τίς μὲν ὁ ἀπεμπωλήσας, τὶς δ' ὁ πριάμενος. αἰσχυνομένων δ' ἀμφοτέρων ἑαυτοὺς ἀνειπεῖν διὰ τὸ πενιχρὸν τοῦ τιμήματος, ὁ αἴσωπος στὰς εἰς τὸ μέσον ἀνέκραξεν. ὁ μὲν πραθεὶς, ἐγώ. ὁ πριάμενος δ' οὑτοσὶ, καὶ ὁ πωλήσας ἐκεινοσί. εἰ δ' αὐτοὶ σιωπῶσιν, ἐγὼ ἄρα ἐλεύθερός εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες ἐχαρίσαντο τῷ ξάνθῳ τὸ τέλος,

καὶ

inter se dixerunt, p deos superauit præceptorem. Xanthus uero cum dixisset, si emero te, fugere uoles? ridens Aesopus ait: hoc si uoluero facere, nullo modo utar te consultore, ut & tu paulo ante me. & Xanthus: bene dicis, sed deformis es. & ille: mentẽ inspicere oportet, ò philosophe, & nõ faciẽ. tunc mercatorẽ adiens Xãthus, inquit: quãti hũc uendis? & ille: ut uituperes, ades, meas merces? qm̃ te dignos pueros dimittẽs, deformem hũc eligis? alterũ horũ eme, hunc autẽ auctarium accipe. & Xanthus: non certe, sed hunc. & mercator, sexaginta obolis eme. & scholastici cõfestim collatos exposuerunt, Xanthus autẽ possedit, Itaq; publicani uenditione cognita, aderant indagãtes, quis uẽdiderit, quis emerit: at cum puderet utrunq; se pronũciare propter uilitatem pretij, Aesopus stans in medio exclamauit, Qui uenditus est ego sum: qui emit, hic: qui uẽdidit ille: si uero ipsi tacuerint, ego igit liber sum, Publicani uero diffusi risu, donato Xãtho uectigali,

καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπιόντι τῷ ξάνθῳ. μεσημβρινοῦ δὲ καύματος ὄντος, ὁ ξάνθος ἐν τῷ περιπατεῖν τὸν χιτῶνα ἀνασυράμενος οὔρει. ὅπερ ἰδὼν αἴσωπος, καὶ τῶν ἱματίων ἐκείνου δραξάμενος, ὄπισθεν πρὸς ἑαυτὸν εἵλκυσε, καὶ φησί. τὴν ταχίστην με πώλησον, ἐπεὶ δραπετεύσω. καὶ ὁ ξάνθος, ἀνθ᾽ ὅτου; ὅτι φησὶν, οὐκ ἂν δυναίμην τοιούτῳ ὑπηρετεῖσθαι δεσπότῃ. εἰ γὰρ σὺ δεσπότης ὢν, καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως ἄνεσιν οὐ παρέχεις τῇ φύσει, ἀλλὰ βαδίζων οὐρεῖς, εἰ τύχοι τὸν δοῦλον ἐμὲ πρός τινα σταλῆναι διακονίαν, κἂν τῷ μεταξὺ τῆς πορείας τοιόνδε τι ἀπαιτῆσαι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πᾶσα πετόμενόν με ἀποπατεῖν. ἐν ὁ ξάνθος, τοῦτό σε θορυβεῖ; τρία κακὰ βουλόμενος διαδρᾶναι βαδίζων οὐρῶ. καὶ ὅς, ποῖα; κἀκεῖνος. ἐστί μοι, τὴν μὲν κεφαλὴν κατέκαυσεν ἂν ὁ ἥλιος, τοὺς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος ὂν ἐκπεπυρωμένον, ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὴν ὄσφρησιν ἂν ἐλυμήνατο. καὶ ὁ αἴσωπος, βάδιζε, πέπεικάς με. ἐπεὶ δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν. ὁ ξάνθος προσαγγείλας τῷ αἰσώπῳ μένειν πρὸ τοῦ πυλῶνος, ἐπειδὴ καθάριον ὂν αὐτῷ τὸ γύναιον ᾔδει. καὶ οὐκ ἐχρῆν ἐξαπίνης τοιοῦτον αἶσχος αὐτῇ φανῆναι, πρίν τινα καὶ πρὸς

abierunt. Aesopus igit sequebatur in domũ euntem Xanthũ. Cum meridianus aũt æstus esset, Xanthus inter deambulandũ palliũ attollens mingebat: q̃d uidẽs Aesopus uestibus illius prensis, retro ad seipsum traxit, atq; inquit. q̃ celerrime me uende, quoniã fugiã. & Xanthus, quamobrẽ? quoniam inquit, nõ possem tali seruire hero. si enim tu herus es & neminẽ times, tamẽ relaxationẽ non p̃bes naturæ, sed eundo mingis: si obtigerit seruum me ad aliquod ministeriũ, & inter eundũ tale quid exigat natura, necesse omnino fuerit uolãdo cacare. Et Xanthus, hoc te turbat? tria mala uolens euitare, eundo mingo. Et ille: q̃? Et hic, stãti mihi caput perussisset sol, pedes uero terræ solũ torridũ, lotij aũt acrimonia olfactũ offendisset. Et Aesopus: uade, p̃suasisti mihi. Postquam autẽ domi fuerunt, Xanthus iubens Aesopo manere ante uestibulum quoniã elegantiusculã esse sibi mulierculam sciebat, neq; oportere ilico talem turpitudinem ei ostendi, anteq̃ aliquis

αὐτὴν ἀσπάσηται. αὐτὸς δ' εἰσελθὼν λέγει, κυρία, οὐκέτι με τοὐντεῦθεν ὀνειδιεῖς τῆς θεραπείας, ἧς πρὸς τὴν θεραπαινίδων τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ κἀγὼ παιδίσκην σοι ἐπριάμην, ἐν ᾧ καὶ ὄψει κάλλος, οἷον οὔπω τεθέασαι, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τοῦ πυλῶνος ἕστηκε. κἀκεῖνος μὲν ταῦτα. αἱ δέ γε θεραπαινίδες ἀληθῆ νομίσασαι τὰ λεχθέντα, πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀγεννῶς ἠμφισβήτουν περὶ τοῦ, τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ τοῦ ξάνθου γυναικὸς εἴσω κληθῆναι τὸν νεώνητον κελευσάσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα, καὶ ὡς ἀρραβῶνα τὴν κλῆσιν ἁρπάσασα, τὸν νεώνητον ἐκδραμοῦσα ἐκάλει. κἀκείνου φαμένου, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι, ἐκπλαγεῖσα, σύ φησιν εἶ; καὶ ὅς, ναί. κἀκείνη, ἀβάσκαντε, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, καὶ πάντες φύγωσι. καὶ μέν τοι καὶ ἄλλης ἐξελθούσης, καὶ ὡς εἶδεν αὐτόν, παταχθείη σου φαμένης τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦρο εἴσελθε, ἀλλὰ μὴ προσεγγίσῃς μοι. εἰσελθὼν ἔστη ἀντικρὺ τῆς δεσποίνης. ἡ δέ, τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρεψε πρὸς τὸν ἄνδρα, φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας ἤνεγκας; ἔκβαλε αὐτὸν τοῦ προσώπου μου. κἀκεῖνος, ἅλις σοὶ κυρία, μὴ ὑποσκώπτε μου τὸν νεώνητον. ἡ δέ, δῆλος εἶ ξάνθε μισήσας με, ἑτέραν ἀγαγέσθαι βουλόμενος,

καὶ

ipsi urbana diceret: ipse aūt ingressus dicit, domina nō etiā post hac obijcies ministeriū, q̊d mihi tuę pedissequę pstent. Iam em̄ & ego puerū tibi emi, in quo uidebis pulchritudinē, qualē nūq̃ uidisti, qui & iā ante uestibulū stat. Et ille quidē hæc. pedisseq̄ aūt uera existimātes q̄ dicta fuerāt, inter se nō mediocriter cōtendebāt, cui nā ipsarū sponsus nup emptus futurus sit. Xāthi uero uxore ītro uocari nouitiū iubēte mācipiū, una ex alijs magis accelerās, et ut arabonē uocationē arripiēs, nouitiū seruū egressa accersebat. Et illo dicēte: ecce ego adsum, stupefacta, tu, inquit, es? Et hic, nę. Et illa, Sine inuidia, ne ingrediaris intrò, & oēs fugiāt. Et tn̄ & alia egressa, ac ut uidit ipsum, cędat tua dicēte facies, & huc ingredere, sed ne appropinq̄s mihi: Ingressus stetit corā dn̄a, q̄ cū eū uidisset, oculos auertit ad uirū, inquiēs, unde mihi hoc mōstrū attulisti? abijce ipm à facie mea. Et ille, Satis tibi dn̄a, ne meum submorde nouitiū seruū. Hæc aūt, uideris Xāthe osus me aliā inducere uelle,

καὶ ἴσως αἰδούμενος φράσαι μοι, ὡς τῆς οἰκί-
ας ἀναχωρήσω, τὸν κυνοκέφαλόν μοι τοῦτον
κεκόμικας, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ δυσαναχετοῦσα
λατρείαν, φύγω. δὸς οὖν μοι τὴν προῖκά μου καὶ
πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τοῦ ξάνθου μεμψαμέ-
νου τὸν αἴσωπον, ὡς κατὰ μὲν τὴν ὁδὸν ἀστεῖά τινα
φθεγξαμένου περὶ τῆς ἐν τῷ βαδίζειν οὐρήσεως,
νυνὶ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα μηδὲν λέγοντος, αἴ-
σωπος ἔφη, βάλε αὐτὴν εἰς τὸν βάραθρον. καὶ ξάν-
θος, παῦε κάθαρμα, ἢ οὐκ οἶσθ' ὅτι ταύτην ὡς
ἐμαυτὸν στέργω; καὶ ὁ αἴσωπος, ἐρᾷς τῆς γυναίου;
κἀκεῖνος, πάνυ μὲν οὖν δραπέτα. καὶ πρὸς τοῦτο
αἴσωπος κροτήσας εἰς το μέσον τὸν πόδα, μεγά-
λως ἀνέκραξε, ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικο-
κρατεῖται. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν αὐτοῦ δέσποιναν
ἔφη σὺ ὦ δέσποινα, ἐβούλου τὸν φιλόσοφον ὠνή-
σασθαί σοι δοῦλον νέον, εὐσωματοῦντα, σφρι-
γῶντα, ὃν ἔδει γυμνὴν σε κἂν τῷ βαλανείῳ
θεᾶσθαι, καί σοι προσπαίζειν τὰ εἰς αἰσχύνην
τοῦ φιλοσόφου. εὐριπίδη, χρυσοῦν ἐγώ σου φη-
μὶ τὸ στόμα, τοιαῦτα λέγον. πολλαὶ μὲν ὀρ-
γαὶ κυμάτων θαλαττίων, πολλαὶ δὲ ποτα-
μῶν, καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαί. δεινὸν δὲ πε-
νία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία, πλὴν οὐδὲν οὕτω δει-
νὸν, ὡς γυνὴ κακή. σὺ δ' ὦ δέσποινα φιλοσόφου

γυνὴ

& forte dũ pudet dicere mihi, ut tua domo abſcedã, cahicipitem mihi hunc apportaſti, ut eius ægre latura miniſteriũ fugiam, da igitur mihi dotem meã, atq; ibo. Xantho increpante Aeſopum tanquam in itinere urbana quædam locutum de mictu inter eundum, nunc uero mulieri nihil dicentẽ: Aeſopus ait, projice ipſam in barathrum. Et Xanthus, Tace ſcelus, an neſcis me hanc, ut me ipſum, amare? Et Aeſopus, Amas muliercula͂? Et ille. Admodũ quidẽ fugitiue. Et ad hoc Aeſopus pulſato medio pede ualde exclamauit: Xãthus philoſophus uxorius eſt: & uerſus ad ſuã dominam, ait, Tu ô domina uelles philoſophũ emiſſe tibi ſeruum iuuenẽ bono habitu, uigẽtẽ, qui te nudã in balneo ſpectaret, & tecũ luderet in dedecus philoſophi? O Euripides, aureũ ego tuũ inquam os, talia dicẽs: Multi impetus fluctuũ marinorũ, multi fluminũ, & ignis calidi flatus, dura res paupertas, dura & alia infinita, tñ nihil æque durũ ut mulier mala, Tu uero ô domina, philoſophi

γυνὴ οὖσα, ὑπὸ καλῶν νεανίσκων ὑπηρετεῖσθαι μὴ θέλε, μή πως ὕβριν τῷ ἀνδρί σου προστρίψῃς. ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντειπεῖν δυνηθεῖσα, πόθεν ἄνερ φησὶ τὸ κάλλος τοῦτο τεθήρακας; ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς οὗτος φαίνεται, καὶ εὐτράπελος. διαλλαγήσομαι τοίνυν αὐτῷ. καὶ ὁ ξάνθος, αἴσωπε, διήλλακταί σοι ἡ σὺ δέσποινα. καὶ ὁ αἴσωπος εἰρωνευσάμενος, μέγα τι χρῆμά φησι τὸ πραῧναι γυναῖκα. καὶ ὁ ξάνθος, σιώπα τοὐντεῦθεν. ὠνησάμην γάρ σε εἰς δουλείαν, οὐκ εἰς ἀντιλογίαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ξάνθος ἕπεσθαι τῷ αἰσώπῳ κελεύσας, πρός τινα τῶν κηπωρῶν ἧκεν ὠνησόμενος λάχανα. τοῦ δὲ κηπωροῦ δέσμην λαχάνων θερίσαντος, ἀνείληφεν αἴσωπος. τοῦ δὲ ξάνθου μέλλοντος ἤδη τῷ κηπωρῷ καταβάλλειν τὸ κέρμα. ὁ κηπωρὸς ἔα κύριέ φησιν, ἑνὸς προβλήματος παρὰ σοῦ δέομαι. καὶ ὁ ξάνθος, τίνος; καὶ ὅς, τί δή ποτε, τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καίπερ ἐπιμελῶς σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδευόμενα, βραδεῖαν ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν. οἷς δ' αὐτομάτη ἐκ γῆς ἡ ἀνάδοσις, καίτοι μηδεμιᾶς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις, τούτοις ὀξυτέρα ἡ βλάστησις. ὁ μὲν οὖν ξάνθος, καίτοι φιλοσόφου τῆς ζητήσεως οὔσης μηδὲν

ἕτερον

uxor, a pulchris adolescẽtulis seruiri tibi noli, ne q̊ pacto contumeliã uiro tuo inflixeris. Illa hæc audiens, cũ nihil cõtradicere posset: Vnde uir, inquit, pulchritudinem hancuenatus es? sed & loquax putridus hic uidet̃, & facetus, reconciliabor igit̃ ei. Tum Xanthus, Aesope, recõciliata est tibi tua hera. & Aesopus ironice loquens, Magna res inquit, placare mulierẽ, Et Xãthus, Tace posthac, emi enim te ad seruiẽdũ, nõ ad cõtradicendũ. Postera die Xãthurs Aesopo sequi iusso, ad hortũ quendam iuit empturus olera. cũ uero olitor fasciculũ olerũ messuisset, accepit Aesopus: Xãtho autẽ soluturo iam hortulano pecuniã: hortulanus, dimitte domine inquit, unũ problema à te desidero. et Xãthus, quid nã? tum ille quid ita, quæ à me plãtant̃ olera, quãuis diligenter & fodiant̃ & irrigent̃, tardũ tamẽ suscipiunt incrementũ: quibus uero spontanea è terra pullulatio, & si nulla cura adhibet̃, ijs tamen celerior germinatio? Xanthus igitur, licet philosophi q̃stio foret, cũ nihil

ἕτερον συνοήσας εἶπεν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις διοικεῖσθαί φησιν. ὁ δ᾽ αἴσωπος, παρὼν γὰρ, ἐγέλασε. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς. ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ αἴσωπος, καταγελῶ φησιν, ἀλλ᾽ οὐ σοῦ, τοῦ δὲ διδάξαντός σε. ἃ γὰρ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦθ᾽ ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τῆς λύσεως. προβαλοῦ τοίνυν ἐμὲ, κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ ξάνθος ἐπιστραφεὶς, λέγει τῷ κηπωρῷ. ἥκιστα πάντων εὐπρεπές ἐστιν ὦ τᾶν, ἐμὲ τὸν ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τὰ νῦν ἐν κήπῳ λύειν σοφίσματα. παῖς δέ μου οὑτοσὶ, πολλῶν πεῖραν ἔχων ἀκολουθίας, τούτῳ προσαναθέμενος, τῆς λύσεως τεύξῃ τοῦ ζητουμένου. καὶ ὁ κηπωρὸς, οὗτος ὁ αἰσχρὸς γράμματα οἶδεν; οἴμοι τῆς δυστυχίας. ἀλλὰ φράσον ὦ λῷστε, εἰ τοῦ ζητουμένου τὴν διασάφησιν ἔγνωκας. καὶ ὁ αἴσωπος, ἡ γυνή φησιν ἐπειδὰν πρὸς δεύτερον γάμον ἔλθῃ, τέκνα ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα, εἶπερ εὕροι καὶ τὸν ἄνδρα, τέκνα ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς τεκνοποιησάμενον. ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα ἐπηγάγετο, τούτων μήτηρ ἐστὶν, ἃ δ᾽ εὗρεν ἐν τῷ ἀνδρί τούτων ἐστὶ μητρυιά. πολλὴν οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφοράν. τὰ μὲν γὰρ

ἐξ αὐτῆς

aliud sciret dicere, à diuina prouidentia & hoc inter cætera gubernari inquit. Aesopus uero (aderat enim) risit. Ad quē philosophus: rides ne, an derides? & Aesopus: derideo inquit, sed non te, uerum qui te docuit. quæ enim à diuina prouidentia fiunt, hæc à sapientib. uiris solutionē sortiunt. Oppone itaq; me, & ego soluam problema. Interim itaq; Xanthus conuersus inquit olitori: minime omniū decens est, ô amice, me qui in tantis auditorijs disceptauerim, nunc in horto soluere sophismata. Puero aūt huic meo, qui cōsequentia multorū callet, si proposueris, solutionē consequeris quæsiti. Et olitor, Hic turpis literas nouit? ô infelicitatē. Sed narra ô optime si quæsiti declarationē nosti. Et Aesopus, Mulier, inquit, cū ad secundas nuptias iuerit, liberis ex priore uiro susceptis, si uirū quoq; inuenerit filios ex priore uxore genuisse, quos ipsa filios adduxit, horū mater est: quos inuenit penes uirum, horum est nouerca. Multam igit in utrisq; ostendit differentiā. Nā quos

ex se

ἐξ αὐτῆς φιλοστόργως καὶ ἐπιμελῶς τρέφουσα διαγίνεται. τὰ δ' ἐξ ἀλλοτρίων ὠδίνων, μισεῖ, καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη, τὴν ἐκείνων τροφὴν περικόπτουσα, τοῖς ἑαυτῆς προστίθησι τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ φύσει, ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀλλότρια. τὸν ἴσον δὴ καὶ ἡ γῆ τρόπον, τῶν μὲν αὐτομάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων, μήτηρ ἐστίν. ἃ δ' αὐτὸς ἐμφυτεύσῃς, τούτων γίνεται μητρυιά. οὗ χάριν, καὶ μᾶλλον, ὡς γνήσια, τὰ οἰκεῖα τρέφει καὶ θάλπει. τοῖς δὲ παρὰ σοῦ φυτευομένοις, οὐ τοσαύτην, ὡς νόθοις, τὴν τροφὴν νέμει. ἐπὶ τούτοις ἡσθεὶς ὁ κηπωρὸς, πιστεύσαις ἄν μοί φησιν, ὅτι με ἀμηχάνου λύπης, καὶ ἀδολεσχίας ἐκούφισας. ἄπιθι προῖκα φέρων τὰ λάχανα. καὶ ὁσάκις σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδίζων λάμβανε. μεθ' ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθόντος τοῦ ξάνθου, καί τισιν ἐντυχόντος ἐκεῖ τῶν φίλων, καὶ πρὸς τὸν αἴσωπον εἰρηκότος, εἴς τε τὴν οἰκίαν προσδραμεῖν, καὶ φακῆν εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλόντα ἑψῆσαι, ἐκεῖνος ἀπελθὼν, κόκκον ἕνα φακῆς εἰς τὴν χύτραν ἐπιβαλών. ὁ δὲ δὴ ξάνθος ἅμα τοῖς φίλοις λουσάμενος, ἐκάλει τούτους συναριστήσοντας προεῖπε μέντοι καὶ ὡς λιτῶς, ἐπὶ φακῇ γὰρ ἔσται τὸ δεῖπνον. καὶ ὡς μὴ δεῖν

τῇ

ex ſe genuit, amãter & accurate nutrire perſeuerat: alienos uero partus odit, & inuidia utens, illorũ cibũ diminuẽs, ſuis addit filijs: illos enim natura quaſi proprios amat: odio autem habet qui uiri ſunt, quaſi alienos. Eodẽ modo & terra, eorũ quæ ipſa ex ſe genuit, mater eſt: quæ autẽ tu plantas horũ eſt nouerca. huius rei gratia, quæ ſua ſunt, ut legitima magis nutrit, ac fouet: à te aũt plantatis ut ſpurijs non tantum alimenti tribuit. His delectatus olitor. Credideris mihi, inquit, ꝙ me graui ſollicitudine ac garrulitate leuaris. Abi gratis ferens olera, & quoties tibi his opus eſt, tanq̃; in propriũ hortũ uadens, accipe. Poſt dies aliquot rurſus in balneũ profecto Xãtho, & quibuſdã ibi amicis inuentis, & ad Aeſopũ loquuto, ut & in domũ curreret, & lentem in ollam iniectã coqueret, ille abiẽs granũ unũ lentis in ollam coquit iactũ. Xanthus ergo unà cũ amicis lotus uocauit hos cõpranſuros ꝑfatus tamen & ꝙ tenuis eſſet futura cœna, utpote ex lente, quodq́; nõ oporteret

τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φίλους κρί-
νειν, ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προθυμίαν. τῶν δὲ ἀ-
ξάντων. καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφικομένων, ὁ
ξάνθος φησὶ, δός ἡμῖν ἀπὸ λουτροῦ πιεῖν αἴσωπε.
τοῦ δ' ἐκ τῆς ἀποῤῥοίας τοῦ λουτροῦ λαβόντος καὶ
ἐπιδεδωκότος, ὁ ξάνθος τῆς δυσωδίας ἀναπλη-
σθεὶς, φεῦ τί τοῦτό φησιν αἴσωπε; καὶ ὅς, ἀπὸ
λουτροῦ ὡς ἐκέλευσας. τοῦ δὲ ξάνθου τῇ παρου-
σίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ λεκά-
νην αὐτῷ παρατεθῆναι κελεύσαντος, αἴσωπος
τὴν λεκάνην θεὶς ἵστατο. τὴν ὁ ξάνθος, οὐ νίπ-
τεις; κἀκεῖνος, ἐντέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν
ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς. σὺ δὲ νῦν οὐκ εἶπας, βάλε ὕ-
δωρ εἰς τὴν λεκάνην. καὶ νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ
θὲς τὰς ἐμβάδας, καὶ ὅσα ἐφεξῆς. πρὸς δὴ ταῦ-
τα τοῖς φίλοις ὁ ξάνθος ἔφη. μή τι δοῦλον ἐπρι-
άμην; οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. ἀνακλι-
θέντων τοίνυν αὐτῶν καὶ τοῦ ξάνθου τὸν αἴσωπον
ἐρωτήσαντος, εἰ ἕψηται ἡ φακῆ. δοίδυκι λαβὼν ἐ-
κεῖνος τὸν τῆς φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν. ὁ δὲ ξάν-
θος λαβὼν, καὶ οἰηθεὶς ἕνεκεν τοῦ πεῖραν λαβεῖν τῆς
ἑψήσεως τὴν φακῆν δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις δια-
τρίψας ἔφη, καλῶς ἕψηται, κόμισον. τοῦ δὲ μόνον τὸ
ὕδωρ κενώσαντος ἐν τοῖς τρυβλίοις καὶ παραθέντος, ὁ
ξάνθος, ποῦ ἐστιν ἡ φακῆ φησι; καὶ ὅς, ἔλαβες αὐτήν.

καὶ

uarietate ferculorũ amicos iudicare, sed probare uoluntatẽ. His uero profectis, & in domũ ingressis Xanthus inquit, Da nobis a balneo bibere Aesope. Illo uero ex defluxu balnei accipiẽte & tradẽte, Xãthus fœtore repletus, Hẽ quid hoc inquit, Aesope? Et ille, A balneo, ut iussisti. Xantho aũt præsentia amicorũ iram cõpescente, & peluim sibi apponi iubẽte, Aesopus pelui apposita stabat. Et Xanthus, nõ lauas? Tum ille, iussum est mihi ea facere, quę iusseris: tu nũc nõ dixisti, inijce aquã in peluim, et laua pedes meos, & pone soleas, & quæcunq; deinceps. Ad hæc igit amicis Xanthus ait, Nũ enim seruum emi? nullo modo, sed magistrũ. Discumbentibus itaq; ipsis, & Xantho Aesopũ rogante, an cocta sit lens, cochleari acceptũ ille lentis granũ tradidit. Xanthus accipiens, ac ratus gratia faciendi periculũ coctionis lentẽ accepisse, digitis cõterens, ait: Bene cocta est, affer. Illo solũ aquã uacuante in scutellas, & apponẽte: Xãthus, ubi est lẽs? inquit. Et is, Accepisti ipsam

Et

καὶ ὁ ξάνθος, ἕνα κόκκον ἕψησας; καὶ ὁ αἴσωπος μάλιστα. φακῆν γὰρ ἑνικῶς εἶπας, ἀλλ' οὐ φακὰς, ὃ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἀπορήσας τοῖς ὅλοις, ἄνδρες ἑταῖροι, ἔφη, οὗτος εἰς μανίαν με περιτρέψει. εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν αἴσωπον εἶπεν, ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω κακὲ δοῦλε, τοῖς φίλοις ἐνυβρίζειν, ἀπελθὼν ὤνησαι πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διὰ ταχέων ἑψήσας παράθες. τοῦ δὲ σπουδῇ τοῦτο ποιήσαντος, καὶ τῶν ποδῶν ἑψομένων, ὁ ξάνθος εὐλόγως θέλων τύψαι τὸν αἴσωπον, αὐτοῦ περί τι τῶν εἰς χρείαν ἀσχολουμένου, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως ἀνελόμενος, ἔκρυψε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ αἴσωπος ἐλθὼν, καὶ τὴν χύτραν ἐπισκεψάμενος, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας ἑώρακεν, συνῆκεν ἐπιβουλὴν αὐτῷ τινα γεγονυῖαν. καὶ δὴ καταδραμὼν ἐπὶ τὴν αὐλὴν καὶ τοῦ σιτευομένου χοίρου τὸν ἕνα τῶν ποδῶν τῇ μαχαίρᾳ περιελὼν, καὶ τῶν τριχῶν ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε, καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις, ξάνθος δὲ δείσας, μή πως αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν ἀποδράσῃ. αὖθις εἰς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε. τοῦ δ' αἰσώπου τοὺς πόδας εἰς τὸ τρύβλιον κενώσαντος, καὶ πέντε τούτων ἀναφανέντων, ὁ ξάνθος, τί τοῦτο

φησὶν

Et Xanthus, Vnũ granũ coxisti? Tum Aesopus, magnopere. lentē em̃ singulariter dixisti, nō lentes, ꝙ pluratiue dicit. Xanthus ergo prorsus cōsilij inops: Viri socij ait, hic ad insaniā me rediget. Deinde cōuersus ad Aesopũ ait, Sed ne uidear improbe serue, amicis iniurius abiens eme pedes porcinos quatuor, & perceleriter coctos appone. Ab eo autē festine hoc facto, ac dũ pedes coquerēt, Xāthus iure uolēs uerberare Aesopũ, cũ esset in re aliqua ad usum occupatus, unum ex pedibus ex olla clanculũ auferens, occulit. Paulo post autem & Aesopus ueniens, & ollam ꝑscrutatus, ut tres solos pedes uidit: cognouit insidias sibi aliquas factas, & accurrens in stabulum & saginati porci unum ex quatuor cultro amputans, & pilis nudans in ollam iecit, ac concoxit cum cæteris. Xanthus uero ueritus ne Aesopus subreptum pedem non inueniens, fugeret, rursus in ollam ipsum iniecit. Aesopo aũt in patinā pedes euacuāte, ac quinꝗ his apparentibus, Xanthus, quid hoc

 inquit,

φησὶν αἴσωπε, πῶς πέντε; κακεῖνος, τῷ δύο χοίρω πόσους ἔχετον πόδας; καὶ ὁ ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰσὶν οὖν ἐνταῦθοι πέντε, καὶ ὁ σιτευόμενος χοῖρος νέμεται κάτω τρίπους. καὶ ὁ ξάνθος πάνυ βαρέως ἔχων, πρὸς τοὺς φίλους φησί. οὐχὶ μικρῷ πρόσθεν εἶπον. ὡς τάχιστά με πρὸς μανίαν οὗτος δὴ περιτρέψει; καὶ ὁ αἴσωπος, δέσποτα, οὐκ οἶσθ' ὅτι τὸ ἐκ προσθέσεώς τε καὶ ἀφαιρέσεως εἰς τὸ κατὰ λόγον ποσὸν συγκεφαλαιούμενον, οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα; ὁ μὲν οὖν ξάνθος μηδεμίαν αἰτίαν εὐπρόσωπον εὑρηκὼς μαστιγῶσαι τὸν αἴσωπον, ἡσύχασε. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν σχολαστικῶν τις πολυτελὲς εὐτρεπίσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις σχολαστικοῖς καὶ τὸν ξάνθον κέκληκεν. εὐωχουμένων τοίνυν, ὁ ξάνθος μερίδας ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνελόμενος ἐπιλέκτους, τῷ αἰσώπῳ ὄπισθεν ἐφεστῶτι δοὺς, τῇ εὐνοούσῃ μοι, φησὶ πρὸς αὐτὸν, ταῦτα ἐπίδος ἀπελθών. ὁ δ' ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν, ἐνενόει, νῦν καιρὸς τίσασθαί μου τὴν δέσποιναν, ἀνθ' ὧν με ἡνίκα νεώνητος ἦλθον ἔσκωπτεν. ὄψεται τοίνυν εἰ τῷ δεσπότῃ μου εὐνοεῖ. ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ προδόμῳ, καὶ τὴν δέσποιναν ἐκκαλέσας, τὴν σπυρίδα τῶν μερίδων ἐπίπροσθεν αὐτῆς τέθεικε,

καὶ

inquit, Aesope? quomodo quinque? Et ille, Duo porci qt habent pedes? Et Xanthus, Octo. Tũ Aesopus, Sunt ergo hic quinque, & saginatus porcus inferius tripes pascit. Et Xãthus admodũ moleste ferens, amicis inquit, Nonne paulo ante dixi, quod celerrime hic me ad insaniã rediget? Et Aesopus, Here nosti id, qd ex additione & subductione in quantitatẽ secundũ rationalem summã colligit, nõ esse errorem? Xanthus igit nullam causam honestã inueniẽs uerberãdi Aesopũ, quieuit. Postridie aũt ex scholasticis quidam sumptuosam apparans cœnã, cum alijs discipulis & Xanthum inuitauit. Cœnãtibus igit, Xanthus partes ex appositis accepit electas, & Aesopo pone stanti dedit: Beneuolæq; meæ, inquit ei, hæc trade abiens. Ille uero decedens secũ cogitabat, nunc occasio est ulcisci meã dominã, propterea quod me, cum nouitius ueni, cauillata est. Videbit igit an hero meo bene uelit. Profectus itaque in domũ, et sedẽs in uestibulo, et hera accita sportulã partiũ coram ipsa posuit,

καὶ φησί, δέσποινα, ταῦτα πάντα ὁ δεσπότης πέπομφεν οὐ σοί, ἀλλὰ τῇ εὐνοούσῃ. εἶτα τὴν κύνα καλέσας, καὶ εἰπών, ἐλθὲ λύκαινα φάγε. σοὶ γὰρ ὁ δεσπότης ταῦτα ἐπέταξεν δοθῆναι, ἀνὰ μέρος τῇ κυνὶ πάντα παρέβαλε. μετὰ δὲ τοῦτο πρὸς τὸν δεσπότην πάλιν ἐλθών, καὶ ἐρωτηθεὶς εἰ τῇ εὐνοούσῃ δέδωκε πάντα. πάντα φησί, καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ πάντα κατέφαγε. τοῦ δὲ ἐπανερομένου, καὶ τί ποτε ἄρα ἐσθίουσα ἔλεγεν; ἐκεῖνος, ἐμοὶ μὲν φησὶν οὐδοτιοῦν εἴρηκε, καθ' ἑαυτὴν δέ σοι χάριτας ᾔδει. ἡ μέντοι γυνὴ τοῦ ξάνθου συμφορὰν τὸ πρᾶγμα οἰησαμένη, ἅτε δὴ δευτέρα τῆς κυνὸς ἐλεγχθεῖσα τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνοίᾳ, καὶ εἰποῦσα, ἥμιν μηκέτι τοῦ λοιποῦ συνοικήσειν αὐτῷ, εἴσω παρελθοῦσα τοῦ κοιτῶνος ἐθρήνει, τοῦ δὲ πότου προκόπτοντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους προτεινομένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος πηνίκα ἂν γένοιτο μεγάλη ἐν ἀνθρώποις ταραχή. αἴσωπος ὄπισθεν ἑστὼς εἶπεν, ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι, τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτήσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελάσαντες ἔφασαν, νοήμων ἐστὶν ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πάλιν προθέντος, ὅτου χάριν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει.

αἴσωπος

ac inquit: Hera hæc omnia herus misit, non tibi, sed beneuolæ: & cane uocata, atque dicto, Veni Lycæna, comede, tibi enim herus hęc iussit dari, particulatim cani oĩa proiecit. At post hoc ad herũ regressus & rogatus, an beneuolæ dederit omnia. Omnia, inquit, & corã me omnia comedit. Illo uero iterũ rogante, & quid nã edẽs ait? Et is. Mihi quidẽ nihil quicquã dixit, sed secum tibi gratias habebat. Vxor tamẽ Xanthi eam rem calamitosam esse arbitrata, tanquam secunda cani redarguta erga uirũ beneuolentia, ac subdens certe nõ amplius in posterũ cohabitaturã cum eo, ingressa cubiculũ plorabat. Potu aũt procedente, & quæstionibus alternis propositis, ac uno ex ipsis ambigente, quando futura esset ingẽs inter homines turbatio, Aesopus pone stans ait: Cũ resurrexerint mortui, repetẽtes, quæ possederint. Et scholastici ridendo dixerũt. Ingeniosus est nouitius hic. Alio uero rursus proponẽte, quãobrẽ ouis ad cædẽ tracta nõ exclamat, sus aũt quod maxime uociferat,

αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ
τὸ εἰωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τοῦ πόνου βάρος
ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται. διὸ καὶ προσηκελι-
ζόμενον καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν, οὐδὲν δεινὸν ὑπο-
πτεύει, ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ συνήθη καὶ μόνα δοκεῖ πεί-
σεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος ἅτε δὴ μήτ' ἀμελγόμενος,
μήτε κειρόμενος, μηδὲ συνήθως ἑαυτῷ πρός τι
τῶν τοιούτων ἑλκόμενος, ἀλλ' ὅτι τῶν σαρκῶν
αὐτοῦ μόνων δεῖ χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕ-
τω ῥηθέντων, οἱ σχολαστικοὶ πάλιν ἐπῄνευσαν αὐ-
τὸν, τραπέντες εἰς γέλωτα. παυσαμένου μέν τοι
τοῦ πότου, καὶ τοῦ ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπονοστή-
σαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ὁρμήσαντος
προσλαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον ἀποστραφεῖσα, φησί.
μή μου πλησίον γένῃ. δός μοι τὴν προῖκά μου, καὶ
ἀπελεύσομαι. οὐδὲν γὰρ ἂν μείναιμι σὺν σοὶ τοὐν-
τεῦθεν. σὺ δ' ἀπελθὼν τὴν κύνα κολάκευε, ᾗ πέ-
πομφας τὰς μερίδας. καὶ ὁ ξάνθος ἐκπλαγεὶς
λέγει, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοί τι κακὸν
πάλιν αἴσωπος. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκά φησι,
κυρία, ἐμοῦ πεπωκότος σὺ μεθύεις; τίνι τὰς με-
ρίδας πέπομφα, οὐχὶ σοί; μὰ δί', ἐμοὶ μὲν οὔ φη-
σιν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί. καὶ ὁ ξάνθος τῷ αἰσώπῳ κλη-
θέντι φησί, τίνι δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος
τῇ εὐνοούσῃ σοί. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ὁ ξάνθος,

οὐδὲν

Aesopus rursus ait: quoniã ouis assueta mulgeri, aut etiam uelleris onus deponere, tacite sequitur. Ideo etiam pedibus arrepta, & ferrũ uidens, nihil graue suspicatur, sed illa familiaria & sola uidetur passura. Sed sus, ut qui neq; mulgetur, neq; tondetur, neq; nouit ad horum aliquid trahi, sed carnes suas tantum usui esse, merito uociferatur. His sic dictis, discipuli rursus laudauerunt ipsum, uersi in risum. Finito conuiuio, & Xantho in domum reuerso, & uxorem pro more aggresso adloqui, illa ipsum auersata, inquit, Ne mihi propinquus fias, da mihi dotem meã, & abibo, non enim manserim tecũ posthac. Tu autem abiens cani adulare, cui misisti partes. Et Xãthus stupefactus ait, nõ potest aliq̃ modo nõ cõdiuisse mihi mali aliquid rursus Aesopus, & uxori inquit: dña, nũ me poto, tu ebria es? cui ꝑtes misi, nõne tibi? Nõ ꝑ Iouẽ, mihi quidẽ minĩe, ĩquit illa, sed cani. Et Xãthus Aesopo accito ĩquit, Cui dedisti partes? Et ille, Beneuolæ tuę. Et uxori Xãthus,

οὐδὲν ἔλαβες; κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ αἴσωπος, τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοι. καὶ ὁ αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοι φησὶν εὐνοεῖ. ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ' ἐπ' ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέντοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἄν, ἀλλ' ἐπιλαθομένη πάντων, αὐτίκα φιλοφρόνως σαίνει καὶ σὺν χάριτι τὸν δεσπότην. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ ὁ ξάνθος, ὁρᾷς κυρία ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ τοῦ κομίσαντος; ἀνάσχου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀπορήσω προφάσεως, δι' ἣν αὐτὸν μαστιγώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρησάσης, αἴσωπος εἶπεν οὐκ ὀρθῶς εἶπον ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον εὐνοεῖ, ἢ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τοῦ ξάνθου τῶν προσηκόντων τινὰς ὡς αὐτὴν, ὡς ἂν ὑποστρέψειεν οἴκαδε, πέμψαντος. τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν θελούσης καὶ τοῦ ξάνθου δι' αὐτὴν εἰς ἀθυμίαν πεσόντος, αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ φησι. μὴ ἀνιῶ δέσποτα. ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὔριον

ἥκειν

nihil accepisti? Et illa, nihil. Et Aeso-pus, Cui em̃ iussisti here partes dari? Et ille, beneuolę meę. Et Aesopus cane uocata: hæc tibi, inquit, bene uult. nã mulier etsi bene uelle dicatur, tamẽ minima quacꝫ recula offensa cõtradicit, cõuitiatur, abit. Canẽ tamẽ uerberato, expellito, nõ tamẽ discedet, sed oblita omniũ, statim benigne blanditur & cum gratia hero. Oportebat igitur dicere here, uxori has partes ferto, & non beneuolæ. Et Xanthus, Vides domina non meam esse culpã, sed eius qui tulit? tolera itacꝫ, nec deerit mihi occasio, qua eum uerberem. Illa uero non credente, uerum clàm ad suos parentes regressa, Aesopus inquit, Non recte dixi, ô here, canem tibi magis bene uelle, quàm meam heram? Diebus autẽ aliquot præteritis, & uxore irreconciliata manente, & Xantho affines quosdam ad ipsam, ut reuerteretur domum mittente, illa uero cum cedere nollet, & inde Xanthus in mœrore esset, Aesopus adiens ad eum inquit, Ne te afflictes here: ego enim eam cras

εἶπεν ἀνθαίρετον, καὶ ἀπαράλλακτον δράσω πρὸς σέ. καὶ λαβὼν κέρμα, πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθεν, καὶ ὠνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρῄει τοίνυν καὶ τὴν τῶν τῆς αὐτοῦ δεσποίνης γεννητόρων οἰκίαν, μήτε ταύτην εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε μὴν ἐν αὐτῇ δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν ἠρώτα, εἴ τι που τῶν εἰς γάμους χρησίμων οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ δὲ, καὶ τίς τούτων ἔχει τὴν χρείαν πυθομένου, ξάνθος φησὶν ὁ φιλόσοφος. αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα τοῦ ξάνθου ἤκουσεν ἀναγγείλαντος, ἐκείνη σὺν δρόμῳ, καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα, καὶ αὐτοῦ κατεβόα λέγουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα, ὡς οὐκ ἂν ἐμοῦ ζώσης ὦ ξάνθε ἑτέρᾳ γυναικὶ δυνηθήσῃ συναρμοσθῆναι. καὶ οὕτως ἔμεινεν ἐπὶ τῆς οἰκίας δι' αἰσώπου, ὡς καὶ δι' ἐκεῖνον ἀπῆρε. μετὰ δ' ἡμέρας πάλιν τινὰς, καλέσας ὁ ξάνθος σχολαστικοὺς εἰς ἄριστον, τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ὀψώνησον ἀπελθὼν πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον. ὁ δὲ ἀπιὼν καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω τὸν δεσπότην μὴ μωρὰ

διατάττεσθαι

uenire ſponte & citiſſime faciam ad te. Et accepta pecunia in forum iuit, ac emptis anſeribus, & gallinis, & alijs quibuſdam ad conuiuium idoneis, ambulans domos circuibat: tranſibat igitur & ante domū parentum heræ ſuæ, ignorare ſimulans illorum eſſe, & in ea heram manere. Et cum in quendam ex domo illa incidiſſet, rogabat, an aliquid ad nuptias utile domeſtici poſſent ſibi uendere. Illo autem, & cui opus eſt rogitante: Xantho, inquit, philoſopho: cras em̄ uxori copulandus eſt, Eo uero aſcēdente, & uxori hæc Xanthi, ut audiuit, renunciante, illa curſim & propere ad Xanthū iuit ſtatim, et contra ipſum clamabat, dicens inter alia & hæc: Nō me uiuente o Xāthe, alteri uxori coniungi poteris. Et ſic manſit in domo per Aeſopū, quemadmodū propter illum diſceſſerat. Poſt rurſus dies aliquot, inuitans Xāthus diſcipulos ad prandiū, Aeſopo inquit: I, eme optimum quodq; & præſtātiſſimū. Ille inter eundū ſecū dicebat: ego docebo herum non ſtulta mandare.

διατάττεσθαι. γλώττας οὖν μόνας ὕειους πριάμενος καὶ ἑτοιμάσας ἀνακλινθεῖσι, γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινεσάντων ὡς φιλόσοφον τὸ πρῶτον ἔδεσμα, διὰ τὴν τῆς γλώττης πρὸς τὸν λόγον ὑπηρεσίαν, πάλιν αἴσωπος ἑφθὰς γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος ἄλλου καὶ ἄλλου, ὁ δ' οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας προὐτίθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπὶ τῷ ταυτῷ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας εἰπόντων; καὶ ὡς ἡμεῖς διὶ ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν, ὁ ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργὴν, οὐδέν σοι πάρεστιν ἕτερον αἴσωπε; καὶ ὃς, οὐ δῆτα. κἀκεῖνος, οὐκοῦν ἐνετειλάμην σοι κατάρατον ἀνθρώπιον. πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ αἴσωπος, πολλὰς ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλοσόφων ἀνδρῶν παρόντων. τί ἂν οὖν γένοιτο γλώττης χρηστότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ; πᾶσα γὰρ παιδεία καὶ φιλοσοφία διὶ αὐτῆς παιδεύεται καὶ διδάσκεται, δι' αὐτῆς δόσεις, λήψεις, ἀγοραὶ, ἀσπασμοὶ, εὐφημίαι, μοῦσα πᾶσα. διὶ αὐτῆς γὰρ συγκροτοῦνται γάμοι, πόλεις ἀνορθοῦνται, ἄνθρωποι διασώζονται. καὶ συνελόντι φάναι, διὶ αὐτῆς

ἅπας

mandare. Cum linguas igitur solū suillas emisset & apparasset discūbentibus, linguā assatam singulis cū salsamento apposuit. Discipulis laudātib. ut philosophicum primū ferculum propter linguæ ad loquutionē ministeriū: rursus elixas Aesopus linguas apposuit, atq; iterū etiā ferculo alio atq; alio petito, ille nihil aliud q̄ linguas proponebat. Discipulis aūt eodē subinde cibo repetito indignatis, quousq; linguas inquientibus, quippe nos p diē linguas edēdo, nostras doluimus. Xāthus iquit iratus, Nihil aliud tibi est Aesope? Et is, Nō certe. Tū ille, Nōne mādaui tibi sordidissime homuie, optimū q̄dq; & p̄stātissimū obsonari? & Aesopus, Multas habeo tibi gratias increpāti me philosophis p̄sentibus. Quid igi͂t fuerit lingua melius et p̄stantius in uita? oīs em̄ doctrina & philosophia p ipsam mōstrat͂ ac tradit͂. Per ipsam dationes, acceptiōes, fora, salutatiōes, benedicētiæ, musa oīs. Per ipsam celebrant͂ nuptiæ, ciuitates erigunt͂, homines seruāt͂, et ut breuiter dicā, p ipsam

tota

ἅπας ὁ βίος ἡμῶν συνέστηκεν. οὐδὲν ἄρα τῆς γλώττης τῆς ἄμεινον. ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ τὸν μὲν αἴσωπον ὀρθῶς λέγειν φάμενοι, ἡμαρτηκέναι δὲ τὸν διδάσκαλον, διεληλύθασιν ἕκαστος ἐπ᾽ οἴκου. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ πάλιν αἰτιωμένων αὐτῶν τὸν ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπολογεῖτο μὴ κατὰ γνώμην αὐτοῦ ταῦτα γεγονέναι, ἀλλὰ τοῦ ἀχρείου δούλου τῇ κακουργίᾳ. σύμβρον δὲ διαμείψει τὸ δεῖπνον. κἀγὼ δὲ παρόντων ὑμῶν αὐτῷ διαλέξομαι. καὶ καλέσας αὐτὸν, πᾶν ὅ τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον ὀψωνῆσαι κελεύει, ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνησόντων. ὁ δὲ, μηδὲν διατραπεὶς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο. καὶ ἑτοιμάσας, ἀνακλινθεῖσι παρέθηκεν. οἱ δὲ, πρὸς ἀλλήλους ὑπεφώνουν, χοίρειαι πάλιν γλῶσσαι. καὶ μετὰ μικρὸν αὖθις γλώττας παρέθηκε, καὶ μάλα αὖθις καὶ αὖθις. τοῦ ξάνθου δὲ δυσανασχετήσαντος, ἔτι τί τοῦ αἰσώπου εἰρηκότος, μὴ πάλιν ἐνετειλάμην σοι πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι; οὐχὶ πᾶν ὅ, τι φαυλότατόν, τε καὶ χείριστον; ὁ δὲ, καὶ τί ποτε χεῖρον τῆς γλώττης ὦ δέσποτα; οὐ πόλεις δι᾽ αὐτῆς καταπίπτουσιν; οὐκ ἄνθρωποι δι᾽ αὐτῆς ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη πάντα καὶ βλασφημίαι καὶ ἐπιορκίαι διὰ ταύτης περαίνονται; οὐ γάμοι καὶ ἀρχαὶ καὶ

βασιλεῖαι

tota uita nostra cõsistit, nihil ergo ligua melius, Ob hæc discipuli Aesopũ recte loqui dicẽtes, aberrasse uerò magistrũ, abiere singuli in domum. Postridie rursus accusantibus ipsis Xanthũ, ille respondebat, nõ secundũ uoluntatẽ suam hæc fuisse, sed inutilis serui nequitia: hodie aũt permutabit cœnã, & ipse p̃sentibus uobis cũ eo colloquar. Ac uocato eo, uilissimũ q̊dq;, & pessimũ obsonari iubet, q̊d discipuli secũ forẽt cœnaturi. Ille autẽ nihil mutatus, rursus linguas emit, et apparatas discũbentibus appoſuit. Hi inter se submurmurabãt, porcinæ rursus linguæ. Et paulo post iterũ linguas apposuit, et ualde iterũ atq; iterũ. Xantho aũt iniq̊ aĩo ferẽte, & quid hoc Aesopo dicẽte? Nũ rursus mãdaui tibi optimũ q̊dq; & p̃stantissimũ obsonari? ac nõ potius uilissimũ q̊dq;, & pessimũ? Ille aũt, et quid unq; peius lingua ô here? nonne urbes p ipsam corruunt? Nõ hoĩes p ipsam interficiũt, nõ mẽdacia oĩa, & maledicta, & piuria p ipsam pficiuntur; nõ nuptię & principatus & regna

βασιλεῖαι δι' αὐτῆς ἀνατρέπονται; οὐχ, ὡς κεφάλαιον εἰπεῖν, ὁ βίος δι' αὐτῆς ἅπας μυρίων πλημμελημάτων γέμει; ταῦτα τοῦ αἰσώπου φαμένου, τῶν τις συνανακειμένων τῷ ξάνθῳ φησὶν, οὗτος εἰ μὴ πάνυ σεαυτὸν ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν ἄπορος εἴη μανίας ἀφορμή σοι γενέσθαι. οἵα γὰρ ἡ μορφὴ, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. καὶ ὁ αἴσωπος πρὸς αὐτὸν σύ μοι δοκεῖς ἄνθρωπε κακοντρεχής τις καὶ περίεργος εἶναι, δεσπότην παροξύνων κατ' οἰκέτου. καὶ ὁ ξάνθος πρὸς ταῦτα, προφάσεως ἐφιέμενος μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα φησὶν, ἐπεὶ περίεργον εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἐπὶ τῆς λεωφόρου ὁ αἴσωπος, καὶ τοὺς παριόντας περισκοπῶν, ὁρᾷ τινὰ ἐφ' ἑνὸς τόπου ἱκανὸν χρόνον καθίζοντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθ' αὐτὸν ἀπράγμονά τινα, καὶ ἁπλοῦν εἶναι, προσελθὼν φησιν. ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐτῷ ἀριστῆσαι. καὶ ὁ ἄγροικος ἐκεῖνος μηδὲν περιεργασάμενος, μή τε τὶς ὢν ὑπό τινος καλεῖται, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ συν αὐτοῖς ὑποδήμασι φαύλοις οὖσιν ἀνέπεσεν. ἐρομένου δὲ τοῦ ξάνθου, τίς οὗτος; αἴσωπος εἶπεν, ἀπερίεργος ἄνθρωπος. καὶ ὁ ξάνθος εἰς οὖς εἰπὼν τῇ γυναικὶ

σιωπο=

regna per ipſam euertunt? non, ut ſummatim dicã, uita omnis ꝑ ipſam infinitorũ errorũ referta eſt? Hęc Aeſopo dicẽte, quidã ex diſcumbentib. unà, Xantho inquit: Hic niſi ualde teipſum munieris, non dubia erit inſaniæ cauſa tibi. qualis enim forma talis & anima. Et Aeſopus ad eũ, tu mihi uideris ò homo prauus quidam & curioſus eſſe, herum irritãs cõtra ſeruũ. Et Xanthus ad hæc cauſam cupiens uerberãdi hominẽ, Fugitiue ĩquit, q̃niã curioſum dixiſti amicum, oſtende mihi incurioſum hominẽ adductum. Egreſſus igitur poſtridie in plateam Aeſopus, & eos qui ꝓteribant circumſpiciens, uidet quendam in loco quodã diu ſedentem, quem iudicans ſecum ocioſum & ſimplicem eſſe, accedens inquit: Herus te inuitat ſecũ pranſurum. Et ruſticus ille nihil ſciſcitatus neq; quis eſſet à quo inuitaretur, ingreſſus eſt in domum, & cum ipſis calceis ut erant uiles, diſcubuit. Rogante autem Xãtho, quis hic? Aeſopus ait: ĩcurioſus homo. Et Xanthus in aurẽ fatus uxori,

συνυποκριθῆναι αὐτῷ, καὶ ὅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιτάττῃ, ποιεῖν, ὡς ἂν εὐπροσώπῳ λόγῳ πληγὰς τῷ αἰσώπῳ ἐντείνειεν. εἶτα ἐν ἐπηκόῳ πάντων φησὶ, κυρία, ὕδωρ ἐπὶ τῆς λεκάνης βαλοῦσα, τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψον. διενοεῖτο γὰρ καθ' αὑτὸν, ὡς πάντως ὁ μὲν ξένος εὐλαβηθήσεται, ὁ δ' αἴσωπος ὡς ἐκείνου περιέργου φανέντος, πληγὰς λήψεται. ἡ μὲν οὖν βαλοῦσα τὸ ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, ἤει τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψουσα. ὁ δὲ γνοὺς ταύτην οὖσαν τὴν τοῦ οἴκου δεσπότιν, καθ' ἑαυτὸν εἶπε, τιμῆσαί με πάντως βούλεται, καὶ τοῦτο δὲ χάριν αὐτοχειρίᾳ τοὺς πόδας μου βούλεται νίψαι, ἐπεὶ θεραπαινίσιν εἶχεν ἂν τοῦτ' ἐπιτάξαι. προτείνας οὖν τοὺς πόδας, νίψον κυρία, φησί. καὶ νιψάμενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ ξάνθου κελεύσαντος οἶνον τῷ ξένῳ δοθῆναι πιεῖν, πάλιν ἐκεῖνος διελογίσατο καθ' αὑτὸν, ὡς αὐτοὺς μὲν τὸ πρότερον ἔδει πιεῖν, ἐπεὶ δ' οὕτως αὐτοῖς ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρευνᾶν, καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστούντων δὲ, καί τινος ἐδέσματος τῷ ξένῳ παρατεθέντος, κἀκείνου ἡδέως ἐσθίοντος, ὁ ξάνθος τῷ μαγείρῳ ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει. καὶ μέντοι καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνεφόρει. ὁ δ' ἀγροίωτης καθ' αὑτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄριστα ἕψηται,

καὶ

ut sibi obseq̃retur, & q̃d ipse iusserit faceret, ut plagas Aesopo honesta ratione inferret. Deinde coram omnibus inquit, Domina aquã in peluim inijce, & pedes hospitis laua. Cogitabat em̃ secũ oĩno hospitẽ recusaturũ. Aesopũ uerò, illo curioso apparẽte, uerberibus cęsum iri. Illa igitur iacta aqua in peluim, ibat pedes hospitis lotura. At ille cognoscẽs hãc esse domus dominã, secũ loquebat̃, Honorare me oĩno uult, atq; huius rei gratia suis manibus pedes meos uult lauare, cũ ancillis queat hoc mãdare. Extẽsis igit̃ pedibus, Laua, inquit, hera: ac lotus discubuit. Xãtho aũt iubẽte uinũ hospiti dari, q̃ biberet, rursus ille cõsyderabat secũ, ipsos antè oportere bibere: sed quia sic ipsis uisum est, non opus mihi hęc inquirere: Accipiens igit̃ bibit. Prandẽtibus uerò, et ferculo q̃dã hospiti apposito, atq; illo suauiter comedẽte, Xãthus cocũ, quòd male hoc cõdiuisset, criminabat̃, atq; etiam nudum afficiebat. Rusticus autem secum dicebat. Ferculum quidem optime coctum est,
 & nihil

καὶ οὐδεὶς αὐτῷ δεῖ πρὸς τὸ καλῶς ἔχειν. εἰ δὲ
καὶ δίχα προφάσεως βούλεται τὸν αὐτοῦ δοῦ=
λον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης, τί πρὸς ἐμέ; τοῦ
δὲ ξάνθου ἀσχάλλοντος καὶ οὐχ ἡδέως διακειμένου,
ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξένος περιειργάζετο, τέλος πλα=
κοῦντες ἠνέχθησαν. ὁ δὲ ξένος ἅτε δὴ μήπω πλα=
κοῦντος γευσάμενος, σωρεύων καὶ συνειλῶν
αὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. τοῦ δὲ ξάνθου τὸν ἀρτο=
ποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ τί δή ποτε ὦ κατά=
ρατε φαμένου, καὶ μέλιτος δίχα καὶ πεπέ=
ρεως τοὺς πλακοῦντας ἐσκευάσας; ἐκεῖνος ἔφη,
εἰ μὲν ὠμός ἐστιν ὦ δέσποτα ὁ πλακοῦς, ἐμὲ τύ=
πτε, εἰ δ' οὐχ ὡς ἔδει ἐσκεύασται, μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὴν
δέσποιναν αἰτιῶ. καὶ ὁ ξάνθος, εἰ πρὸς τῆς ἐμῆς
τοῦτο γέγονε γυναικὸς, ζῶσαν αὐτὴν ἀρτίως
κατακαύσω. καὶ πάλιν τῇ γυναικὶ νεύει αὐ=
τῷ συνυποκριθῆναι δι' αἴσωπον. κελεύσας οὖν
κληματίδας εἰς τὸ μέσον ἀχθῆναι, πυρὰν ἀνῆ=
ψε. καὶ λαβόμενος τῆς γυναικὸς, ἐγγὺς τῆς
πυρᾶς ἤγαγε, προσδοκήσιμος ὢν αὐτὴν εἰς τὸ
πῦρ ἐπαφεῖναι. διέτριβε δέ πως καὶ περιεβλέπετο
τὸν ἄγροικον, εἴπως ἀναστὰς τοῦ τοιοῦδε τολ=
μήματος εἶρξαι αὐτὸν ἐγχειρήσειεν. ὁ δὲ, καθ'
αὑτὸν αὖθις διεσκοπεῖτο, ὡς αἰτίας μὴ παρού=
σης, τί δή ποτε οὕτως ὀργίζεται; εἶτά φησιν,
οἰκοδέσποτα

& nihil ei deest quo minus recte paratum sit: si aũt absq; causa uult suũ seruũ flagellare paterfamilias, quid ad me? Xantho aũt ægre ferente, neq; iucunde affecto, q̃m nihil hospes curiose inquirebat, tandẽ placẽtæ allatę sunt, hospes uero tanq̃ nũq̃ placẽtã gustasset cõuol uens, & accipiens ipsas ut panes comedebat: Xantho aũt pistorẽ accusante, & cur nã ò execrãde dicẽte, & absq; melle ac pipare placẽtas p̃parasti? Ille, inquit, si cruda est ò here placenta, me uerbera. Si uero nõ ut oportebat, p̃parata est, nõ me sed herã accusa. Et Xãthus: Si à mea hoc factum est uxore, uiuã ipsam nunc comburã. Atq; iterũ uxori innuit, ut sibi obseq̃ret̃ propter Aesopũ. Iusso igit̃ sarmẽta in mediũ afferri, pyram succẽdit, & arreptã uxorẽ prope pyrã egit, expectaturus ipsam in ignẽ immittere. Differebat autẽ aliq̃ modo, & circũspiciebat rusticũ, si q̃ modo assurgens à tali audacia prohibere ip̃m aggrederet̃. Sed is secũ rursus cõsiderabat, cũ nulla adsit causa, quid nã sic irascit̃? Deinde, inquit,

 ò pater-

οἰκοδέσποτα, εἰ τοῦτο κέκρικας δεῖν γενέσθαι, ὑπόμεινόν με μικρὸν μέχρις ἂν ἀπελθὼν ἐνέγκω μου καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγροῦ τὴν γυναῖκα, ὡς ἂν ἄμφω κατὰ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς. ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ὁ ξάνθος ἀκούσας, καὶ τὸ τούτου ἀκέραιον καὶ γενναῖον θαυμάσας, τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ἴδε ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπερίεργος. ἔχεις τὰ νικητήρια λαβὼν αἴσωπε. ἅλις ἔχει σοι τοῦ λοιποῦ. τὸ δ' ἐντεῦθεν, ἐλευθερίας τῆς σῆς ἐπιτεύξῃ. τῆς δ' ἐπιούσης ὁ ξάνθος ἐπέταξε τῷ αἰσώπῳ εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν καὶ σκέψασθαι, εἰ μὴ πολὺς πάρεστιν ὄχλος, βούλεσθαι γὰρ αὐτὸν λουθῆναι. ἀπιόντι δὲ, ὁ στρατηγὸς συναντήσας, καὶ τοῦ ξάνθου γνοὺς αὐτὸν ὄντα, ἤρετο ποῖ πορεύοιτο. τοῦ δὲ, οὐκ οἶδα φαμένου, νομίσας ὁ στρατηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ παρ' οὐδὲν λογισθῆναι, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἀπαχθῆναι κελεύει. ἀπαγόμενος τοίνυν ὁ αἴσωπος ἔκραξεν, ὁρᾷς ὦ στρατηγὲ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην; ἃ γὰρ μὴ προσεδόκησα, καὶ συνήντησά σοι, καὶ εἰς εἱρκτὴν ἤδη ἀπάγομαι. ὁ δὲ στρατηγὸς ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τῆς ἀπολογίας ἑτοίμῳ, ἀφῆκεν ἀπιέναι. αἴσωπος δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον, καὶ πλῆθος ἐν αὐτῷ θεασάμενος ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾷ κατὰ τὸ τῆς εἰσόδου μεσαίτατον κείμενον, ἐφ' ὃν ἕκαστος

τῶν εἰσιόντων

ò pater familias, si hoc iudicas oportere fieri, expecta me parũper, dũ digressus adducã & ipse meã ex agro uxorem, ut ambas simul cõburas. Hęc à uiro Xanthus audiẽs, & huius synceritatẽ ac generositatẽ admiratus. Aesopo inquit, Ecce uere homo incuriosus, habes accepta p̃mia uictoriæ ò Aesope: satis est tibi de cętero, dein uerò libertatẽ tuã assequeris. Postridie aũt Xãthus iussit Aesopo in balneas ire, & scrutari, an multa adesset turba, uellẽ em̃ lauari. Abeunti aũt Pręτor occurrẽs, et Xãthi ipsum esse cognoscẽs, interrogauit quónã iret. Quod cũ seis negasset scire: existimãs p̃tor interrogationẽ suã floccipẽdi, in carcerẽ ipsum abduci iubet. Cũ igiť abduceret Aesopus, clamauit, Vides ò p̃tor queãdmodũ recte respõderim? quę em̃ nõ expectaui, et occurri tibi, & in carcerẽ iã trahor. Tũ prætor stupefactus responsi prõptitudine, siuit abire. Aesopus aũt profectus in balneas multã turbã in ipsis intuitus est, sed et lapidẽ uidet in medio ingressu positũ, in quẽ singuli

τῶν εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων τὸν πόδα προσέπταιε. τοῦτον δὲ εἷς τις εἰσιὼν ἐφ᾽ ᾧ λούσασθαι, ἄρας μετέθηκεν. ἀποστρέψας οὖν πρὸς τὸν δεσπότην, εἰ κελεύεις φησὶ δέσποτα λούσασθαι, ἕνα ἄνθρωπον ἐν τῷ βαλανείῳ τεθέαμαι. καὶ τοῦ ξάνθου ἐλθόντος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν λουομένων ἰδόντος, καὶ τί τοῦτο εἰπόντος, αἴσωπε; οὐχ ἕνα ἄνθρωπον ἔφης ἑωρακέναι; ὁ αἴσωπος, ναί φησιν. τὸν γὰρ λίθον ἐκεῖνον, τῇ χειρὶ δείξας, πρὸ τῆς εἰσόδου κείμενον εὗρον, ἐφ᾽ ὃν οἱ εἰσιόντες πάντες καὶ ἐξιόντες προσέπταιον. εἷς δὲ τις πρὶν ἢ προσπταῖσαι, ἄρας μετέθηκεν. ἐκεῖνον οὖν ἕνα ἄνθρωπον εἶπον ἑωρακέναι, προτιμήσας τῶν ἄλλων. καὶ ὁ ξάνθος, οὐδὲν παρὰ τῷ αἰσώπῳ ἀργὸν εἰς ἀπολογίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ ξάνθου ἐξ ἀφέδρου ἐπανιόντος, καὶ πυθομένου τὸν αἴσωπον, τί δήποτε οἱ ἄνθρωποι μετ᾽ ἀπόπατον τὰ τῆς γαστρὸς ἐκρίμματα βλέπουσιν; ἐκεῖνος ἔφη, κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνήρ τις τῶν τρυφερωτέρων ζώντων, πολλὺν χρόνον ὑπὸ σπατάλης ἐν ἀφόδῳ ἐκάθητο, ὡς καὶ τὰς οἰκείας ἐκεῖ διατρίβων ἀποπατῆσαι φρένας. ἐξ ἐκείνου τοίνυν δεδοικότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰ τῆς γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μή πως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπόνθασιν. ἀλλὰ σὺ

δέσποτα

ingrediẽtes & egrediẽtes offendebant. Hunc aũt unus quis ingrediens ut lauaret, sublatũ trãſpoſuit. Reuerſus igiť ad herũ, Si uis, inquit here lauari, unũ hominẽ in balneis uidi. Et Xantho pfecto ac multitudinẽ lauantiũ uidẽte, & quid hoc dicẽte ò Aeſope, nõne unũ hominẽ dixiſti te uidiſſe? Aeſopus, certe, inquit: nã lapidẽ illũ (manu oſtendẽs) ante ingreſſum poſitũ reperi, in quẽ ingredientes omnes & exeũtes offendebãt. Vnus uero quidã anteq̃ illideret eleuatũ tranſpoſuit. Illũ igiť unũ hominẽ dixi uidiſſe, pluris faciẽs q̃ alios. Tũ Xãthus, Nihil apud Aeſopũ tardũ eſt ad reſponſione. Aliquãdo alias Xantho ex latrina redeunte, et interrogante Aeſopũ, quid ita homines poſt cacationẽ uentris excremẽta aſpiciunt? Ille ait, Antiquis tẽporibus uir quidã delicatius uiuẽs multo tempore præ delitijs in latrina ſedebat, ut & ſua illic immorans cacauerit præcordia. Ex illo tẽpore igiť timentes cæteri homines, uẽtris inſpiciũt ſordes, ne quo modo et ipſi hoc patianť. Sed tu

δέσποτα μὴ φοβοῦ, οὐ γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρα δέ τινι συμποσίου συγκροτηθέντος, καὶ τοῦ ξάνθου σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων ἀνακλινθέντος, καὶ τοῦ πότου ἤδη ἐπικρατήσαντος, συχνὰ προβλήματα μεταξὺ τούτων ἐκαλινδεῖτο. καὶ τοῦ ξάνθου ἀρξαμένου ταράττεσθαι, αἴσωπος παρεστὼς ἔφη, δέσποτα, ὁ διόνυσος τρεῖς κέκτηται κράσεις. τὴν μὲν πρώτην, ἡδονῆς. τὴν δὲ δευτέραν, μέθης. τὴν δὲ τρίτην, ὕβρεως. καὶ ὑμεῖς οὖν πεπωκότες ἤδη καὶ ἡσθέντες, τὰ ἐφεξῆς καταλίπετε. καὶ ὁ ξάνθος, ἤδη μεθύων φησί, σιώπα. τοῖς ἐν ἅδῃ συμβούλευε. καὶ ὁ αἴσωπος, οὐκοῦν καὶ εἰς ἅδου κατασπασθήσῃ. τῶν δὲ σχολαστικῶν τις ἀποβεβρεγμένον ἤδη τῇ μέθῃ τὸν ξάνθον ἰδὼν, καὶ ὅλον εἰπεῖν, οἰνοπλῆγα. καθηγητά φησι, δύναταί τις ἐκπιεῖν τὴν θάλατταν ἄνθρωπος; καὶ ὅς, πάνυ μὲν οὖν ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ταύτην ἐκπίομαι. καὶ ὁ σχολαστικὸς, εἰ δ' οὐ δυνήσῃ, τί ποτέ σοι τίμημα ἐπιγράψω; καὶ ὁ ξάνθος, τὴν οἰκίαν μου τίθημι πᾶσαν. καὶ ἐπὶ τούτοις καταθέμενοι τοὺς δακτυλίους, τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν. τότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρωΐας ἐξεγερθέντος τοῦ ξάνθου, καὶ τὴν τε ὄψιν νιψαμένου, καὶ τὸν δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τὸν

αἴσωπον

here, ne time. Non eñ sunt tibi pręcordia. Die autẽ quodã celebrato cõuiuio, et Xantho cũ alijs philosophis discumbente, & potu iam inualescente, crebræ q̃stiones inter hos uersabant, atq; Xantho incipiente turbari, Aesopus adstãs ait, here, Bachus tria possidet tẽperamẽta: primũ uoluptatis, secũdũ ebrietatis, tertiũ cõtumeliæ. Et uos igit poti iam et lætati, quæ reliqua sunt obmittite. Tũ Xanthus iã ebrius ait, Tace, inferis consule. Et Aesopus, Igit & in infernũ distrahere. Ex discipulis aũt quidam subebriũ iam Xãthũ uidẽs, & ut in uniuersum dicã, temulentũ, O præceptor, inquit, potest ne quis ebibere mare homo? Et ille, Admodum quidem, ego enim ipse hoc ebibam. Et discipulus, At si non poteris, quam nam tibi multam irrogabo? Tum Xanthus, Domum meam depono totam. Atq; interim depositis annulis pacta firmauerunt, tum discesserunt. Postridie diluculo excitato Xantho, ac faciem lauante, & annulum inter lauandum non uidente, & Aesopum

αἴσωπον περὶ αὐτοῦ πυθομένου. ἐκεῖνος οὐκ οἶ-
δα φησι, τί ποτε γέγονεν. σὺ δ᾽ οἶδα μόνον, ὅτι
τῆς οἰκίας σαυτοῦ ἀλλότριος γέγονας. καὶ ὁ
ξάνθος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ αἴσωπος, ὅτι τὴν χθὲς
μεθύων, συνέθου τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, κἀπὶ
ταῖς ὁμολογίαις κατέθου καὶ τὸν δακτύλιον.
κἀκεῖνος, καὶ πῶς ἄρ᾽ ἐγὼ μεῖζον πίστεως ἔργον
δυνήσομαι; ἀλλά σου νῦν δέομαι, εἴ τις σύνθε-
σις, εἴ τις δεινότης καὶ ἐμπειρία, ξυμπαρίστασο
καὶ βοήθειαν ὄρεγε, ὡς περιγενέσθαι, ἢ τάς γε
συνθήκας λῦσαι. καὶ ὁ αἴσωπος περιγενέσθαι
μὲν οὐκ ἔνι, λυθῆναι δὲ τὰς ὁμολογίας ποιή-
σω. ἐπειδὰν γὰρ αὖθις τήμερον εἰς ταυτὸ συ-
νέλθητε, μὴ δ᾽ ὁτιοῦν φανῇς δειλιάσας, ἀλλ᾽ ἅ-
περ ὡμολόγησας παροινῶν, ταῦτα καὶ νήφων
λέγε. κέλευσον μὲν τοῖς στρώματα καὶ τράπε-
ζαν παρὰ τὴν ἠίονα τεθῆναι, καὶ παῖδας ἑτοί-
μους σὺν ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοι τὸ θαλάττιον
ὕδωρ. ἐπειδὰν δὲ σύμπαντα θεάσῃ τὸν ὄχλον
συνδεδραμηκότα ἐπὶ τὴν θέαν, αὐτὸς ἀνα-
πεσὼν, κέλευσον ἐκ τῆς θαλάττης πληρωθῆναι
τὸ ἔκπωμα, καὶ τοῦτο λαβὼν ἐν ἐπηκόῳ πάν-
των εἰπὲ τῷ συνθηκοφύλακι, τίνας παρ᾽ ὑμῖν
πεποίηκα μὲν τὰς συνθήκας; ὁ δ᾽ ὅς ἀποκρινεῖ-
ταί σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν.

στραφεὶς

Aesopum de eo interrogante. Ille, nescio, inquit quidnã factũ fuerit, sed unũ scio tantũ, q̊d à domo decideris tua. Tũ Xãthus, Quãobrẽ? Et Aesopus. Quoniã heri ebrius pepigisti mare ebibere, atq; in pactis deposuisti & anulũ. Et is, Tum q̊modo maius fide opus potero? Verum te nunc rogo, si qua cognitio, si qua prudentia, si qua experientia, p̃sto sis, ac opem porrige ut uincã, aut pacta dissoluam. Et Aesopus, Vincere quidẽ haud licet, sed ut soluas pacta, efficiam. Cum hodie rursus in unũ conueneritis, nullo modo uidearis timere, uerũ q̃ pactus es ebrius, eadẽ sobrius quoq; dic. Iube itaq; stramenta & mensam in littore poni, & pueros paratos cum poculis porrigere tibi marinam aquam. Cum autẽ omnem uideris turbam concurrisse ad spectaculũ, ipse discumbens iube ex mari impleri poculum. Atq; hoc accepto omnibus audientibus dic pactis præfecto, Quæ nam apud uos foedera iniuimus? Atque is respondebit tibi, quòd pepigeris mare ebibere.

Conuersus

γράφεις οὖν σὺ πρὸς ἅπαντας οὕτω φράσον·
ἄνδρες σάμιοι, ἴστε καὶ ὑμεῖς πάντως πλείστους
ὅσους ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασ-
σαν. ἐγὼ δὲ συνεθέμην μόνην τὴν θάλατταν
ἐκπιεῖν, οὐ μὴν καὶ τοὺς ἐξιόντας εἰς αὐτὴν πο-
ταμούς. οὗτος οὖν ὁ σχολαστικὸς ἀπελθὼν πρό-
τερον ἐπισχέτω τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας. εἶτα
δ᾽ εὐθὺς ἐγὼ τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ
δὲ ξάνθος τὴν μέλλουσαν ἐκ τούτου τῆς συνθή-
κης διάλυσιν ἔσεσθαι γνοὺς, ὑπερήσθη. τοῦ δήμου
τοίνυν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συῤῥεύσαντος ἐπὶ
θέαν τοῦ πραχθήσεσθαι μέλλοντος, καὶ τοῦ ξάν-
θου κατὰ τὰ διδαχθέντα πρὸς τοῦ αἰσώπου
δράσαντος, καὶ εἰπόντος, οἱ σάμιοι ἀνεβόησαν
εὐφημοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες. ὁ δὲ σχο-
λαστικὸς προσπεσὼν τοιαῦτα τῷ ξάνθῳ. νενι-
κῆσθαί τε ὁμολογεῖ, καὶ τὰς συνθήκας ἐδεῖτο
λῦσαι, ὅπερ πεποίηκε ὁ ξάνθος δυσωποῦντος τοῦ
δήμου. ἀφικομένων δ᾽ αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, αἴ-
σωπος προσελθὼν τῷ ξάνθῳ φησίν. ὁ πάντα
σοι τὸν βίον χαρισάμενος ἐγὼ, οὔκουν ἄξιός εἰμι
δέσποτα τυχεῖν ἐλευθερίας; καὶ ὁ ξάνθος λοιδορή-
σας αὐτὸν ἀπήλασε, λέγων. μὴ γὰρ οὐ βουλομένῳ
μοι ἦν τοῦτο πρᾶξαι, ἀλλ᾽ ἔξελθε πρὸ τοῦ πυλῶνος
καὶ σκέψαι, κἂν ἴδῃς δύο κορώνας, ἀνάγγειλόν μοι.

ἀγαθὸς

Cõuersus igitur tu ad omnes sic dicito, Viri Samij, scitis & uos penitus ꝙ plurimos fluuios prorũpere in mare, ego aũt pepigi mare solum ebibere, nõ etiã exeuntia in ipsum flumina. Hic itaq; scholasticus eat prius contenturus flumina omnia, deinde statim mare solũ ebibã. Xãthus autẽ futurã ex hoc pacti solutionem cognoscens, uehementer lætatus est. Populo igitur ad littus confluente ad spectaculũ eius ꝙ faciendũ erat, cũq; Xãthus quę edoctus fuerat ab Aesopo fecisset ac dixisset, Samij acclamauerunt laudantes ipsum, & admirantes. Sed scholasticus Xanthi pedibus obuolutus, & uictũ se confitebatur, & pacta rogabat dissolui. Quod et fecit Xãthus exorãte populo. Profectis aũt ipsis in domũ, Aesopus adiens Xãthũ, inquit, per omnẽ tibi uitã gratificatus ego, nõne dignus sum ô here consequi libertatẽ? Et Xanthus obiurgãdo ipsum repulit dicẽs, An nolo ipse hoc facere? sed exi ante uestibulum & speculare, & si uideris duas cornices renuntia mihi,

bonum

ἀγαθὸς γὰρ οἰωνὸς οὗτος. ἐπεὶ εἰ μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν. προσελθὼν οὖν ὁ αἴσωπος, καὶ συμβὰν οὕτω δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρου καθεζομένας, προσελθὼν τῷ ξάνθῳ ἀνήγγειλεν. ἐξιόντι δὲ τῷ ξάνθῳ ἡ ἑτέρα τούτων ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος θατέραν μόνην ἰδὼν, ἔφη, οὐκ εἶπάς μοι κατάρατε δύο ἑωρακέναι; καὶ ὅς, οὕτως. ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος, ἐπέλιπέ σοι δραπέτα τὸ χλευάζειν με; ἐκέλευσε αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' αἰσώπου μαστιγουμένου, προσελθών τις ἐκάλει ἐπὶ τὸ δεῖπνον τὸν ξάνθον, καὶ ὁ αἴσωπος ἔτι τυπτόμενος ἀνεβόησεν, οἴμοι τῷ δυστήνῳ. ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδὼν, τύπτομαι, σὺ δ' ὁ μίαν ἰδὼν μόνην εἰς εὐωχίαν α[illegible]ει. ἐωλος ἄρ' ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ θαυμάσας, παύσασθαι κελεύει τυπτόμενον. μετὰ δ' οὐ πολλὰς ἡμέρας φιλοσόφους καὶ ῥήτορας καλέσας ὁ ξάνθος, ἐκέλευσε τῷ αἰσώπῳ πρὸ τοῦ πυλῶνος εἶναι, καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους. τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας αἴσωπος τὸν πυλῶνα, ἐντὸς ἐκαθέσθη. τῶν κεκλημένων δέ τινος ἐλθόντος, καὶ τὴν θύραν κόπτοντος, αἴσωπος ἔνδοθεν ἔφη, τί σείει ὁ κύων; ὁ δὲ, νομίσας κύων κληθῆναι

bonũ em̃ augurĩu hoc, q̃d si unã uídeas, hoc malũ. Accedens igit̃ Aesopus, atq; cũ forte duas ita cornices sup̱ quadã ui-disset arbore sedẽtes, accedẽs Xãtho re-nũtiauit. Exeũte aũt Xãtho, altera harũ auolauit: et Xãthus alterã solã uidẽs ait, Nõne dixisti mihi execrãde duas uidis-se te? Et is, Ita, sed altera auolauit. tũ Xã thus deerat tibi fugitiue deridere me? Et iubet eũ denudatũ uerberari. At dũ Ae-sopus uerberabat̃, p̃fectus quidã inuitã uit ad cœnã Xãthũ. At Aesopus inter uerbera exclamauit, Hei mihi misero e-go em̃ qui duas uidi cornices uerberor, tu uero qui unã tm̃, in cõuiuiũ abis: ua-nũ itaq; fuit augurĩu. Tũ Xãthus soler-tiã eius admirat⁹, cessare iubet uerbera. Nõ multis autẽ post dieb. philosophos & rhetoras cũ inuitasset Xãthus, iussit Aesopo añ uestibulũ stare, & nullũ in-doctũ ingredi sinere, sed doctos solos. Hora aũt prãdij clauso uestibulo, Aeso-pus intus sedebat. Ex inuitatis aũt q̃dã profecto & ianuã pulsante, Aesopus in tus ait, Quid mouet canis? Ille putãs ca-

 nis uocari

κληθῆναι, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν ἕκα-
στος ἀδικούμενος, αὖθις ἀπῄει σὺν ὀργῇ, νομί-
ζων ὑβρίζεσθαι, τοῦ αἰσώπου ταῦτα πάντας
ἔνδοθεν ἐρωτῶντος. ἑνὸς δ' αὐτῶν κόψαντος,
καὶ τί σείει ὁ κύων ἀκούσαντος, καὶ τήν τε κέρ-
κον καὶ τὰ ὦτα ἀποκριθέντος, αἴσωπος αὐ-
τὸν ὀρθῶς δοκιμάσας ἀποκεκρίσθαι, ἀνοίξας πρὸς
τὸν δεσπότην ἤγαγε, καὶ φησὶν, οὐδεὶς τῶν φι-
λοσόφων συνεστιαθῆναί σοι ἦλθεν ὦ δέσποτα,
πλὴν οὗτος μόνος. καὶ ὁ ξάνθος σφόδρα ἠθύμη-
σε, παραλελογίσθαι οἰηθεὶς ὑπὸ τῶν κληθέντων.
τῇ δ' ὑστεραίᾳ συνελθόντες οἱ κληθέντες ἐπὶ τὴν
διατριβὴν, ἐνεκάλουν τῷ ξάνθῳ, φάσκοντες, ὡς
ἔοικας ὦ καθηγητὰ, ἐπεθύμεις μὲν αὐτὸς ἐξου-
δενῶσαι ἡμᾶς, αἰδούμενος δὲ, τὸν σαπρὸν ἐπὶ
τοῦ πυλῶνος ἔστησας αἴσωπον, ὡς προπηλακί-
σαι, καὶ κύνας ἡμᾶς ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ ξάνθος,
ὄναρ τοῦτ' ἐστὶν, ἢ ὕπαρ; κἀκεῖνοι, εἰ μὴ ῥέγχομεν,
ὕπαρ. καὶ δὴ τάχος μετακληθεὶς αἴσωπος, καὶ
ἐρωτηθεὶς σὺν ὀργῇ, τοῦ χάριν τοὺς φίλους ἀ-
τίμως ἀπέστρεψεν, ἔφη, οὐχὶ σύ μοι δέσποτα ἐνε-
τείλω, μή τινα τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἀμαθῶν ἀν-
δρῶν ἐᾶσαι πρὸς τὴν σὴν συνελθεῖν εὐωχίαν,
ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους; καὶ ὁ ξάνθος, καὶ
τίνες οὗτοι, οὐ τῶν σοφῶν; καὶ αἴσωπος,
οὐδεμιᾷ

nis uocari, iratus discessit. Sic ergo unus quisq; ueniēs rursus abibat iratus, putās iniuria affici Aesopo eadē oēs interrogāte. Cum aūt unus ipsorū pulsasset, & quid mouet canis audiuisset, et caudā et aures respōdisset, Aesopus ipsum recte indicans respōdisse, apta ianua ad herū duxit, ac īquit, Nullus philosophus ad cōuiuiū tuū uenit ò here p̄ter hunc solū Et Xanthus ualde tristatus est, deceptū se existimans ab inuitatis. Postridie cū uenissent inuitati ad literariū ludū, accusabāt Xāthū dicētes, ut uideris ò p̄ceptor, cupiebas quidē ipse cōtēnere nos sed ueritus, putridū ī uestibulo cōstituisti Aesopū ut nos iniuria afficeret, et canes uocaret. Et Xanthus. Insomniū ne id est, an uera res? Tū illi, nisi stertimus, uera res, Et celeriter uocatus Aesopus, et rogatus cū ira, cuius rei gratia amicos ignominiose amolitus esset, ait. Non tu mihi here mandasti, neq; uulgatū ac īdoctū hoīem p̄mitterē in tuū cōuenire cōuiuiū, sed solos doctos? Tū Xāthus. Et quales hi? nōne docti? Et Aesopus,

οὐδεμιᾷ μηχανῇ. αὐτῶν καὶ γὰρ κοπτόντων τὴν θύραν, καὶ μοῦ ἔνδοθεν ἐρωτῶντος, τί ποτε σείει ὁ κύων, οὐδ' ὅς τισοῦν αὐτῶν συνῆκε τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν ὡς ἀμαθῶν πάντων φανέντων, οὐδένα τούτων εἰσήγαγον, πλὴν τὸν σοφῶς τοῦτον ἀποκριθέντα μοι. οὕτως οὖν τοῦ αἰσώπου ἀπολελογημένου, ὀρθῶς ἅπαντες λέγειν αὐτὸν ἐψηφίσαντο. καὶ μεθ' ἡμέρας πάλιν τινὰς ὁ ξάνθος, ἑπομένου τοῦ αἰσώπου, πρὸς τὰ μνήματα παραγένετο, καὶ τὰ ἐν ταῖς λάρναξιν ἐπιγράμματα ἣν ἀναγινώσκων, ἑαυτὸν ἔτερπε. τοῦ δ' αἰσώπου ἔν τινι τούτων ἐγκεχαραγμένα στοιχεῖα ταυτα ἰδόντος, α β δ ο ε θ χ. ἐπιδείξαντός τε τῷ ξάνθῳ, καὶ ἐρομένου εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη, ἐπιμελῶς ἐκεῖνος σκεψάμενος, οὐχ οἷός τ' ἐγένετο τὴν τούτων εὑρεῖν διασάφησιν, καὶ ὡμολόγησεν ἀπορῆσαι τοῖς ὅλοις. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰ διὰ ταύτης τῆς στήλης ὦ δέσποτα θησαυρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃ; καὶ ὅς, θάρσει, λήψῃ γὰρ τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χρυσίου, τότε ὁ αἴσωπος ἀποσχὼν τῆς στήλης βήματα τέσσαρα, καὶ ὀρύξας, ἀνέλαβέ τε τὸν θησαυρὸν καὶ ἤνεγκε τῷ δεσπότῃ, λέγων, δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν, δι' ἧς εὗρες τὸν θησαυρόν, καὶ ὁ ξάνθος, οὐχ ὅσα καμὲ εἰδέναι, εἰ μὴ καὶ τὸν

Nullo pacto: ipsis etem̃ pulsantibus ia=nuã, & me intus rogitãte, quidnã moue=at canis, neq; quisq; eorũ intellexit ser=monẽ. Ego igit̃ cũ indocti oẽs uiderent̃, nullũ ipsorũ introduxi, nisi hũc qui do=cte respondit mihi. Sic igit̃ cũ Aesopus respõdisset, recte oẽs dicere ip̃m cõfir=marũt. Ac post dies rursum aliq̃t Xan=thus sequẽte Aesopo ad monumẽta ac=cessit. Et q̃ in arcis erant epigrãmata le=gẽs, seipsum delectabat. At Aesopo in quadã ex ipsis insculptas literas has ui=dẽte, α β δ ο ε θ χ, ostendẽteq; Xan=tho, atq; rogante, an hasce nouisset: dili=genter ille scrutatus, nõ potis fuit harũ inuenire declarationẽ, ac fassus est dubi=tare oĩno. Tum Aesopus, Si p̃ hanc co=lumnulã ò here thesaurum ostendã tibi, qua re me remunerabis? Et is, confide, accipies enim libertatem tuã, atq; dimi=diũ auri. Tunc Aesopus distãs à cippo passus quatuor, & fodiẽs, accepitq; the=saurũ, & tulit hero dicẽs, Da mihi pro=missum per quod inuenisti thesaurum. Et Xanthus, Nõ si & ego sapiã, nisi &

 sensum

νοῦν τῶν στοιχείων μοι φράσῃς. τὸ γὰρ μαθεῖν τοῦτο, πολὺ τοῦ εὑρήματος ἐμοὶ τιμιώτερον. καὶ ὁ αἴσωπος, ὁ τὸν θησαυρὸν κατορύξας ἐνταῦθα, ὡς σοφὸς ἀνὴρ τὰ στοιχεῖα διεχάραξε ταῦτα, ἅ καὶ φησὶν, α ἀποβὰς β βήματα δ τέσσαρα ο ὀρύξας ε εὑρήσεις θ θησαυρὸν χ χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος, ἐπειδήπερ οὕτος ἐπίβολος εἶ καὶ πανοῦργος, οὐ λήψῃ σου τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀναγγελῶ δοθῆναι ὦ δέσποτα τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ βυζαντίων. ἐκείνῳ γὰρ τε ταμιεύεται. καὶ ὁ ξάνθος, πόθεν τοῦτ' οἶδας; καὶ ἐκεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων. τοῦτο γάρ φησιν, α ἀπόδος β βασιλεῖ δ διονυσίῳ ο ὃν ε εὗρες θ θησαυρὸν χ χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως εἶναι τὸ χρυσίον, τῷ αἰσώπῳ ἔφη. λαβὼν τὸ ἥμισυ τοῦ ἑρμαίου, ἡσύχασον. κἀκεῖνος, οὐ σύ μοι νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ' ὁ χρυσίον ἐνταυθοῖ κατορύξας, καὶ ὅπως, ἄκουσον, τοῦτο καὶ λέγει τὰ γράμματα, α ἀνελόμενοι, β βαδίσαντες, δ διέλεσθε, ο ὃν, ε εὕρετε, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος, δεῦρό φησιν, εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς ἂν καὶ τὸν θησαυρὸν διελώμεθα, καὶ σὺ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς. ἐλθόντων οὖν, ὁ ξάνθος φοβούμενος τὴν τοῦ αἰσώπου λάλον, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ αἴσωπος ἀπαγόμενος

τοιαῦτα

ſenſum literarũ mihi dixeris:nam ſcire hoc, multo re inuenta ꝓtioſius. Et Aeſopus, Qui theſaurũ infodit, hic ut uir eruditus literas inſculpſit has, quæ & inquiunt, α recedens, β paſſus, δ quatuor, ο fodiens, ε inuenies, θ theſaurum, χ auri. Et Xanthus, Quia ita ſolers es & aſtutus nõ accipies tuam libertatem. Et Aeſopus, Renunciabo dandũ aurũ ò done regi Byzantinorũ: illi eñ recõditũ eſt. Et Xanthus, unde hoc noſti? Et ille, Ex literis: hoc eñ inquiũt, α redde, β regi, δ Dionyſio, ο quẽ, ε inueniſti, θ theſaurũ, χ auri. Et Xanthus audiẽs regis eſſe aurũ, Aeſopo ait, Accepto dimidio lucri, taceto. Et ille, Nõ tu mihi nũc hoc ꝓbes ſed qui aurum hic infodit. Ac queadmodũ, audi: hoc eñ dicunt literę, α acceptũ, β uadentes, δ diuidite, ο quẽ, ε inueniſtis, θ theſaurũ, χ auri. Et Xanthus, Venias inquit, in domũ ut & theſaurũ diuidamus & tu libertatem accipias. Profectis ergo, Xanthus timens Aeſopi loquacitatẽ in carcerem ipſum iuſſit iniici. Et Aeſopus ĩter abducẽdũ,

 Huiuſmodi

τοιαῦται φησὶν εἰσὶν αἱ ὑποσχέσεις τῶν φιλοσόφων; οὐκ ὅτι γὰρ οὐκ ἀπολαμβάνω μου τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσμωτήριον κελεύεις βληθῆναί με. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη. πάνυ καλῶς φὴς, ἵν' ἐλευθερίας τυχὼν, σφοδρότερός μου γένῃ κατήγορος. ὁ δὲ αἴσωπος εἶπεν, ὅτι ποτέ με ἔχεις κακὸν ποιεῖν, ποίει, πάντως καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. κατὰ δὲ τοὺς καιροὺς τούτους συνέπεσέ τι τοιοῦτον ἐν σάμῳ. πανδήμου ἑορτῆς ἀγομένης αἴφνης ἀετὸς καταπτὰς, καὶ τὸν δημόσιον ἁρπάσας δακτύλιον, εἰς δούλου κόλπον ἀφῆκεν. οἱ μὲν οὖν σάμιοι θορυβηθέντες, καὶ εἰς πλείστην περὶ τοῦδε τοῦ σημείου πεσόντες τὴν ἀγωνίαν, κατ' ταυτὸν ἀθροισθέντες, ἤρξαντο δεῖσθαι τοῦ ξάνθου, ἅτε πρώτου τῶν πολιτῶν ὄντος καὶ φιλοσόφου, σφίσι τὴν κρίσιν τοῦ σημείου διασαφῆσαι. ὁ δὲ, τοῖς ὅλοις ἐπαπορῶν, χρόνον ᾔτησε, καὶ ἀφικόμενος οἴκαδε, πολὺς ἦν ἀθυμῶν, καὶ τῇ λύπῃ βαπτιζόμενος, οἷα δὴ μηδὲν κρῖναι δυνάμενος. ὁ δ' αἴσωπος τὴν ἀθυμίαν συννοήσας τοῦ ξάνθου, προσελθὼν, λέγει. τοῦ χάριν ὦ δέσποτα οὕτω διατελεῖς ἀθυμῶν; ἐμοὶ προσανάθου, χαίρειν εἰπὼν τῷ λυπεῖσθαι. αὔριον δ' εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἰπὲ τοῖς σαμίοις, ὡς ἐγὼ μὲν

οὔτε

Huiusmodi, inquit, sunt promissa philosophorū? nō solū em̄ nō accipio meā libertatem, sed & in carcerē iubes inijci me. Xāthus igitꝰ iussit ipsum solui, & ait ei: Nimirū recte inquis, ut parta libertate uehementior sis cōtra me accusator. Tū Aesopus dixit, Quodcūq; mihi potes facere, fac malū: oīno uel inuitus liberabis me. Ea uero tēpestate huiusmodi res Sami obtigit. Cum publice festū celebrarētꝰ, repente aquila deuolans, & publicū rapiens anulum, in serui sinum demisit. Itaq; Samij pterriti, & in plurimū ob hoc prodigiū cū incidissent mœrore, in unum coacti, cœperunt rogare Xanthū, ꝙ primus ciuiū esset & philosophus, ut sibi iudiciū prodigij manifestaret. At ille oīno ambigens tēpus petijt. Et profectus domum multum erat tristis, & solicitudinibus immersus, ut qui nihil iudicare posset. Sed Aesopus mœrore Xāthi cognito, adiēs ait, Qua causa ò here, sic pseueras tristari? mihi committe, ualere iusso mœrore: Cras in forū profectus dic Samijs, Ego neq;

οὔτε σημειολυτεῖν ἐπαιδεύθην, οὔτ' οἰωνοσκοπεῖν, παῖς δέ μοι πρόσεστι πολλῶν πεῖραν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ἐπιτύχω τῆς λύσεως δέσποτα, σὺ τὴν δόξαν, ἀποίσῃ τοιούτῳ χρώμενος δούλῳ. ἂν ἀποτύχω, ἐμοὶ μόνῳ ἡ ἐντεῦθεν προστριβήσεται ὕβρις. πεισθεὶς οὖν ὁ ξάνθος, καὶ τῆς ὑστεραίας εἰς τὸ θέατρον ἀπαντήσας, καὶ καταστὰς, εἰς τὸ μέσον κατὰ τὰς ὑποθήκας αἰσώπου διελέχθη τοῖς συνελθοῦσιν. οἱ δ' εὐθέως ἠξίουν τὸν αἴσωπον κληθῆναι. τοῦ δ' ἀφικομένου καὶ στάντος ἐπὶ τοῦ μέσου, οἱ σάμιοι τὴν ὄψιν αὐτοῦ κατανοήσαντες, ἐρεσχελοῦντες ἐφώνουν, αὕτη ἡ ὄψις σημεῖον λύσει; ἐκ τοῦ αἰσχροῦ τούτου τί ποτε καλὸν ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶν ἤρξαντο. καὶ ὁ αἴσωπος κατασείσας τῇ χειρὶ, καὶ ἡσυχίαν αἰτήσας γενέσθαι, φησίν. ἄνδρες σάμιοι, τί μου τὴν ὄψιν σκώπτετε; οὐκ εἰς τὴν ὄψιν, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν ἀποβλέπειν χρή. πολλάκις γὰρ καὶ τῇ φαύλῃ μορφῇ χρηστὸν νοῦν ἡ φύσις ἐνέθηκεν. ἢ τὴν ἔξωθεν τῶν κεραμίων μορφὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς, ἀλλ' οὐ τὴν ἐντὸς γεῦσιν τοῦ οἴνου; ταῦτα τοῦ αἰσώπου πάντες ἀκούσαντες, ἔλεγον. αἴσωπε, εἴ τι δύνασαι, λέγε τῇ πόλει. καὶ ὃς μετὰ παῤῥησίας ἔφη. ἄνδρες σάμιοι, ἐπειδήπερ ἡ τύχη

φιλόνεικος

prodigia soluere didici neq; augurari, sed puer mihi est multarũ rerũ peritus, ipse uobis quæsitũ soluet. Et si ipse cõsecutus fuero solutionẽ here, tu gloriã reportabis, tali utens seruo. Sin minus fuero cõsecutus, mihi soli erit dedecus. Persuasus igit Xãthus, et postero die in theatrũ profectus, & astãs in medio secũdũ admonitiones Aesopi cõcionatus est ijs qui cõuenerãt. Illi uero statim rogabãt Aesopũ acciri: qui cũ uenisset, staretq; in medio, Samij facie ipsius cõsiderata, deridẽtes clamabãt. Hæc facies prodigium soluet? ex deformi hoc quid unq; boni audiemus? atq; ridere cœperunt. Et Aesopus extẽta manu silentio petito inquit, Viri Samij, quid faciem cauillamini? nõ faciẽ, sed animũ respicere oportet. Sępe eñ in turpi forma bonum animum natura imposuit. An uos exteriorẽ testarũ formã cõsideratis, ac nõ potius interiorẽ uini gustũ? Hæc ab Aesopo cũ audissent, oẽs dixerũt; Aesope, si quid potes, dic ciuitati. Et ille audacter ait; Viri Samij, quoniã fortuna,

φιλόνεικος οὖσα, δόξης ἀγῶνα τέθεικε δεσπότῃ καὶ δούλῳ. κἂν μὲν ὁ δοῦλος ἥττων φανῇ τοῦ δεσπότου, διὰ μαστίγων ἐλεύσεται. εἰ δ' ἀμείνων, οὐδὲν ἔλαττον καὶ οὕτω πληγαῖς ξανθήσεται. εἰ ὑμεῖς διὰ τῆς ἐλευθερίας παῤῥησίαν χαρίσοισθέ μοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φράσω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ μιᾶς γλώττης πρὸς τὸν ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέρωσον αἴσωπον, ὑπάκουσον σαμίοις, χάρισαι τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τῇ πόλει. ὁ δὲ ξάνθος, οὐκ ἐπένευε. καὶ ὁ πρύτανις ἔφη. ξάνθε, εἰ μή σοι δοκεῖ ὑπακοῦσαι τῷ δήμῳ, ἐγὼ τῆς δὲ τῆς ὥρας αἴσωπον ἐλεύθερον ἂν ποιήσαιμι, καὶ τότε σοι ὁμότιμος ἔσαι. τηνικαῦτα τοίνυν ὁ ξάνθος ἀνάγκῃ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέδωκε. καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα, ξάνθος ὁ φιλόσοφος ἐλευθεροῖ σαμίοις τὸν αἴσωπον. κἂν τούτῳ πέρας ὁ τοῦ αἰσώπου λόγος εἰλήφει, φαμένου πρὸς τὸν ξάνθον, ὡς καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. αἴσωπος οὖν ἐλευθερίας τυχὼν, στὰς εἰς τὸ μέσον, ἔφη. ἄνδρες σάμιοι, ὁ μὲν ἀετὸς ὡς ἴστε, βασιλεὺς τῶν ὀρνίθων ἐστίν. ὅτι δὲ τὸν στρατηγικὸν δακτύλιον οὗτος ἁρπάσας ἀφῆκεν εἰς δούλου κόλπον, τοῦτο σημειῶσαι βούλεται, ὅτι τῶν νυνὶ βασιλέων τὶς βούλεται ὑμῶν τὴν ἐλευθερίαν δουλῶσαι, καὶ τοὺς κυρίους νό-

μους

q̃ cõtẽtiõis ſtudioſa eſt, glorię certamẽ propoſuit dño & ſeruo: & ſi ſeruus ĩfe-rior uideat̃ dño, uerberib. cæſus abibit: ſin aũt p̃ſtãtior nihilo minus et ſic uerbe rib. lacerabit̃: ſi uos p̨ libertatẽ loquẽdi mihi fiduciã indulſeritis, ego nũc uobis intrepide q̃ſitũ narrabo. Tũc populus uno ore clamabat ad Xanthũ, libertate dona Aeſopũ, obtẽpera Samijs, largire libertatẽ eius ciuitati. At Xãthus nõ an nuebat. et p̃tor ait, Xãthe ſi tibi nõ pla-cet auſcultare populo, ego hac hora Ae ſopũ libertate donabo et tũc tibi ęqua-lis fuerit, Tũc igit̃ Xãthus neceſſariò li-bertatẽ reddidit. Et p̃co clamauit: Xã-thus philoſophus liberũ Samijs largit̃ Aeſopũ. Atq; ĩterim finẽ ſermo Aeſopi accepit, dicẽtis Xãtho, Vel ĩuitus me li-bertate donabis. Aeſopus itaq; liberta-tẽ cõſequutus, ſtãs in medio ait, Viri Sa mij, aquila ut ſcitis, regina auiũ eſt, q̃m aũt imp̃atoriũ anulũ hęc raptũ demiſit ĩ ſerui ſinũ, hoc ſignificare uult, quẽdã ex ijs qui nũc ſunt regẽ uelle ueſtrã liber tatẽ ĩ ſeruitutẽ redigere, atq; ſancitas le-

ges

μους ἀκύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ μὲν σάμιοι ἀκούσαντες, κατηφείας ἐπλήσθησαν. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον καὶ γράμματα παρὰ κροίσου τοῦ λυδῶν βασιλέως ἧκει σαμίοις, κελεύοντα τοῦ ἀπὸ τοῦδε φόρους αὐτῷ παρέχειν, εἰ δὲ μὴ πείθοιντο, πρὸς μάχην ἑτοίμους εἶναι. ἐβουλεύσαντο μὲν οὖν ἅπαντες. ἔδεισαν γὰρ ὑπήκοοι γενέσθαι τῷ κροίσῳ, συνοῖσον μέντοι εἶναι καὶ αἴσωπον ἐρωτῆσαι. κἀκεῖνος ἐρωτηθεὶς εἶπε. τῶν ἀρχόντων ὑμῶν γνώμην δεδωκότων εἰς φόρου ἀπαγωγὴν ὑπακούειν τῷ βασιλεῖ, συμβουλὴν μὲν οὐδ' ὥς, λόγον δὲ ἐρῶ ὑμῖν, καὶ εἴσεσθε τὸ συμφέρον. ἡ τύχη δύο ὁδοὺς ἔδειξεν ἐν τῷ βίῳ, θατέραν μὲν ἐλευθερίας, ἧς μὲν ἀρχὴ δύσβατος τὸ δὲ τέλος ὁμαλόν. θατέραν δὲ δουλείας, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ, εὐπετής τε καὶ βάσιμος, τὸ δὲ τέλος ἐπώδυνον. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ σάμιοι, ἀνεβόησαν. ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄντες ἑκόντες οὐ γινόμεθα δοῦλοι. καὶ τὸν πρεσβευτὴν οὐ σὺν εἰρήνῃ ἀπέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν κροῖσος ταῦτα μαθὼν, ἐβουλεύσατο πόλεμον κατὰ σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀνήνεγκεν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθείη σαμίους ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν, αἰσώπου παρ' αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτιθέντος. δύνῃ δὲ μᾶλλον εἶπεν ὦ βασιλεῦ, πρέσβεις ἀποστείλας,

ἐξαιτῆσαι

ges irritas facere. His auditis Samij mœrore repleti sunt. Sed nõ multo post tẽpore & literę à Crœso Lydorũ rege uenerũt ad Samios, iubẽtes eis ab illo tempore ut tributa sibi penderẽt, sin minus obtẽperauerint, ut ad pugnã se pararẽt. Cõsultabãt igit̃ uniuersi, timuerũt enim subditi fieri Crœso, cõducibile tñ esse et Aesopũ cõsulere. Et ille cõsultus ait, cũ principes uestri sentẽtiã dixerint de tributo dãdo obtẽperãdũ esse regi, cõsiliũ iã minime, sed narrationẽ uobis afferã, & scietis, quid cõducat. Fortuna duas uias ostẽdit in uita, alterã libertatis, cuius principiũ accessu difficile, sed finis planus: alterã seruitutis cuius principiũ facile et accessibile, finis aũt laboriosus. His auditis Samij exclamauerunt, nos cum simus liberi, serui esse gratis nolumus, et oratorẽ infecta pace remiserũt. His ergo cognitis, Crœsus decreuit bellũ ĩ Samios mouere, sed legatus retulit, nõ poteris Samios debellare, quãdiu est apud eos Aesopus, & cõsilia suggerit. Potes aũt magis, ait, ò rex legatis missis, petere

ἐξαιτῆσαι παρ' αὐτῶν αἴσωπον, ὑποσχόμενος αὐτοῖς ἀντ' αὐτοῦ χάριτας ἄλλας τε δώσειν, καὶ λύσιν τῶν ἐπιταττομένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷός τε ἔσῃ τούτων περιγενέσθαι. καὶ ὁ μὲν κροῖσος κατὰ ταῦτα πρεσβευτὴν ἀποστείλας, ἔκδοτον ᾔτει τὸν αἴσωπον. σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδόσθαι γνώμης ἐγένοντο. αἴσωπος δὲ τοῦτο μαθὼν, ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς ἔστη, καὶ φησὶ. ἄνδρες σάμιοι, κἀγὼ μὲν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παρὰ τοὺς πόδας ἀφικέσθαι τοῦ βασιλέως, ἐθέλω δὲ ὑμῖν ἕνα μῦθον εἰπεῖν. καθ' ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα, πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις συνῆψαν. τῶν δὲ κυνῶν συμμαχούντων τοῖς θρέμμασι, καὶ τοὺς λύκους ἀποσοβούντων, οἱ λύκοι πρεσβευτὴν ἀποστείλαντες, ἔφασαν τοῖς προβάσιν, εἰ βούλοιντο βιοῦν ἐν εἰρήνῃ καὶ μηδένα πόλεμον ὑποπτεύειν, τοὺς κύνας αὐτοῖς ἐκδοῦναι. τῶν δὲ προβάτων ὑπ' ἀνοίας πεισθέντων, καὶ τοὺς κύνας ἐκδεδωκότων οἱ λύκοι τούς τε κύνας διεσπάραξαν, καὶ τὰ πρόβατα ῥᾷστα διέφθειραν. οἱ σάμιοι τοίνυν τὸ τοῦ μύθου βούλημα συννοήσαντες, ὥρμησαν μὲν παρ' ἑαυτοῖς κατασχεῖν τὸν αἴσωπον, ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ τῷ πρεσβευτῇ συναποπλεύσας, πρὸς κροῖσον ἀπῄει. ἀφικομένων δ' αὐτῶν

εἰς λυδίαν,

petere ab ipsis Aesopum, pollicitus eis & gratias alias relaturum, & solutionem iussorum tributorum. Et tunc fortè poteris eos superare. Et Crœsus his persuasus, legato misso dedi sibi petebat Aesopum. Samij autem hunc tradere decreuerunt. Quo cognito, Aesopus in media concione stetit, ac inquit: Viri Samij, & ego permulti facio ad regis pedes proficisci, sed uolo uobis fabulam dicere. Quo tempore animalia inter se loquebantur, lupi bellum ouibus intulerunt, unà uero cum ouibus canibus præliantibus, ac lupos arcentibus, lupi legato misso dixerunt ouibus, si uoluerint uiuere in pace, & nullum suspicari bellum, ut canes sibi traderent. Ouibus ob stultitiam persuasis, & canibus traditis, lupi & canes dilacerarunt, & oues facilime occiderunt. Samij igitur, fabulæ sensu cognito, decreuerunt apud se detinere Aesopum. Ille uero non tulit sed cum legato unà soluit, & ad Crœsum se conferebat. Profectis autem

εἰς λυδίαν, ὁ βασιλεὺς ἐπίπροσθεν αὐτοῦ στάντα τὸν αἴσωπον θεασάμενος, ἠγανάκτησε λέγων, ἴδε ποταπὸν ἀνθρώπιον ἐμποδών μοι γέγονε νῆσον ὑποτάξαι τοσαύτην; καὶ ὁ αἴσωπος. μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ οὐδ' ἀνάγκῃ πρός σε παραγένομαι, ἀλλ' αὐθαίρετος πάρειμι. ἀνάσχου δέ μου μικρὸν ἀκοῦσαι. ἀνήρ τις ἀκρίδας συλλέγων καὶ ἀποκτεινύς, εἷλε καὶ τέττιγα. ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνον ἠβούλετο κτεῖναι, φησὶν ὁ τέττιξ. ἄνθρωπε μή με μάτην ἀνέλης. ἐγὼ γὰρ οὔτε στάχυν βλάπτω, οὔτ' ἄλλο τι τῶν ἁπάντων σε ἀδικῶ. τῇ κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τοὺς ὁδοιπόρους. φωνῆς οὖν παρ' ἐμοὶ πλέον οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι. κἀγὼ γοῦν ὦ βασιλεῦ τῶν σῶν ποδῶν ἅπτομαι, μή με εἰκῇ φονεύσῃς. οὐδὲ γὰρ οἷός τ' εἰμὶ ἀδικῆσαί τινα. ἐν εὐτελείᾳ δὲ σώματος γενναῖον φθέγγομαι λόγον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἅμα καὶ οἰκτείρας αὐτόν, ἔφη. αἴσωπε, οὐκ οὖν ἐγώ σοι δίδωμι τὸ ζῆν, ἀλλ' ἡ μοῖρα, ὃ γοῦν θέλεις, αἴτει καὶ λήψῃ. καὶ ὅς, δέομαί σου βασιλεῦ, διαλλάγηθι σαμίοις. τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος, διήλλαγμαι. πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν γῆν, χάριτάς τε αὐτῷ ὡμολόγει. καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς οἰκείους συγγραψάμενος μύθους, τοὺς μέχρι καὶ

νῦν

in Lydiã, rex ante se stantẽ Aesopũ uidens, indignatus est, dicẽs: Vide qualis homũcio impedimẽto mihi ad tantã insulã subiugãdã fuit? Tũ Aesopus, Maxime rex nõ ui neq; necessitate coactus ad te ueni, sed spõte adsum. Patere aũt me parũp audire. Vir qdã cũ locustas capet occideretq;, cepit & cicadã, cũ & illã uellet occidere, inqt cicada, homo nẽ me frustra occidas: ego.n.neq; spicã læ do neq; alia in re q̃piã iniuria te afficio, motu uero q̃ in me sunt membranularũ suauiter cãto delectãs uiatores. p̃ter igit̃ uocẽ in me amplius nihil ĩuenies. Et illẽ his auditis pmisit abire. Et ego itaq; ô rex, tuos pedes attĩgo, ne me sine causa occidas. nõ.n. possum iniuria queq; affi cere, sed ĩ uili corpe generosum loqr ser monẽ. Rex aũt mirat9 simul et miserat9 ipm, ait, Aesope nõ ego tibi largior uitã sed fatũ. ergo q̊d uis pete, et accipies. Et ille, Rogo te, ô rex, recõciliare Samijs. Cumq; rex, dixisset. Recõciliatus sum, procidẽs ille ĩ terrã, gratiasq; ei agebat, & post hęc suas cõscripsit fabulas, q̃s in

νῦν φερομένους, παρὰ τῷ βασιλεῖ κατέλιπε. δεξάμενος δὲ παρ' αὐτοῦ γράμματα πρὸς σαμίους, ὡς ἕνεκεν αἰσώπου τούτοις διήλλακται, καὶ δῶρα πολλὰ, πλεύσας ἐπανῆλθεν εἰς σάμον. οἱ μὲν οὖν σάμιοι τοῦτον ἰδόντες, στέμματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χοροὺς ἐπ' αὐτῷ συνεστήσαντο. ὁ δ' αὐτοῖς τά τε τοῦ βασιλέως ἀνέγνω γράμματα, καὶ ἀπέδειξεν ὡς τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην παρὰ τοῦ δήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερίᾳ πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ τοῦτο τῆς νήσου ἀπάρας, περιῄει τὴν οἰκουμένην, τοῖς ἁπανταχοῦ τῶν φιλοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ καὶ πρὸς βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδειξάμενος μέγας παρὰ τῷ βασιλεῖ λυκήρῳ ἐγένετο. κατ' ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τῶν σοφιστικῶν πρὸς ἀλλήλους γράφοντες ἔπεμπον. ἅπερ οἱ μὲν ἐπιλυόμενοι, φόρους ἐπὶ ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον, οἱ δὲ μὴ, τοὺς ἴσους παρεῖχον. ὁ τοίνυν αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλημάτων λυκήρῳ συνὼν ἐπέλυε. καὶ εὐδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα. καὶ αὐτὸς δὲ διὰ λυκήρου ἕτερα τοῖς βασιλεῦσιν ἀντέπεμπεν, ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ βασιλεὺς ὅτι

πλείστους

hunc usque diẽ extantes apud regẽ reliquit. Acceptis aũt ab ipso literis ad Samios, ꝙ Aesopi gratia eis recõciliatus fuerit, atq; muneribus multis, nauigauit in Samũ. Samij igit̃ hunc uidẽtes, coronasq; ei intulerũt, & tripudia eius gratia cõstituerunt. Ille autẽ & regis literas legit, et ostendit quòd sibi donatam à populo libertatem, libertate rursus remuneratus fuerit. Post hæc uero ab insula decedens circuibat orbem ubiq; cũ philosophis disputando, profectus & in Babylonem, & suam ipsius doctrinam demonstrando magnus apud regẽ Lycerũ euasit. Illis enim temporibus reges inuicẽ pacẽ habentes, atq; delectationis gratia quęstiones uicissim sophistarum scribendo mittebãt, quas qui soluerẽt, tributa pacta à mittentibus accipiebãt: qui uero nõ, æqualia præbebant. Aesopus igitur quæ mittebãtur problemata Lycero intelligens dissoluebat, & clarũ reddebat regẽ: & ipse Lyceri noĩe altera itidem regibus remittebat. Quæ cũ remanerent insoluta, tributa rex quàm

πλείστους εἰσέπραξεν. αἴσωπος δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἕνα τινὰ τῶν εὐγενῶν ἔννον τὴν κλῆσιν εἰσεποιήσατό ποτε, καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τῷ βασιλεῖ προσενέγκας, συνέστησε. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἔννου τῇ τοῦ θεμένου παλλακῇ συμφθαρέντος, αἴσωπος τοῦτο γνοὺς, ἀπελαύνειν ἔμελλε τῆς οἰκίας. ὁ δὲ, τῇ κατ' ἐκείνου ὀργῇ ληφθεὶς, ἐπιστολήν τε πλασάμενος παρ' αἰσώπου δῆθεν πρὸς τοὺς ἀντισοφιζομένους λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἕτοιμός ἐστι προστίθεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ λυκήρῳ, τῷ βασιλεῖ ἐνεχείρισε, διὰ τοῦ αἰσώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγῖδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, παραχρῆμα τῷ ἑρμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, οἷα δὴ προδότην διαχειρίσασθαι αἴσωπον. ὁ δὲ ἕρμιππος, φίλος τε ἦν τῷ αἰσώπῳ, καὶ τότε δὴ τὸν φίλον ἐπέδειξεν. ἔν τινι γὰρ τῶν τάφων μηδενὸς εἰδότος κρύψας τὸν ἄνθρωπον, ἐν ἀπορρήτοις ἔτρεφεν. ἔννος δὲ, τοῦ βασιλέως κελεύσαντος, πᾶσαν τὴν διοίκησιν αἰσώπου παρέλαβε. μετὰ δέ τινα χρόνον νεκτεναβὼ βασιλεὺς αἰγυπτίων πυθόμενος αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμπει λυκήρῳ παραχρῆμα ἐπιστολὴν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀποστεῖλαι κελεύσας, οἳ πύργον

οἰκοδο-

plurima exigebat. Aesopus aũt cum nõ genuisset filios, nobilẽ quendã, Ennum nomine, adoptauit, atq; ut legitimũ filiũ regi allatũ cõmendauit. Non multo aũt post tempore Ennus cũ adoptantis cõcubina rem habuit: hoc sciens Aesopus expulsurus erat domo Ennũ. Qui in illum ira correptus, epistolã fictã ab Aesopo scilicet ad eos, qui sophismatis cũ Lycero certabant, q; ipsis paratus esset adhærere magis q̃ Lycero, regi dedit, Aesopi signatam anulo. Rex & sigillo credẽs, atq; inexorabili ira percitus, statim Hermippo iubet, ut nulla examinatiõe facta, proditorẽ occideret Aesopũ. At Hermippus & amicus fuerat Aesopo, & tunc se amicum ostendit, In sepulchro enim quodam nemine sciente occultauit hominem, & secreto nutriuit. Ennus autem regis iussu omnem Aesopi administrationẽ suscepit. Sed quodam post tempore, Nectenabo rex Aegyptiorũ audiens Aesopũ occidisse, mittit Lycero statim epistolam, architectos sibi mittere iubẽtem, qui turrim

οἰκοδομήσουσι, μήτ᾽ οὐρανοῦ, μήτε γῆς ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινόμενον ἀεὶ πρὸς πάνθ᾽ ὅσα ἂν ἐρωτῶσι. καὶ τοῦτο ποιήσαντα, φόρους εἰσπράττειν, εἰ δὲ μὴ, κατατίθεσθαι. ταῦτα τῷ λυκήρῳ ἀναγνωσθέντα, ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μηδενὸς τῶν φίλων δυναμένου τὸ πρόβλημα τὸ περὶ τοῦ πύργου συνεῖναι. ὁ μέντοι βασιλεὺς, καὶ κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ἔλεγεν ἀπολωλεκέναι τὸν αἴσωπον. ἕρμιππος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως δι᾽ αἴσωπον λύπην μαθὼν, προσῆλθέ τε τῷ βασιλεῖ, καὶ ζῆν ἐκεῖνον εὐηγγελίσατο, προσθεὶς αὐτοῦ δὴ χάριν αὐτὸν οὐκ ἀνελεῖν, εἰδὼς ὡς μελήσει ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασιλέως διαφορόντως ἐπὶ τούτοις ἡσθέντος, αἴσωπος ῥυπῶν καὶ αὐχμῶν ὅλος προσηνέχθη, καὶ τοῦ βασιλέως, ὡς εἶδεν αὐτὸν, δακρύσαντος, λούσασθαί τε καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι κελεύσαντος, αἴσωπος μετὰ τοῦτο καὶ ὑπὲρ ὧν κατηγορήθη τὰς αἰτίας ἀπεσκευάσατο, ἐφ᾽ οἷς καὶ τὸν βασιλέως τὸν αἶνον ἀναιρεῖν μέλλοντος, αἴσωπος αὐτῷ συγγνώμην ᾐτήσατο. ἑπομένως δὲ τούτοις, ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ αἰγυπτίου ἐπιστολὴν τῷ αἰσώπῳ ἐπέδωκεν ἀναγνῶναι. ὁ δ᾽ αὐτίκα τὴν λύσιν συνεὶς τοῦ προβλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ ἀντιγράφειν

ἐκέλευσεν

ædificent, neq; cœlum neq; terrã attingentem, & responsurũ semper aliquem ad omnia quæcunq; rogauerint. Quod si fecisset, tributa exigeret: sin minus, solueret. His lectis Lycerus mœrore affectus est, cũ nullus ex amicis posset quæstionẽ de turri intelligere. Rex tamen & columnam sui regni dicebat interijsse Aesopum. Hermippus autẽ dolore regis ob Aesopum cognito, adijt ad regem, & uiuere illũ renunciauit, addiditq; ipsius causa Aesopum non peremisse, sciens quòd pœniteret aliquando regem sententiæ. Rege autem uehementer his lætato, Aesopus sordens, ac squalens totus adductus est: cumq; rex ut eum uidit, illachrymasset, atq; ut lauaretur aliaq; cura ut afficeretur iussisset, Aesopus post hoc & de quibus accusatus fuerat, causas confutauit. Ob quæ cum rex Ennum esset occisurus, Aesopus ei ueniam petijt. Post hæc autem rex Aegyptij epistolam Aesopo dedit legendam, At ille statim solutione cognita quæstionis risit, ac rescribere

ἐκέλευσεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ, πεμφθῆναι τούς τε τὸν πύργον οἰκοδομήσοντας, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον πρὸς τὰ ἐπερωτώμενα. ὁ βασιλεὺς οὖν τοὺς μὲν αἰγυπτίους πρέσβεις ἀπέστειλεν. αἰσώπῳ δὲ τὴν ἐξαρχῆς διοίκησιν ἐνεχείρισεν ἅπασαν, ἔκδοτον αὐτῷ παραδοὺς καὶ τὸν ἔννον. ὁ δὲ αἴσωπος παραλαβὼν τὸν ἔννον, οὐδὲν ἀηδὲς αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλ᾽ ὡς υἱῷ πάλιν προσχὼν, ἄλλους τε καὶ τούτους ὑπετίθει τοὺς λόγους. Τέκνον, πρὸ πάντων σέβου τὸ θεῖον. τὸν βασιλέα δὲ τίμα. καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς σου δεινὸν σεαυτὸν παρασκεύαζε, ἵνα μὴ καταφρονῶσί σου. τοῖς δὲ φίλοις πρᾶον καὶ εὐμετάδοτον, ὡς εὐνουστέρους σοι μᾶλλον γίνεσθαι. ἔτι τοὺς μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔχου καὶ πένεσθαι, ὡς μὴ οἵους τε εἶναι λυπεῖν σε. τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὖ πράττειν βούλου. ἀεὶ τῇ γυναικί σου χρηστῶς ὁμίλει, ὅπως ἑτέρου ἀνδρὸς πεῖραν μὴ ζητήσῃ λαβεῖν. κοῦφον γὰρ τὸ τῶν γυναικῶν ἐστὶ φῦλον, καὶ κολακευόμενον ἐλάττω φρονεῖ κακά. ὀξεῖαν μὴ πρὸς λόγον κτῆσαι τὴν ἀκοήν. τῆς δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἔσο. τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ σύγχαιρε. φθονῶν γὰρ σεαυτὸν μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκετῶν σου ἐπιμελοῦ, ἵνα μὴ μόνον ὡς δεσπότην σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην αἰδῶνται.

μὴ

iussit, ut cũ hyems præterijsset missum iri & qui turrim essent ædificaturi, et responsurũ aliquẽ ad rogata. Rex igitur Aegyptios legatos remisit, Aesopo aũt pristinã administrationẽ tradidit omnẽ, deditũ ei tradens & Ennũ. At Aesopus acceptũ Ennum nulla in re tristitia affecit, sed ut filio rursus recepto, alijsq́; atq; his admonuit uerbis. Fili, ante omnia cole deum. Regẽ honora. Inimicis tuis terribilẽ teipsum præbe, ne te cõtemnant. Amicis facilẽ & cõmunicabilẽ, quo longe beneuolẽtiores tibi sint. Item inimicos male habere pręcare, & esse pauperes ne te possint offendere: at amicos in omnibus bene ualere uelis. Sẽper uxori tuę bene adhære, ne alterius uiri periculũ facere uelit: leue enim mulierũ est genus, ac adulatum, minus malũ cogitat. Velocem ad sermonẽ ne posside auditũ. linguæ cõtinens esto. bene agentib. ne inuide, sed cõgratulare: inuidens em̃ te ipsum magis offendes. domesticorũ tuorũ satage, ut te nõ solum, ut dominũ timeãt, sed etiã ut benefactorẽ uenerẽt.
Ne

μὴ αἰσχύνου μανθάνειν ἀεὶ τὰ κρείττω. τῇ γυναικί μηδέ ποτε πιστεύσῃς ἀπόρρητα, ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σου κυριεύσει. καθ' ἡμέραν καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀποταμιεύου. βέλτιον γὰρ τελευτῶντα ἐχθροῖς καταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν φίλων ἐπιδεῖσθαι. εὐπροσήγορος ἔσο τοῖς συναντῶσιν, εἰδὼς ὡς ὁ τῷ κυναρίῳ ἄρτον ἡ οὐρὰ προσπορίζει. ἀγαθὸς γενόμενος μὴ μετανόει. ψίθυρον ἄνδρα ἔκβαλε τῆς οἰκίας, τὰ γὰρ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα καὶ πραττόμενα ἑτέροις φέρων ἀναθήσει. πράττε μὴ τὰ λυπήσοντά σε. ἐπὶ δὲ τοῖς συμβαίνουσι μὴ λυποῦ. μήτε πονηρὰ βουλεύσῃ ποτὲ, μήτε τρόπους κακῶν μιμήσῃ. τούτοις τοῦ αἰσώπου τὸν αἶνον νουθετήσαντος, ἐκεῖνος τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ συνειδήσει οἷά τινι βέλει πληγεὶς τὴν ψυχὴν, μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τὸν βίον μετήλλαξεν. αἴσωπος δὲ τοὺς ἰξευτὰς πάντας προσκαλεσάμενος, ἀετῶν νεοττοὺς τέτταρας συλληφθῆναι κελεύει. συλληφθέντας οὖν οὕτως ἔθρεψεν, ὡς λέγεται, καὶ ἐπαίδευσεν, ὅπερ οὐ πάνυ τί με πειθόμενον ἔχει, ὡς παῖδας διὰ θυλάκων αὐτοῖς προσηρτημένων βαστάζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι, καὶ οὕτως ὑπηκόους τοῖς παισὶν εἶναι. ὡς ὅπουπερ ἂν ἐκεῖνοι βούλοιντο ἵπτασθαι, ἄν τε εἰς ὕψος, ἄν τε εἰς γῆν χαμάζε.

Ne pudeat discere semper meliora. Mulieri non unq; credas secreta: nam semper armatur quomodo tibi dominetur. Quotidie in diem crastinū recōde: melius enim mortuum inimicis relinquere, quàm uiuentē amicorum indigere. Salutato facile qui tibi occurrūt, sciens & catulo caudā panē comparare. Bonum esse ne pœniteat. Susurronē uirum eijce domo tua: nam quæ à te dicuntur, ac fiunt, alijs cōmunicabit. Fac quæ te non mœrstificent. Contingentibus ne tristare. Neq; praua consulas unq;, neq; mores malorū imiteris. His ab Aesopo Ennus admonitus, tū sermone, tū sua consciētia, ut sagitta quadā pcussus animū, paucis post diebus è uita discessit. Aesopus aūt aucupes oēis accersiuit, atq; aquilarū pullos quatuor ut caperēt iubet. Sic itaq; captos nutriuit, ut dicit, ac instruxit, cui rei nō magnā fidē adhibemus, ut pueros in sportis ipsi appensis gestādo in altū uolarent: atq; ita obediētes pueris essent, ut quocunq; illi uellēt, uolarēt, siue in altū siue in terrā in humum

μάζε. τῆς δὲ χειμερινῆς ὥρας παραδραμούσης
καὶ ἦρος διαγελάσαντος, ἅπαντα πρὸς τὴν
ὁδὸν συσκευασάμενος αἴσωπος, καὶ τούς τε
παῖδας λαβὼν, καὶ τοὺς ἀετοὺς, ἀπῆρεν εἰς
αἴγυπτον. πολλῇ φαντασίᾳ καὶ δόξῃ πρὸς κα-
τάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημένος. νεκτεναβὼ δ'
ἀκούσας παραγεγονέναι τὸν αἴσωπον, συνέδρευ-
μαί φησι τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς αἴσωπον
τεθνηκέναι. τῇ δ' ἐπιούσῃ κελεύσας ὁ βασιλεὺς
πάντας τοὺς ἐν τέλει λευκὰς περιβαλέσθαι στο-
λὰς, αὐτὸς ἐρέαν ἐνεδύσατο, καὶ διάδημα,
καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ καθεσθεὶς ἐφ' ὑψη-
λοῦ δίφρου, καὶ τὸν αἴσωπον εἰσαχθῆναι κε-
λεύσας, τίνι με εἰκάζεις εἰσελθόντι φησὶν αἴσω-
πε, καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ καὶ ὅς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐαρι-
νῷ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους, ὡραίοις στάχυσι. καὶ ὁ
βασιλεὺς θαυμάσας αὐτὸν, καὶ δώροις ἐδεξιώ-
σατο. τῇ δὲ μετ' ἐκείνην ἡμέρᾳ πάλιν ὁ μὲν βα-
σιλεὺς λευκοστάτην ἐνσκευασάμενος, τοῖς δὲ φί-
λοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα τὸν
αἴσωπον, τὴν προτέραν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο.
καὶ ὁ αἴσωπος, σὲ μὲν εἶπεν εἰκάζω ἡλίῳ, τοὺς δὲ
περὶ σὲ τούτους ἀκτῖσι. καὶ ὁ νεκτεναβῶ, οἶμαι
μηδὲν εἶναι λυκηρὸν πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν.
καὶ ὁ αἴσωπος μειδιάσας, μὴ εὐχερῶς οὕτω περὶ
ἐκείνου

mũ. Præterito uero hyemali tempore, ac uere arridente, cũ ad iter omnia parasset Aesopus, & pueros accepisset, & aquilas, decessit in Aegyptũ, multa imaginatione & opinione ad stupefactionẽ illorũ hominũ usus. Sed Nectenabo audito adesse Aesopũ, insidijs circũuẽtus sum, inquit amicis, quia intellexerã Aesopũ mortuũ esse. Postridie aũt iussit rex ut oẽs magistratus cãdidis circũdarent uestibus, ipse creã induit, & coronã ac gẽmatã citarim. Cũq; sedens in alto solio, Aesopũ introduci iussisset, Cui me assimilas, ingredienti inquit Aesope, & eos qui mecũ sunt? Et ille. Te quidẽ soli uerno: qui uero te circunstant, maturis aristis, & rex admiratus ipsum, donis eum prosecutus est. Postero autẽ die rursus rex cãdidissimã indutus, amicis purpureas iussit accipere, ingredientẽ Aesopũ iterũ eadẽ rogauit. Et Aesopus, Te inquit cõparo soli: hos aũt qui stant circũ, radijs solaribus. Et Nectenabo, Puto nihil esse Lycerum præ meo regno. Et Aesopus subridens, Ne facile de illo

sic lo-

ἐκείνου λέγε ὦ βασιλεῦ. πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑμέτε-
ρον ἔθνος ἡ ὑμῶν ἐπιδεικνυμένη βασιλεία, δί-
κην ἡλίου σελαγεῖ. εἰ δὲ λυκήρῳ παραβληθείη.
οὐδὲν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τοῦτο ζόφον ἀποδειχ-
θῆναι. καὶ ὁ νεκτεναβὼ τὴν τῶν λόγων εὐστοχί-
αν ἐκπλαγεὶς, ἤνεγκας ὑμῖν ἔφη τοὺς μέλλον-
τας τὸν πύργον οἰκοδομεῖν; καὶ ὃς, ἕτοιμοί εἰ-
σιν, εἰ μόνον ὑποδείξεις τὸν τόπον, μετὰ τοῦ-
το ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸ
πεδίον, ὑπέδειξε διαμετρήσας τὸν χῶρον. ἀγα-
γὼν τοίνυν αἴσωπος ἐπὶ τὰς ὑποδειχθεί-
σας τοῦ τόπου γωνίας τέτταρας, τοὺς τέττα-
ρας τῶν ἀετῶν, ἅμα τοῖς παισὶ διὰ τῶν θυ-
λάκων ἀπηρτημένοις, καὶ οἰκοδόμων τοῖς παι-
σὶ μετὰ χεῖρας δοὺς ἐργαλεῖα, ἐκέλευσεν ἀ-
ναπτῆναι. οἱ δὲ πρὸς ὕψος γενόμενοι, δότε ὑμῖν
ἐφώνουν λίθους, δότε κονίαν, δότε ξύλα, καὶ
τἆλλα τῶν πρὸς οἰκοδομὴν ἐπιτηδείων. ὁ δὲ
νεκτεναβὼ τοὺς παῖδας θεασάμενος ὑπὸ
τῶν ἀετῶν εἰς ὕψος ἀναφερομένους, ἔφη. πό-
θεν ἐμοὶ πτηνοὶ ἄνθρωποι; καὶ ὁ αἴσωπος, ἀλ-
λὰ λυκῆρος ἔχει. σὺ δὲ θέλεις ἄνθρωπος ὢν
ἰσοθέῳ ἐρίζειν βασιλεῖ; καὶ ὁ νεκτεναβὼ, αἴσω-
πε, ἥττημαι. ἐρήσομαι δέ σε, σὺ δέ μοι ἀπόκριναι.
καὶ φησίν, εἰσί μοι θήλειαι ὧδε ἵπποι, αἵ τῶν

sic loquere, o rex: nam genti uestræ uestrum regnum collatum instar solis lucet, at si Lycero comparetur, nihil aberit quin splendor hic tenebræ appareant. Et Nectenabo apposita uerborum responsione stupefactus, Attulisti nobis, ait, qui turrim ædificent? Et ille, Parati sunt, si modo ostendas locum. Postea egressus extra urbem rex in planiciem, ostendit dimensum locum. Adductis igitur Aesopus ad ostensos loci angulos quatuor, quatuor aquilis, unà cũ pueris ꝑ sacculos appẽsis, ac puerorũ manibus fabrorũ datis instrumẽtis, iussit euolare. Illi uero sublimes, Date nobis, clamabãt, lapides, date calcẽ, date ligna, & alia quæ ad ædificationẽ apta sunt. Sed Nectenabo uisis pueris ab aquilis in altum sublatis, ait: Vnde mihi uolucres homines? Et Aesopus, Sed Lycerus habet: tu autem homo cũ sis, uis cum æquo dijs rege contendere? Et Nectenabo, Aesope uictus sum, percontabor autem te, tu responde. Et ait, Sunt mihi fœminæ hic equæ, quæ cum

ἐπειδὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν βαβυλῶνι ἵππων χρεμετιζόντων εὐθὺς συλλαμβάνουσιν. εἴ σοι πρὸς τοῦτο πάρεστι σοφία, ἐπίδειξαι. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀποκρινοῦμαί σοι αὔριον βασιλεῦ. ἐλθὼν δ' οὗ κατήγετο, αἴλουρον τοῖς παισὶν ἐκέλευσε συλλαβεῖν, καὶ συλληφθέντα, δημοσίᾳ περιάγεσθαι μαστιγόμενον. οἱ δὲ αἰγύπτιοι τὸ ζῶον σεβόμενοι, οὕτω κακῶς πάσχον αὐτὸ θεασάμενοι, συνέδραμον, καὶ τὸν αἴλουρον τῆς χειρὸς τῶν μαστιγούντων ἐκσπάσαντες, ἀναγγέλλουσιν ὡς τάχος τῷ βασιλεῖ τὸ πάθος. ὁ δὲ, καλέσας τὸν αἴσωπον, οὐκ ἤδεις φησὶν αἴσωπε, ὡς θεὸς σεβόμενος παρ' ἡμῖν ἐστιν αἴλουρος; ἵνα τί γοῦν τοῦτο πεποίηκας; καὶ ὃς, λυκῆρον τὸν βασιλέα ἠδίκησεν ὦ βασιλεῦ τῆς παρελθούσης νυκτὸς οὗτος ὁ αἴλουρος. ἀλεκτρυόνα γὰρ αὐτοῦ πεφόνευκε μάχιμον καὶ γενναῖον, προσέτι γε μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ τῆς νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ ὁ βασιλεὺς. οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος αἴσωπε; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ' αἰγύπτου ἦλθεν εἰς βαβυλῶνα; κἀκεῖνος μειδιάσας φησίν. καὶ πῶς ὦ βασιλεῦ, ἐν βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμετιζόντων, αἱ ἐνθάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσιν; ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐμακάρισε.

μετὰ

audierint eos, qui in Babylone sunt, equos hinnientes, statim cōcipiunt. Si tibi ad hoc est doctrina, ostēde. Et Aesopus, Respondebo tibi cras ô Rex. Profectus uero ubi hospitabat̃, felem iubet pueris comprehendi, & captū publice circumduci uerberãdo. Aegyptij autē illud animal colentes, sic male tractari ipsum uidentes, concurrerunt, & felē è manu uerberantium eripuerunt, ac rem renunciant celeriter regi: qui uocato Aesopo, Nesciebas, inquit Aesope, tanquam deum à nobis coli felem? quare igitur hoc fecisti? Et ille, Lycerum regem iniuria affecit ò rex, præterita nocte hic felis: gallum enim eius occidit pugnacem & generosum, præterea & horas ei noctis nunciantē. Et rex, Non pudet te mentiri Aesope? quónam modo una nocte felis ab Aegypto iuit in Babylonem? Tum ille subridendo inquit, Et quo modo, ò rex Babylone equis hinnientibus, hic equæ fœminæ concipiunt? Rex autem his auditis, prudentiam Aesopi felicem esse dixit.

μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ' ἡλιοπόλεως ἄνδρας ζητημάτων σοφιστικῶν ἐπιστήμονας, καὶ περὶ τοῦ αἰσώπου διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεν ἅμα τῷ αἰσώπῳ ἐπ' εὐωχίαν. ἀνακλινθέντων οὖν αὐτῶν, τῶν ἡλίου πολιτῶν τίς φησι πρὸς τὸν αἴσωπον. ἀπεστάλην παρὰ τοῦ θεοῦ μου πεῦσίν τινα πυθέσθαι σου, ὡς ἂν αὐτὴν ἐπιλύσῃς. καὶ ὁ αἴσωπος, ψεύδῃ. θεὸς γὰρ παρὰ ἀνθρώπου οὐδὲν δεῖται μαθεῖν. σὺ δ' οὐ μόνον σαυτοῦ κατηγορεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ θεοῦ σου. ἕτερος πάλιν εἶπεν, ἔστι ναὸς μέγας, καὶ ἐν αὐτῷ στῦλος, δώδεκα πόλεις ἔχων, ὧν ἑκάστη τριάκοντα δοκοῖς ἐστέγασται. τούτους δὲ περιίασι δύο γυναῖκες. καὶ ὁ αἴσωπος ἔφη, τοῦτο τὸ πρόβλημα καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ἐπιλύσονται παῖδες. ναὸς μὲν γάρ ἐστιν οὗτος ὁ κόσμος στῦλος δ' ὁ ἐνιαυτὸς, αἱ δὲ πόλεις οἱ μῆνες, καὶ δοκοὶ αἱ τούτων ἡμέραι. ἡμέρα δὲ καὶ νὺξ, αἱ δύο γυναῖκες, αἳ παραλλὰξ ἀλλήλας δέχονται. τῇ δὲ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας ὁ νεκτοναβὼ, φησὶ. διὰ τὸν αἴσωπον τοῦτον ὀφλήσομεν φόρους τῷ βασιλεῖ λυκήρῳ; εἷς δέ τις αὐτῶν εἶπε, κελεύσομεν αὐτῷ προβλήματα φράσαι ἡμῖν, περὶ ὧν οὔτ' οἴδαμεν, οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὅς, αὔριον ἐπὶ τούτου

ὑμῖν

Post hæc autem cum accivisset ex Heliopoli uiros quæstionũ sophisticarũ peritos, atq; de Aesopo cũ eis disputasset, inuitauit unà cũ Aesopo ad cõuiuium. Discumbẽtibus igit̃ ipsis, quidam Heliopolita inquit Aesopo, missus sum à deo meo quæstionẽ quãdã rogare te, ut ipsam solueres. Et Aesopus, Mentiris: deo eñ ab homine nihil opus est discere. Tu aũt non solũ te ipsum accusas, sed & deum tuũ. Alius rursus ait, Est templũ ingens, & in eo columna, duodecim urbes continens, quarũ singulæ triginta trabibus fulciuntur, quas circumcurrũt duæ mulieres. Tum Aesopus ait, Hanc quęstionẽ apud nos soluẽt et pueri. Tẽplũ eñ est hic mũdus: columna, annus: urbes, menses: & trabes horũ, dies: dies autẽ & nox, duę mulieres, quæ uicissim sibi succedunt. postridie cõuocatis amicis om̃ibus Nectenabo inquit, Propter Aesopũ hunc debebimus tributa regi Lycero. At ex his unus ait, Iubebimus ei q̃stiones dicere nobis ex ijs, q̃ neq; scimus neq; audiuimus. Et ille, Cras hac de

ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. ἀπελθὼν οὖν καὶ συνταξάμενος γραμματεῖον, ἐν ᾧ περιείχετο, νεκτεναβὼ ὁμολογῶν χίλια τάλαντα τῷ λυκήρῳ ὀφείλειν, πρωΐας ἐπανελθὼν τῷ βασιλεῖ τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ γραμματεῖον, πάντες ἔλεγον, καὶ εἴδομεν τοῦτο καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀληθῶς ἐπιστάμεθα. καὶ ὁ αἴσωπος, χάριν ὑμῖν οἶδα τῆς ἀποδόσεως ἕνεκεν. ὁ δὲ νεκτεναβὼ τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀφειλῆς ἀναγνοὺς, εἶπεν, ἐμοῦ λυκήρῳ μηδὲν ὀφείλοντος, πάντες ὑμεῖς μαρτυρεῖτε; κἀκεῖνοι μεταβαλόντες, εἶπον. οὔτ' εἴδομεν οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὁ αἴσωπος, καὶ εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέλυται τὸ ζητούμενον. καὶ ὁ νεκτεναβὼ πρὸς ταῦτα. μακάριος ἐστὶ λυκῆρος τοιαύτην σοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ κεκτημένος. τοὺς οὖν συμφωνηθέντας φόρους παραδοὺς τῷ αἰσώπῳ, ἐν εἰρήνῃ ἀπέστειλεν. αἴσωπος δ' εἰς βαβυλῶνα παραγενόμενος, διεξῆλθέ τε λυκήρῳ τὰ ἐν αἰγύπτῳ πραχθέντα πάντα, καὶ τοὺς φόρους ἀπέδωκε. λυκῆρος δ' ἐκέλευσεν ἀνδριάντα χρυσοῦν τῷ αἰσώπῳ ἀνατεθῆναι. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον αἴσωπος εἰς ἑλλάδα ἐβουλεύσατο πλεῦσαι. καὶ δὴ τῷ βασιλεῖ συνταξάμενος ἀπεδήμησεν, ὅρκον

δοὺς

re uobis respondebo. Decedens igitur, & composito scripto, in quo continebatur, Nectenabo confitens mille talenta Lycero debere: mane reuersus regi scriptum reddidit. Regis autem amici prius quàm aperiretur scriptū, omnes dixerunt, Et scimus hoc, & audiuimus & uere scimus. Et Aesopus, Habeo uobis gratiam restitutionis causa. At Nectenabo confessione debiti lecta, ait, Me nihil Lycero debente omnes uos testificamini? Et illi mutati dixerunt, Neq; scimus, neq; audiuimus. Et Aesopus, Et si hæc ita se habent, solutum est quęsitum. Et Nectenabo ad hæc, Felix est Lycerus talem doctrinam in regno suo possidens. Ergo pacta tributa tradidit Aesopo, atq; in pace remisit. At Aesopus in Babylonē profectus, & narrauit Lycero acta in Aegypto omnia, & tributa reddidit. Lycerus autem iussit statuam auream Aesopo erigi. Non multo autē post tempore, Aesopus in Græciam decreuit nauigare, atq; cum rege compositione facta discessit, iuratus ei

δοὺς αὐτῷ πρότερον, ἦ μὴν ἐπανήξειν εἰς βαβυ-
λῶνα, κἀκεῖ τοῦ λοιποῦ διαβιώσειν. περιιὼν δὲ
τὰς ἑλληνίδας πόλεις, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν
ἐπιδεικνύμενος, ἦλθε καὶ εἰς δελφούς. οἱ δὲ
δελφοὶ, διαλεγομένου μὲν ἠκροῶντο ἡδέως. τι-
μῆς δὲ καὶ θεραπείας εἰς αὐτὸν ἔδρασαν οὐδε-
τιοῦν. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ὑπολαβὼν ἔφη. ἄνδρες
δελφοὶ, ἔπεισί μοι ξύλῳ ὑμᾶς εἰκάζειν τῷ ἐν θα-
λάττῃ φερομένῳ. κἀκεῖνο γὰρ ὁρῶντες ἐκ πολ-
λοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον,
πολλοῦ τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα, ἐπειδὰν δ' ἐγ-
γυτάτω προσέλθῃ, εὐτελέστατον φαίνεται. κἀ-
γὼ γοῦν πόρρωθεν τῆς ὑμῶν πόλεως ὢν, ὥς τι-
νας τῶν ἀξίων λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον. νυνὶ δ'
ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς, πάντων ὡς εἰπεῖν ἀνθρώπων
εὗρον ἀχρηστοτέρους. οὕτω πεπλάνημαι. ταῦτα
ἀκούσαντες οἱ δελφοὶ, καὶ δείσαντες μή πως
αἴσωπος καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδί-
ζων κακῶς αὐτοὺς λέγῃ, βουλὴν ἐβουλεύσαντο
δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δῆτα χρυσῆν
φιάλην ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ ἀπόλλω-
νος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς αἰσώπου κατέκρυ-
ψαν στρώμασι, τοῦ δ' αἰσώπου τὰ ὑπ' αὐτῶν
ἀγνοοῦντος σκαιωρηθέντα, ἐξελθὼν ἐπορεύε-
το πρὸς φωκίδα. οἱ δελφοὶ δ' ἐπιδραμόντες,

καὶ

prius proculdubio rediturũ se ĩ Baby-
lonẽ, atq; illic reliquũ uitę uicturũ. Pera-
gratis aũt Grecis urbibus, et sua doctri-
na patefacta, puenit & Delphos. Verũ
Delphi disserẽtẽ qdẽ audierũt libenter,
sed honore & obseruantia eũ affecerũt
nulla. Is aũt ad eos suscipiẽs ait, uiri Del
phi succurrit mihi ligno uos cõpare q̊d
in mari fert. Illud etem̃ uidẽtes ex multa
distãtia dũ fluctib. agitat̃, magni p̃tij esse
existimamus, postq̃ aũt proxime adue-
nerit, uilissimũ apparet. Et ego itaq; cũ
procul essem ab urbe uestra, ut eos, qui
existimatiõe digni sunt, uos admirabar.
Nũc aũt ad uos profectus, oĩbus ut ita
dixerim, inueni ĩutiliores, sic deceptus
sum. Cũ hæc audiuissent Delphi, & ti-
merẽt ne aliq̃ mõ Aesopus et ad alias ur
bes accedẽs male de se diceret: decreue-
rũt dolo hoĩem occidere. atq; igit̃ aureã
phialã ex eo, q̊d apud se erat, sacello A-
pollinis accipiẽtes, clã in Aesopi abscõ
derũt stragulis. Cũ Aesopus uero igno
raret q̃ ab ipsis dolo facta fuerãt, egres-
sus ibat ĩ Phocidẽ. At Delphi aggressi,

κατασχόντες αὐτὸν, ἀνέκρινον ὡς ἱεροσυληκότα. τοῦ δ' ἀρνουμένου μηδὲν πεπραχέναι τοιοῦτο, ἐκεῖνοι πρὸς βίαν τὰ στρώματα ἀναπτύξαντες τὴν χρυσὴν εὗρον φιάλην, ἣν καὶ ἀναλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἐπεδείκνυσαν οὐ σὺν ὀλίγῳ θορύβῳ. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος τὴν ἐκείνων συννοήσας ἐπιβουλὴν, ἐδεῖτο αὐτῶν ἀπολυθῆναι. οἱ δ' οὐ μόνον οὐκ ἀπέλυσαν, ἀλλ' ὡς ἱεροσυλήσαντα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέβαλον, θάνατον αὐτοῦ καταψηφισάμενοι, αἴσωπος δὲ μηδεμιᾷ μηχανῇ τῆς πονηρᾶς τῆς δὲ τύχης σωθῆναι δυνάμενος, ἑαυτὸν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς ἐθρήνει καθήμενος. τῶν συνήθων δέ τις αὐτῷ, δαμᾶς τοὔνομα, πρὸς αὐτὸν εἰσελθὼν, καὶ ἰδὼν οὕτως ὀλοφυρόμενον, τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους ἤρετο. καὶ ὅς ἔφη, γυνή τις προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα, καθ' ἡμέραν ἀπιοῦσα πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐθρήνει. ἀροτριῶν δὲ τις οὐ πόῤῥω τοῦ μνήματος, εἰς ἐπιθυμίαν ἥκε τῆς γυναικός. καὶ καταλιπὼν τοὺς βόας, ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ μνῆμα, καὶ καθίσας, συνεθρήνει τῇ γυναικί. τῆς δὲ πυθομένης τί δή ποτε καὶ αὐτὸς οὕτως ὀδύρεται; ὅτι κἀγώ φησιν εὐπρεπῆ γυναῖκα κατώρυξα. καὶ ἐπειδὰν κλαύσω, τῆς λύπης κουφίζομαι. ἡ δὲ, κἀμοὶ τοῦτ'

αὐτὸ

& detinentes ipsum, percontabantur ut sacrilegũ. Illo aũt negante aliquid fecisse eiusmodi, illi ui stragulis euolutis aureã inuenerũt phialã, quã etiã acceptam oĩbus ciuibus ostenderunt, non cũ paruo tumultu. Igit̃ Aesopus cognitis illorũ insidijs, rogabat eos, ut soluerent̃. Hi aũt nõ solũ nõ soluerũt, sed ut sacrilegũ in carcerẽ quoq; iniecerunt, morte eius suffragijs decreta. Aesopus aũt cũ nulla astutia à mala hac fortuna liberari posset, seipsum in carcere lugebat sedẽs. Ex familiaribus aũt ipsius quidã, Damas noĩe, ad ipsum ingressus, & uidens eũ sic lamentari, causam rei rogauit. Et ille ait, Mulier quædã cũ recẽter suũ uirum sepeliuisset, q̊tidie profecta ad tumulũ, plorabat. Arans aũt q̄dã non procul à sepulchro, amore captus est mulieris, et derelictis bobus iuit & ipse ad tumulũ ac sedens unà cũ muliere plorabat. Cũ illa rogaret cur nam & ipse sic lugeret, Quoniam & ego inquit, decentẽ mulierem sepeliui, & postea quam plorauero, mœstitia leuor, Illa autem, Et mihi idipsum

αὐτῷ προσγίνεται, κἀκεῖνος, εἰ τοίνυν τοῖς αὐτοῖς περιπεπτώκαμεν πάθεσι, τί δή ποτε ἀλλήλοις μὴ συνέλθωμεν; ἐγώ τε γὰρ φιλήσω σε ὡς ἐκείνην, καὶ μὲ σὺ πάλιν ὡς τὸν σαυτῆς ἄνδρα. ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖκα, καὶ δὴ συνῆλθον, ἐν τούτῳ δὲ κλέπτης ἐλθὼν, καὶ τοὺς βόας λύσας, ἀπήλασεν. ὁ δ' ἐπανελθὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρηκὼς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο, ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ ὀλοφυρόμενον εὑροῦσα, φησὶ, πάλιν κλαίεις; κἀκεῖνος, νῦν εἶπεν ἐπ' ἀληθείας κλαίω, κἀγὼ γὰρ πολλοὺς διαδρὰς κινδύνους, νῦν τῷ ὄντι θρηνῶ, λύσιν τοῦ κακοῦ μηδαμόθεν εὑρίσκων. μετὰ ταῦτα παρῆσαν καὶ οἱ δελφοὶ, καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν τῆς εἱρκτῆς εἷλκον βιαίως ἐπὶ τοῦ κρημνοῦ. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεξεν. ὅτε ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα, μῦς βατράχῳ φιλιωθεὶς, εἰς δεῖπνον αὐτὸν ἐκάλεσε. καὶ ἀπαγαγὼν εἰς ταμεῖον πλουσίου, ἔνθα πλεῖστα τῶν ἐδωδίμων ἦν, ἐνωχοῦ φησι φίλε βάτραχε. μετὰ δὲ τὴν ἑστίασιν, καὶ ὁ βάτραχος τὸν μῦν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐκάλεσε δίαιταν. ἀλλ' ἵνα μὴ ἀποκάμῃς φησὶ νηχόμενος. μηρίνθῳ λεπτῇ τὸν σὸν πόδα τῷ ἐμαυτοῦ προσαρτήσω καὶ τοῦτο πράξας, ἥλατο εἰς τὴν λίμνην, αὐτοῦ δὲ καταδυόμενος εἰς βάθος

id ipsum accidit. Et ille, Si igitur in eadem incidimus mala, cur nam inuicem non cōiungimur? ego etenim amabo te ut illam, & tu me rursus ut tuum uirum. His persuasit mulieri, & conuenerunt. Interim autem fur profectus, & boues soluens abegit. Ille autem reuersus non inuentis bobus, et plangere et lugere uehemēter instituit. Profecta igit̃ & mulier, & lamentantē iuueniens, inquit, iterū ploras? Et ille, Nunc, ait, uere ploro, Et ego itaq; multis euitatis periculis nunc uere fleo, solutionē mali necū de inueniens. Post hæc affuerūt & Delphi, & extractum ipsum è carcere trahebant in p̃cipitium. Ille autē eis dicebat. Quando colloquebātur animalia bruta, mus ranæ amicus factus ad cœnā eā inuitauit, & abducta in penariū diuitis, ubi multa comestibilia erant: comede, inquit amica rana. post epulationē et rana murē in suā inuitauit cœnationē: sed ne defatigere, inquit, natando, filo tenui tuū pedem meo alligabo. atq; hoc facto saltauit in paludē. Ea aūt urinata in profundum.

θος. ὁ μῦς ἀπεπνίγετο, καὶ θνήσκων εἶπεν. ἐγὼ μὲν ὑπὸ σοῦ θνήσκω, ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ μείζονος. ἐπιπλέοντος οὖν τοῦ μυὸς ἐν τῇ λίμνῃ νεκροῦ, καταπτὰς ἀετὸς, τοῦτον ἀφήρπασε, σὺν αὐτῷ δὲ προσηρτημένον ὁμοῦ καὶ τὸν βάτραχον, καὶ οὕτως ἄμφω κατεθοινήσατο, κἀγὼ τοίνυν βίᾳ πρὸς ὑμῶν ἀποθνήσκων, ἕξω τὸν ἀμυνοῦντα. βαβυλὼν γὰρ καὶ ἑλλὰς πᾶσα τὸν ἐμὸν παρ' ὑμῶν ἀπαιτήσουσι θάνατον. οἱ μὲν οὖν δελφοὶ, οὐδ' ὡς ἐφείδοντο τοῦ αἰσώπου. ὁ δ' ἐπὶ τὸ τοῦ ἀπόλλωνος κατέφυγεν ἱερόν. οἱ δ', κἀκεῖθεν ἀποσπάσαντες μετ' ὀργῆς, ἐπὶ τὸν κρημνὸν αὖθις εἷλκον. ὁ δ' ἀπαγόμενος ἔλεγεν. ἀκούσατέ μου δελφοί. λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν, μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου διὸς, ἤ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ, μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου

τόπου

dũ, mus suffocabat̃, & moriens ait: ego quidẽ per te morior, sed me uindicabit maior. Supernatante igit̃ mure in palude mortuo, deuolãs aquila hũc arripuit, cũ eo aũt appensam unà etiã ranã, & sic ambos deuorauit. Et ego igit̃, qui ui per uos morior habebo ultorẽ. Babylõ em̃ & Græcia omnis meã à uobis exigent mortẽ. Delphi tamẽ ne sic quidẽ pepercerũt Aesopo. Ille aũt in Apollinis confugit sacellũ, sed illi & illinc extraxerũt irati, & in præcipitiũ rursus traxerunt. Aesopus cũ abduceret̃, dicebat, Audite me Delphi: Lepus aquila insectante in lustrum scarabei confugit, rogans ut ab eo seruaretur, Scarabeus autem rogabat aquilam, ne occideret supplicẽ, obtestando ipsam p maximũ Iouem, saltẽ ne despiceret paruitatẽ suam. Illa uero irata, ala percutiens scarabeũ, leporem raptũ depasta est. Scarabeus aũt & cum aquila uolauit, ut nidum eius disceret, ac iam profectus oua eius deuoluta dirupit. Illa autem cum graue existimaret, si quis hoc ausus fuisset; & in altiore

τόπου τοδεύτερον νεοττοποιησαμένου, καὶ ἐκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθηκεν. ὁ δ᾽ ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ᾽ ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέρριψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ᾽ ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος. οὐ γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν ἀπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι. καὶ ὑμεῖς οὖν ὦ ἄνδρες δελφοὶ, μὴ ἀτιμάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεὸν, εἰς ὃν κατέφυγον, εἰ καὶ μικροῦ τετύχηκεν ἱεροῦ. οὐδὲ γὰρ ἀσεβεῖς περιόψεται. οἱ δὲ δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες,

τὴν

loco secūdo nidificasset, & illic rursus scarabeus ijsdē hāc affecit. Sed aquila inops consilij penitus, ascendit ad Iouē (in eius em̄ tutela esse dicit) & in ipsius genibus tertiā fœturā ouorū posuit, deo ipsa cōmendans, & supplicās ut custodiret. Sed scarabeus è stercore pilula facta, ascendit, & in sinū Iouis eam demisit. Iupiter assurgens ut fimū excuteret, & oua abiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Sed cum didicisset à scarabeo, q̄ hæc fecisset ut aquilam ulcisceretur, non enim scarabeum tantū illa affecit iniuria, sed & in Iouem ipsum impia fuit, aquilæ reuersæ ait, scarabeum esse qui affecit mœrore, & certe iure affecisse. Nolens igitur aquilarum genus deficere, consuluit scarabeo, ut aquilæ reconcilaretur. Cum hic non paruisset, ille in aliud tempus transposuit aquilarū partum, cum nō appareant scarabei. Et uos igitur ô uiri Delphi, ne despicite hunc deum, ad quem profugi: etsi paruū sortitus est delubrū, neq; enim impios negliget. Delphi uero hæc parū curantes,

τὴν ἐπὶ τὸν θάνατον ὁμοίως ἦγον. αἴσωπος δὲ μηδενὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων ὁρῶν καμπτομένους πάλιν φησίν. ἄνδρες ἀνέμβροι καὶ φονῶντες ἀκούσατε. γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ γεγηρακὼς, ἐπεὶ μηδέ ποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τοὺς οἰκείους τοῦτο θεάσασθαι. οἱ δὲ, ζεύξαντες ὀνάρια, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι, μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ὁδεύοντι δὲ, χειμῶνος καὶ θυέλλης τὸν ἀέρα καταλαβόντων, καὶ ζόφου γενομένου, τὰ ὀνάρια τῆς ὁδοῦ πλανηθέντα, εἴς τινα κρημνὸν ἐξετόπισαν τὸν πρεσβύτην. ὁ δὲ μέλλων ἤδη κατακρημνίζεσθαι, ὦ ζεῦ εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα, ὅτι οὕτω παρὰ λόγον ἀπόλλυμαι; καὶ ταῦτα οὐθ' ὑφ' ἵππων γενναίων, οὔθ' ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀναρίων εὐτελεστάτων. κἀγὼ τοίνυν ἐπὶ τοῖς ἴσοις νῦν δυσχεραίνω, ὅτι μὴ ὑπ' ἐντίμων ἀνδρῶν, ἢ ἐλλογίμων, ἀλλ' ὑπ' ἀχρείων καὶ κακίστων ἀπόλλυμαι. μέλλων δὲ ἤδη κατὰ τοῦ κρημνοῦ ἀφίεσθαι, τοιοῦτον εἴρηκε πάλιν μῦθον. ἀνήρ τις τῆς οἰκείας ἐρασθεὶς θυγατρὸς, εἰς ἀγρὸν ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα, μόνην δὲ τὴν θυγατέρα ἀπολαβὼν, ἐβιάζετο. ἡ δὲ, πάτερ, εἶπεν, ἀνόσια πράττεις, ηὐχόμην μέν τοι ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν αἰσχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ γεννησαμένου.

recta ad mortẽ itidem agebãt. Aesopus nulla re à se dicta uidens eos flecti, rursus ait: Viri crudeles & interfectores audite: Agricola quidam in agro consenuit, cum nunquã ingressus esset in urbem, precabatur domesticos ut eam uideret: at illi iunctis asellis atq; in curru eo imposito, solum iusserũt agere: eunti autem procella & turbine aërem occupantibus et tenebris factis, aselli à uia aberrantes, in quoddã præcipitiũ deduxerunt senem: at ille iam præcipitandus, ô Iupiter, ait, qua in re te iniuria affeci? quoniam sic inique occidor, præsertimq; neq; ab equis generosis, neq; à mulis bonis, sed ab asellis uilissimis. Et ego itaq; eodẽ modo nunc tristor, quoniã non ab honoratis uiris & elegantibus, uerũ ab inutilibus et pessimis interficior. Iamq; præcipitãdus eiusmodi dixit rursus fabulã: Vir quidã suã deamãs filiã, rus misit uxorẽ, solã aũt filiã receptã uiolauit. Illa aũt, Pater, ait, scelesta facis: optarem tamen à multis uiris dedecore hoc affici, quàm à te, qui genui-

σαμένου. τοῦτο τοίνυν καὶ ἐφ' ὑμῶν ὦ παράνομοι δελφοὶ λέγω, ὡς ᾑρούμην σκύλλῃ καὶ χαρύβδει περιπεσεῖν, καὶ ταῖς ἐν ἀφρικῇ σύρτεσιν, ἢ παρ' ὑμῶν ἀδίκως καὶ ἀναξίως ἀποθανεῖν. καταρῶμαι γοῦν ὑμῶν τῇ πατρίδι, καὶ θεοὺς μαρτύρομαι, ὡς ἔξω πάσης δίκης ἀπόλλυμαι, οἵ μοι τιμωρήσουσιν εἰσακούσαντες. ἔρριψαν μὲν οὖν αὐτὸν οἱ δελφοὶ κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ ἀπέθανεν. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον λοιμῷ συσχεθέντες, χρησμὸν ἔλαβον ἐξιλάσκεσθαι τὸν αἰσώπου θάνατον. ᾧ καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι, καὶ στήλην ἀνέστησαν. οἱ δ' ἐν τῇ ἑλλάδι πρωτεύοντες, καὶ ὅσοι τῶν σοφωτέρων, καὶ αὐτοὶ τὰ εἰς αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἴς τε δελφοὺς παρεγένοντο, καὶ σὺν ἐκείνοις σκεψάμενοι, τιμωροὶ καὶ αὐτοὶ τῷ αἰσώπου θανάτῳ γεγόνασιν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ
βίου ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Πλανούδου
συγγραφέντος.

sti. Hoc nũc & in uos, ô iniqui Delphi, dico, quod eligerẽ in Scyllã & Charybdim potius incidere, ac in Africæ syrteis qùam p uos iniuste atq; indigne mori. Execror igit̃ uestrã patriã, et deos testor, me p̃ter oẽm iustitiã interire, qui me ulciscẽt̃ exauditũ. Pręcipitẽ igit̃, ipsum dederũt de rupe, et mortuus est. Nõ multo post aũt pestilentia laborantes, oraculũ acceperũt expiãdã esse Aesopi mortẽ. Cui, q̃ & cõscij sibi essent, iniuste eũ interfecisse, etiã cippũ erexerunt. Sed primates Græciæ, ac doctissimi quiq;, cũ et ipsi quæ in Aesopũ facta fuissent, intellexissent, & in Delphos profecti sunt, et cũ illis habita inquisitione, ultores et ipsi Aesopi mortis fuerunt.

FINIS AESOPI VITAE.
à Maximo Planude
conscriptæ.

Ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ.

ΑΕΤΟΣ καὶ ἀλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου τὴν καλιὰν ἐπήξατο. ἡ δ' ἀλώπηξ ἐν τοῖς ἔγγιστα θάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ἐπὶ νομὴν οὖν ποτε τῆς ἀλώπεκος προελθούσης, ὁ ἀετὸς τροφῆς ἀπορῶν, καταπτὰς ἐπὶ τῶν θάμνων, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἀναρπάσας, ἅμα τοῖς αὐτοῦ νεοττοῖς ἐθοινήσατο. ἡ δ' ἀλάπηξ ἐπανελθοῦσα, καὶ τὸ πραχθὲν μαθοῦσα, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ τῶν τέκνων ἠνιάθη θανάτῳ, ὅσον ἐπὶ τῷ τῆς ἀμύνης ἀπόρῳ, χερσαία γὰρ οὖσα, πτηνὸν διώκειν οὐχ οἷα τε ἦν. διὸ καὶ πόῤῥωθεν στᾶσα, τοῦθ' ὃ μόνον τοῖς ἀδυνάτοις ἐστὶν εὔπορον, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον, αἶγά τινων ἐπ' ἀγροῦ θυόντων, καταπτὰς ὁ ἀετὸς, μέρος τι τῶν θυμάτων σὺν ἐμπύροις ἄνθραξιν ἥρπασε, κἀπὶ τὴν νεοττιὰν ἤγαγεν. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ πνεύσαντος τηνικαῦτα,

καὶ

Aquila & uulpes.

AQVILA & uulpes inita amicitia propé habitare decreuerũt, confirmationẽ amicitię faciẽdo consuetudinem. Aquila super alta arbore nidum affixit : uulpes uero in proximis arbustis filios peperit. Ad pabulũ igitur aliquãdo uulpe profecta, aquila cibi indigẽs, deuolans in arbusta, & filios huius raptos, unà cũ suis pullis deuorauit. Vulpes uero reuersa, et re cognita, non tam filiorũ tristata est morte, quàm uindictæ inopia : quia cũ terrestris esset, uolucrẽ ꝑsequi haud poterat. Quare procul stãs, ꝙd etiã impotẽtibus est facile, inimicę maledicebat. Nõ multo aũt pòst, capram quibusdã in agro sacrificantibus, euolans aquila partem uictimę cũ ignitis carbonibus rapuit, et in nidũ tulit. Vento aũt uehemẽti tũc flãte,

καὶ φλογὸς ἀναδοθείσης οἱ ἀετιδεῖς ἄπτηνες ἔτι τυγχάνοντες, ὀπτηθέντες εἰς γῆν κατέπεσον. ἡ δ' ἀλώπηξ ἐπιδραμοῦσα, ἐν ὄψει τοῦ ἀετοῦ πάντας κατέφαγεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν δι' ἀσθένειαν, ἀλλὰ τήν γε θείαν δίκην οὐ διακρούσονται.

Ἀετὸς καὶ κάνθαρος.

Λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου διός, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ, μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ὠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθηκεν, ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι

λέγεται,

et flamma excitata, aquilæ pulli inuolucres adhuc cum essent, assati in terram deciduntːuulpes uero accurrens, in cõspectu aquilæ omnes deuorauit.

Affabulatio.

Fabula significat eos q amicitiã uiolarint, licet ab affectis iniuria fugiãt ultionẽ ob impotentiã, diuinũ tamen suppliciũ non depulsuros.

Aquila & scarabeus.

LEpus aquila insectãte in lustrũ scarabei profugit, rogãs ut ab eo seruaretur. Scarabeus aũt rogabat aquilã, ne occideret supplicẽ: obtestans ipsam per maximũ Iouem, ne scilicet contemneret paruitatẽ suam. Illa uero irata, ala percussit scarabeũ, & leporem arreptũ deuorauit. At scarabeus, & cum aquila uolauit, ut nidũ eius disceret, & iã profectus oua ipsius deuoluta dirupit. Illa indigne ferente q̃ qs hoc ausus fuisset, & in sublimiore loco secũdo nido constructo, & illic rursus scarabeus eisdem eã affecit: aqla aũt cõsilij inops penitus, ascendit ad Iouem (huius em̃ sacra esse

 dicitur)

λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ὠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν, ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς, ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ ζεὺς ἀναστὰς, ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ὠὰ διέῤῥιψεν, ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ μὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετόν. ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, μηδενὸς καταφρονεῖν, λογιζομένους, ὡς οὐδείς ἐστιν, ὃς προπηλακισθεὶς, οὐκ ἂν δυνηθείη ἑαυτῷ ἐπαμῦναι.

Αηδὼν καὶ ἱέραξ.

Αηδὼν ἐπὶ δένδρου καθεζομένη, κατὰ τὸ εἰωθὸς ᾖδεν, ἱέραξ δὲ θεασάμενος,

dicitur) in eius genibus tertium partum ouorum posuit, deo ipsa cõmendans, ac supplicans ut custodiret. Scarabeus autem ex fimo pilula facta & ascendit & in sinum Iouis eam demisit: sed Iupiter cum surrexisset ut fimum excuteret, & oua proiecit oblitus, quæ et cõtriuit deiecta. Cognito à scarabeo quòd hoc fecisset ut aquilam ulcisceretur: nam non modo scarabeum illa iniuria affecit, sed & in Iouem ipsum impia fuit, reuersæ aquilæ ait Iupiter, scarabeum esse qui mœstitiæ causa fuerit, & certe iure fuisse. Nolens igitur genus aquilarum rarescere, cõsulit scarabeo, ut aquilæ conciliaretur. Sed eo nõ parente, Iupiter in aliud tempus aquilarum transmutauit partum, cum scarabei non appareant.

Affabulatio.

Fabula significat nullum contemnendum, considerando, nõ esse quenquam, qui lacessitus se ulcisci non queat.

Philomela & accipiter.

PHilomela super arbore sedens de more canebat. Accipiter autem uidens

μενος, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, συνείληφεν ἐπιπτάς. ἡ δ' ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα, ἐδεῖτο τοῦ ἱέρακος μὴ βρωθῆναι. μηδὲ γὰρ ἱκανὴν εἶναι ἱέρακος γαστέρα πληροῦν, δεῖν δὲ αὐτὸν τροφῆς προσδεόμενον, ἐπὶ τὰ μείζω τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι. καὶ ὁ ἱέραξ ὑπολαβὼν εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφεὶς, τὰ μὴ φαινόμενά πω διώκοιμι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτως ἀλόγιστοί εἰσιν, οἱ διὶ ἐλπίδα πλειόνων ἀδήλων, τὰ ἐν χερσὶ προϊέμενοι.

Αλώπηξ καὶ τράγος.

Αλώπηξ καὶ τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κατέβησαν. μετὰ δὲ τὸ πιεῖν, τοῦ τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον. ἡ ἀλώπηξ ἔφη. θάρσει, χρήσιμόν τι γὰρ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τοὺς ἔμπροσθίους τῶν ποδῶν τῷ τοίχῳ προσερείσεις, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τοὔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα διὰ τῶν σῶν αὐτὴ νώτων καὶ κεράτων, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, καὶ σὲ μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετησαμένου, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα,

dēs,ac cibi indigens,uolando corripuit. Quæ cũ occidenda foret,orabat accipitrē,ne deuoraret:neq; enim satis esse ad accipitris uentrē implendũ,sed oportere ipsum cibo egētē ad maiores aues cõuerti. At accipiter suscipiēs ait,Sed ego certe demēs essem,si qui in manibus paratus est,cibo dimisso, q̃ nõ uidet persequar.

Affabulatio.

Fabula significat plerosq; hoīes eodem modo esse incõsultos, q spe maiorũ incertorũ,q̃ in manibus habent amittant.

Vulpes & Hircus.

VVlpes et hircus sitientes in puteũ descenderunt:sed postq̃ biberũt, hirco indagante ascensum, uulpes ait, Confide,utile quid in utriusq; etiam salutē excogitaui; si enim rectus steteris, & anteriores pedes parieti firmaueris, & cornua pariter in anteriorem partē inclinaueris, cum percurrerim ipsa per tuos humeros & cornua & extra puteũ illinc exiliuerim, & te postea extraham hinc. ab hirco autē ad hoc prompte officio præstito, illa cũ ex puteo sic exiliuisset,

δήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον ἡδομένη. ὁ δὲ τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. ἡ δ', ἀλλ' εἰ τοσαύτας εἶπε φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβη, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη σκοποῦντα τῶν πραγμάτων, εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Αλώπηξ καὶ λέων.

Αλώπηξ μήπω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη, ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν. ἔπειτα τοδεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάῤῥησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα διαλεχθῆναι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

Αἴλουρος καὶ ἀλεκτρυών.

Αἴλουρος συλλαβὼν ἀλεκτρυόνα, μετ' εὐλόγου τοῦτον αἰτίας ἠβουλήθη καταφαγεῖν. καὶ δὴ κατηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις, νύκτωρ κεκραγὼς, καὶ

μὴ

uisset, exultabat circũ os lęta: hircus aũt ipsam accusabat, quòd transgressa fuerit cõuentiones. Illa aũt, Sed si tot, inq̃t, mẽtes possideres q̊t in barba pilos, non antè descendisses quàm ascensum cõsiderasses. Affabulatio.

Fabula significat, sic prudentẽ uirũ oportere prius fines considerare rerum, deinde sic ipsas aggredi.

Vulpes & leo,

VVlpes, cum nunq̃ uidisset leonẽ, cũ ei casu quodã occurrisset, primum sic timuit ut fermè moreretur: deinde cum secundo uidisset, timuit certe, non tamen ut prius: tertio autẽ cum ipsum uidisset, sic contra eum ausa est, ut & accederet & colloqueretur.

Affabulatio.

Fabula significat, cõuersatione terribilia quoq; accessu facilia fieri.

Feles & gallus.

FEles comprehenso gallo, cũ rationabili ipsum causa uolebat deuorare. Cæterũ accusabat ipsum, dicendo, molestũ esse hoĩbus nocte clamantẽ, neque per-

μὴ συγχωρῶν ὕπνου τυγχάνειν. τοῦ δ' ἀπολογουμένου, ἐπὶ τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τὰ συνήθη τῶν ἔργων ἐγείρεσθαι, πάλιν ὁ αἴλουρος αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, μητρὶ καὶ ἀδελφαῖς συμμιγνύμενος. τοῦ δὲ, καὶ τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος. πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ὠῶν τικτομένων. ὁ αἴλουρος εἰπὼν, ἀλλ' εἰ σύγε πολλῶν εὐπορεῖς εὐπροσώπων ἀπολογιῶν, ἔγωγε μέντοι ἄτροφος οὐ μενῶ, τοῦτον κατεθοινήσατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρουμένη, εἰ μὴ μετ' εὐλόγου δυνηθείη προσχήματος, ἀπαρακαλύπτως γε μὴν πονηρεύεται.

Ἀλώπεκες.

Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα, καὶ ἀποκοπείσης τῆς οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ' αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βίον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας ἀλώπεκας τοῦτ' αὐτὸ νουθετῆσαι, ὡς ἂν τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συγκαλύψειεν αἶσχος. καὶ δὴ πάσας ἀθροίσασα, παρῄνει τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν. ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὄν, ἀλλὰ καὶ περιττὸν βάρος προσηρτημένον. ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν εἶπεν. ὦ

αὕτη,

que permittẽtẽ somno frui. Eo uero re-
spondẽte ad illorũ utilitatẽ id se facere,
ut ad consueta opera excitarent: rursus
feles causam afferebat, quod impius es-
set erga naturã, cum matre ac sororibus
coëundo. Eo aũt & hoc ad utilitatẽ do-
minorũ facere dicente, cum multa ipsis
hinc oua pariantur: feles præfatus, sed
si tu multis abundas euidentibus re-
sponsionibus, ego tamen ieiunus non
perstabo, ipsum deuorauit.

Affabulatio.

Fabula significat prauã naturã peccare
uolentẽ, si nõ uerisimili cũ prætextu fa-
cere id possit, aperte tamen malignari.

Vulpes.

VVlpes laqueo capta cum abscissa
cauda euasisset, nõ uiuendã p̃ pu-
dore existimabat uitã. Decreuit itaq; &
alijs uulpib. hoc idẽ psuadere, ut cõmu-
ni malo suũ celaret, dedecus. Et iam o-
mnibus collectis suadet caudas abscin-
dere, q̃d nõ indecens solũ hoc membrũ
sit, sed & superuacuũ onus appensum.
Respondẽs aũt ex ipsis quędã ait: heus

αὕτη, ἀλλ' εἰ ἢ σοὶ τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐ δι' εὔνοιαν, τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, ἀλλὰ διὰ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Ἀλώπηξ καὶ βάτος.

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλεν, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν βάτου. καὶ δὴ τοὺς πόδας ἐπὶ τοῖς ἐκείνης κέντροις αἱμάξασα, καὶ ἀλγήσασα, πρὸς αὐτὴν εἶπεν. οἴμοι, καταφυγοῦσαν με γὰρ ἐπὶ σὲ ὡς ἐπὶ βοηθὸν, σὺ χεῖρον διέθηκας. ἀλλ' ἐσφάλης ὦ αὕτη, φησὶν ἡ βάτος, ἐμοῦ βουληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ἥτις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοι ὅσοι βοηθοῖς προστρέχουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος.

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐγενείας. πολλὰ δὲ τοῦ κροκοδείλου ὑπερήφανα περὶ τῆς τῶν προγόνων διεξιόντος λαμπρότητος, ὡς γεγυμνασιαρχηκότων, ἡ ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα. ὦ ταν εἶπεν, ἀλλὰ

κἂν

tu,nisi tibi hoc conduceret nobis nō cō-
suleres. Affabulatio.
Fabula significat prauos homines non
beneuolentia in propinquos consulere,
sed suo commodo.

Vulpes & rubus.

VVlpes sepe cōscensa,cū lapsa ca-
sura foret, apprehēdit in adiuto-
riū rubū. Quare cum pedibus suis illius
aculeis laceratis doleret,ad eā dixit:Hei
mihi, confugi enim ad te tanq̄ ad auxi-
liatorē,sed tu peius me tractasti. Sed er-
rasti heus tu,inqt rubus,quę me apprē-
dere uoluisti, q̄ oēs apprehēdere soleo.

Affabulatio.

Fabula significat,sic homines quoq̄ es-
se stultos, q̄ ad eos auxilij gratia accur-
rūt,quibus magis iniuria afficere natu-
ra insitum est.

Vulpes & crocodilus.

VVlpes & crocodilus cōtendebāt
de nobilitate:cū multa aūt croco-
dilus superba de progenitorū narrasset
splēdore, q̄ exercitationū principes fu-
erint:uulpes suscipiēs,ô amicissime,ait,

 sed

κἂν μὴ συλλέγῃς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ δέρματός γε φαίνῃ, ὡς ἐκ παλαιῶν ἐτῶν εἶ γεγυμνασμένος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδομένων ἀνδρῶν ἔλεγχος τὰ πράγματα γίνεται.

Ἀλεκτρυόνες καὶ πέρδιξ.

Ἀλεκτρυόνας τις ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας, πριάμενος καὶ πέρδικα, σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι. τῶν δὲ τυπτόντων αὐτὸν καὶ ἀπελαυνόντων, ἐκεῖνος ἠθύμει σφόδρα, νομίζων, ὡς ἀλλόφυλος ταῦτα πάσχειν ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων. ὡς δὲ μετὰ μικρὸν κἀκείνους ἑώρακε μαχομένους καὶ ἀλλήλους κόπτοντας, τῆς λύπης ἀπολυθεὶς, εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ λυπήσομαι, ὁρῶν καὶ αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥαδίως φέρουσι τὰς παρὰ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι μηδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

Ἀλώπηξ.

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ, καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκίου εὐφυῶς κατεσκευασμένην, ἣν καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν, ἔφη. ὢ οἵα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον

ſed ſi ipſe nihil dicas, tñ ex cute uideris antiquis temporibus eſſe exercitatus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat mẽdaces uiros res ipſas arguere.

Galli & perdix.

GAllos quidam habens domi, emptã & p̱dicem cũ illis paſci dimiſit: qui cũ ipſam uerberarent ac expellerent, illa triſtabaẗ ualde, exiſtimans ut alienigenam hæc ſe pati à gallis: cũ uero paulo poſt & illos uideret pugnare & ſe ipſos cedere, mœrore ſoluta ait: Sed ego poſthac non triſtabor, uidens & ipſos pugnare inter ſe.

Affabulatio.

Fabula ſignificat prudentes facile ferre ab alienis iniurias, cum ipſos uideant neq; à ſuis abſtinere.

Vulpes.

VVlpes in domũ mimi profecta, & ſingula ipſius uaſa p̱ſcrutata, inuenit & caput laruæ ingenioſe fabricatum, quo & accepto manibus ait: ò quale caput, & cerebrum non habet.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

Ἀνθρακεὺς καὶ κναφεύς.

ΑΝθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας, ἠξίου καὶ κναφέα παραγενόμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ κναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη. ἀλλ' οὐκ ἂν τοῦτο δυναίμην ἔγωγε πρᾶξαι. δέδια γὰρ, μή πως ἅπερ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληροῖς. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

Ἁλιεῖς.

ΑΛιεῖς εἷλον σαγήνην. βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν εἶναι τὴν ἄγραν νομίζοντες. ὡς δ' ἐπὶ τῆς ἠϊόνος ταύτην ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ' ἐν αὐτῇ παμμεγέθη, ἀθυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ τἀναντία προϋπειλήφασιν. εἷς δέ τις ἐν αὐτοῖς πρεσβύτερος εἶπε, μὴ ἀχθώμεθα ὦ ἑταῖροι. τῇ γὰρ ἡδονῇ ὡς ἔοικεν, ἀδελφή ἐστιν ἡ λύπη. καὶ ἡμᾶς οὖν ἔδει τοσαῦτα προησθέντας, πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀποτυχίαις.

Κομπαστής.

Affabulatio.

Fabula in uiros magnificos quidē corpore, sed animo inconsultos.

Carbonarius & fullo.

CArbonarius in quadā habitās domo, rogabat ut & fullo accederet, & secū cohabitaret: sed fullo respondēdo ait, Sed nō hoc possem ego facere: timeo em̄ ne quæ ego dealbo, tu fuligine repleas. Affabulatio.

Fabula significat om̄e dissimile, esse insociabile.

Piscatores.

PIscatores trahebāt uerriculū, q̊d cū graue foret, gaudebāt et exultabāt, multū inesse prædæ existimātes: sed cū in littus ipsum traxissent, piscesq́ꝫ paucos qdē, sed lapidē in eo p̱magnū inuenissent, tristari & mœrere cœperūt, non tā pisciū paucitate, q̄ꝫ ꝙ & cōtraria antè an̄io p̄sumpserāt. qdā aūt inter eos natu grādior dixit, Ne tristemur ò socij: nam uoluptati, ut uidet̄, soror est tristitia: & nos igit̄ oportebat tātū ante lætatos, oīno aliq̄ in re etiā tristari. Affabulatio.

Fabula significat non oportere tristari frustrata spe.

Κομπαστής.

Ἀνήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν, πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθὼν, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἠνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. τῶν δὲ παρόντων τίς ὑπολαβὼν, ἔφη. ὦ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἐστὶν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων. ἰδοὺ ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

Ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπεὶ δὴ πρὸς τῶν ἰατρῶν ἀπεγνώσθη, τῶν θεῶν ἐδεῖτο, ὡς εἰ τὴν ὑγίειαν αὐτῷ πάλιν ἐπανελθεῖν ποιήσειαν, ἑκατὸν βόας αὐτοῖς προσοίσειν ὑπισχνούμενος εἰς θυσίαν. τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ πυθομένης, καὶ ποῦ σοι ταῦτα ἢν ὑγιάνῃς; ἐκεῖνος ἔφη. οἴει γὰρ ἀναστῆναί με ἐντεῦθεν, ἵν' οἱ θεοὶ ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥαδίως κατεπαγγέλλονται,

Iactator.

VIr quidā peregrinatus, deinde in suā patriā reuersus, aliaq; multa in diuersis uiriliter gessisse locis iactabat, atq; etiā Rhodi saltasse saltū, quem nullus eius loci potuerit saltare: ad hoc & testes, qui ibi interfuerūt, dicebat habere. Quidā autem ex ijs qui aderant, suscipiens ait: heus tu, si uerum hoc est, non est tibi opus testibus, En Rhodus, en saltus. Affabulatio.

Fabula significat, nisi prompta rei demonstratio sit, omnē sermonem uanū esse & superuacuum.

Impossibilia promittens.

VIr pauper ęgrotans & male affectus, cū à medicis desperatus esset, deos rogabat, pollicens si sanitatē sibi rursus restituissent centum boues ipsis oblaturum esse in sacrificium. Vxore autem eius rogante, & ubi tibi hæc si cōualueris? ille ait. Putas enim surgere me hinc, ut dei hæc à me repetant?

Affabulatio.

Fabula significat multos facile pol-

γέλλονται, ἅπερ τελέσαι ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

Κακοπράγμων.

Ἀνὴρ κακοπράγμων εἰς τὴν ἐν Δελφοῖς ἧκεν Ἀπόλλωνα, πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενος. καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρί, καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἔγγιστα, καὶ ἤρετο τὸν θεὸν, λέγων. Ἄπολλον, ὃ μετὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστὶν, ἢ ἄπνουν; βουλόμενος, ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον. εἰ δ' ἔμπνουν, εὐθὺς ἀποπνίξας, νεκρὸν ἐκεῖνο προσενεγκεῖν. ὁ δέ γε θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν. ὁπότερον ὦ οὗτος βούλει ποιῆσαι, ποίησον. παρὰ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἤτοι ζῶν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ἀποδεῖξαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐξελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντες, οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἀθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο. εὐθὺς δὲ θύννος ὑπὸ τῶν μεγίστων διωκόμενος ἰχθύων, εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο. οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες, μεθ' ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Ἐπιμύθιον.

liceri, quæ re comprobare nõ sperent.

Malignus.

VIr malignus ad eum, qui in Delphis est, iuit Apollinẽ tentaturus ipsum. Atq; ideo cõprehenso passerculo manu, et eo ueste cõtecto, stetitq; proxime tripodẽ, ac rogauit deũ, dicendo: O Apollo, quod manibus fero, utrum uiuum ne est an mortuũ? Nam si mortuũ diceret, uiuũ ostensurus erat passerculũ. Sin uiuũ, statim suffocatũ mortuũ illum efferret. Sed deus, maligna ipsius cognita mẽte ait: Vtrũ uis heus tu facere, facito: penes te em̃ est illud facere, siue uiuũ q; cõtines, siue mortuũ ostẽdere.

Affabulatio.

Fabula significat, deum neq; decipi posse, neq; quicq; eum latere.

Piscatores.

PIscatores egressi ad uenationẽ cum multo tempore defatigati nihil cepissent, & ad modũ tristabantur, & discedere apparabant: sed statim thunnus maximo q̃dã insectãte pisce, in nauigiũ ipsorũ insiluit; quo capto læti abiere.

Affabula-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέσχε, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

Φέναξ.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰ διασωθείη, βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν προσοίσειν. οἱ δὲ θεοὶ πειρᾶσαι τοῦτο βουλόμενοι, τοῦ πάθους ἀπήλλαξαν. ὁ δ' ἀναστὰς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, στεατίνους βοῦς ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεὶς ὡλοκαύτωσεν. οἱ δὲ θεοὶ βουλόμενοι αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ εἶπον, ἄπελθε εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τόν δε τὸν τόπον. ἐκεῖ δὲ ἀττικὰς χιλίας εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ διϋπνισθεὶς, σὺν ἡδονῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο, τὸ χρυσίον διερευνῶν. ἐκεῖ δὲ δὴ πειραταῖς περιτυχὼν, ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη. ἄλλους δὲ ἤδη, ἀφεθῆναι τῶν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσίου τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. ὡς δ' οὐκ ἐπιστεύετο, ἀπαχθεὶς ὑπ' αὐτῶν ἀπεμπωλήθη χιλίων δραχμῶν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς ψεύδεσι τῶν ἀνθρώπων ἐχθραίνει τὸ θεῖον.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο, θέ-

ρους

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe quæ ars nõ prę-buit, ea donasse fortunam.

Deceptor.

VIr pauper ægrotãs uouebat dĳs si euaderet, boues centũ in sacrificiũ oblaturũ: sed dei tentaturi à morbo liberarunt. at ille surgẽs quoniã bobus carebat, ex pasta boues centum à se formatos in ara positos sacrificauit, sed dei ipsum ulturi, in somnĳs adfuerunt ei, dicentes: Abi ad littus ad eũ locũ, illic eñ Atticas mille drachmas inuenies. Ille aũt excitatus, lętus et alacer ad demõstratũ locũ perrexit, aurũ disquirẽs. Sed illic in piratas incidit ab ipsisq; cõprehensus est. Captus ergo ut dimitteretur piratas orabat, mille auri talenta daturũ ipsis promittẽs. Sed cũ nõ crederet, abactus ab ipsis, diuẽditus est mille drachmis.

Affabulatio.

Fabula significat mendacĳs hominum inimicum esse deum.

Ranæ.

RAnę duę in palude pascebãt, ęsta-

te

ρους δὲ ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐκείνην καταλιπόντες, ἐπεζήτουν ἑτέραν. καὶ δὴ βαθεῖ περιέτυχον φρέατι, ὅπερ ἰδὼν ἅτερος θατέρῳ φησί. συγκατέλθωμεν ὦ οὗτος εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν, ἂν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναβησόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως προσιέναι τοῖς πράγμασιν.

Γέρων καὶ θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους, κἀπὶ τῶν ὤμων αράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπηχθισμένος ἐβάδιζεν, ἀπειρηκώς, ἀπέθετό τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου εὐθὺς ἐπιστάντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι' ἣν αὐτὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸν φόρτον τοῦτον ἄρας ἐπιθῇς μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ἄν, κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσὼν δοκῇ θανάτου ἐπιθυμεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

Γραῦς καὶ ἰατρός.

Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰσκαλεῖταί τινα τῶν ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα,

te aũt ſiccata palude, illa derelicta, quæ-
rebant aliã: cæterum profundũ inuene-
runt puteũ. Quo uiſo, altera alteri inqt,
deſcendamus heus tu in hunc puteũ. Il-
la reſpondendo ait, Si igit̃ & hic aqua
aruerit, quomodo aſcendemus?

Affabulatio.

Fabula declarat nõ oportere incõſide-
raté res aggredi.

Senex & mors.

SEnex quondã inciſis in monte li-
gnis, ac ĩ humeros eleuatis, ubi mul
tam uiã oneratus iuit, defeſſus & depo-
ſuit ligna, & mortẽ ut ueniret inuoca-
bat, At morte ilico adſtãte et cauſam ro
gãte, qua ſe uocaſſet: ſenex ait, ut onus
hoc ſublatum imponeres mihi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, omnẽ hoĩem uitę ſtu
dioſum eſſe, & licet infinitis periculis ĩ-
merſus, uideatur mortẽ appetere, tamẽ
uiuere multo magis q̃ mori eligere.

Anus & medicus.

MVlier anus dolens oculos, cõdu
xit medicũ quẽdã mercede, cõ-
uentione

φωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτὴν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν. εἰ δὲ μή, μηδὲν δώσειν. ἐνεχείρησε μὲν οὖν ὁ ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ, καθ' ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβύτιν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῇ χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ χρίσματος, αὐτὸς ἕν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος, ὁσημέραι ἀπῄει. ἡ μὲν οὖν γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθ' ἑκάστην ἐλαττουμένην ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. τοῦ δ' ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος ὡς καθαρῶς βλέπουσαν ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγαγόντος. μᾶλλον μὲν οὖν εἶπεν ἐκείνη τανῦν οὐδοτιοῦν βλέπω. ἡνίκα μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν. νῦν δ' ὅτε με σὺ βλέπειν φὴς, οὐδοτιοῦν ἐκείνων ὁρῶ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων ἐξ ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ.

Γεωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον,

καὶ

uẽtione facta, si se curaret, pactam mercedem ei daturam: sin autem minime, nihil daturam. Aggressus est igitur medicus curam, quotidie uero accedens ad uetulam, & oculos ei ungens, cum illa nequaquam uidere posset ea hora ob unctionem, ipse uas aliquod ex domo auferens quotidie discedebat. Anus igitur suam suppellectilem uidebat singulis dieb. minui, adeò ut tandem omnino liberatæ nihil relinqueretur. At medico pactam mercedem ab ea efflagitante, quasi purè iam uidente, & testes adducente: Magis certe ait illa, nunc nihil uideo. Nam cum oculis laborabam, multa mea in mea uidebam domo, nunc autem cum me tu uidere inquis, nihil omnino ex illis uideo.

Affabulatio.

Fabula significat, prauos homines ex ijs quæ agant, ignaros cõtra seipsos argumentum afferre.

Agricola & filij ipsius.

AGricola quidã uita excessurus,

καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἔφη, παῖδες ἐμοί, ἐγὼ μὲν ἤδη βίον ὑπέξειμι. ὑμεῖς δ' ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν, καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον. ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος, θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

Δεσπότης καὶ κύνες.

Ἀνήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀπολειφθείς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, εἶτα τὰς αἶγας. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπικρατοῦντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας, ἐθοινήσατο. οἱ δὲ κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, φεύγωμεν ἀλλ' ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ὑμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν καὶ φυλάττεσθαι χρή, οἵτινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

Γυνὴ

ac uolens ſuos filios periculũ facere de agricultura, uocatis ipſis ait: Filij mei, ego iam è uita diſcedo, uos aũt ſi quæ in uinea à me occultata ſunt, quæſieritis, inuenietis omnia. Illi igitur rati theſaurum illic defoſſum eſſe, omnem uineæ terram poſt interitum patris defoderunt, & theſaurum quidem non inuenerunt, ſed uinea pulchre foſſa multiplicem fructum reddidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat laborem theſaurum eſſe hominibus.

Herus & canes.

VIr quidã à tẽpeſtate in ſuo ſuburbio deprehenſus, primum oueis comedit, hinc capras. Tẽpeſtate aũt inualeſcente, & operarios boues iugulatos comedit. Canes uero his uiſis, dixerunt inter ſe, ſed fugiamus nos hinc. Si enim operarijs bobus herus noſter non abſtinet, quomodo nobis abſtinebit?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos maxime fugere et cauere oportere, q̃ neq; ſuis abſtinẽt,

ἰσότητα δ' αἱροῦ, πλεονεξίαν φύγε
κακὸν μέγιστον ἐν βροτοῖς ἀπληστία.

Γυνὴ καὶ ὄρνις.

Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν εἶχεν, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ᾠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. νομίσασα δὲ ὡς εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. ἡ δ' ὄρνις πιμελὴς γενομένη, οὐδ' ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

Κυνόδηκτος.

Δηχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασόμενον περιῄει ζητῶν. ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος εἶπεν, εἰ σώζεσθαι βούλει λαβὼν ἄρτον, καὶ τούτῳ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν ἐπίδος. κἀκεῖνος γελάσας ἔφη, ἀλλ' εἰ τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ εὐεργετούμενοι, μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνονται.

Νεανίσκοι καὶ μάγειρος.

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο. καὶ δὴ τοῦ μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων

ἔργων

Mulier & gallina.

MVlier quædã uidua gallinã habebat, singulis diebus ouũ sibi parientẽ:rata uero si plus gallinæ ordei proijceret, bis parituram die,hoc fecit. Sed gallina pinguefacta ne semel quidẽ die parere potuit. Affabulatio.

Fabula significat,eos,q ob auaritiã pluriũ sunt appetẽtes,et q̃ adsunt,amittere.

Morsus à cane.

MOrsus à cane quidã medicaturũ circuibat quærẽs,cũ aũt occurrisset qdã ei,et cognosceret ꝙ quęrebat, Heus tu ait: si sanari uis, accipe panem, atq; eo sanguinẽ uulneris sicca, & ei qui momordit cani ad edẽdũ pbe. Et is ridẽdo,ait,sed si hoc fecero,oportebit me ab omnib.q in urbe sunt canibus morderi.

Affabulatio.

Fabula significat prauos etiã hoĩes beneficio affectos,magis ad inferẽdã iniuriã exacui.

Adolescẽtuli et cocus.

DVo adolescẽtuli apud cocũ assidebãt, & coco in aliq̃ domestico

γων ἀκολουθούντων, ἅτερος τούτων μέρος τι τῶν κρεῶν ὑφελόμενος, εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν, ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν. ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τόν γ᾽ ἐπιορκούμενον θεὸν οὐκ ἂν λήσεσθε.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τὸν γε θεὸν οὐ λήσομεν.

Εχθροί.

Δύο τινὲς ἀλλήλοις ἐχθραίνοντες, ἐπὶ τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον. ὧν ἅτερος μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἅτερος δὲ ἐπὶ τῆς πρώρας ἐκάθητο. χειμῶνος δὲ ἐπιγενομένου, καὶ τῆς νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ ἐπὶ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τοῦ πλοίου πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι, τοῦ δὲ τὴν πρῶραν εἰπόντος, ἀλλ᾽ ἔμοι γε οὐκ ἔστι λυπηρὸν, εἶπεν ὁ θάνατος, εἴγε ὁρᾶν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν ἀποθνήσκοντα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν τῆς αὐτῶν βλάβης φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον

opere occupato, alter horũ partẽ quandam carnium subreptam in alterius demisit sinum. Conuerso autem coco, & carnem quærente, qui abstulerat, iurabat non habere: qui autem habebat, nõ abstulisse. Cocus uero cognita malicia ipsorum ait, Sed etsi me latueritis, peieratum deum non latebitis.

Affabulatio.

Fabula significat, ꝙ licet hoĩes peierantes lateamus, deum tamẽ nõ latebimus.

Inimici.

DVo quidam inter se inimici, in eadẽ naui nauigabant, quorũ alter in puppi, alter in prora sedebat. Tempestate aũt superueniente, & naue iam submergenda, qui erat in puppi gubernatorẽ rogabat, utra pars nauigĳ prius obruenda esset. Cumq́ ille prora dixisset. Sed mihi nõ erit graue, ait, mors, si uisurus sum ante me inimicum morientem.

Affabulatio.

Fabula significat, multos homines nihil suũ nocumentũ curare, si modo ini-

νον ἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

Αἴλουρος καὶ μῦες.

ΕΝ οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν μυῶν ὄντων, αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα, καὶ καθέκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. οἱ δὲ, καθ᾽ ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κάτω κατέλθωμεν, ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. τοῦ γὰρ αἰλούρου μὴ δυναμένου δεῦρο ἐξικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα. ὁ δὲ αἴλουρος μηκέτι τῶν μυῶν κατιόντων, ἔγνω δι᾽ ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι. καὶ δὴ ἀπὸ πασσάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπῃώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη. ὦ οὗτος, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

Αλώπηξ καὶ πίθηκος.

ΕΝ συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠρχήσατο πίθηκος καὶ εὐδοκιμήσας, βασιλεὺς ὑπ᾽ αὐτῶν ἐχειροτονήθη. ἀλώπηξ δ᾽ αὐτῷ φθονήσασα

micos suos uideãt ante se malo affectos.

Felis & mures.

IN domo quadã cũ multi essent mures, felis eo cognito iuit eò, ac eorum singulos captos deuorabat; At illi quotidie cũ se absumi uiderent, dixerunt inter se: ne post hac infra descẽdamus, ne penitus pereamus: nã si felis non potest huc uenire, nos salui erimus. Sed felis nõ amplius muribus descendentibus, decreuit per astutiam eos fallens euocare. Cæterum conscenso pessulo quodam, de eo se suspendit, et mortuum simulabat. Ex muribus autem quidam acclinatus, uisoq; eo, inquit: Heus tu, et si saccus fieres, nõ te adibo.

Affabulatio.

Fabula significat prudentes homines, cum aliquorum prauitatem experti fuerint, non amplius eorum falli simulationibus.

Vulpes & simius.

IN concilio quondã irrationaliũ animalium saltauit simius, & approbatus, rex ab ipsis electus est. Vulpes aũt ei

φθονήσασα, ὡς ἔν τινι παγίδι κρέας ἐθεάσατο, τὸν πίθηκον λαβοῦσα, ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὕροι μὲν αὐτὴ λέγουσα θησαυρὸν τοῦτον, μὴ μέν τοι καὶ χρήσασθαι αὐτῷ. τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι. καὶ προὐτρέπετο αὐτὸν, ἅτε δὴ βασιλέα, τὸν θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δ' ἀπεριστκέπτως προσελθὼν, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν ἀλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὦ πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπεριστκέπτως ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

Θύννος καὶ δελφίν.

Θύννος διωκόμενος ὑπὸ δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἴς τινα νῆσον. ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ θύννος ἐπιστραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν. οὐκέτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥαδίως τὰς συμφορὰς οἱ

ἄνθρωποι

inuidens, ut in casse quodā carnē uidit, simiū secum illuc duxit quòd inuenisset ipsa thesaurum illum: dicens non tamen & uti eo, quippe quem lex regi tribueret: atq; hortata est ipsum ut regem, thesaurum accipere. At ille inconsiderate profectus & captus à casse, quòd decepisset, accusabat uulpem. Illa autē ei, O simie talem tu habens dementiā, brutis dominaberis? Affabulatio.

Fabula significat eos qui actiones aliquas inconsulte aggrediuntur, in infortunia incidere.

Thunnus & delphin.

THunnus delphino psequente, magno impetu ferebat. Cum capiendus foret, inscius ob uehemētē impetū decidit in insulā quandā. Ab eodē uero impetu & delphin cum eo eiectus est. Thunnus aūt cōuersus, cū agentē animā delphinū uidisset, ait: Non amplius mihi mors molesta est, cū eū uideā, qui mihi causa fuit ipsius, unà mecum perire.

Affabulatio.

Fabula significat facile miserias

ferre

ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

Ιατρὸς καὶ νοσῶν.

ΙΑτρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε. τοῦ δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν, οὗτος ὁ ἄνθρωπος εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβὼν ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν, ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν, ἀλλὰ τότε παραινεῖν, ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους, ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

Ιξευτὴς καὶ ἔχις.

ΙΞευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους, πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν, ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ᾽ ὑψηλοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ τοὺς καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας, ἄνω πρὸς αὐτὴν συλλαβεῖν βουλόμενος ἐφεώρα. καὶ δὴ λαθὼν ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δ᾽ ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε. δύστηνος ἐγὼ, ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ᾽ ἑτέρου ἠγρεύθην εἰς θάνατον.

ferre homines, si eos qui illarum autores fuerunt, infeliciter agere uideant.

Medicus & ægrotans.

MEdicus ægrotū curabat, ægroto aūt mortuo, ille efferentibus dicebat, Homo hic si uino abstinuisset, & clysteribus usus fuisset, non interijsset. Quidā autē ex ijs qui aderāt respondendo ait: Optime nō oportebat te hęc nunc dicere, cū nulla utilitas est, sed tūc admonere, cum his uti poterat.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere amicos tēpore necessitatis præbere auxilia.

Auceps & uipera.

AVceps uisco accepto & arundinibus, aucupatū egressus est. uiso autem turdo super alta arbore sedēte, et arundinib. inter se in longitudinem cōiunctis, sursum eum cōprehensurus suspiciebat. Cęterū ignarus uiperam dormientē cōculcauit. Hæc uerò irata momordit ipsum. Ille iam agens animā dicebat: Me miserū, aliū enim captaturus, ipse ab alio captus sum ad mortem.

Affabula-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων τοῦτο αὐτοὶ πάσχοντες.

Κάστωρ.

Ὁ Κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον, οὗ τὰ αἰδοῖά φασιν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ' ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

Κύων καὶ μάγειρος.

Κύων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν. ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπου πὸρ ἂν ᾖς, φυλάξομαί σε. οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα

τοῖς

Affabulatio.

Fabula significat eos, qui proximis insidiantur, ignaros sæpe ab alijs idipsum pati.

De fibro.

FIber animal est quadrupes, in stagnis plerũq; degens, cuius pudenda dicũt usui esse medicis. Hic igitur cũ ab hominibus persequentibus iam capiendus sit, cognito cuius gratia petatur, abscissa sua pudenda proijcit persequentibus, & sic salutem cõsequitur.

Affabulatio.

Fabula significat homines prudentes pro sua salute nullum habere respectũ pecuniarum.

Canis & cocus.

CAnis irrumpens in culinã, & coco occupato, corde arrepto fugit. At cocus conuersus, ut uidit ipsum fugientem, ait, Heus tu scito ubi tu fueris, me te obseruaturum: nõ enim mihi cor abstulisti, sed dedisti potius.

Affabulatio.

Fabula significat sæpe nocumenta

hominibus

τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Κύων καὶ λύκος.

Κύων πρὸ ἐπαύλεώς τινος ἐκάθευδε. λύκου δ' ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θήσειν αὐτὸν, ἐδεῖτο μὴ νῦν αὐτὸν καταθῦσαι. νῦν μὲν γὰρ φησὶ λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός. ἂν δὲ μικρὸν ἀναμένῃς, μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γάμους, κἀγὼ τηνικαῦτα πολλὰ φαγὼν, πιμελέστερος ἔσομαι, καὶ σοὶ ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν οὖν λύκος πεισθεὶς, ἀπῆλθε. μεθ' ἡμέρας δ' ἐπανελθὼν, εὗρεν ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ στὰς κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ κύων, ἀλλ' ὦ λύκε εἴ το ἀπὸ τοῦδε πρὸ τῆς ἐπαύλεως με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμένῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.

Κύων καὶ ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ὥδευον. ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ μὲν ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβὰς, ὁ δὲ κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα

hominibus documenta esse.

Canis & lupus.

CAnis ante stabulū q̄ddā dormiebat: cumq́ lupus irrupisset, & deuoraturus eū esset, rogabat, ne tunc se mactaret. Nunc em̄, inq̄t, tenuis sum & macilentus: si aūt parumper expectaueris, mei domini facturi sunt nuptias, & ego tunc multa depastus pinguior ero, & tibi suauior cibus fiā. Lupus igit̄ persuasus, abiuit. Post aliq̄t dies reuersus, inuenit superius sup domus tecto canē dormientē, & stans inferius ad se uocabat, admonēs eū fœderis. Et canis: O lupe, si posthac ante stabulum me uideris dormiētē, nō amplius expectes nuptias.

Affabulatio.

Fabula significat prudentes homines cū aliqua in re periclitati, salui facti fuerint, cauere ab ea quàm diu uixerint.

Canis & gallus.

CAnis & gallus inita societate iter faciebant, uespera autem superueniente, gallus conscensa arbore dormiebat, at canis ad radicem arboris

m excá-

λωμα ἔχοντος. τοῦ δ' ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε, καὶ στᾶσα κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν ἠξίου, ἐπιθυμεῖν γὰρ ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ζῶον ἔχον ἀσπάσασθαι. τοῦ δ' εἰπόντος τὸν θυρωρὸν πρότερον διυπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος κατελθεῖν. κἀκείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ κύων αἴφνης πηδήσας, αὐτὴν διεσπάραξε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπελθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπουσι παραλογιζόμενοι.

Λέων καὶ βάτραχος.

Λέων ἀκούσας ποτὲ βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνὴν οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι. προσμείνας δὲ μικρὸν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προελθόντα τῆς λίμνης, προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν πρὸ τῆς ὄψεως δι' ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ, κοινωνίαν ποιησάμενοι

excauatæ. Cum gallus ut aſſolet nocłu cantaſſet, uulpes ut audiuit accurrit, & ſtans inferius ut ad ſe deſcenderet rogabat, quod cuperet commendabile adeo cantu animal complecti. Cum autem is dixiſſet, ut ianitorem prius excitaret ad radicem dormientem, ut cum ille aperuiſſet, deſcenderet. Et illa quærente ut ipſum uocaret, canis ſtatim proſiliens eam dilacerauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat prudentes homines, inimicos inſultantes ad fortiores aſtu mittere.

Leo & rana.

LEo audita aliquando rana ualde clamãte, uertit ſe ad uocem, ratus magnũ aliq̃d animal eſſe: parumper aũt expectando, ut uidit ſtagno egreſſam, accedens propius proculcauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere antequàm uideas uoce ſola perturbari.

Leo & aſinus & uulpes.

LEo, & aſinus, et uulpes inita ſocie-

σάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ λέων τῷ ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. ὁ δὲ, τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὔτρεπετο. καὶ ὁ λέων θυμωθεὶς, τὸν ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ἡ δ' εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ λέων πρὸς αὐτὴν, τίς σε ὦ βελτίστη διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δ' εἶπεν, τοῦ ὄνου συμφορά.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

Λέων καὶ ἄρκτος.

ΛΕων καὶ ἄρκτος ὁμοῦ βοιδίῳ νεβρῷ περιτυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ' ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινιάσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιϊοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸν νεβρὸν ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτο διὰ μέσου ἀμφοῖν διαδραμοῦσα καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ, βλέποντες μὲν αὐτὴν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, δείλαιοι ἡμεῖς εἶπον ὅτι δι' ἀλώπεκα ἐμοχθοῦμεν.

Επιμύθιον.

tate egressi sunt ad uenandum. Multa igitur præda capta, iussit leo asino ut diuideret sibi: at ille tribus partibus factis æqualiter, ut eligerent eos hortabať. Et leo iratus, asinū deuorauit. Inde uulpi ut diuideret iussit: illa uero in unam partē omnibus cōgestis, sibi minimū quiddā reliquit. Tum leo ipsi, Quis te ô optima, diuidere sic docuit? Ea inquit, asini calamitas.

Affabulatio.

Fabula significat castigamenta hominibus esse aliorum infortunia.

Leo & ursus.

LEo & ursus simul magnum nacti hinnulū, de eo pugnabāt. Grauiter igiť a se ipsis affecti, ut ex multa pugna etiā uertigine corriperenť, defatigati iacebant. Vulpes aūt circumcirca eundo, ubi prostratos eos uidit, & hinnulum in medio iacentē, hunc per utrosq; percurrendo rapuit, fugiensq; abiuit. At illi uidebant quidē ipsam, sed quia nō poterant surgere, nos miseros dicebāt, quia uulpi laborauimus.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων, ἄλλοι κερδαίνουσιν.

Μάντις.

ΜΑντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο. ἐπιστάντος δέ τινος αἴφνης καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες ἀναπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφῃρημένα, ἀνεπήδησέ τε στενάξας, καὶ δρομαῖος ᾔει. τρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος εἶπεν, ὁ τἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

Μύρμηξ καὶ περιστερά.

ΜΥρμηξ διψήσας, κατελθὼν εἰς πηγὴν, παρασυρεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο, περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου περιελοῦσα, εἰς τὴν πηγὴν ἔρριψεν, ἐφ' οὗ καὶ καθίσας ὁ μύρμηξ διεσώθη. ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο τοὺς καλάμους συνθεὶς, ἐπὶ τὴν περιστερὰν συλλαβεῖν ᾔει. τοῦτο δ' ὁ μύρμηξ ἑωρακὼς, τὸν τοῦ ἰξευτοῦ πόδα ἔδακεν. ὁ δὲ

ἀλγήσας,

Affabulatio.

Fabula significat aliјs laborantib. alios lucrari.

Vates.

VAtes in foro sedēs disserebat: cū autem superuenisset quidam derepēte & nunciasset quòd domus ipsius fenestræ apertæ omnes essent, & quæ intus ablata omnia, exiliuit suspirando & currendo ibat. At cum quidā uidisset ipsum currentē: heus tu inqt, qui alienas res præscire profiteris, tuas ipsius non præuaticinabare? Affabulatio.

Fabula in eos qui cum suam uitam praue gubernant, quæ nihil ad se attinent præscire conantur.

Formica & columba.

FOrmica sitiens descendit in fontē, ac tracta à fluxu, suffocabatur. Columba uero hoc uiso, ramū arboris acceptum in fontē proiecit, super quo sedendo formica, euasit. Auceps aūt quidā post hoc calamis cōpositis ad columbam cōprehendendū ibat. Hoc aūt uiso, formica aucupis pedē momordit, qui

ἀλγήσας, τοὺς τε καλάμους ἔῤῥιψε, καὶ τὴν περιστερὰν αὐτίκα φυγεῖν ἐποίησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

Νυκτερὶς καὶ βάτος καὶ αἴθυια.

Νυκτερὶς καὶ βάτος καὶ αἴθυια ἑταιρείαν ποιησάμεναι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. ἡ μὲν οὖν νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη, καθῆκεν εἰς τὸ μέσον, ἡ δὲ βάτος ἐσθῆτα μεθ' ἑαυτῆς ἔλαβεν, ἡ δὲ αἴθυια τρίτη χαλκὸν, καὶ ἀπέπλευσαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς περιτραπείσης, πάντα ἀπολέσαντες, αὐτοὶ ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. ἐξ ἐκείνου τοίνυν ἡ μὲν αἴθυια τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ παρεδρεύει, μή που τὸν χαλκὸν ἐκβάλλῃ ἡ θάλαττα. ἡ δὲ νυκτερὶς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη, τῆς μὲν ἡμέρας οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ' ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν. ἡ δὲ βάτος, τῆς τῶν παριόντων ἐσθῆτος ἐπιλαμβάνεται, εἴ που τὴν οἰκείαν ἐπιγνοίη ζητοῦσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ἃ σπουδάζομεν, τούτοις ἐσύστερον περιπίπτομεν.

Νοσῶν καὶ ἰατρός.

Νοσῶν

dolens & calamos proiecit, et ut columba fugeret, autor fuit.

Affabulatio.

Fabula significat oportere benefactoribus gratiam referre.

Vespertilio & rubus & mergus.

VEspertilio & rubus & mergus inita societate, mercatoriam decreuerunt uitam agere. Itaq; uespertilio argentum mutuata, proiecit in mediũ, rubus uestẽ secum accepit, mergus tertius æs, & nauigauerunt. Tempestate autem uehementi oborta, & naui euersa, omnib. perditis, ipsi in terram euaserunt. Ex illo igitur mergus littoribus semper assidet, num quopiam æs eijciat mare. Vespertilio uero creditores timens, interdiu non apparet, noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium uesti inhæret sicubi suã cognoscat quærendo.

Affabulatio.

Fabula significat, in ea quibus incumbimus in posterum recidere.

Aegrotus & medicus.

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διετηρήθη, πλέον εἶπε τοῦ δέοντος ἱδρωκέναι. ὁ δὲ, ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ᾽ εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ᾽ αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς ὅπως ἔχοι, φρίκῃ συσχεθεὶς εἶπε σφοδρῶς διατετινάχθαι. ὁ δὲ, καὶ τοῦτ᾽ ἀγαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτου αὖθις, ὅπως διεγένετο, εἶπεν ὑδέρῳ περιπεπτωκέναι. ὁ δὲ, καὶ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων τινὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, ὅπως ἔχεις; ἐγὼ εἶπεν ὦ οὗτος, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῶν ἀνθρώπων δυσχεραίνομεν, τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

Ξυλευόμενος καὶ ἑρμῆς.

Ξυλευόμενός τις παρὰ τῷ ποταμῷ, τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε πέλεκυν. ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν χρυσοῦν ἀνήνεγκε πέλεκυν, καὶ εἰ οὗτός ἐστιν ὃν ἀπώλεσεν ἤρετο. τοῦ δὲ, μὴ τοῦτον εἶναι φαμένου, αὖθις καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος. ἐκ τρίτου καταβὰς ἐκεῖνον τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε, τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα φαμένου, ἑρμῆς ἀποδεξάμενος

AEgrotus quidã à medico rogatus, quomodo ualuisset: Plus, ait, quàm oporteret sudasse. Ille aũt bonum ait hoc esse. Secundò uero ab ipso iterũ rogatus quõ habuisset, horrore correptũ ait ualde cõcussum fuisse. Ille & hoc bonũ esse ait. tertiò rogatus quõ ualuisset, ait in intercutẽ incidisse. Ille & hoc rursus bonũ ait esse. Inde ex domesticis quodã ipsum rogante, ut habes? Ego, ait, heus tu, præ bonis pereo. Affabulatio.

Fabula significat maxĩe ex hoĩbus odio haberi, qui in gratiã semp loqui student.

Lignator & Mercurius.

LIgnator quidã apud fluuiũ suam amisit securim: inops igitur consilij iuxta ripã sedendo plorabat. Mercurius aũt intellecta causa, & miseratus hominẽ, urinatus in fluuiũ auream sustulit securim: & an hæc esset quam perdiderat, rogauit. Illo non eam esse dicente: iterum urinatus, argenteam sustulit. Illo neque hanc esse suam dicente. Tertiò urinatus, illã ipsam sustulit: illo hãc uere esse deperditam dicẽte, Mercurius pro-

bata

δεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, πάσας αὐτῷ ἐδωρήσατο. ὁ δὲ παραγενόμενος, πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα διεξεληλύθει. ὧν εἷς τις ταῦτα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο, καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα κλαίων ἐκάθητο. ἐπιφανεὶς οὖν ὁ ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκεν, καὶ ἤρετο εἰ ταύτην ἀπέβαλε. τοῦ δὲ, σὺν ἡδονῇ, καὶ ἀληθῶς ἥδ᾽ ἐστι, φήσαντος, μισήσας ὁ θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ᾽ οὐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

Ονος καὶ κηπωρός.

ΟΝος ὑπηρετούμενος κηπωρῷ, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε, πλεῖστα δ᾽ ἐμόχθει, ηὔξατο τῷ διὶ ὥς πε τοῦ κηπωροῦ ἀπαλλαγεὶς ἑτέρῳ ἀπεμπωληθῆναι δεσπότῃ. τοῦ δὲ διὸς ἐπακούσαντος καὶ κελεύσαντος αὐτὸν κεραμεῖ πραθῆναι, πάλιν ἐδυσφόρει, πλέον ἢ πρότερον ἀχθοφορῶν, καὶ τόν πε πηλὸν, καὶ τὰς κεράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμεῖψαι τὸν δεσπότην

bata ipſius æquitate, omnes ei donauit. Ille profectus omnia ſocijs quæ accide-rant, narrauit. Quorum unus eadem fa-cere decreuit, & ad fluuiũ profectus, & ſuam ſecurim conſultò demiſit in pro-fluentem, & plorans ſedebat. Apparuit igitᷣ Mercurius & illi: & cauſa intellecta ploratus, urinatus ſimiliter auream ſe-curim extulit, & rogauit an hanc ami-ſiſſet. Illo lætabundo, & uere hæc eſt di-cente, peroſus deus tantam impuden-tiam, non ſolum illam detinuit, ſed ne propriam quidem reddidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, quantum iuſtis deus auxiliatᷣ, tantum iniuſtis eſſe contrariũ.

Aſinus & hortulanus.

ASinus ſeruiens olitori, quoniam parum cõmedebat, plurimũ la-borabat, precatus eſt Iouẽ, ut ab olitore liberatus, alteri uendereᷣ domino. Cum Iupiter exoratus, iuſſiſſet ipſum figulo uẽdi, iterum iniquiore animo ꝑferebat, quàm prius, onera, & cœnũ, & tegulas ferens. Rurſus igitur, ut mutaret, domi-

num

τὴν ἱκέτευε, καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται. εἰς χείρονα τοίνυν τῶν προτέρων δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ' αὐτοῦ πραττόμενα, μετὰ στεναγμῶν ἔφη, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, βέλτιον ἦν μοι παρὰ τοῖς προτέροις δεσπόταις μένειν. οὗτος γὰρ ὡς ὁρῶ, καὶ τὸ δέρμα μου κατεργάσεται.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς προτέρους δεσπότας οἰκέται ποθοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέρων λάβωσι πεῖραν.

Ορνιθοθήρας καὶ κορυδαλός.

Ορνιθοθήρας ὄρνισιν ἵστη παγίδας, κορυδαλὸς δὲ τοῦτον πόῤῥωθεν ἰδὼν, ἐπυνθάνετο τί ποτ' ἐργάζοιτο. τοῦ δὲ, πόλιν κτίζειν φαμένου, εἶτα δὲ ποῤῥωτέρω ἀποχωρήσαντος καὶ κρυβέντος, ὁ κορυδαλὸς τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὸν βρόχον ἑάλω. τοῦ δὲ ὀρνιθοθήρα ἐπιδραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν. ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις, οὐ πολλοὺς εὑρήσεις τοὺς ἐνοικοῦντας.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεπαίνωσιν.

Οδοιπόρος.

Οδοιπόρος

num rogauit, & coriario uenundatus est. Peiorem itaq; prioribus herum nactus, uidens quæ ab eo fierent, suspirando ait: hei mihi misero, melius erat mihi apud priores heros manere. hic enim, ut uideo, & pellem meam operabitur.

Affabulatio.

Fabula significat tunc maxime priores dominos à famulis expeti, cum de secũdis periculum fecerint.

Auceps, & cassita.

AVceps auibus struxerat laqueos, alauda uero hunc procul uidens, rogauit, quid nam operaretur: eo urbẽ condere dicente, deinde procul regresso & abscondito, galerita uiri uerbis credendo accessit ad cassem, & capta est. At aucupe accurente, illa dixit, heus tu: si talem urbem condis, non multos inuenies incolentes.

Affabulatio.

Fabula significat, tunc maxime domos & urbes desolari, cum præfecti, molesti fuerint.

Viator.

Viator

Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο, εἰ ἄρα εὑρήσει τι, τὸ ἥμισυ τούτου τῷ ἑρμῇ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων καὶ ἀμυγδάλων καὶ ταύτην ἀνελόμενος, ἐκείνους μὲν ἔφαγε, τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀμυγδάλων κελύφη ἐπί τινος ἀνέθηκε βωμοῦ, φήσας. ἀπέχεις ὦ ἑρμῆ τὴν εὐχήν. τοῦ γὰρ εὑρεθέντος τὰ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς πρὸς σὲ διανέμημαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος, πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, καὶ τοὺς θεοὺς διὰ πλεονεξίαν κατασοφιζόμενον.

Παῖς καὶ μήτηρ.

Παῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον κλέψας, ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. ἐπαυτοφώρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον. τῆς δὲ μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. τῆς δὲ ταχέως τῷ στόματι τοῦ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν,

ἀλλ'

Viator multa confecta uia, orauit, si quid inuenerit, dimidiũ Mercurio dedicaturum. Nactus igitur perã cariotarum & amygdalarũ plenã, atq; ea accepta, eas comedit. Sed cariotarũ ossa & amygdalarum cortices super altari quodam imposuit, locutus, habes ô Mercuri, uotum. Nam rei inuentæ exteriora & interiora tecum partior.

Affabulatio.

Fabula aduersus uirum auarum, qui et deos ob cupiditatem fallit.

Puer & mater.

PVer ex literario ludo condiscipuli librum furatus, tulit matri. Cum ea uerò nõ corripuisset, sed potius amplexata fuisset, prouectus ætate cœpit & maiora furari. In ipso autem furto aliquando deprehensus, ducebatur rectà ad mortem. At sequente & lugente matre, ille carnifices orabat, ut breuia quædam matri narraret in aurem. Quæ cum ilico ori filij se admouisset, ille aurẽ dentibus demorsam abscidit. Matre aũt & alijs accusantibus, q̃a nõ solũ furatus sit,

 sed

ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος εἶπεν, αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος. εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζόμενα ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

Ποιμὴν καὶ θάλασσα.

Ποιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον νέμων, ἑωρακὼς γαληνιάζουσαν τὴν θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορίαν ἀπεμπωλήσας οὖν τὰ πρόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πριάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐκβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηῒ διεσώθη. μετὰ δ' ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παριόντος τινὸς καὶ τῆς θαλάττης, ἔτυχε γὰρ αὕτη γαληνιῶσα, τὴν ἠρεμίαν θαυμάζοντος, ὑπολαβὼν οὗτος εἶπε, φοινίκων αὖθις ὡς ἔοικεν ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

ſed & in matrẽ impius eſſet, ille ait: hæc enim mihi perditionis fuit cauſa. Si em̃ cum librũ furatus fui, me corripuiſſet, non ad hæc uſq; procedendo nunc ducerer ad mortem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eorũ quæ nõ in principio puniunt, in maius augeri mala.

Paſtor & mare.

PAſtor in maritimo loco armentũ paſcens, uiſo tranquillo mari, deſiderauit nauigare ad mercaturã. Venditis igit̃ ouibus, et palmarũ fructibus emptis, ſoluit. Tempeſtate uero uehemẽti facta, et naui in periculo ut ſubmergeret̃, om̃i onere eiecto in mare, uix uacua naui euaſit incolumis. Poſt uero dies non paucos trãſeũte q̊dã, & maris (erat em̃ id forte tranquillũ) quietẽ admirante, ſuſcepto ſermone, hic ait: cariotas iterũ, ut uidetur deſiderat, & propterea uidetur quietum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat calamitates hominibus documenta eſſe.

Ροιὰ καὶ μηλέα.

Ροιὰ καὶ μηλέα περὶ καλλους ἤριζον. πολλῶν δ' ἀμφισβητήσεων μεταξὺ γενομένων, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσασα φραγμοῦ, παυσάμεθα εἶπεν ὦ φίλαι ποτὲ μαχόμεναι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμεινόνων στάσεσι, καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.

Ασπάλαξ.

Ο ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι. φησὶν οὖν ποτε τῇ μητρὶ, συκαμίνεαν μῆτερ ὁρῶ. εἶτα αὖθίς φησι, λιβάνου ὀσμῆς πεπλήρωμαι. κἀκ τρίτου πάλιν, χαλκῆς φησι ψηφῖδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὦ τέκνον. ὡς ἤδη καταμανθάνω, οὐ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς, καὶ ὀσφρήσεως.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων, τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

Σφῆκες καὶ πέρδικες.

Σφῆκες καὶ πέρδικες δίψῃ συνεχόμενοι, πρὸς γεωργὸν ἦλθον παρ' αὐτοῦ αἰτοῦντες πιεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν. οἱ μὲν πέρ-

Punica & malus.

PVnica & malus de pulchritudine contendebant. Multis contentionibus interim factis, rubus ex proxima sepe audiẽs, desinamus ait, ô amicæ aliquando pugnare.

Affabulatio.

Fabula significat in præstãtiorũ seditionibus, uilissimos quoq; conari esse aliq̃s.

Talpa.

TAlpa cæcũ animal est. Dixit igit̃ aliquando matri, morũ mater uideo. Deinde rursus ait: thuris odore plena sum. Et tertio iterũ, æreí, inq̃t, lapilli fragorẽ audio. Mater uero respondẽdo, ait: ô filia, ut iam percipio, nõ solum uisu priuata es, sed & auditu, & olfactu.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos iactabundos, impossibilia promittere, & in minimis redargui.

Vespæ & perdices.

VEspæ, & pdices sitibũde, ad agricolã iuerũt, ab eo petẽtes bibere, promittẽtes pro aq̃ hãc gratiã redd. tu-

πέρδικες, σκάψειν τὰς ἀμπέλους, οἱ δὲ σφῆκες κύκλῳ περιϊόντες, τοῖς κέντροις ἀποσοβεῖν τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη, ἀλλ' ἔμοι γε εἰσὶ δύο βόες, οἳ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι, πάντα ποιοῦσιν. ἄμεινον οὖν ὅσην ἐκείνοις δοῦναι, ἢ περ ὑμῖν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ἄνδρας ὀξώλεις, ὠφελεῖν μὲν ἐπαγγελλομένους, βλάπτοντας δὲ μεγάλα.

Ταὼς καὶ κολιός.

ΤΩν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἱρουμένων δὲ τοῦτον πάντων, κολιὸς ὑπολαβὼν ἔφη. ἀλλ' εἰ σοῦ βασιλεύοντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσῃ, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις; Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

Μονιὸς καὶ ἀλώπηξ.

ΜΟνιὸς ἄγριος ἐπί τινος ἑστὼς δένδρου, τοὺς ὀδόντας ἔθηγεν. ἀλώπεκος δὲ ἐρομένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς προσκειμένης ἀνάγκης, τί τοὺς ὀδόντας θήγει. ἔφη, οὐκ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ. εἰ γάρ με κίνδυνος περιστάιη, οὐκ ἤκουν με τηνικαῦτα πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾶν

ras, pdices fodere uineas, uespæ circum-circa eũdo aculeis arcere fures. At Agricola ait, sed mihi sunt duo boues, qui nihil promittendo, omnia faciunt. Melius igitur est illis dare, quàm uobis.

Affabulatio.

Fabula in uiros perniciosos, q promittunt qdẽ iuuare, lædũt aũt admodum.

Pauo & monedula.

AVibus creaturis regẽ, Pauo orabat ut se ob pulcritudinẽ eligerent. Eligentibus aũt eũ omnibus, monedula suscepto sermone, ait: sed si te regnante aquila nos pseq aggressa fuerit, q̃modo nobis opẽ feres? Affabulatio. Fabula significat principes, non modo propter pulchritudinẽ, sed et fortitudinẽ & prudentiam eligi oportere.

Singularis animal, & uulpes.

SIngularis agrestis, cuidam adstans arbori, dentes acuebat. Vulpe rogante causam, quare nulla proposita necessitate dentes acueret, ait, non ab re hoc facio: Nam si me periculum inuaserit, minime me tunc acuendis den-

ναῦν ἀσχολεῖσθαι δεήσει, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις οὖσι χρῆσθαι. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρασκευάζεσθαι.

Κορυδαλός.

Κορυδαλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, καὶ δυστήνῳ πτηνῷ, οὐ χρυσὸν ἐνοσφισάμην τινὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλο τι τῶν τιμίων. κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προὐξένησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς, μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

Νεβρός.

Νεβρός ποτε πρὸς τὸν ἔλαφον εἶπε, πάτερ, σὺ καὶ μείζων καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας, καὶ κέρατα πρὸς τούτοις ὑπερφυᾶ φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δή ποτ᾽ οὖν οὕτω τούτους φοβῇ; κἀκεῖνος γελῶν εἶπεν. ἀληθῆ μὲν ταῦτα φῂς τέκνον, ἓν δ᾽ οἶδα, ὡς ἐπειδὰν κυνὸς ὑλακὴν ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγὴν οὐκ οἶδ᾽ ὅπως ἐκφέρομαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς οὐδεμία παραίνεσις ῥώννυσιν.

Λαγωοὶ

tibus occupatū esse oportebit, sed potius paratis uti. Affabulatio.
Fabula significat aduersus periculum præparatum esse oportere.

Cassita.

CAssita laqueo capta, plorans dicebat: hei mihi miseræ, & infelici uolucri. Nō aurū surripui cuiusquā, nō argētū nō aliud quicq̄ pretiosum. Granū autē tritici paruū, mortis mihi causa fuit. Affabulatio.
Fabula in eos, qui ob uile lucrum, magnum subeunt periculum.

Hinnulus.

HInnulus aliquando ceruo ait: Pater, tu & maior, & celerior canibus, & cornua prçterea ingentia gestas ad uindictā, cur nā igit̃ sic eos times? Et ille ridens, ait: uera quidē hæc inquis fili, unū uero scio, quòd cū canis latratum audiuero, statim ad fugā nescio quomodo efferor.

Affabulatio.

Fabula significat, natura timidos nulla admonitione fortificari.

Λαγωοὶ καὶ βάτραχοι.

ΟΙ λαγωοί ποτε συνελθόντες, τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη καὶ δειλίας πλέως. καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ κυνῶν, καὶ ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον οὖν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρέμειν. τοῦτο τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ ταὐτὸν εἰς τὴν λίμνην ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένων κύκλῳ τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν τοῦ δρόμου κτύπον ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς ταύτην εἰσπηδησάντων. τῶν λαγωῶν τις ἀγχινούστερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων, ἔφη. στῆτε ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ὑμᾶς αὐτοὺς διαπράξησθε, ἤδη ὡς ὁρᾶτε καὶ ἡμῶν ἕτερα ἐστὶ ζῷα δειλότερα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυστυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα παθόντων παραμυθοῦνται.

Ὄνος καὶ ἵππος.

ΟΝΟΣ ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδ' ἀχύρων ἅλις ἔχων, καὶ ταῦτα πλεῖστα ταλαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔνοπλον ἀνέβη τὸν ἵππον πανταχόσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων

Lepores & ranæ.

LEpores aliquãdo in unũ profecti, suã ipsorũ deplorabãt uitã, ꝙ foret periculis obnoxia, & timoris plena, ꝙ & ab hominibus, & canib. & aquilis, & alijs multis cõsumãt. Melius itaq; esse mori semel, quàm toto uitę tẽpore timere. Hoc igit̃ firmato, impetũ fecerũt simul in paludẽ, quasi in eã insulturi & suffocãdi. Sed cũ ranę, quę circũ paludẽ sedebãt, cursus strepitu ꝑcepto, ilico in hãc insiluissent, ex leporib. qdã prudẽtior esse uisus alijs, ait: sistite ò socij, nulla re graui uos ipsos afficite, iã ut uidetis, & nobis alia sunt animalia timidiora.

Affabulatio.

Fabula significat, miseros grauioribus aliorum consolari calamitatibus.

Asinus, & equus.

ASinus equũ beatũ putabat, ꝙ abũdãter nutriret̃ & accurate, cũ ipse neq; palearũ satis haberet, ꝑsertimq; defatigatus. Cũ aũt tẽpus institit belli, et miles armatũ ascẽdit equũ, huc illuc ipsum impellẽdo, cæterũ et in medios hostes

λιμίων ἐξήλασε, καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο· ταῦτα ἑωρακὼς ὁ ὄνος, τὸν ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλάνιζεν. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατ' ἐκείνων φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογιζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾶν.

Φιλάργυρος.

Φιλάργυρός τις ἅπασαν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος, καὶ χρυσοῦν βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἐκεῖ καὶ ψυχὴν ἑαυτοῦ καὶ τὸν νοῦν, καὶ καθ' ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε. τῶν δ' ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ γεγονὸς συννοήσας, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀνείλετο. μετὰ δὲ ταῦτα κἀκεῖνος ἐλθὼν, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδὼν, θρηνεῖν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τοῦτον δέ τις ὀλοφυρόμενον οὕτως ἰδὼν, καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος. μὴ οὕτως εἶπεν ὦ οὗτος ἀθύμει, οὐδὲ γὰρ ἔχων τὸν χρυσὸν εἶχες. λίθον οὖν ἀντὶ χρυσοῦ λαβὼν θὲς, καὶ νόμιζέ σοι τὸν χρυσὸν εἶναι. τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν. ὡς ὁρῶ γὰρ, οὐδ' ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει ἦσθα τοῦ κτήματος. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις προσῇ.

stes insiliuit, & equus uulneratus iacebat. His uisis, asinus equũ mutata sentẽtia miserũ existimabat. Affabulatio.
Fabula significat, non oportere principes & diuites æmulari, sed in illos inuidia, & periculo consideratis, paupertatem amare.

Auarus.

AVarus quidã cum omnia sua bona uẽdidisset, & aureã massam fecisset, in loco quodã infodit, unà defosso illic & animo suo & mente. Atq; q̊tidie eundo, ipsam uidebat. Id autẽ ex operarijs quidã obseruãdo cognouit, et refossam massam abstulit. Post hæc & ille profectus, & uacuũ locum uidẽs lugere cœpit, & capillos euellere. Hũc cũ quidã uidisset sic plorantem, & causam audiuisset: ne sic ait ò tu tristare. Neq; enim habens aurũ habebas. Lapidẽ igitur pro auro acceptum reconde, et puta tibi aurũ esse, eundẽ enim tibi usum p̃stabit. Nam, ut uideo, neq; cum aurum erat, utebare. Affabulatio.
Fabula significat, nihil esse possessionẽ, nisi usus adfuerit. Anseres.

Χῆνες καὶ γέρανοι.

Χῆνες καὶ γέρανοι ἐπὶ ταὐτοῦ λειμῶνος ἐνέμοντο. τῶν δὲ θηρευτῶν ἐπιφανέντων, οἱ μὲν γέρανοι κοῦφοι ὄντες, ταχέως ἀπέπτησαν. οἱ δὲ χῆνες διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες, συνελήφθησαν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες εὐχερῶς φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

Χελώνη καὶ ἀετός.

Χελώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο ἵπτασθαι ταύτην διδάξαι. τοῦ δὲ παραινοῦντος πόῤῥω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι. ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκὼν, εἶτ' ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

Ψύλλα.

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἐκάθισεν. ὁ δὲ τὸν ἡρακλῆν ἐπὶ συμμαχίαν ἐκάλει. τῆς δὲ, ἐκεῖθεν αὖθις ἀφελομένης στενάξας εἶπεν. ὦ ἡράκλεις, εἰ ἐπὶ ψύλλῃ οὐ συνεμάχησας,

Anseres & grues.

ANseres, & grues in eodem prato pascebant. Venatorib. aūt uisis, grues quod essent leues statim euolauerunt: anseres uero ob onus corporū cū mansissent, capti fuerūt. Affabulatio. Fabula significat, & in expugnatione urbis, inopes facile fugere, diuites autē seruire captos.

Testudo, & Aquila.

TEstudo orabat aquilā, ut se uolare doceret. Ea aūt admonēte procul hoc à natura ipsius esse, illa magis precib. instabat. Accepit igit ipsam unguibus, & in altū sustulit, inde demisit. Hęc autem in petras cecidit, & contrita est.

Affabulatio.

Fabula significat, multos, quia in contentionibus prudentiores non audierint, seipsos læsisse.

Pulex.

PVlex aliqn̄ saltās, uiri pedib. inhæsit, hic aūt Herculē in auxiliū inuocabat. At cū illic rursus saltasset, suspirādo ait: ò Hercules, si cōtra pulicē nō auxiliatus

μάχησας, πῶς ἐπὶ μείζοσι ἀνταγωνισαῖς συνεργήσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων τοῦ θεοῦ δεῖσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

Ἔλαφος.

Ἔλαφος τὸν ἕτερον πεπηρωμένη τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ' ἠϊόνος ἐνέμετο. τὸν μὲν ὑγιᾶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγετοῦντας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλασσαν ὅθεν οὐδὲν ὑπώπτευε. παραπλέοντες δέ τινες καὶ τούτου στοχασάμενοι, αὐτῆς κατετόξευσαν. ἡ δ' ἑαυτὴν ὠλοφύρετο, ὡς ὑφ' ἧς μὲν ἐδεδοίκει, μηδὲν παθοῦσα, ἣν δ' οὐκ ᾤετο κακὸν ἐπάξειν, ὑπὸ ταύτης προδεδομένη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα ὠφέλιμα γίνεται, τὰ δ' ὠφέλιμα, βλαβερά.

Ἔλαφος καὶ λέων.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσέδη. λέοντι δ' ἐκεῖ περιτυχοῦσα, ὑπ' αὐτοῦ συνελήφθη, θνήσκουσα δ' ἔλεγεν, οἴμοι ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα, τῷ τῶν θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Ἐπιμύ-

xiliatus es, quomodo contra maiores aduersarios adiuuabis?

Affabulatio.

Fabula significat non oportere in minimis deum rogare, sed in necessarijs.

Cerua.

CErua altero obcæcata oculo, in littore pascebatur, sanum oculũ ad terram propter uenatores habens, alterũ uero ad mare, unde nihil suspicabatur. prænternauigantes autem quidã, & hoc cõiectantes, ipsam sagittarũt. Hæc autẽ seipsam lugebat, quòd unde timuerat, nihil passa foret: quod non putabat malum allaturum, ab eo proditam.

Affabulatio.

Fabula significat, sępe quę nobis noxia uidẽt, utilia fieri: quæ uero utilia, noxia.

Cerua & leo.

CErua uenatores fugiens, in speluncam ingressa est: in leonem autem ibi cum incidisset, ab eo comprehẽsa est: moriens autem dicebat, hei mihi quod homines fugiens, in ferarum immitissimum incidi.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλων ἐπειράθησαν.

Ἔλαφος καὶ ἄμπελος.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ὑπ' ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ' ὀλίγον ἐκείνων, ἡ ἔλαφος τελέως ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῶν τῆς ἀμπέλου φύλλων ἐσθίειν ἤρξατο. τούτων δὲ σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ὅπερ ἦν ἀληθὲς, νομίσαντες τῶν ζώων ὑπὸ τοῖς φύλλοις, τι κρύπτεσθαι, βέλεσιν ἀνεῖλον τὴν ἔλαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα, τοιαῦτ' ἔλεγε, δίκαια πέπονθα. οὐ γὰρ ἔδει τὴν σώσασάν σε λυμαίνεσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ ἀδικοῦντες τοὺς εὐεργέτας, ὑπὸ θεοῦ κολάζονται.

Ὄνος καὶ λέων.

Ὄνῳ ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβόσκετο. λέοντος δ' ἐπελθόντος τῷ ὄνῳ, ὁ ἀλεκτρυὼν ἐφώνησε. καὶ ὁ μὲν λέων, φασὶ γὰρ τοῦτον τὴν ἀλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι, ἔφυγεν. ὁ δ' ὄνος νομίσας δι' αὐτὸν πεφευγέναι, ἐπέδραμεν εὐθὺς τῷ λέοντι. ὡς δὲ πόῤῥω τοῦτον ἐδίωξεν, ἔνθα μηκέτι ἡ τοῦ ἀλεκτρυόνος ἐξικνεῖτο φωνὴ, στραφεὶς ὁ λέων κατεθοινήσατο. ὁ δὲ θνήσκων

ἐβόα

Affabulatio.

Fabula significat, multos hoĩes dũ parua fugiũt pericula, in magna incurrere.

Cerua & uitis.

CErua uenatores fugiens, sub uite delituit. Cum præterijssent autẽ parumper illi, cerua prorsus iam latêre arbitrata, uitis folia depasci incepit. Illis uero agitatis, uenatores cõuersi, et ꝙ erat uerũ, arbitrati animal aliq̊d sub folijs occultari, sagittis cõfecerũt ceruã. Hæc autẽ moriens talia dicebat: Iusta passa sum, non em̃ offendere oportebat, q̃ me seruarat. Affabulatio.

Fabula significat, qui iniuria benefactores afficiunt, à deo puniri.

Asinus & leo.

CVm asino gallus aliquãdo pascebat: Leone aũt aggresso asinum, gallus exclamauit, & leo (aiunt em̃ hũc galli uocẽ timere) fugit. At asinus ratus propter se fugere, aggressus est statim leonẽ. Vt uero procul hũc ꝑsecutus est, quò nõ amplius galli ꝑueniebat uox, cõuersus leo deuorauit, Hic uero moriẽs

ἔβοα, ἄθλιος ἐγὼ καὶ ἀνόητος. πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην; Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ταπεινουμένοις ἐπίτηδες τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτίθενται, καὶ οὕτως ὑπ᾽ ἐκείνων ἀπόλλυνται.

Κηπωρὸς καὶ κύων.

Κηπωροῦ κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν. ὁ δὲ κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενεγκεῖν, κατῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ᾽ ὁ κύων ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν παραγέγονε καταδῦσαι, τὸν κηπωρὸν στραφεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ᾽ ὀδύνης ἐπανιὼν, δίκαια φησὶ πέπονθα. τί δήποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Σῦς καὶ κύων.

Σῦς καὶ κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο. καὶ ἡ μὲν σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς ἀφροδίτης, ἦ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν ἀναρρήξειν τὴν κύνα. ἡ δὲ κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε, καλῶς κατὰ τῆς ἀφροδίτης ἡμῖν ὀμνύεις. δηλοῖς γὰρ ὑπ᾽ αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλεῖσθαι, ἣ τὸν τῶν σῶν ἀκαθάρτων σαρκῶν γευόμενον, οὐδ᾽ ὅλως εἰς

ἱερὸν

clamabat, me miserũ & demẽtẽ. Ex pugnacibus enim non natus parentibus, cuius gratia in aciem irrui?

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; homines, inimicos, qui se de industria humiliarunt, aggredi, atq; ita ab illis occidi.

Olitor & canis.

OLitoris canis in puteũ decidit: olitor autẽ ipsum illinc extracturus, descẽdit & ipse in puteũ. Ratus aũt canis accessisse, ut se inferius magis obrueret, olitorem uersus momordit. Hic aũt cũ dolore reuersus, iusta, inquit, patior. Nam cur unquam sui interfectorẽ seruare studui?

Affabulatio.

Fabula in iniustos, & ingratos.

Sus & canis.

SVs & canis mutuò conuiciabantur. Et sus iurabat p Venerem, procul dubio dentibus discissurum canem. Canis uero ad hæc per ironiã dixit, bene p Venerẽ nobis iuras. Significas enĩ ab ipsa uehemẽter amari, quæ impuras tuas carnes degustantẽ, nullo pacto in

ἑδρὸν προσίεται. καὶ ἡ σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ θεὸς στέργουσά με. τὸν γὰρ κτένχυτα, ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παντάπασιν ἀποστρέφεται. σὺ μέν τοι κακῶς ὄζεις, καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Επιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων, τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη, εὐμεθόδως εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

Ὗς καὶ κύων.

ΥΣ καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. ἔφη δ' ἡ κύων, εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα πρὸς ταῦτα φησίν, ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

...ide Eras: chil: 2. Cent: 11. pro: 35. Canis festinans caecos parit catulos.

Επιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

Ὄφις καὶ καρκῖνος.

ΟΦις καρκίνῳ συνδιητᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. ὁ μὲν οὖν καρκῖνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας. ὁ δὲ οὐδέτι οὖν ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. ἐπιτηρήσας δ' ὁ καρκῖνος αὐτὸν ὑπνοῦντα, καὶ ὅσον οἷόν τε

πιέσας

ſacellum admittit. Et ſus, propter hoc igitur magis præ ſe fert dea amare me. Nam occidentẽ, aut alio quouis modo lædentem omnino auerſatur: tu tamen male oles, et uiua & mortua.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prudentes oratores, quæ ab inimicis obijciuntur, artificioſe in laudem conuertere.

Sus & canis.

SVs et canis de fœcũditate certabãt: dixit aũt canis, fœcunda eſſe maxime pedeſtriũ omnium. & ſus occurrens ad hæc inquit: ſed cum hæc dicis, ſcito cæcos tuos te catulos parere.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non in celeritate res, ſed in perfectione iudicari,

Serpens & cancer.

SErpens una cum cancro uiuebat, inita cum eo ſocietate. Itaqꝫ cancer ſimplex moribus, ut & ille mutaret admonebat aſtutiam. Hic autem minime obediebat. Cum obſeruaſſet igitur cancer ipſum dormientem, & pro uiribus

 compreſſi=

πίεσας, φονεύσῃ. τοῦ δ' ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν, οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι. οὐδὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν δίκην ἔτισας.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

Ποιμὴν καὶ λύκος.

Ποιμὴν νεογνὸν λύκου σκύμνον εὑρὼν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. ἐπεὶ δ' ηὐξήθη, εἴποτε λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν λύκον, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβὼν, οἷα δὴ λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπέστρεφεν, εἰ δὲ μὴ λύκος ἔξωθεν ἁρπάσειε πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο. ἕως ὁ ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ συνεὶς τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.

Λέων καὶ λύκος.

Λέων

compressisset, occidit. At serpente post mortẽ extenso, ille ait: sic oportebat ante hac rectũ et simplicẽ esse. Neq; em hãc pœnam dedisses.

Affabulatio.

Fabula significat, qui cum dolo amicos adeunt, ipsos offendi potius.

Pastor & lupus.

PAstor nuper natũ lupi catulũ reperit, ac sustulit, unaq; cũ canibus nutriuit. At cũ adoleuisset, si quãdo lupus ouẽ rapuisset, cũ canibus & ipse psequebat. Cũ canes uero aliquãdo nõ possent assequi lupũ, atq; ideo reuerterẽt, ille sequebatur, ut cũ ipsum assecutus esset, ut lupus, particeps foret uenationis, inde redibat. Sin aũt lupus extra nõ rapuisset ouẽ, ipse clàm occidens, unà cũ canibus comedebat, donec pastor cũ cõiectasset & intellexisset rem, de arbore ipsum suspendit, & occidit.

Affabulatio.

Fabula significat, naturam prauam bonos mores non nutrire.

Leo & lupus.

Λέων γηράσας, ἐνόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. παρῆσαν δ' ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα πλὴν ἀλώπεκος, τ' ἄλλα τῶν ζώων. ὁ τοίνυν λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ λέοντι τῆς ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ' οὐδὲν τιθεμένης τὸν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ ταῦτα μηδ' εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τοῦ λύκου ῥημάτων, ὁ μὲν οὖν λέων κατ' αὐτῆς ἐβρυχᾶτο. ἡ δ' ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς ἔφη, τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ' ἰατροῦ ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; τοῦ δὲ λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησίν. εἰ λύκον ζῶντα ἐκδείρας, τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. καὶ τοῦ λύκου κειμένου, ἡ ἀλώπηξ γελῶσα εἶπε, οὕτως οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ' ἑκάστου μηχανώμενος, καθ' ἑαυτοῦ τὴν πάγην περιτρέπει.

Γυνή.

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε. τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, τοιόνδε τι σοφίζεται.

LEo cum consenuisset, ægrotabat iacens in antro: accesserunt aũt uisitatura regẽ præter uulpẽ, cætera animalia. Lupus igit̃ capta occasione accusabat apud leonẽ uulpẽ, quasi nihil facientem suũ omniũ dominũ, & propterea neq; ad uisitationẽ profectam. Interim affuit et uulpes, & ultima audiuit lupi uerba. Leo igit̃ cõtra eã infremuit: sed defensionis tempore petito: & quis inquit, eorũ qui conuenerũt, tantũ profuit, quantũ ego, quæ in omnẽ partẽ circuiui, & medicamentũ pro te à medico quæsiui, & didici? Cũ aũt leo statim, ut medicamentũ diceret, imperasset, illa inquit: si lupo uiuẽte excoriato, ipsius calidã pellẽ indueris. Et lupo iacente uulpes ridẽs, ait: sic nõ oportet dñm ad maleuolentiam mouere, sed ad beneuolentiam.

Affabulatio.

Fabula significat, eũ qui quotidie machinatur, in seipsum laqueũ uertere.

Mulier.

MVlier q̃dã uirũ ebriũ habebat: ip̃m aũt à morbo liberatura, tale quid

τι σοφίζεται· κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα, καὶ νεκροῦ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ' ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδριον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ' αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρίου. ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων, ἐγὼ πάρειμι. κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν ὦ βέλτιστε μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων. ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα, οἴμοι τῇ δυστήνῳ φησίν. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὤνησα. σὺ γὰρ ἄνερ οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.

Κύκνος.

Ἀνὴρ εὔπορος χῆνά τε ἅμα καὶ κύκνον ἔτρεφεν, οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέντοι. τὸν μὲν γὰρ, ᾠδῆς, τὸν δὲ, τραπέζης ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ' οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον.

q̃d cōmēta eſt. Aggrauatū em̄ ipſum ab ebrietate cum obſeruaſſet, et mortui inſtar inſenſatū, in humeros eleuatū, in ſepulchretū allatum depoſuit, & abiuit. Cū uero ipſum iam ſobriū eſſe cōiectata eſt, profecta ianuam pulſauit ſepulchreti: ille aūt cū diceret, quis eſt q pulſauit ianuā? uxor reſpondit, mortuis cibaria ferēs, ego adſum. Et ille, non mihi comeſſe, ſed bibere ô optime potius affer. triſtificas em̄ me, cum cibi, nō potus meminiſti. Hęc aūt pectus p'āgēdo, hei mihi miſeræ, inq̃t: nā neq; aſtu profui. tu em̄ uir nō ſolū nō emēdatus es, ſed peior q̃q; te ipſo euaſiſti: in habitū tibi deductus eſt morbus: Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere malis actibus immorari: nā & nolentē quandoq; hominē, conſuetudo inuadit.

Cygnus.

Vir diues anſerēq; ſimul & cygnū nutriebat, nō ad eadē tn̄, ſed alterū cātus, alterū mēſę gratia. Cū aūt oporteret anſerē pati ea, q̃ rū cauſa nutriebat, nox erat, ac diſcernere tēpus nō pmiſit

utrunq;

τέρον. ὁ δὲ κύκνος ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθεὶς, ᾄδει τι μέλος θανάτου προοίμιον. καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μηνύει τὴν φύσιν, τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, πολλάκις ἡ μουσικὴ, τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

Αἰθίοψ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος, καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν. καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τὸ πονεῖν παρεσκεύασεν. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

Χελιδὼν καὶ κορώνη.

Χελιδὼν καὶ κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ κορώνη, πρὸς αὐτὴν εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δ᾽ ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι παρατείνεται. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ παράτασις τοῦ σώματος, εὐπρεπείας κρείττων ἐστί.

Βούταλις.

utrunq;. Cygnus aũt pro ansere abductus, cantat cantũ quendã, mortis exordiũ, & cantu significat naturã, mortem uero effugit suauitate canendi.

Affabulatio.

Fabula significat, sæpe Musicẽ differre mortem.

Aethiops.

AEthiopẽ qdã emit, talẽ ei colorẽ inesse ratus negligentia eius, qui prius habuit. Ac assumpto in domũ, oẽs ei adhibuit abstersiones, omnib. lauacris tẽtauit mũdare: et colorẽ qdẽ trãsmutare nõ potuit, sed morbum uexatio parauit.

Affabulatio.

Fabula significat, manere naturas, ut à principio prouenerunt.

Hirundo & cornix.

HIrundo & cornix de pulchritudine cõtendebant. Respõdens aũt cornix ei, dixit: sed tua pulchritudo uerno tẽpore floret, meũ uero corpus etiã hyeme durat.

Affabulatio.

Fabula significat, durationem corporis decore meliorem esse.

Βούταλις.

Βούταλις ἀπό τινος θυρίδος ἐκρέματο. νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ, μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν λεγούσης. ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη. ἡ νυκτερὶς εἶπεν, ἀλλ' οὐ νῦν σε φυλάττεσθαι δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πρὶν ἢ συλληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀνόνητος ἡ μετάνοια.

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας. ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων, ἔφη. ὦ κάκιστα ζῶα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

Γυνὴ καὶ θεράπαιναι.

Γυνὴ χήρα φιλόεργος θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα, πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. αἱ δὲ, συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνου

ὡς ἐκείνου

Butalis.

BVtalis à fenestra quadã pẽdebat: uespertilio aũt profecta rogauit causam, quare die silet, nocte canit. Cum aũt id ea nõ incassum hoc facere dixisset, nã die canendo olim capta fuerat, & propterea ex illo prudẽs euasit: uespertilio ait, sed nõ nũc te cauere oportet, cũ nulla utilitas, sed anteq̃ capereris,

Affabulatio.

Fabula significat, in infortunijs inutilem esse pœnitentiam.

Cochleæ.

RVstici filius assabat cochleas. Cũ aũt audiret eas stridẽtes, ait: ò pessimæ animantes, domibus uestris incẽsis uos canitis. Affabulatio.

Fabula significat, omne intempestiue factum uituperabile.

Mulier & ancillæ.

MVlier uidua operosa ancillas hãbẽs, has solebat noctu excitare ad opera, ad gallorũ cãtus. His uero assidue defatigatis labore, uisum est oportere domesticum occidere gallum,

ὡς ἐκείνου νύκτωρ ἐξανιστάντος τὴν δέσποιναν. συνέβη δ' αὐταῖς τοῦτο διαπραξαμέναις χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δέσποτις ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν ἐννυχώτερον ταύτας ἀνίστη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα, κακῶν αἴτια γίνεται.

Γυνὴ μάγος.

Γυνὴ μάγος θείων μηνιμάτων ἀποτροπιασμοὺς ἐπαγγελλομένη, πολλὰ διετέλει ποιοῦσα, καὶ κέρδος ἐντεῦθεν ἔχουσα. γραψάμενοι δέ τινες αὐτὴν ἀσεβείας, εἷλον. καὶ καταδικασθεῖσαν ἀπῆγον εἰς θάνατον. ἰδὼν δέ τις ἀπαγομένην αὐτὴν ἔφη. ἡ τὰς τῶν θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων βουλὴν μεταπεῖσαι ἠδυνήθης;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται, μηδὲ μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.

Γαλῆ.

Γαλῆ εἰς ἐργαστήριον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξυομένης δὲ τῆς γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο. ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσα τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ

παντελῶς

tanq̃ illũ qui noctu excitaret herã. Euenit aũt ipsis, hoc facto, ut in grauiora inciderent mala. Nã hera ignorans gallorum horã, temporius eas excitabat.

Affabulatio.

Fabula significat, plerisq; hominibus consilia esse malorum causas.

Mulier uenefica.

MVlier uenefica diuinarũ irarum propulsiones promittens, multa facere pseuerabat, & lucrũ inde facere. quidã igiť accusauerunt eã impietatis, & cõuicerunt, & damnatã ducebãt ad mortẽ. Videns aũt quidã eam duci, ait: tu quæ deorũ iras auertere promittebas, quomodo neq; hominũ consiliũ mutare potuisti? Affabulatio.

Fabula significat, multos magna promittentes, ne parua quidẽ facere posse.

Mustela.

MVstela in officinã ingressa ferrarij, ibi iacentẽ circũlambebat limã. Rasa igitur lingua, sanguis multus ferebať. Hæc autem lætabatur, rata ex ferro aliquid auferre, donec penitus

παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶσσαν ἀνήλωσεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

Γεωργός.

Γεωργός τις σκάπτων, χρυσίῳ περιέτυχε. καθ' ἑκάστην οὖν τὴν γῆν ὡς ὑπ' αὐτῆς εὐεργετηθεὶς ἔστεφε. τῷ δ' ἡ τύχη ἐπιστᾶσα, φησίν. ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσανατίθης, ἅπερ ἐγὼ σοι δέδωκα, πλουτίσαι σε βουλομένη; εἰ γὰρ ὁ καιρὸς μεταβάλλοι, καὶ πρὸς ἑτέρας χεῖρας τοῦτό σοι τὸ χρυσίον ἔλθοι, οἶδ' ὅτι τηνικαῦτά με τὴν τύχην μέμψῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι χρὴ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκειν, καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

Ὁδοιπόροι.

Δύο τινὲς κατὰ ταυτὸν ὡδοιπόρουν, καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν μὴ λέγειν εὕρηκα, ἀλλ' εὑρήκαμεν. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δ' εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε, οὐκ ἀπολώλαμεν, καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν

totã linguã absumpsit. Affabulatio. Fabula in eos, qui in contentionibus se ipsos offendunt.

Agricola.

AGricola quidã fodiendo aurũ reperit. q̊tidie igit̃ terrã, ut ab ea beneficio affectus, coronabat. Huic autẽ Fortuna adstans, inqt: heus tu, cur terræ mea munera attribuis, quæ ego tibi dedi ditatura te? nã si tempus immutet̃, & in alias manus hoc tuũ aurum eat, scio te tunc me Fortunam accusaturum.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere benefactorẽ cognoscere, atq; huic gratiam referre.

Viatores.

DVo quidã unà itinerabant̃, & cũ alter securim reperisset, alter, qui nõ inuenit, admonebat ipsum, ne diceret inueni, sed inuenimus. Sed paulo pòst cũ aggrederent̃ ipsos q securim p̲diderant, habens ipsam, p̲sequentibus illis, ad eum qui unà itinerabatur, dicebat, perijmus. Hic autem ait, perij dic, non perijmus, Etenim & tunc, cum se-

λεκὼ εὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ εὑρήκαμεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ᾽ ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτνίων. ἐνέμοντο δὲ, ὁ μὲν εἰς ἐν βαθείᾳ καὶ πόῤῥω τῆς ὁδοῦ λίμνῃ. ὁ δὲ, ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων, καὶ δὴ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων δυσαποσπάστως ἔχειν τῆς τοῦ τόπου συνηθείας, ἕως οὗ συνέβη ἄμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσαι. Επιμύθιον·

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι, πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον τραπέσθαι.

Μελιτουργός.

Εἰς μελιτουργεῖον τις εἰσελθὼν, τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφείλετο. ὁ δὲ ἐπανελθὼν. ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἱστήκει τὸ κατ᾽ αὐτὰς διερευνώμενος. αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον. καὶ τὰ χείριστα διετίθουν.

ὁ δὲ

curim inuenisti, inueni dixisti, non inuenimus. Affabulatio.
Fabula significat, qui non fuerunt participes felicitatũ, neq; in calamitatibus firmos esse amicos.

Ranæ.

DVæ ranę uicinę sibi erant. Pascebantur aũt, altera in profundo et procul à uia stagno, altera in uia parum aquæ habens. Verũ, cũ quæ in stagno, alteram admoneret, ut ad se migraret, ut tutiore cibo frueret: illa non paruit, dicẽs, firmissima teneri huiusce loci cõsuetudine, quousq; obtigit currũ prætereũtem ipsam confringere. Affabulatio.
Fabula significat, hoĩes q̊q; praua aggredientes citius mori, q̃ mutent in melius.

Apiarius,

IN mellarium ingressus quidam domino absente, fauum abstulit. Hic autem reuersus, ut alueolos uidit inanes, stando quod in his erat perscrutabatur. Apes autem è pastu redeuntes, ut deprehenderunt ipsum, aculeis percutiebant, pessimeq; tractabant.
 Hic

ὁ δὲ πρὸς αὐτάς, ἥκιστα ζῷα, τὸν μὲν ἐλέφαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῷον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινές, δι᾽ ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀποθοῦνται.

Ἀλκυών.

Ἀλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δή ποτε τίκτειν μέλλουσα, ἐνεοττοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομὴν, συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπεραρθῆναι τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν, τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. ἡ δὲ ἐπανελθοῦσα καὶ γνοῦσα τὸ πραχθὲν, εἶπε. δειλαία ἔγωγε, ἥτις τὴν γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἥ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεποτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

Ἁλιεὺς

Hic autem ad eas, o pessimę animantes, furatū uestros fauos illæsum dimisistis, me uero satagentem uestri percutitis?

Affabulatio.

Fabula significat, sic hominū quosdam ob ignorantiā inimicos nō cauere, amicos autem ut insidiatores repellere.

Alcedo.

ALcedo auis est solitaria, semper in mari uitam degens. Hanc dicitur, hominū uenationes cauentem, in scopulis maritimis nidificare: cæterum aliquando paritura, nidū fecit. Egressa autem ea ad pabulum, euenit mare à uehementi cōcitatum uento, eleuari supra nidū, atq; hoc submerso, pullos perdere. Hæc uerò reuersa, re cognita, ait: me miseram, quæ terram ut insidiatricem cauens, ad hoc confugi, quod mihi longe est insidius.

Affabulatio.

Fabula significat, homines etiā quosdā ab inimicis cauendo, ignaros in multo grauiores inimicis amicos incidere.

Ἁλιεύς.

ΑΛιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν, ἑκατέρωθεν, καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες, φεύγοντες, ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τὶς θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα, καὶ διαυγὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. καὶ ὃς ἀπεκρίνατο, ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ, τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσιν.

Πίθηκος καὶ δελφίς.

ΕΘους ὄντος τοῖς πλέουσι μελιταῖα κυνίδια καὶ πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τὶς εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ πίθηκον. γενομένων δ' αὐτῶν κατὰ τὸ σούνιον τὸ τῆς ἀττικῆς ἀκρωτήριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο καὶ ὁ πίθηκος. δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβὼν, ἀπελθὼν ἀνεῖχε

διακομίζων

Piſcator.

PIſcator in fluuio quodã piſcabat̃. Extenſis aũt retibus, et fluxu comprehenſo, utriq; funi alligato lapide, aquã uerberabat, ut piſces fugientes incautè in retia inciderent. Cũ qdã uero ex ijs q circa locũ habitabãt, id facere uideret, increpabat q̃ fluuiũ turbaret, & clarã aquã nõ ſineret bibere. Et is reſpõdit, ſed niſi ſic fluuius ꝑturbet̃, me oportebit eſurientem mori.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ciuitatũ etiam rectores tũc maxime operari, cum patrias in ſeditionem induxerint.

Simius, & delphis.

MOris cũ eſſet nauigantibus, Meliteníes catulos & ſimios adducere in ſolamen nauigationis, qdã habebat ſecũ & ſimiũ. Cum aũt ꝑueniſſent ad Suniũ Atticæ promontoriũ, tempeſtatẽ uehementẽ fieri contigit. Naui aũt euerſa, & oĩbus natantibus, natabat & ſimius: delphis aũt quiſipm cõſpicatus, & hominẽ eſſe ratus, digreſſus leuabat,

ad terram

διακομίζων ἐπὶ τὴν χέρσον. ὡς δὲ κατὰ τὸν πειραιᾶ ἐγένετο τὸ τῶν ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν ἀθηναῖος. τοῦ δὲ εἰπόντος, καὶ λαμπρῶν ἐνταῦθα τετυχηκέναι γονέων, ἐπανήρετο εἰ καὶ τὸν πειραιᾶ ἐπίσταται. ὑπολαβὼν δὲ ὁ πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ συνήθη. καὶ ὁ δελφὶς ἐπὶ τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας, βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾶν νομίζουσιν.

Μυῖαι.

ΕΝ τινι ταμείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, μυῖαι προσπτᾶσαι κατήσθιον. ἐμπαγέντων δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον. ἀποπνιγόμεναι δ᾽ ἔλεγον, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν βρῶσιν ἀπολλύμεθα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

Ερμῆς καὶ ἀγαλματοποιός.

ΕΡμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τίνι τιμῇ παρ᾽ ἀνθρώποις ἐστὶν, ἧκεν εἰς ἀγαλματοποιοῦ, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ, καὶ θεασάμενος ἄγαλμα

ad terrã perferẽs. Vt uero in Piræo fuit Atheniẽsiũ nauali, rogauit simiũ, an genere esset Atheniẽsis, Cũ aũt hic diceret, et claris ibi esse parẽtibus, rogauit, an et Pireũ nosset. Ratus aũt simius de homine eũ dicere, ait, et ualde amicũ esse ei, & familiarẽ. Et delphis tanto mẽdacio indignatus, submergens ipsum occidit.

Affabulatio.

Fabula in uiros qui ueritatem ignorantes, existimant se decipere.

Muscæ.

IN cella quadam melle effuso, muscæ aduolantes comedebant. Implicitis autem earũ pedibus, euolare non poterant, Cum uero suffocarent̃, dicebant: Miseræ nos, quia ob modicum cibum perimus.

Affabulatio.

Fabula significat multis gulam multorum malorum esse causam.

Mercurius & statuarius.

MErcurius scire uolens, quanti apud homines esset, iuit in statuarij, transformatus in hominem & uisa

statua

ἄγαλμα τοῦ διὸς, ἠρώτα, πόσου τις αὐτὸ πρίασθαι δύναται; τοῦ δὲ εἰπόντος δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆς ἥρας ἔφη. εἰπόντος δὲ πλείονος, ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι θεῶν καὶ κερδῷος, πολλῷ αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. ὁ δ' ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτους ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοι δίδωμι. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾷ παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῇ.

Ἑρμῆς καὶ τειρεσίας.

Ἑρμῆς βουλόμενος τὴν τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής ἐστι γνῶναι, κλέψας τὰς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ' αὐτῷ κατήχθη. τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης τῷ τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τῆς κλοπῆς σκεψόμενος. καὶ τούτῳ παρῄνει φράζειν αὐτῷ, ὅν τινα ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δ' ἑρμῆς τὸ μὲν πρῶτον θεασάμενος ἀετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διιπτάμενον, ἔφρασε. τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν.

ποτὲ

ſtatua Iouis rogabat, quanti q̃s ipſam emere poſſet? Hic autẽ cũ dixiſſet drachma, riſit: et quãti Iunonis, ait. cũ dixiſſet, pluris: uiſa & ſua ipſius ſtatua, a ſ opinatus cũ nuncius ſit deorũ, et lucroſus, maximã de ſe apud homines haberi rationem, rogauit de ſe. ſtatuarius uerò ait, ſi haſce emeris, & hanc additamentũ do.

Affabulatio.

Fabula in uirum glorioſum, qui nullius apud alios eſt precij.

Mercurius, & Tireſias.

MErcurius uolẽs Tireſiæ uaticiniũ an uerũ eſſet cognoſcere, furatus ipſius boues ex rure, uenit ad ipſum in urbẽ, ſimilis factus homini, & ad ipſum diuertit. Boũ aũt amiſſione renũciata Tireſiæ, ille aſſumpto Mercurio exiuit, auguriũ aliq̃d de fure cõſideraturus, & huic iubet dicere ſibi, q̃ nã auim uiderit: Mercurius aũt, primũ uidiſſe aquilã à ſiniſtris ad dexterã uolãtẽ, dixit. Hic nõ ad ſe id attinere cũ dixiſſet, ſecũdò cornicẽ ſuper arbore quadam ſedentem uidit, & modò ſuperius aſpicientẽ,

modo

ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν. ἀλλ' αὕτη γε ἡ κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, τὰς ἐμὰς ἀπολήψομαι βοῦς.

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα κλέπτην.

Κύνες.

Ἔχων τὶς δύο κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ δὴ εἴποτε ὁ θηρευτικὸς ἠγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ, κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴ γε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε, μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

Ἀνὴρ καὶ γυνή.

Ἔχων τὶς γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ' οἶκον

modò ad terram declinatam: & uati refert. Et is re cognita, ait, sed hæc cornix iurat & cœlum & terram, si tu uelis, meas me recepturum boues.

Affabulatio.

Hoc sermone uti quispiam poterit aduersus uirum furacem.

Canes.

HAbens quidam duos canes, alterum uenari docuit, alterum dominum seruare. Cæterum si quando uenaticus caperet aliquid, & domitutus particeps unà cum eo erat cœnæ. ægre ferente autem uenatico, et illi obijciente, quòd ipse quotidie laboraret, ille nihil faciens suis nutriretur laboribus, respondens ipse, ait: non me, sed herum reprehende, qui non laborare me docuit, sed labores alienos comesse.

Affabulatio.

Fabula significat, adolescentes qui nihil sciunt, haud esse reprehendendos, cum eos parentes sic educauerint.

Maritus & uxor.

HAbens quidam uxorem, quæ

q domesti-

ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας οὕτω διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ᾽ εὐλόγου προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς αὐτὴν ἀποστέλλει πατέρα. μετὰ δ᾽ ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο πῶς πρὸς τοὺς ἐκεῖ διεγένετο. τῆς δὲ φαμένης, ὡς οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπέβλεπον, πρὸς αὐτὴν ἔφη. ἀλλ᾽ ὦ γύναι, εἰ τούτοις ἀπεχθάνῃ, οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾶν περὶ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα, κἀκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

Ἔριφος καὶ λύκος.

Ἔριφος ὑστερήσασα τῆς ποίμνης, ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο. ἐπιστραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ὦ λύκε, ἐπεὶ πέπεισμαι ὅτι σὸν βρῶμα γενήσομαι, ἵνα μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλησον πρῶτον ὅπως ὀρχήσωμαι. τοῦ δὲ λύκου αὐλοῦντος, καὶ τῆς ἐρίφου ὀρχουμένης, οἱ κύνες ἀκούσαντες τὸν λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἀποστραφεὶς τῇ ἐρίφῳ φησὶ, δικαίως ταῦτά μοι γίνεται. ἔδει γάρ με μάγειρον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.

Ἐπιμύθιον.

domeſticis omnibus inimica erat, uoluit ſcire an etiã erga paternos domeſticos ita afficeret: quapropter cũ rationabili prætextu ad ſuũ ipſam miſit patrẽ. Paucis uero poſt diebus ea reuerſa, rogauit quomodo aduerſus illos habuiſſet. Hęc uero cũ dixiſſet, bubulci & paſtores me ſuſpectabant, ad eã ait. ſed ô uxor, ſi eos odiſti, qui mane greges agunt, ſerò autẽ redeũt, quid ſperare oportet in ijs, quibus cum tota conuerſaris die?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic ſæpe ex paruis magna, & ex manifeſtis incerta cognoſci.

Hœdus & lupus.

HOedus derelictus à grege perſequente lupo, conuerſus ad eũ, dixit, ô lupe, quoniam credo me tuũ cibũ futurũ, ne iniucunde moriar, cane tibia primum ut ſaltem. Lupo aũt canente tibia, atq; hœdo ſaltante, canes cum audiuiſſent, lupũ perſecuti ſunt. Hic conuerſus hœdo inquit, merito hæc mihi fiunt. oportebat enim me, cocus cum ſim, tibicinem non agere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυστυχίαις περιπίπτουσιν.

Καρκῖνος καὶ ἀλώπηξ.

Καρκῖνος ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναβὰς, ἐπί τινος ἐνέμετο τόπου. ἀλώπηξ δὲ λιμώττουσα ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα ἀνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη. ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὢν, χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Κιθαρῳδός.

Κιθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾤετο σφόδρα εὔφωνος εἶναι. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἔγνω δεῖν καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. ἀφικόμενος δ' ἐπιδείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, λίθοις αὐτὸν ἐξώσαντες ἀπήλασαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος

Affabulatio.

Fabula ſignificat, qui ea, quibus natura apti ſunt, negligũt, q̃ uero aliorum ſunt, exercere conant̃, in infortunia incidere.

Cancer & uulpes.

CAncer è mari cum aſcendiſſet, in loco quodã paſcebat̃. Vulpes eſuriens ut uidit, acceſſit, ac eum rapuit. Ille deuorandus ait, ſed ego cõdigna patior, qui marinus cũ ſim terreſtris eſſe uolui.

Affabulatio.

Fabula ſignificat homines, etiám qui proprijs derelictis exercitijs, ea quæ nihil cõueniunt aggrediuntur, merito infortunatos eſſe.

Citharœdus.

CItharœdus rudis in domo calce incruſtata familiariter, ut ſolebat, canens, & contra reſonante in ſe uoce, exiſtimabat ualde canorus eſſe. Verum elatus ſup hoc, cogitauit & theatro ſeſe cõmittere oportere. Profectus uero ad ſe oſtẽdendũ, cũ male admodũ caneret, lapidibus ipſum exploſum abegerunt.

Affabulatio.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναί τινες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοί εἰσιν.

Κλέπται.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα. καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῄεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δὲ ἔφασαν. ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε μᾶλλον θύομεν. ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς ἐστιν εὐεργετήματα.

Κορώνη καὶ κόραξ.

Κορώνη φθονήσασα κόρακι, ὅτι ἐπὶ δι' οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντεύεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μαρτυρουμένῳ ὡς προλέγοντι τὸ μέλλον, θεασαμένη τινὰς ὁδοιπόρους παριόντας, ἧκεν ἐπί τι δένδρον, καὶ στᾶσα, μεγάλως ἐκράξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταπλαγέντων, ὑποτυχών τις ἔφη. ἀπίωμεν ὦ οὗτοι, κορώνη γάρ ἐστιν, ἥ τις κέκραγε, καὶ οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

Επιμύθιον

Fabula significat, sic ex rhetoribus quosdam, qui in scholis uidẽtur esse aliqui, cũ ad res publicas se conferunt, nullius precij esse.

Fures.

FVres in domũ quandã ingressi, nihil inuenerũt nisi gallũ, atq; hoc capto abierunt. Hic ab eis occidendus rogabat, ut se dimitterent, dicens, utilẽ esse hominibus noctu eos ad opera excitando. Hi uero dixerũt, sed propter hoc te tanto magis occidimus. Illos em̃ excitãdo, furari nos nõ sinis. Affabulatio. Fabula significat, ea maxime prauis esse aduersa, quæ bonis sunt beneficia.

Cornix, & coruus.

COrnix coruo inuidẽs, quòd is per auguria hominibus uaticinaretur, ob idq; crederetur uti futura p̄dicens, conspicata uiatores quosdã prætereuntes, iuit super arborẽ quandã, stansq; ualde crocitauit. Illis uero ad uocẽ cõuersis, & admiratis, re cognita quidã inquit: abeamus heus uos, cornix enim est quę crocitauit, & augurium non habet.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τὴν ἴσων μὴ ἐφικέσθαι, καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Κορώνη καὶ κύων.

Κορώνη ἀθηνᾶ θύουσα, κύνα ἐπὶ ἑστίασιν ἐκάλει. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη, τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ θεὸς οὕτω σε μισεῖ, ὥς καὶ τῶν συντρόφων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. καὶ ἡ κορώνη πρὸς αὐτὸν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

Κόραξ καὶ ὄφις.

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν, ὡς κατεῖδεν ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον καταπτὰς ἥρπασε, τοῦ δὲ ἐπιστραφέντος καὶ δακόντος αὐτὸν, ἀποθνήσκειν μέλλων εἴρηκε. δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἕρμαιον, ἐξ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ἄνδρα, διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν ἐπὶ σωτηρίᾳ κινδυνεύσαντα.

Κολοιὸς καὶ περιστεραί.

Κολοιὸς

Affabulatio.

Fabula significat, eodē modo & homines cum prǽstantioribus certantes, prǽter quàm quòd non æqua perueniunt, risum quoq; debere.

Cornix, & canis.

CОrnix Mineruæ sacrificās, canē inuitauit ad epulas. ille uero ad eā dixit qd frustra sacrificia absumis? dea em̄ adeò te odit, ut ex peculiarib. quoq; tibi augurijs fidē sustulerit. Cui cornix, ob id magis ei sacrifico, ut reconcilietur mihi. Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; ob lucrū nō uereri inimicos beneficijs prosequi.

Coruus, & serpens.

COruus cibi indigēs, ut serpentē in aprico quodā loco dormientē uidit, hunc deuolando rapuit, Hic cum se uertisset, atq; momordisset ipsum, coruus moriturus dixit, me miserū, qui tale reperi lucrū, q̊ etiā pereo. Affabulatio.

Fabula in uirum, qui ob thesaurorum inuentionem de salute periclitatur.

Monedula, & columbæ.

Κολοιὸς ἔν τινι περιστερεῶνι περιστερὰς ἰδὼν καλῶς τρεφομένας, λευκάνας ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν ἡσύχαζον, οἰόμεναι περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, προσίεντο. ἐπεὶ δέ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγξατο, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίουσαι. καὶ ὃς ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς, ἐπανῆκε πρὸς τοὺς κολοιοὺς πάλιν, κἀκεῖνοι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες, τῆς μετ' αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα μηδετέρας τυχεῖν. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τῷ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ προσόντα πολλάκις.

Κολοιός.

Κολοιόν τις συλλαβὼν καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. ὁ δὲ μὴ ὑπομείνας τὴν μετ' ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἧκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. περιειληθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις, ἀποπτῆναι μὴ δυνάμενος. ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἔγωγε. ὃς τὴν παρ' ἀνθρώποις

μὴ

MOnedula in columbario quodã colũbis uisis bene nutritis, dealbauit sese, iuitq́ ut & ipsa eodẽ cibo impertiret. Hæ uero, donec tacebat, ratæ eã esse columbã, admiserunt. Sed cũ aliquando oblita uocẽ emisisset, tunc eius cognita natura, expulerũt percutiẽdo, eáq́ priuata eo cibo rediit ad monedulas rursum. Et illæ ob colorẽ, cũ ipsam nõ nossent, à suo cibo abegerũt, ut duorum appetens, neutro potiretur.

Affabulatio.

Fabula significat, oportere & nos nostris contentos esse, cõsiderantes auaritiã, præterquã quod nihil iuuat, auferre sæpe & quæ adsunt bona.

Monedula.

MOnedulam cũ quis cepisset, & pedem alligasset filo, suo tradidit filio. Hæc nõ ferendo uictũ inter homines, ubi parumper libertatem nacta est, fugit, in suumq́ nidũ se cõtulit. Circũuoluto uero ramis uinculo, euolare haud ualens, cũ moritura esset, secũ loquebat, me miseram, quę apud homines

non

μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς ἔσθ' ὅτε μετρίων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

Ερμῆς.

Ζεὺς ἑρμῆν προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον ἐγχέειν, ὁ δὲ τοῦτο τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας, ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχεεν. ἐπὶ δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ καταλέλειπτο φάρμακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυΐαν ἐνέχεεν αὐτῷ. κἀκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

Ζεύς.

Ζεὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δ' ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην ἐπελάθετο. διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν ἂν αὐτὴν εἰσαγάγῃ, διὰ τοῦ ὄχλου αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα. ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη. ἀλλ' ἔγωγε ἐπὶ ταύταις εἰσέρ-

χομαι

nõ ferendo seruitutem, incaute mea me uita priuaui.

Affabulatio.

Fabula significat, nonunquã quosdam, dum se à mediocribus student periculis liberare, in maiora incidere.

Mercurius.

IVpiter Mercurio iussit, ut artificibus omnibus mẽdacij medicamẽtũ misceret. Hic eo trito, & ad mensurã facto, æquabiliter singulis miscuit. Cũ uero solo relicto sutore, multũ superesset medicamenti, totũ acceptũ mortariũ ei miscuit. Atq; hinc cõtigit artifices omneis mentiri, maximè uero omnium sutores.

Affabulatio.

Fabula in mendaces artifices.

Iupiter.

IVpiter formatis hominibus, omneis illis affectus indidit, solũ indere pudorẽ oblitus est. Quapropter nõ habẽs, unde nã ipsum introduceret, ꝑ turbã ingredi eũ iussit. Hic uero primũ cõtradicebat, ꝙ indigna ferret. Vehemẽtius uero eo instãte, ait: Sed ego sanè his ingredior

χομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ. ἂν δ᾽ εἰσέλθῃ, αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη πάντας τοὺς πόρνους ἀναισχύντους εἶναι. Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπ᾽ ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

Erasi: chili: 3. Cen: 3. Cent: 38. Neque somnolentus, neque liberalis, neque lautus homini [illegible] contingat, quam domi.

Ζεύς.

Ζεὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἰσία. μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο. τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ᾽ αὐτῆς, κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν. Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ᾽ ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ᾽ ἄλλοις πολυτελῶς.

Λύκος καὶ πρόβατον.

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς, καὶ κακῶς πάσχων, ἐβέβλητο. τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεασάμενος πρόβατον, ἐδεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος αὐτῷ ποταμοῦ κομίσαι. εἰ γὰρ σύ μοί φησι δώσεις ποτὸν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω. τὸ δὲ ὑποτυχὸν, ἔφη, ἀλλ᾽ ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπιδῶ σοι, σὺ καὶ τροφῇ μοι χρήσῃ.

Επιμύθιον.

dior pactis, si amor nō ingrediatur. Sin ingrediatur, ipse exibo quam primum. Ex hoc sanè euenit, omnia scorta inuerecunda esse. Affabulatio.

Fabula significat, captos amore inuerecundos esse.

Iupiter.

IVpiter nuptias celebrans, omnia anīalia accipiebat. Sola uero testudine tarde profecta, admiratus causam tarditatis, rogauit eam, quāobrē ipsa ad cœnā nō accesserit. Cū hæc dixisset, domus chara, domus optima: iratus ipsi, damnauit ut domū baiulās circūferret.

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; hoīes eligere, parcè potius apud se uiuere, q̃ apud alios laute.

Lupus & ouis.

LVpus à canibus morsus, & male affectus, abiectus iacebat. Cibi uero indigēs, uisa oue, rogabat ut potū ex præterfluēte flumine sibi afferret. Si em̄ tu mihi, inqt, dederis potū, ego cibū mihi ipsi inueniā. Illa, re cognita, ait: sed si ego potū do tibi, tu & cibo me uteris.

Affabula-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, δι᾽ ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

Λαγωοί.

Λαγωοί ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς, παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. αἱ δ᾽ ἔφασαν, ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες, τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

Μύρμηξ.

Μύρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος ἦν. καὶ τῇ γεωργίᾳ διηνεκῶς προσέχων, οὐ τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφῃρεῖτο. ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε. μέχρι γὰρ τοῦ νῦν τὰς ἀρούρας περιιὼν, τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν τὰ μάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ

Affabulatio.

Fabula in uirum maleficũ, per simulationem insidiantem.

Lepores.

LEpores olim belligerantes cum aquilis, inuocarunt in auxiliũ uulpes. Hæ autẽ dixerunt, uobis auxiliaremur, nisi sciremus qui uos estis, et cum quibus bellamini.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui cũ præstãtioribus certant, suã salutem contemnere.

Formica.

QVæ nunc formica, homo olim fuit. Hic agriculturæ assidue incumbes, nõ erat proprijs laboribus cõtentus, sed & uicinorũ fructus surripiebat. Iupiter aũt indignatus huius auaritia, trãsmutauit eũ in hoc animal, q̃ formica appellat̃. Verũ cũ mutasset formã, nõ & affectũ mutauit. Nã usq; nũc arua circumeundo, aliorũ labores surripit, & sibi recõdit. Affabulatio.

Fabula significat, natura prauos, etsi maxime speciẽ trãsmutarint, mores nõ

μεταβάλλονται.

Νυκτερὶς καὶ γαλῆ.

Νυκτερὶς ἐπὶ γῆς πεσοῦσα, ὑπὸ γαλῆς συνελήφθη. καὶ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, περὶ σωτηρίας ἐδεῖτο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολῦσαι. φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτηνοῖς πολεμεῖν. αὐτὴ ἔλεγεν, οὐκ ὄρνις ἀλλὰ μῦς εἶναι, καὶ οὕτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ᾽ ἑτέρας συλληφθεῖσα γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδεῖτο. τῆς δ᾽ εἰπούσης ἅπασιν ἐχθραίνειν μυσίν. αὐτὴ μὴ μῦς, ἀλλὰ νυκτερὶς ἔλεγεν εἶναι, καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ οὕτω συνέβη δὶς αὐτὴν ἀλλαξαμένην τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ἐπιμένειν, λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμετασχηματιζόμενοι, πολλάκις τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Ὁδοιπόροι.

Ὁδοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τινα σκοπιάν. κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόῤῥωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. διὸ δὴ προσέμενον ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα, ἐγγυτέρω ἐγένετο,

mutare.

Vespertilio & mustela.

VEspertilio in terrã cũ cecidisset, à mustela capta est. Et cũ occidẽda foret, pro salute rogabat. Hac uero dicẽte, nõ posse ipsam dimittere, q̊d natura uolucribus oĩbus inimica foret: ait, nõ auẽ, sed murem esse. et sic dimissa est. Postremò aũt cum iterũ cecidisset, & ab alia capta mustela, ne uoraretur orabat. Hac aũt dicẽte, cunctis inimicã esse muribus: hæc non mus, sed uespertilio esse dicebat, & rursus dimissa est. Atq; ita euenit, bis mutato nomine, salutem cõsecutam fuisse.

Affabulatio.

Fabula significat, neq; nos in ijsdẽ semp̱ esse oportere, cõsiderãtes eos q̱ ad tẽpus mutantur, plerunq; pericula effugere.

Viatores.

VIatores secũdũ littus q̊ddã iter faciẽtes, uenerũt in speculã quãdã, et illic cõspicati sarmẽta procul natãtia, nauim esse magnã existimarũt: quãobrem expectarũt, tãq̃ appulsura ea esset. Cũ uero à uẽto lata sarmẽta propius fo-

νετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. ἐξενεχθέντα δ' αὐτὰ φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἐξ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.

Ὄνος ἄγριος.

Ὄνος ἄγριος ὄνον ἰδὼν ἥμερον ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει· ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη. ἀλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω. ὁρῶ γάρ, ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

Ὄνοι.

Ὄνοι ποτὲ ἐπὶ τῷ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι. ὁ δ' αὐτοῖς ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τοῦ-

το ἀδύ-

rent, nō nauim amplius, sed scaphā ui-
dere uidebāt. Aduectis aūt illis, cū sar-
mēta esse uidissent, inter se dixerūt: ut
nos igit frustra, qd nihil est, expectaba-
mus? Affabulatio.
Fabula significat, nonnullos hoīes q ex
improuiso terribiles esse uidēt, cū peri-
culū feceris, nullius esse precij inueniri.

Asinus syluestris.

ASinus syluestris asino uiso dome-
stico in loco qdam aprico, profe-
ctus ad ipsum, beatū dicebat, & corpo-
ris habitudine, et cibi pceptione. Deinde
uero cū uidisset eū ferentē onera, et aga-
sonē retrò sequentē, & baculis ipsum p-
cutientē, ait: ast ego nō amplius beatū te
existimabo. Video em̄ nō sine magnis
malis habere te felicitatē. Affabulatio.
Fabula significat, nō esse æmulanda lu-
cra, in qbus insunt pericula, & miseriæ.

Asini.

ASini olim propterea q assidue o-
nera ferrēt, et fatigarent, legatos
miserunt ad Iouē, solutionē laborū pe-
tētes. Hic aūt ostendere ipsis uolens, id

τὸ ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη, τότε αὐτοὺς ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν οὐροῦντες ποιήσωσι ποταμόν. κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀληθεύειν ὑπολαβόντες, ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα οὖρον ἑτέρων ἴδωσιν ὄνων, ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ παριστάμενοι οὐροῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον ἀθεράπευτόν ἐστιν.

Ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Ὄνος ἐνδυσάμενος λεοντῆν, περιῄει, τὰ ἄλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν. καὶ δὴ θεασάμενος ἀλώπεκα, ἐπειρᾶτο καὶ ταύτην δεδίττεσθαι. ἡ δέ, ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου προακηκουῖα, πρὸς αὐτὸν ἔφη. ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένου ἤκουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων, τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

Ὄνος καὶ βάτραχοι.

Ὄνος ξύλα βαστάζων, διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας δέ, ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δ' ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι τῶν στεναγμῶν τούτου

ἀκούσαντες,

nõ posse fieri, ait: Tunc eos liberatũ iri laboribus, cum mingendo fluuiũ fecerint. Ac illi eum uerum dicere existimãtes, ex illo & nunc usq;, ubi aliorum urinam uiderint asinorum, illic & ipsi circunstando mingunt.

Affabulatio.

Fabula significat, unicuiq; quod fatale est, incurabile esse.

Asinus & uulpes.

ASinus indutus pelle leonis, uagabatur reliqua bruta perterrendo. Cæterũ uisa uulpe, tentauit et hanc perterrefacere. Hæc autẽ (casu enim ipsius uocẽ audiuerat) ad ipsum ait: sed bene scias, quod & ego te timuissem, nisi rudentẽ audiuissem. Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos indoctos, qui ijs qui extr'a sunt, aliqui esse uident, ex sua linguacitate redargui.

Asinus & ranæ.

ASinus ligna ferẽs, ptrãsibat paludẽ quandã. Lapsus aũt, ut decidit, nec surgere posset, lamentabatur, ac suspirabat. Ranæ aũt q̃ erant in palude

ἀκούσαντες, ὦ οὗτος, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διέτριβες, ὅσον ἡμεῖς, ὅτε πρὸς ὀλίγον πεσὼν, οὕτως ὀδύρῃ.

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ' ἂν τις πρὸς ἄνδρα ῥᾴθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥᾳδίως ὑφιστάμενος.

Ὄνος καὶ κόραξ.

ΟΝΟΣ ἡλκωμένος τὸν νῶτον, ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο, κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος, ὁ ὄνος ὠγκᾶτο καὶ ἥλατο. τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόρρωθεν ἑσταμένου, καὶ γελῶντος, λύκος παριὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη, ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν μόνον ὀφθῶμεν αὐτῷ διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσεγγελῶσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων, καὶ μόνον φανέντες δῆλοί εἰσιν.

Ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

ΟΝΟΣ καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους, ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. λέοντος δ' αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ ἀλώπηξ τὸν ἐπηρτημένον ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ λέοντι, παραδώσειν αὐτῷ τὸν ὄνον ὑπέσχετο, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγέλληται. τοῦ δὲ

ἀπολύσειν

auditis suspirijs, heus tu, dixerunt, & quid faceres, si tanto hic tempore, quãto nos, fuisses, cũ quia ad breue tempus cecidisti, sic lamenteris? Affabulatio. Hoc sermone uti quispiã poterit in uirũ segnẽ, q ob minimos quosq; labores tristatur, cum ipse maioribus facile resistat.

Asinus, & coruus.

ASinus ulcerato dorso in prato quodã pascebat. Coruo aũt insidente sibi, & ulcus pcutiente, asinus rudebat ac saltabat. Sed agasone procul stãte ac ridente, lupus præteriẽs, ipsum uidit & dixit: miseri nos, quos si tantum uiderit, persequitur, huic aũt & arrident.

Affabluatio.

Fabula significat, maleficos homines, si tantum appareant, dignosci.

Asinus & uulpes.

ASinus & uulpes, inita inter se societate, exiuerunt ad uenationẽ. Leo uero, cum occurrisset ipsis uulpes, imminens, periculũ uidens, profecta ad leonem, tradituram ei asinũ pollicita est, si sibi impunitatẽ promiserit. Qui cum

ἀπολύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη παραγαγοῦσα τὸν ὄνον, εἴς τινα πάγιν ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε. καὶ ὁ λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φεύγειν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν ἀλώπεκα συνέλαβεν. εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸν ὄνον ἐτράπη.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις καὶ αὐτοὺς προσαπολλῦντες.

Ορνις καὶ χελιδών.

ΟΡνις ὄφεως ὠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτὴν, ἔφη. ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις; ἅπερ αὐξηθέντα, ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται. Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀτιθάσευτός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆται.

Κάμηλος.

ΟΤε πρῶτον κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες, ἔφευγον. ὡς δὲ χρόνου προϊόντος, συνεῖδον αὐτῆς τὸ πρᾶον, ἐθάρρησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρὸν, τὸ ζῶον ὡς χολὴν οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὥστε καὶ χαλινοὺς αὐτῇ περιθέντες, παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασιν.

dimissurū eā dixisset, illa adducto asino in casses q̊sdā ut incideret, fecit. Sed leo uidēs illū fugere minime posse, primā uulpē cōprehēdit, deinde sic ad asinum uersus est.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui socijs insidiātur, sæpe & seipsos nescios perdere.

Gallina, & hirundo.

GAllina serpentis ouis inuentis, diligēter calefacta excudit. Hirūdo aūt cū eā uidisset, ait, ô demēs quid hæc nutris? quæ cū excreuerint, à te prima iniuriam auspicabuntur.

Affabulatio.

Fabula significat, implacabilē esse prauitatē, licet afficiat̄ maximis beneficijs.

Camelus.

CVm primū uisa est camelus, homines perterriti, & magnitudinē admirati fugiebant. Vbi uero procedēte tēpore cognouerūt ipsius mansuetudinē, confisi sunt eousq;, ut ad eā accederent. At intellecto paulo pòst beluæ nō inesse bilē, eò cōtēptus iere, ut et frena ei imponerēt, et pueris agendā traderent.

Affabula-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων, ἡ συνήθεια εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.

Ὄφις

Ὄφις ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων πατούμενος, τῷ διὶ ἐνετύγχανεν. ὁ δὲ ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ἀλλ᾽ εἰ τὸν πρότερον πατήσαντα ἔπληξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπεχείρησε τοῦτο ποιῆσαι. Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πρότερον ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι, τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

Περιστερά.

Περιστερὰ δίψῃ συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι τόπῳ κρατῆρα ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμιζεν ἀληθινὸν εἶναι. διὸ καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ ἐνεχθεῖσα ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὡς καὶ τῶν πτερῶν αὐτῆς περικλασθέντων καταπεσεῖν ἐπὶ γῆν, καὶ ὑπό τινος τῶν παρατυχόντων ἁλῶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρὰς προθυμίας, ἀπερισκέπτως πράγμασιν ἐγχειροῦντες, ἐμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον.

Περιστερὰ καὶ κορώνη.

Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη,

ἐπὶ

Affabulatio.

Fabula significat, terribiles res cõsuetudine contemptibiles fieri.

Serpens.

SErpẽs à multis hominibus pessundatus, Iouẽ postulauit. Iupiter autẽ ad eum dixit, sed si qui prior conculcauit, pupugisses, nequaquam id facere secundus aggressus fuisset.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui prius inuadẽtibus resistunt, a'ijs formidolosos fieri.

Columba.

COlũba siti correpta, ut uidit quodam in loco poculum aquæ depictum, uerũ rara, atq; multo elata impetu, inscia in tabula offendit, ut & pennis ipsius perfractis in terrã decideret, atq; à quodam occurrentium caperetur.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos homines ob uehemẽtes alacritates, incõsulto res aggredientes, inijcere sese in perniciem.

Columba & cornix.

COlũba in colũbario q̃dã nutrita, fœcunditate

ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. κορώνη δ' αὐτοῦ ἀκούσασα ἔφη, ἀλλ' ὦ αὕτη. πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένη. ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα τίκτῃς, τοσούτῳ καὶ πλείους λύπας συνάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστατοί εἰσιν, ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

Πλούσιος.

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο. τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς, αἵγε αὐταὶ ὧν ἐστι τὸ πένθος θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται. ἡ μήτηρ ἔφη, μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ αὗται οὕτω θρηνοῦσιν, ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἀλλοτρίας συμφορὰς ἐργολαβεῖν.

Ποιμήν.

Ποιμὴν ἐλάσας εἰς τινα δρυμῶνα τὰ πρόβατα, ὑποστρώσας ὑπὸ δρυῒ τὸ ἱμάτιον, καὶ ἀναβὰς τὸν καρπὸν κατέσειε. τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα τοὺς βαλάνους ἔλαθον καὶ τὰ ἱμάτια συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς εἶδε τὸ γεγο-

fœcũditate superbiebat. cornix uero ea audita, ait: sed heus tu desine hac re gloriari, nã quo plures paris, eo plus mœroris accumulas. Affabulatio.
Fabula significat, ex famulis quoq; eos esse infelicissimos, qui in seruitute multos filios faciunt.

Diues.

DIues duas habẽs filias, altera mortua, præficas cõduxit. cũ uero altera filia dixisset: ut nos miseræ, ipsæ, ad quas ptinet luctus, lamẽtari nescimus, hæ uero nõ necessariæ sic uehemẽter plãgũt. Mater ait, ne mirare filia, si hæ ita lamẽtant, nam nummorũ gratia id agũt.

Affabulatio.

Fabula significat, nonnullos homines ob auaritiam non uereri alienis calamitatibus quæstum facere.

Pastor.

PAstor actis in quercetũ quoddã ouibus, strata sub quercu ueste, ascẽdit, & fructũ decutiebat. Oues uero inter edẽdũ glãdes, nesciæ et uestes unà deuorarũt. At cũ pastor descẽdisset, ut q̃d

τὸ γεγονὸς, ὦ ἀχάριστα ἔφη ζῶα. ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτας τρέφετε, ἐμοῦ δὲ τρέφοντος ὑμᾶς καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ἄνοιαν, τοὺς μηδὲν προσήκοντας εὐεργετοῦντες, κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Ἁλιεὺς καὶ σμαρίς.

Ἁλιεὺς τὸ δίκτυον χαλάσας ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀνήνεγκε σμαρίδα. σμικρὰ δὲ οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν νῦν μὲν μὴ λαβεῖν αὐτήν, ἀλλ' ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὰν τυγχάνειν. ἀλλ' ὅταν αὐξηθῶ καὶ μεγάλη φησὶ γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονά σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἄνους ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον κἂν μέγα ὑπάρχῃ ἐλπίζειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἂν εἴη, ὁ δι' ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

Ἵππος καὶ ὄνος.

Ἄνθρωπός τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον. ὁδευόντων δὲ ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ. ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναί με σῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. ὁ δὲ ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κό-

erat actū uidit, o pessima, ait, animalia: uos cæteris uellera ac uestes prębetis, à me uero quos nutrio, & uestē surripitis.

Affabulatio.

Fabula significat, plerosq; hoīes ob dementiā, eos q nihil ad se attinēt, beneficio afficere, in domesticos mala operari.

Piscator & cerrus.

PIscator demisso reti in mare retulit cerrū. q paruus cū esset, supplicabat ipsum ne tūc se caperet, sed dimitteret, ꝙ paruus foret. At cū creuero, et magnus, inqt, euasero, me capere poteris, q̊niā et maiori tibi ero utilitati. Tū piscator ait, sed ego demēs fuerim, si ꝙ in manibus est dimisso lucro, licet sit paruū, expectādo magnū sperē. Affabulatio.

Fabula significat incōsideratum esse, q spe maioris rei, quæ inter manus est, amittat, quia parua fuerit.

Equus & asinus.

HOmo qdā habebat equū et asinū, cū aūt iter facerēt, in uia ait asinus eq̃: tolle à me oneris partē, si uis me esse saluū. Illo nō ꝑsuaso, asinus cecidit, atq; è

που ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέντος αὐτῷ καὶ αὐτὴν τὴν ὄνου δορὰν, θρηνῶν ὁ ἵππος ἐβόα. οἴμοι τῷ πανάθλιῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

Ανθρωπος καὶ σάτυρος.

ΑΝθρωπός τις πρὸς σάτυρον φιλίαν ποιησάμενος, συνεσθίων ἦν αὐτῷ, χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ σατύρου ἐπερωτήσαντος, δι᾽ ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη. τὰς χεῖρας μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους. μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι, ἐφύσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν δι᾽ ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑπολαβὼν δὲ ὁ σάτυρος, ἀλλ᾽ ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῆς φιλίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύγειν ἡμᾶς τὰς φιλίας,

labore mortuus eſt. Ab hero autē omnib. impoſitis ei, & ipſa aſini pelle, conquerens equus clamabat: heu mihi miſerrimo, quid mihi obtigit afflicto? quia enim parum oneris nolui accipere, ecce omnia geſto, & pellem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſi magni cum paruis iungantur, utroſq; ſeruari in uita.

Homo & ſatyrus.

HOmo quidā cum ſatyro inita ſocietate, unà cum eo comedebat. Hyems uero & frigus cum foret, homo manus ſuas admotas ori afflabat. Rogante autem ſatyro, quā ob cauſam hoc faceret, ait, manus meas calefacio propter frigus. Sed paulo pòſt edulio calido allato, homo admotū ori inſufflabat ipſum. Cōſulēte rurſus, quare id faceret, ait, ferculū frigefacio. Suſcepto ſermone ſatyrus, ſed ego, ait, ex nūc renuncio tuā amicitiam: quia ex eodem ore & calidum emittis, & frigidum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, fugere nos amicitias

φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

Ἀλώπηξ καὶ δρυοτόμος.

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολὺν δρόμον ἀνύουσα, ἄνδρα δρυοτόμον εὑρίσκει ἐν ταύτῃ, ὃν καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. τοῦ δὲ ὑποδέξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσχόντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα. μεμφομένου δὲ αὐτὴν ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι᾽ αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐχ ὁμολογοῦσαν. ἡ ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα, ἔφη, ὦ οὗτος, ἀλλ᾽ ἔγωγε ᾔδειν ἄν σοι χάριτας, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τοὺς τρόπους εἶχες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

Ἄνθρωπος καταθραύσας ἄγαλμα.

Ἄνθρωπός τις ξύλινον ἔχων θεὸν, καθικέτευε τοῦ ἀγαθοποιῆσαι αὐτὸν, ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆ-

oportere, quarum anceps est affectio.

Vulpes & lignator.

VVlpes uenatores fugiẽs, & in deserto multa decursa uia, uirum lignatorẽ in eo inuenit, cui supplicabat, ut se absconderet. à quo ei ostenso suo tugurio, ingressa delituit in angulis. At uenatoribus profectis, & uirũ rogantibus, hic uoce quidẽ negabat scire quicq̃, sed manu ibi locũ ostendebat. Hi uero cũ id nõ egissent, statim abiere. Vt igit̃ uidit eos uulpes ꝑteriJsse, exiuit nihil allocuta: eo ipsam accusante, ꝙ seruata à se, gratias sibi nõ ageret, uulpes cõuersa ait: heus tu, ego uero egissem tibi gratias, si uerbis similes & manuũ gestus, & mores habuisses.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui uerbis quidem utilia promittunt, sed contrà rebus faciunt.

Homo perfractor statuæ.

HOmo quidam ligneum cum haberet deum, supplicabat ut sibi benefaceret. Cum igitur hæc faceret, & nihilominus in paupertate dege-

γε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔῤῥιψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἐῤῥευσεν ὅτι πλεῖστος, ὃν πρὸς δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα. στρεβλὸς ὑπάρχεις ὥς γε οἶμαι, καὶ ἀγνώμων. τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστα με ὠφέλησας. τυπτήσαντα δέ σε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσῃ τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσῃ.

Ἄνθρωπος καὶ κύων.

Ἄνθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτῷ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδείπνησόν μοι, ὁ δὲ προσελθὼν χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸν μέγαν δεῖπνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ. βαβαί, πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη. τραφήσομαί τε γὰρ καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥς τέ με αὔριον μηδαμῆ γε πεινᾶσαι. ταῦτα καθ' ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαῤῥοῦντος. ὁ μάγειρος ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, κατασχὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔῤῥιψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ κατιὼν, ἀπῄει μεγάλως κράζων.

ret,iratus eleuatũ ipſum cruribus, pro-
iecit in pauimentũ. Illiſo igĩ capite, ac
ſtatim diffracto, auri q̃ plurimũ efflu-
xit. q̊d iã ille dũ colligeret, exclamabat:
puerſus es ut puto, et ingratus. colẽtem
mihi nequaq̃ profuiſti, uerberãti aũt te
multa donaſti bona.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nõ profuturũ te tibi,
honorãdo prauũ hominẽ, ſed uerberã-
do ipſum, profuturum magis.

Homo & canis.

HOmo q̃dã parabat cœnã, accep-
turus amicũ quẽdã ſuũ & famili-
arẽ. canis itẽ ipſius aliũ inuitando canẽ,
dicebat: ô amice ueni, cœna unà mecũ.
Is cũ acceſſiſſet, lætus aſtabat, magnam
ſpectãs cœnã, ſecũ loquẽs: Papæ, quãta
mihi lętitia nuꝑ derepẽte oblata eſt. nul-
lo modo cras eſuriã. Hæc ſecũ dũ dice-
ret canis, ſimulq́ moueret caudã, ut q̃ iã
amico fideret, cocus ut uidit ipſum huc
& illuc caudã circumagentem, arreptis
ipſius cruribus, eiecit ſtatim de fene-
ſtris. At is cũ decidiſſet, ibat uehemẽter

κράζων. τῶν τις δὲ κωμῶν, τῶν καθ' ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνησας φίλος; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπολαβὼν ἔφη. ἐκ τῆς πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν ἐξῆλθον, οἶδα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

Αλιεύς.

Αλιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος, λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐφάλλεσθαι, ὡς δ' ἐπὶ πολὺ διατεινόμενος ἤνυεν οὐδέν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλούς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμφίβληστρον, καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδε πηδῶντας, ἔφη. ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε. ὅτε δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς τοὺς παρὰ λόγον, καὶ παρὰ καιρόν τι πράττοντας.

Βουκόλος.

Βουκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων, ἀπώλεσε

exclamãdo. Sed canũ quidã cũ illi in uia occurrisset, percõtabatur, ut belle cœnatus es amice? Is suscipiens ei dixit: Multo potu inebriatus supra satietatẽ, ne ipsam quidem uiã, qua egressus sum, noui.

Affabulatio.

Fabula significat, nõ oportere cõfidere ijs, qui ex alienis benefacere pollicẽtur.

Piscator.

PIscator piscandi rudis, acceptis tibijs ac retibus prexit ad mare, & stans super petra quadã, primũ quidẽ sonabat tibijs, existimans ad uocis suauitatẽ pisces assilire. Vt uero multũ cõtendens, nihil profecit, depositis tibijs, assumit rete, ac iacto in aquã, multũ piscium cepit, quibus euacuato reti, ut salientes uidit, ait; o pessimæ animantes, cum sonarẽ tibia nõ saltabatis: cum uero cessaui, id agitis.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui præter rationem, & inopportune aliquid agunt.

Bubulcus.

BVbulcus armẽtũ taurorũ pascẽs,

 amisit

ἀπώλεσε μόσχον. περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἔρημον διέτριβεν ἐρευνῶν, ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν ἐδυνήθη, ηὔξατο τῷ διὶ, ἂν τὸν λαβόντα μόσχον κλέπτην ἀποδείξῃ, ἔριφον εἰς θυσίαν προσάξειν. καὶ δὴ ἐρχόμενος εἴς τινα δρυμῶνα, εὑρίσκει λέοντα κατεσθίοντα τὸν μόσχον. ἔμφοβος οὖν γενόμενος, καὶ μέγα δειλιάσας, ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν. ὦ δέσποτα ζεῦ, ἐπηγγειλάμην σοι ἔριφον δώσειν, ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρω. νῦν ταῦρόν σοι θύσειν ὑπισχνοῦμαι, ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας δυστυχεῖς, οἵτινες ἀποροῦντες μὲν, εὔχονται εὑρεῖν, εὑρόντες δὲ ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Κόραξ.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ, μῆτερ εὔχου τῷ θεῷ, καὶ μὴ θρήνει. ἡ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη. τίς σε ὦ τέκνον τῶν θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

Ἀετός.

Ὑποδοχνω-

amisit uitulũ, lustrãdocꝗ omnẽ solitudinẽ, indagãdo morã traxit. Vbi inuenire nihil potuit, precatus est Ioue, si furẽ qui uitulũ cepit ostẽderit, hœdũ in sacrificiũ oblaturũ. Cæterũ proficiscens in quercetũ q̃ddã, inuenit à leone deuorari uitulũ. Trepidus igit̃, & perterrefactus, eleuatis manib. suis in cœlũ, ait: ô domine Iupiter, promiserã tibi hœdũ me daturũ esse, si furẽ inuenirẽ: nũc taurũ tibi recipio sacrificaturũ, si huius manus effugero.

Affabulatio.

Fabula in homines infortunatos, qui dũ carent, ut inueniant precant̃: cum inuenerint, quærunt effugere.

Coruus.

Coruus ægrotans, ait matri, mater precare deũ, nec lamẽtare. Ea uero suscipiẽs, ait, quis deus ô fili miserebit̃ tui? cuius enim tu carnes nõ es furatus?

Affabulatio.

Fabula significat, qui in uita multos inimicos habent, amicum in necessitate inuenturos neminem.

Aquila.

Super

Menander.
μοχθεῖν ἀνάγκη τοὺς θέλοντας εὐτυχεῖν.

Υπεράνωθεν πέτρας ἀετὸς ἐκαθέζετο, λαγωὸν θηρεῦσαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἐντὸς αὐτοῦ εἰσῆλθεν. ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτεροῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἱστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη. καὶ τοῦτό μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἐναποθνήσκειν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τὶς ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύσῃ.

Τέττιξ καὶ μύρμηκες.

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων, οἱ μύρμηκες ἔψυχον. τέττιξ δὲ λιμώττων ᾔτει αὐτοὺς τροφήν. οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ. διατί τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν; ὁ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ᾽ ᾖδον μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον. ἀλλ᾽ εἰ θέρους ὥραις ηὔλεις, χειμῶνος ὀρχοῦ.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

Σκώληξ καὶ ἀλώπηξ.

Ο τῷ πηλῷ κρυπτόμενος σκώληξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις. ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπισήμων, οἷός ἐστιν ὁ τῶν θεῶν ἰατρὸς παίων. καὶ πῶς εἶπεν ἀλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος,

SVper petra aq̄la sedebat, leporē captura: hanc aūt quidā ꝑcussit sagitta, q̄ intra ipsam ingressa est. Sed crena cū pennis ante oculos stabat: quā cū uidisset, & hæc inq̄t mihi altera mœstitia, q̄ proprijs pēnis intereā. Affabulatio. Fabula significat, durum esse, cum quis à suis periculum patiatur.

Cicada & formicæ.

HYemis tp̄e cum triticū efferueret, formicę refrigerabāt: cicada autē esuriēs petebat ab eis cibū. formicæ uero dixerūt ei: Cur æstate nō colligebas alimentū? Hæc ait. nō erā ociosa, sed canebā musicè. Tum hæ ridendo dixerūt: si æstiuo tēpore modulabaris, nūc salta.

Affabulatio.

Fabula significat, nō oportere queq̄ aliqua in re esse negligentē, ne mœreat, ac periclitet.

Vermis & uulpes.

QVi sub cœno celabatur uermis, sup terrā egressus dicebat omnibus animalibus, medicus sum medicaminū doctus, qualis est Pæon deorū medicus. Et quomodo, ait uulpes, alios curans,

ἰώμενος, σαυτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόσχειρος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

Ὄρνις χρυσοτόκος.

Ὄρνιθά τις εἶχεν ὠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν, καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὕρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὑρήσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

Λέων καὶ ἀλώπηξ.

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος διατρέφεσθαι αὐτὸς εἰς τροφὴν, ἔγνω δεῖ ἐπινοίας τί πρᾶξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ καὶ κατακλιθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. παραγενόμενα οὖν τὰ ζῶα ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων, ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα, παρεγένετο πρὸς αὐτόν. καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου, ἐπυνθάνετο πῶς ἔχοι. τοῦ δὲ εἰπόντος κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι' ἣν οὐκ εἰσέρχεται, ἡ ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ

curans, teipsum claudum non curas?

Affabulatio.

Fabula significat, nisi præsto experientia fuerit, omne uerbum inane esse.

Gallina auripera.

GAllinã quis habens oua aurea pariente, ratus intra ipsam auri massam inesse, occisam alijs gallinis similẽ reperit. Hic multũ sperans inuenire diuitiarum, & exiguis illis priuatus est.

Affabluatio.

Fabula significat, oportere cõtentũ esse præsentibus, & fugere inexplebilitatẽ.

Leo, & uulpes.

LEo senio cõfectus, cũ suppeditare sibi cibũ nõ posset, decreuit astu id facere. Itaq; profectus in antrũ quoddã, & deiectus, simulabat ægrotare. Aduenientes igit̃ animantes uisitationis gratia, cõprehensas deuorabat. Multis igit̃ absumptis animãtibus, uulpes ea arte cognita, accessit ad ip̃m, & stãs extra speluncã rogitabat quomodo se haberet. Cũ aũt is dixisset, male, causamq; rogaret, quãobrẽ nõ ingrederet̃: uulpes ait, quia

ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Λύκος καὶ γραῦς.

Λύκος λιμώττων περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος. καὶ γραὸς λεγούσης αὐτῷ, παῦσαι τοῦ κλαίειν. εἰ δὲ μή, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ. οἰόμενος δὴ ὁ λύκος ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν. ὡς δ' ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον, καὶ λεγούσης αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, φονεύσομεν ὦ τέκνον αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ λύκος, ἐπορεύετο λέγων, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους, οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

Ἔριφος καὶ λύκος.

Ἔριφος ἐπί τινος δώματος ἑστώς, ἐπειδὴ λύκον παριόντα εἶδεν, ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτεν αὐτόν. ὁ δὲ λύκος ἔφη, ὦ οὗτος οὐ σύ

me uestigia terrẽt, omnia ad introrsum spectantia, nulla retrorsum.

Affabulatio.

Fabula significat, prudentes homines coniecturis præuisa pericula euitare.

Lupus & uetula.

LVpus esuriens circuibat quærendo cibum. profectus aũt ad locum quendã, audiuit lugentem puerulũ, eiq; dicentẽ anũ, desine plorare, sin minus, hac hora tradam te lupo. ratus igit̃ lupus seri'o loqui aniculã, expectabat ad multã horam. sed cũ aduenisset uespera, audit rursus anum blandientem puerulo ac dicentem: si uenerit lupus huc, interficiemus eum fili. His auditis, lupus eundo dicebat, in hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

Affabulatio.

Fabula in homines, quorum facta uerbis non respondent.

Hœdus, & lupus

HŒdus sup domo q̃dã cũ staret, uiso lupo p̃tereũte, cõuiciabat̃, & mordebat ipsum, sed lupus ait: heus tu, nõ tu

t mihi

με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

Ἡμίονος.

Ἡμίονος ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς, ἀνεσκίρτησε βοῶν καὶ λέγων, πατήρ μου ἐστὶν ἵππος ὁ ταχυδρόμος, κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφωμοιώθην. καί ποτε ἀνάγκης ἐπελθούσης τρέχειν, ἐπειδὴ τοῦ δρόμου ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς ὄνου εὐθὺς ὑπεμνήσθη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινὰ, τῆς ἑαυτοῦ γε μὴν τύχης μὴ ἐπιλανθανέσθω. ἀβέβαιος γάρ ἐστι ὁ βίος οὗτος.

Ὄφις καὶ γεωργός.

Ὄφις ἐν γεωργοῦ προθύροις φωλεύων, ἀνεῖλεν αὐτοῦ τὸ νήπιον παιδίον. πένθος δὲ τοῖς γονεῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύπης πέλεκυν λαβὼν, ἔμελλεν τὸν ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν. ὡς δὲ ἔκυψε μικρὸν, σπεύσας ὁ γεωργὸς τοῦ πατάξαι αὐτὸν, ἠστόχησε, μόνον κρούσας τὴν τῆς τρώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ ὄφεως, ὁ γεωργὸς νομίσας τὸν ὄφιν μηκέτι μνησικακεῖν, λαβὼν ἄρτον καὶ ἅλας ἔθηκεν

ἐν τῇ

mihi, sed locus cõuiciat. Affabulatio. Fabula significat, plerũq; & locũ & tẽpus pbere audaciã aduersus pstãtiores.

Mulus.

MVlus ordeo pinguefactus, lasciuiebat, clamãs ac dicẽs, pater meus est equus cursor, & ego ei totus sum similis, atq; aliquãdo cũ necesse foret ei currere, ut à cursu cessauit, patris asini statim recordatus est.

Affabulatio.

Fabula significat, etsi tempus ad gloriã promoueat aliquẽ, nõ suæ tñ ipsius fortunę obliuiscat: ĩstabilis eñ est uita hęc.

Serpens & agricola.

SErpẽs in agricolæ uestibulis delitescẽs, sustulit eius infantẽ puerulũ. Luctus aũt parẽtib. fuit magnus. At pater p mœrore accepta securi, egressum serpẽtẽ occisurus erat. Vt uero pspexit parũp, festinando agricola, ut ipm pcuteret, errauit, tantũ percusso foraminis orificio. Digresso aũt serpẽte, agricola ratus serpentẽ nõ amplius iniuriæ meminisse, accepit panẽ et salẽ, apposuitq;

ἐν τῇ τρώγλῃ. ὁ δὲ ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν. οὐκ ἔσται ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὴν πέτραν ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς μίσους, ἢ ἀμύνης ἐπιλανθάνεται, ἐφ᾽ ὅσον βλέπει μνημόσυνον, δι᾽ οὗ ἐλυπήθη.

Σαλπιγκτής.

Σαλπιγκτὴς στρατὸν ἐπισυνάγων, καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐβόα, μὴ κτείνετέ με ὦ ἄνδρες εἰκῇ καὶ μάτην. οὐδένα γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα, πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐδὲν ἄλλο κτῶμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ, ὅτι σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς πάντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον πταίουσιν, οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

Κάλαμος καὶ ἐλαία.

Διὰ καρτερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ ἡσυχίαν κάλαμος καὶ ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ καλάμου ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου καὶ ῥαδίως ὑποκλινομένου πᾶσι τοῖς ἀνέμοις,

ὁ καλα=

in foramine. Sed serpens tenui sibilo ait nõ erit nobis àmodo fides amicitiá ue, quandiu ego lapidem uideo, tu tui filij tumulum. Affabulatio:
Fabula significat, nullum odij, aut uindictæ obliuisci, quandiu uidet monimẽtum, quo tristatus est.

Tubicen.

TVbicen exercitũ congregans, ac superatus ab hostibus clamabat, ne me temere & frustra uiri occidite: Non enim uestrum quenquam occidi, nam præter ęs hoc possideo aliud nihil. & hi ad ipsum dixere, ob id magis morieris, qui cum nequeas ipse pugnare, omneis ad pugnam excitas.

Affabulatio.

Fabula significat, plus peccare, qui malos ac graueis principes concitant ad male agendum.

Arundo & Oliua.

DE tolerãtia, & uiribus, & quiete, arundo & oliua cõtendebant: cũ arũdini oliua cõuiciũ faceret, utpote imbecillę, ac facile cedenti uentis omnibus,

ὁ κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἄνεμος ἔπνευσεν ἰσχυρὸς, ὁ μὲν κάλαμος ὑποσεισθεὶς καὶ ὑποκλινθεὶς τοῖς ἀνέμοις, ῥαδίως διεσώθη. ἡ δ' ἐλαία ἐπειδὴ ἀντέτεινε τοῖς ἀνέμοις, κατεκλάσθη τῇ βίᾳ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῷ καιρῷ καὶ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων.

Λύκος καὶ γέρανος.

Λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπήγει. ὁ δὲ γεράνῳ μισθὸν παρέξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπιβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. ὅς τις γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ὑγιῆ τὴν κάραν σῶαν μηδὲν παθοῦσαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἵτινες ἀπὸ κινδύνου διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

Ἀλέκτορες.

Ἀλεκτόρων δύο μαχομένων περὶ θηλειῶν ὀρνίθων, ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετροπώσατο.

arundo tacendo nihil locuta est. Ac parumper praestolata, ubi acer afflauit uentus, arundo succussa, & declinata uentis facile euasit, oliua autem cũ uentis restitisset, ui diffracta est.

Affabulatio.

Fabula significat, eos qui tẽpori ac praestantioribus non resistunt, meliores esse ijs qui cum potentioribus contendunt.

Lupus & grus.

LVpus gutturi osse infixo, mercedem grui praebiturum dixit, si capite iniecto, os ex gutture sibi extraxerit. Haec autẽ eo extracto, quippe quae procero esset collo, mercedem efflagitabat. qui subridendo, dentesq́ exacuendo, sufficiat tibi, ait, illa sola merces, quod ex ore lupi & dentibus saluum caput et illaesum exemeris. Affabulatio.

Fabula in uiros qui à periculo seruati, bene de se meritis eam gratiam referunt.

Galli.

DVobus gallis pugnãtibus de gallinis foeminis, alter alterũ in fugã

 uertit,

προπώσατο. καὶ ὁ μὲν ἡττηθεὶς, εἰς τόπον κατάσκιον ἀπιὼν ἐκρύβη. ὁ δὲ νικήσας, εἰς ὕψος ἀρθεὶς. καὶ ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τοίχου στὰς, μεγαλοφώνως ἐβόησε. καὶ παρ᾽ εὐθὺς ἀετὸς καταπτὰς, ἥρπασεν αὐτὸν. ὁ δ᾽ ἐν σκότῳ κεκρυμμένος, ἀδεῶς ἔκτοτε ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

Γέρων καὶ θάνατος.

ΓΕρων ποτὲ ξύλα κόψας, καὶ ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε. καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἐν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου πριόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων, ἔφη, ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ, καὶ πτωχός ἐστι.

Βάτραχοι.

ΒΑτραχοι δύο ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, περιήεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι. καὶ ἐλθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἰς συνεβούλευεν

uertit, ac uictus in locū obscurū profectus delituit. Sed qui uicit, in altum eleuatus, stansq; sup alto pariete, magna uoce clamauit, & statim aduolans aquila eū rapuit. At qui in tenebris delitescebat, ex illo intrepide gallinas cōscendit.

Affabulatio.

Fabula significat, dominū superbis opponi, dare autem humilibus gratiam.

Senex & mors.

SEnex olim incisa à se ligna cū ferret, multā ibat uiam, ac ob multū laborē deposito in loco q̃dā onere, mortē inuocabat. sed mors cū adesset, causamq; peteret, propter quā se uocaret, pterrefactus senex, ait, ut meū onus attollas.

Affabulatio.

Fabula significat, omnem hominem esse uitæ studiosum, licet infortunatus sit, & mendicus.

Ranæ.

DVæ ranę siccata palude, ubi habitabāt, circuibāt q̃rēdo ubi manerent, ac profectę in profundū puteū, & acclinatæ deorsum, uisa aq̃, altera cōsu-

λευσιν, ἵνα πηδήσωσι παρευθὺς κάτω. ὁ δ' ἕτερος εἶπεν. εἰ δὲ καὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄνευ συμβουλῆς μὴ ποιεῖν τι.

Ἀρνὸς καὶ λύκος.

Ἀρνὸς ἐφ' ὑψηλοῦ τόπου ἱστάμενος, λύκον κάτωθεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἔσκωπτε. καὶ θηρίον κακὸν ἀπεκάλει καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ λύκος στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτόν. οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ πύργος ἐν ᾧ ἵστασαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ὕβριν ἀπὸ ἀναξίων ἀνθρώπων, διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

Κώνωψ καὶ λέων.

Κώνωψ πρὸς λέοντα ἐλθὼν εἶπε. οὐδὲ φοβοῦμαί σε, οὐδὲ δυνατώτερός μου εἶ, εἰ δὲ μὴ, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις; ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι, καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σου ἰσχυρότερος. εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτὸν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν. ὁ δὲ κώνωψ νικήσας τὸν λέοντα, καὶ

lebat,ut saltarēt continuo deorsum: altera uero ait,si & hic aruerit, quomodo poterimus ascendere? Affabulatio.
Fabula significat, ne qd incōsulto fiat.

Agnus & lupus.

AGnus in alto cū staret loco,lupū inferius p̄tereū tē uiā, mordebat, & feram malā et crudiuorā appellabat, Sed lupus cōuersus ait ad ipsum, nō tu contumeliaris mihi, sed ubi stas turris.

Affabluatio.

Fabula ad eos qui ferunt iniurias ab indignis hominibus, metu sublimiorum.

De culice & Leone.

CVlex ad leonem accedēs,ait,neq; timeo te,neque fortior me es. Sin minus, quod tibi est robur? quod laceras unguibus, & mordes dentibus, hoc & fœmina cū uiro pugnans facit. Ego uero lōge sum te fortior.si uero uis, ueniamus ad pugnā. & cū tuba cecinisset culex,inhæsit mordēs circa nares ipsius leueis genas: leo aūt proprijs unguibus dilaniauit seipsum, donec indignatus est,Culex aūt uicto leone cum sonuisset

tuba

καὶ σαλπίσας καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπεδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμῶν, ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου τῆς ἀράχνης ἀπώλετο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μέγα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ
αἰσώπου μύθων.

ΓΑΒΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ.

Περὶ ἀνθρώπου καὶ λιθίνου λέοντος.

Ἀνδρὸς ποσὶν πατεῖτο πέτρινος λέων.
καί τις λέοντί φησι, τὴν ἰσχὺν βλέπεις; (φειν,
ἀλλ' εἰ λέοντες, εἶπεν, ᾔδεισαν γλύ-
πολλοὺς ἂν εἶδες ὄντας ἀνθρώπους λίθους.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐπ' ἀρετῇ οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

Περὶ λέοντος κοιμωμένου καὶ μυός.

Λέοντος ὑπνώττοντος, αὐχένος μέσον
διέδραμεν μῦς, ὃς δ' ἀνέστη συντόμως.
γελᾷ δ' ἀλώπηξ, καὶ λέων ἀπεκρίθη.
οὐ μὲν πτοοῦμαι, τὴν ὁδὸν δ' ἀνατρέπω.

Ἐπιμύθιον

tuba, & epiniciũ cecinisset, euolauit. Araneæ uero uinculo implicitus, cũ deuoraret̃, lamentabat̃, q̃d cũ maximis pugnãs, à uili animali aranea occideretur.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui prosternũt magnos, & à paruis prosternuntur.

FINIS AESOPI FABVLARVM.

GABRIAE GRAECI TETRASTICHA.

De *homine & leone lapideo.*

VIRI *pedibus calcabatur lapideus* Leo.
Et *quidam leoni, ecquid robur, inquit, intueris?*
At *si leones, ait ille, sciuissent scalpere.*
Multos uidisses esse homines lapides.

Affabulatio. *Quod non oporteat inflari uirtute.*

De *leone dormiente & mure.*

Leone dormiente, per mediam ceruicem
Percurrit mus. is autem surrexit ilico.
Ridet uulpes, ac Leo respondit:
Non timeo, sed interrumpo iter.

Affabulatio.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ καὶ μικρὰν περιφρόνησιν ἀποστρέφεσθαι.

Περὶ λέοντος καὶ κάπρου καὶ γυπῶν.

Λέων μάχην ἔστησε πρὸς ποτὲ κάπρῳ,
γύπες δ' ἄνωθεν ἐσκόπευον τὴν ἔριν,
βρῶσιν τὸν ἡττηθέντα ποιῆσαι τάχα.
φίλους δ' ὁρῶντες ἤστοχουν τῶν ἐλπίδων.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ ἀλλοτρίοις κακοῖς ἐπιχαίρειν.

Περὶ δορκάδος καὶ λέοντος θυμωθέντος.

Λέοντα δορκὰς ὡς ἴδεν μεμηνότα,
ὦ μοῖρα θηρῶν εἶπεν ἀθλιωτάτη,
εἰ σωφρονῶν γε, δυσκάθεκτος εἶ λέων,
πῶς νῦν μανεὶς οὐ μετὰ δακρύων δράσεις;

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐξουσίαν ἔχοντα οὐ δεῖ θυμοῦσθαι.

Περὶ λέοντος, ὄνου, ἀλώπεκος.

Λέων, ὄνος, κερδώ τε, πρὸς θήραν ἴον.
ὄνου δὲ ταύτην εἰς τρίτον δεδασμένου,
λέων κατεσπάραξε. κερδὼ δὲ πλέον
ἔνειμεν αὐτῷ, σωφρονισθεῖσ' ἐξ ὄνου.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ ἐξ ὧν πάσχουσιν ἕτεροι, παιδεύεσθαι.

Περὶ ὄνου βαστάζοντος εἴδωλον.

Ὤμοις ὄνος πρῆσεν ἀργυροῦν βρέτας,
ὅπερ συναντῶν, πᾶς τις αὖ ἐπροσκύνει.
τύφῳ δ' ἐπαρθεὶς, μὴ θέλων μένειν ὄνος,
ἤκουσεν, οὐ θεὸς σὺ, τὸν θεὸν δ' ἄγεις.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τοὺς ἐν ἀξιώμασι τιμωμένους δεῖ γινώσκειν,

Affabulatio. Quod non oporteat, ne paruum quidem contemptum negligere.

De Leone & apro & uulturibus.

Leo pugnam parauit aduersus aprum.
Vultures uero deinsuper speculabantur litem.
Vt deuorarent statim, qui uinceretur.
Sed amicis ijsdē uisis, frustrati sunt spe. Affabulatio.
Quod non oporteat alienis malis lætari.

De Caprea, & leone furente.

Leonem caprea ut uidit furentem.
O fatum ferarum, ait, miserrimum,
Si compos mentis intollerabilis es Leo,
Quomodo nunc furens non plena facies lachrimarū?

Affabulatio. Quod non oporteat eum, qui potestatem habet, excandescere.

De Leone, Asino, Vulpe.

Leo, asinus, uulpes, ad prædam iere.
In treis parteis eam cum asinus diuisisset,
A leone dilaceratus est. at uulpes plus
Ei tribuit, edocta ab asino. Affabulatio.
Quod ex ijs quæ alij patiuntur, doceri oporteat.

De asino gestante simulacrum.

Humeris asinus gestabat simulacrum argenteum,
Quod unusquisque ocurrens adorabat.
Superbia uero elatus, nolens manere asinus,
Audiuit, non es tu deus, sed fers deum. Affabulatio.
Quod oporteat eos qui in dignitatibus constituti

sunt

δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν.

Περὶ παιδὸς ἐσθίοντος σπλάγχνα.

Βοὸς φαγὼν παῖς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα.
οἴμοι κέκληγ' ὡς σπλάγχνα μῆτερ, ἐκχέω.
ἡ δ' αὖ γελῶσα, μὴ φοβοῦ τέκνον, ἔφη.
τῶν σῶν γὰρ οὐδὲν, ἀλλ' ἐμεῖς ἀλλοτρίων.
Επιμύθιον, ὅτι δεῖ τἀλλότρια ἀντιστρέφειν, καὶ
μὴ γογγύζειν.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ βάτου.

Φραγμοὺς ἀλώπηξ ὑπερβαίνειν θέλει.
ὀλισθαινοῦσα, καὶ βάτου δεδραγμένη,
ἔξεσο πέλμα, λοιδορεῖ δὲ τὴν βάτον.
μέμφου σεαυτὴν, μὴ μέ περ κεῖνος φάτο.
Επιμύθιον, πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν κακὰ σιωπῶντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων κατηγοροῦντας.

Περὶ κώνωπος καὶ ταύρου.

Κώνωψ καθῆστο πρὸς κέρας ταύρου πάλαι.
ὅν περ κέλευεν εἴπερ ἐκπτῆναι θέλει.
ἤκουσε δ' ὥσπερ οὐκ ἔγνω καθημένον,
οὕτω δὲ μὴ πτήσαντος αἴσθησιν λάβῃ.
Επιμύθιον, πρὸς τοὺς λογιζομένους ἑαυτοὺς εἶναι
ἢ σοφοὺς, ἢ δυνατοὺς, ἢ φρονίμους, μὴ ὄντας δέ.

Περὶ ἐλάφου καὶ ἀμπέλου.

Ελαφον ἐξήλαυνον οἱ κυνηγέται,
ἥτις δασείαις ἀμπέλοις ἀπεκρύβη,
τὰ φύλλα βιβρώσκουσα δὴ τῶν ἀμπέλων,
κυνηγετοῦσιν ἐνδίκως ἐθηράθη.

Επιμύθιον,

sunt, cognoscere se esse homines.

De puero comedente intestina.

Bouis puer festo die cum comedisset uiscera,
Hei mihi clamabat, quod intestina effundo mater.
Hæc ridendo ait, ne timeas fili,
Non enim ex tuis quicquam, sed uomis ex alienis.

Affabulatio.

Quod oporteat aliena restituere, & non murmurare.

De uulpe, & rubo.

Sepem uulpes transilire ut uoluit.
Lapsa, ac rubo innixa.
Percussa planta, conuicia dicebat rubo.
Increpa teipsam, non me, ille ait,

Affabulatio.

Aduersus eos qui sua tacent uitia, & aliena reprehendunt.

De culice, & tauro.

Culex olim in cornu tauri sedebat.
Quem dicere iußit, an se uolare uelit.
Audiuit, quemadmodum non nouerat sedentem,
Itaque neque euolantem sentiret.

Affabulatio.

Aduersus eos qui uolunt esse docti, potentes ue, aut prudentes, nec sunt.

De Cerua, & uite.

Ceruam persequebantur uenatores,
Quæ densis in uitibus delituit.
Sed folia uitium cum comederet.
Venatoribus iure præda fuit.

 Affabulatio.

Ἐπιμύθιον. πρὸς τοὺς κακοποιοῦντας τοὺς αὐτῶν εὐεργέτας.

Περὶ ὄφεως καὶ γεωργοῦ.

Ὄφιν θέλων τὶς, ἀντ' ὀλέθρου παιδίου
πλῆξαι, πέτραν τ' ἔσχιζε, καὶ φιλεῖν θέλει.
ὄφις δὲ φησὶ, πῶς γένοιντο συμβάσεις,
ἕως σὺ τύμβον τόνδ', ἐγὼ πέτραν βλέπω;

Ἐπιμύθιον, ὅτι αἱ μεγάλαι ἔχθραι ἀδιάλλακτοί εἰσιν.

Περὶ παιδὸς καὶ σκορπίου.

Ὡς ἀκρίδας θήρευε παῖς τις, σκορπίῳ
προὔτεινε χεῖρας· ὃς δὲ, μὴ ψαύσῃς, ἔφη.
ὡς εἴγε μου ψαύσειας, ἐκ κόλπων στένων,
καὶ τὰς ἀληθεῖς ἐκκενώσεις ἀκρίδας.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ κακοῖς ἀνθρώποις μὴ συμμίγνυσθαι.

Περὶ συὸς καὶ μυός.

Σῦς εἷλκέ τις μῦν ἔργον οὔτ' ἀσιτίας.
οὓς χαλκέες βλέποντες, ἔστησαν γέλων.
ὁ μῦς δ' ἔτι ζῶν, εἶπε μεσὸς δακρύων,
ὡς οὐδὲ σοῦ δύναθε κἂν τρέφαιμένα;

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν πταίσματα παραβλέποντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων γελῶντας.

Περὶ ὄνου καὶ λεοντῆς.

Φέρων λέοντος δέρμα τοῖς ὤμοις ὄνος,
ηὔχει λέων εἶναί τις, αἰπόλους βλέπων.
ἐπεὶ δὲ γυμνὸς τῆς λεοντῆς εὑρέθη,
τοῦτον μύλων ἔμνησε τῆς ἀταξίας.

Ἐπιμύθιον.

Affabulatio. Aduersus eos, qui male faciunt benefactoribus suis.

De Serpente & agricola.

Serpentem quis pro filij interitu
Percussurus, petramq; scidit, & amare uolebat.
Sed ait serpens, quomodo fient conuentiones?
Quandiu tu tumbam hanc, ego lapidem uideo?

Affabulatio.

Magnas inimicitias esse irreconciliabiles.

De Puero, & scorpio.

Cum locustas cepisset puer quidam, scorpioni
Porrigebat manus. is autem, ne attigeris, ait:
Nam si me tetigeris, suspirando ex sinu
Veras quoq; locustas abijcies. Affabulatio.
Cum malis hominibus conuersari non oportere.

De Sue & mure.

Sus quidam murem trahebat ad sedandā esuriem,
Quos uidentes fabri ferrarij riserunt.
Mus uero adhuc uiuens ait lachrymarum plenus,
Ne unum quidem potestis pascere suem?

Affabulatio. Aduersus eos, qui suos casus negligunt, alienos uero derident.

De asino & pelle leonis.

Leonis pellem humeris ferens asinus,
Iactabat esse leo quispiam, uidendo caprarios.
Sed ubi sine leonis inuentus est pelle,
Pistrinum cum memorem turbationis reddidit.

Επιμύθιον, ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι αἱ παρ' ἀξίαν τιμαὶ τάχιστα λύονται.

Περὶ τράγου καὶ ἀμπέλου.

Τράγῳ προσεῖπεν ἄμπελος, βλάπτεις σύ με
κείρων τὰ φύλλα. μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλόη;
ὅσον γὰρ ἂν βλάψειας, εὑρήσω τάχα
πρὸς θυσίαν σὴν εἰς θεοὺς οἶνον βλύσαι.

Επιμύθιον, ὅτι πολλάκις θέλων τὶς ἀδικεῖν τινα, ὠφελεῖ αὐτόν.

Περὶ ἀνδρὸς καὶ γαλῆς γυναικός.

Ανὴρ γαλῆν γυναῖκα πρὸς δόμους ἄγε.
πρὶν δὲ κύπρις, εἰς ἑορτὴν τοῦ γάμου.
νύμφη δὲ μῦν βλέψασα, συντόνῳ τάχει.
δίωκε τοῦτον, μὴ τραπεῖσα τὴν φύσιν.

Επιμύθιον, ὅτι τὸ ἐκ φύσεως ὂν, εἰ μεταστρέπεται.

Περὶ δορκάδος τὴν τῶν ποδῶν λεπτότητα μεμφομένης.

Πηγαῖς ὁρῶσα δορκὰς αὐτῆς τοι θέαν,
λεπτοὺς πόδας μωμεῖτο, χαῖρε δ' εἰς κέρα.
λέων δ' ἐπεὶ δίωκε, τούτους ἠγάπα,
κέρα καθυβρίζουσα, θήρας ὡς πάγην.

Επιμύθιον, ὅτι πολλάκις τις ὠφελεῖται, ἐξ ὧν δοκεῖ βλάπτεσθαι.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ σταφυλῆς.

Κερδὼ βότρυν βλέπουσα μακρᾶς ἀμπέλου
πρὸς ὕψος ἦρτο, καὶ καμοῦσα πολλάκις.
ἑλεῖν ἀπεῖπε. πρὸς δ' ἑαυτὴν ταῦτ' ἔφη,

Affabulatio.

Fabula significat, immeritos honores quamprimum solui.

De hirco, & uite.

Hircum uitis allocuta est, offendis tu me
Tundendo folia, num nam non est herba?
Quamuis enim nocueris, inueniam statim
Ad mactationem tui erga deos, uinum ut scaturiat.

Affabulatio.

Quod plerunq; uolens quis aliquem iniuria afficere, iuuet eum.

De uiro, & fele uxore.

Vir felem uxorem in domum duxit,
Adfuit Venus in nuptiarum solennitate.
Sponsa uero uiso mure, contenta celeritate
Eum persecuta est, non mutata natura. Affabulatio,
Quod id quod à natura est, non transmutetur.

De caprea reprehendente pedum tenuitatem.

In fontibus suam imaginem uidens caprea,
Tenueis carpebat pedes, sed gaudebat cornibus.
Cum uero leo persecutus est ipsam, eos amabat,
Cornua repræhendens, ut prædæ laqueum.
Affabulatio, quod plerunq; quis iuuatur, ex quibus uidetur lædi.

De uulpe & uua.

Vulpes racemum proceræ uidens uitis,
In altum eleuabatur: cumq; diu laborasset,
Vt caperet, defatigata est. sed secum hæc locuta est:

μὴ κάμνε, ὄμφακίζουσιν μάλα.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

Περὶ κόρακος καὶ ἀλώπεκος.

Τυρὸν κόραξ ἔδακνε. κέρδω δ' ἠπάτα.
εἰ γλῶσσαν εἶχες, ζηλωτὸς ἦς ὄρνις μέγας.
εὐθὺς δ' ὁ τοῦτον ῥίψας, ἤδ' αὐτὸν φάγεν.
ἔχεις κόραξ ἅπαντα, νοῦν κτῆσαι μόνον.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπὶ κολακείας χαίροντας.

Περὶ βατράχων καὶ ἡλίου.

Γάμοις ἔχαιρον βάτραχοι τοῦ ἡλίου,
καί τις πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, ὦ δειλὸν γένος.
εἰ γὰρ μόνας τρέμοιμεν αὐγὰς ἡλίου.
τίς εἴ γε τεκνώσειε τοῦτον βαστάσει;
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπὶ ἰδίᾳ βλάβῃ ἀγνωσίας χαίροντας.

Περὶ ὄρνιθος ὠὸν χρυσοῦν τικτούσης, καὶ φιλαργύρου.

Ἔτικτε χρυσοῦν ὠὸν ὄρνις εἰσάπαξ.
καί τις πλανηθεὶς χρυσοβαφὴς τὴν φρένα,
ἔκτεινε ταύτην, χρυσὸν ὡς λαβεῖν θέλων.
ἐλπὶς δὲ μεῖζον δῶρον ὤλεκε τύχης.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐλπίδι κέρδους εἰς ζημίαν ἐκ μικροψυχίας ἐμπίπτοντας.

Περὶ ἀστροσκόπου καὶ ὁδοιπόρου.

Ἄστροις πόρισκοπῶν τις ἀστροσκόπος.
πίπτει λεληθὼς πρὸς φρέαρ. τυχὼν δέ τις ὁδοιπόρος,

Ne labora, acini uuæ exacerbescunt admodum.

Affabulatio.

Ad eos qui de necessitate uoluntatem faciunt.

De Coruo & uulpe.

Caseum coruus mordebat, sed uulpes decipiebat:
Si linguam haberes, esses magna Iouis auis.
Continuo uero is eum abiecit, ea autem comedit.
Habes corue omnia, mentem solam compara.

Affabulatio.

Aduersus eos qui adulationibus delectantur.

De Ranis & Sole.

Ob nuptias Solis lætabantur ranæ.
Quædamq; ad eas ait, ô miserum genus.
Nam si solos radios solis timemus,
Si genuerit filios, quis eum feret?

Affabulatio. Aduersus eos, qui suo damno præ ignorantia gaudent.

De Gallina aureum ouum pariente, & auaro.

Ouum aureum gallina semel peperit.
Quidamq; auarus deceptus animo.
Eam occidit, aurum accepturus.
Sed spes perdidit maius fortunæ donũ.

Affabulatio, In eos qui spe lucri in damnum ex pusilla inimitate incidunt.

De stellarũ speculatore, & uiatore

Stellis intentus quidam stellarum speculator
Cadit imprudenter in puteũ. sed quidã superueniens,

ὁδοιπόρος, στένοντι ταῦτ᾽ ἔφη λέγων,
νοῦν θεὶς ἄνω, βέλτιστε τὴν γῆν οὐ βλέπεις.
Επιμύθιον, ὅτι πολλοὶ τὰ ἐνεστῶτα μὴ γινώσκοντες, τὰ μέλλοντα καυχῶνται γινώσκειν.

Περὶ ἵππου καὶ κάπρου.

ἤριζεν ἵππος ἀγριωτάτῳ κάπρῳ.
ὁρμὴν δὲ θηρὸς ἵππος οὐ σθένων ὅλως,
ἑαυτὸν ἐκδέδωκεν, εὑρὼν σύμμαχον
ἔμπειρον ἄνδρα πρὸς σφαγὴν τοῦ θηρίου.
Επιμύθιον, ὅτι διὰ ἔχθραν τινὲς καὶ εἰς δουλείαν ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσιν.

Περὶ ἀνδρὸς μιξότριχος, καὶ δυοῖν ἑταίραιν.

Ερωμένας δύ᾽ εἶχεν ἀνὴρ μιξότριξ.
χρόνῳ δ᾽ ἐνεσχοχῆναι πάντῃ καὶ τρόπῳ,
ἡ μὲν μελαίνας, ἡ δὲ λευκὰς ἐκφόρον.
ἐξ ὧν ψιλωθεὶς, πᾶσιν ὠράθη γέλως.
Επιμύθιον, πρὸς τοὺς εἰς δύο ἐναντία πράγματα ἑαυτοὺς ἐμβάλλοντας.

Περὶ ἀετοῦ τε καὶ κολοιοῦ.

Αρνὸν κατ᾽ ἄλλας ἀετὸς καθαρπάσας,
ἰδὼν κολοιὸς, ἐν κριῷ πράττει τάδε.
ὃν εἷλε ποιμὴν, παῖς δ᾽ ἐφώνει τοῦτό τι.
ἐμοὶ κολοιὸς, ἀετὸς δ᾽ αὐτῷ πέλει.
Επιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς κρείττονας.

Περὶ κολοιοῦ τε καὶ ἄλλων ὀρνέων.

Αλλοτρίοις πτεροῖσιν ἠμφιεσμένος.
ηὔχει κολοιὸς ὀρνέων ὑπερφέρειν.

πρῶτον

Viator, suspiranti hæc inquit, dicendo:
Animũ applicãdo sursum ô optime, terrã non uides.
Affabulatio. Quod plerique cum præsentia nesciant, futura cognoscere gloriantur.

De Equo, & apro,

Pugnabat equus cum ferocißimo apro,
Impetum uerò feræ equus cum penitus nõ sustineret,
Sese dedidit, inuento socio
Viro iugulandæ feræ perito. Affabulatio.
Quod nõnulli ob inimicitias in seruitutẽ sese dedunt.

De uiro misticapillo, & duabus amicis.

Amicas duas habebat uir misticapillus,
Aetate autem & moribus omnino dißimileis.
Altera nigros capillos, albos altera euellebant.
Quapropter depilatus, omnibus ridiculo fuit.

Affabulatio.

Aduersus eos qui in duas res contrarias sese inijciunt.

De Aquila & cornicula.

Agnum deuolans aquila cum rapuisset,
Idque uidisset monedula, in ariete facit eadem,
Quam pastor cepit. filius autem clamabat tale quid:
Mihi monedula, aquila autem sibi est.

Affabulatio.

Quod non oporteat imitari præstantiores.

De Cornicula & cæteris auibus.

Alienis pennis induta.
Gloriabatur cornicula præstare auibus.

πρῶτον δὲ δῶρον ἡ χελιδὼν ἥρπακεν,
μεθ' ἣν ἅπαντες, εἶτα γυμνὸς εὑρέθη.
Επιμύθιον, ὅτι τὸ ἐξ ἐράνου κάλλος διαλύεται.

Περὶ ἀετοῦ τε καὶ οἰσοῦ.

Βέλει τὸ στῆθος ἀετὸς τρώθη πάλαι.
ἀλγῶν δὲ λοιπὸν ἧστο πολλὰ δακρύων,
βλέπων δ' οἰσὸν εἶπεν ἐπτερωμένον.
βαβαί, πτερὸν με τὸν πτερωτὸν ὀλλύει.
Επιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κακῶς πάσχοντας.

Περὶ θηρῶν καὶ ὀρνέων μάχης καὶ στρουθοῦ.

Πᾶσι πεφύκει θηρσί, καὶ πτηνοῖς μάχη.
ἧλω λίβυσσα στρουθός, ἡ τοὺς δ' ἐπλάνα.
εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δὲ θηρίον.
πτηνοῖς κάραν δεικνῦσα, τοῖς θηρσὶ πόδας.
Επιμύθιον, πρὸς τοὺς δυσὶ κυρίοις δουλεύοντας, καὶ πλανῶντας ἀμφοτέρους.

Περὶ χελιδόνος καὶ κριτηρίου.

Πῆξε χελιδὼν νεοσσιὰν κριτηρίου
ὕπερθεν, ἧς ἀπὸ τὴν γονὴν βλάπτει δράκων.
ἡ δ' αὐτ' ἔφησεν, ὦ πολυστόνου τύχης,
ὅπου γὰρ ἐκ δίκησις, ἐβλάβην μόνη. Επιμύθιον, πρὸς τοὺς παθόντας κακὸν ἀπὸ καλῶν ἀνθρώπων.

Περὶ τριῶν βοῶν ὁμοφώνων, εἶτα ἀσυμφώνων, καὶ λέοντος.

Ομόφρονες νέμοντο τρεῖς ὁμοῦ βόες,
οὓς οὐδὲ θὴρ ἔβλαπτε πολλάκις λέων.

Primum donum hirundo rapuit,
Post eam omnes hinc nuda inuenta est. Affabulatio.
Quod ex collatione pulchritudo dissoluatur.

De Aquila & sagitta

Sagitta pectus aquilæ uulnerata est olim.
Dolens autem postea sedebat admodum plorans.
Videns autem sagittam pennatam, ait:
Papæ, penna me pennatam occidit. Affabulatio.
In eos, qui à suis mala patiuntur.

De pugna ferarum ac uolucrum & struthione.

Omnes inter se feræ & uolucres concertabant,
Capta est struthio Libica, quæ hasce decipiebat.
Esse quidem auis, ex parte uero fera:
Volucribus caput, feris pedes ostendens.

Affabulatio.

Aduersus eos q duobus seruiendo dominis utrosq; decipiunt.

De Hirundine & prætorio.

Hirundo fixit nidulum in prætorio.
Cuius prolem lædit serpens.
Hæc autem dixit: ô ingemiscendam fortunam.
Vbi enim ultio est: sola offensa sum. Affabulatio.
Ad eos, qui malum à bonis patiuntur.

De tribus bobus concordibus, inde discordibus & leone.

Concordes pascebantur tres simul boues.
Quos ne fera quidem lædebat leo.

ἔχθρας δὲ μίσει, καὶ μάχης διαζίσας,
ἕκαστον ἐκβέβρωκε γυμνὸν ὡς ἕνα.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς σχιζομένους ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ διὰ τοῦτο κακῶς πάσχοντας.

Περὶ γεωργοῦ καὶ γεράνου.

Ἔθνει γεράνων πῆξέ τις σπορεὺς πάγην.
μεθ' ὧν πελαργὸν εἷλεν, ὃς θρηνεῖ μέγα,
ἔφη δ' ἀροτρεὺς, ὡς φίλος μὲν εἶ σύ μοι.
ἀλλ' ἡ πάγη λαβοῦσα, σὺν κακοῖς ἔχει.
Ἐπιμύθιον, πρὸς φίλον τινὸς, ἐνούμενον τοῖς ἐχθροῖς τοῦ φίλου αὐτοῦ.

Περὶ κυνὸς εἰδώλου αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι.

Φέρων ποταμοῦ πλησίον κύων κρέας.
κύψας ἑαυτὸν, ἄλλον εἰς ὕδωρ βλέπει.
χανὼν δὲ λοιπὸν τοῦ κάτω λαβεῖν κρέας,
ἀπεστερεῖτο καὶ τοῦ, οὗπερ ἐκράτει.
Ἐπιμύθιον. ὅτι ὁ πλεονεκτῶν μᾶλλον ζημιοῦται.

Περὶ ὄνου καὶ ἁλὸς καὶ σπόγγων.

Περῶν ποταμὸν, φόρτον ἦγ' ἁλὸς ὄνος.
ἐν ᾧ τε καὶ πέπτωκε κουφισθεὶς βάρος.
σπόγγων δ' ἔπειτα πλῆθος οὕτως ὡς φέρων,
πεσὼν ἑκοντὶ, δυστυχῶς ἀπεπνίγη.
Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις προσδοκία κέρδους, εἰς ζημίαν καταντᾷ.

Περὶ καμήλου καὶ διός.

Κυρτὴ θεὸν κάμηλος ἐζήτει κέρα,
ἣν ἐξεμυκτήρισε τῆς ἀβουλίας.

Cum uero inimicitiarum odio & pugna dissensissent,
Singulos deuorauit nudos ut unum.
Affabulatio , aduersus eos qui à suis dißident , & propterea mala patiuntur.

De Agricola, & ciconia,

Gruibus tetendit agricola quidam laqueum,
Cum quibus ciconiam cepit, quæ uehementer lugebat.
Dixit autem agricola , ut amica quidem tu mihi es:
Sed laqueus, qui cepit te, cum malis tenet.
Affabulatio . In amicum cuiusdam, coniunctum cum inimicis amici ipsius.

De cane & imagine ipsius in aqua.

Canis secundum flumen carnes ferens,
Cum se acclinasset, alium in aqua uidet.
Hiscens autem ut inferiores alias carnes caperet,
Priuatus & ijs est quarū dominus erat. Affabulatio.
Quod cupidus magis damno afficitur.

De Asino & sale & spongijs.

Transeundo fluuium onus salis portabat asinus,
In quo etiam cecidit leuatus onere.
Dehinc cum itidem multum spongiarum ferret,
Cecidit sponte, & infeliciter suffocatus est.

Affabulatio.

Quod plerunq; expectatio lucri in damnū incurrit.

De Camelo & Ioue.

Curua camelus à deo petebat cornua,
Quam derisit ob malum consilium.

Minuit

ζημοῖ γὰρ αὐτὴν λοιπὸν, ὦτα, καὶ κάραν,
ὡς ἄν γε παντάπασιν αἰσχίστη πέλῃ.
Επιμύθιον, ὅτι δεῖ παρὰ τοῦ θεοῦ αἰτεῖν τὰ προσήκοντα.

Περὶ λύκου καὶ ἀρνός.

Λύκος πρὸς ἄρνα φησὶν, οὐ πρόσθεν σύ μοι
ὕδωρ τάραττες; ἄρτι γαστρὸς ἐξέφυν,
καὶ πῶς ὕδωρ τάραττον ἀγνοῶ ποτε.
θοίνη γένῃ μοι, κἂν θέμις, κἂν μὴ θέμις.
Επιμύθιον, πρὸς τοὺς ἀδεῶς φανερῶς ἀδικοῦντας.

Περὶ δειλοῦ κυνηγοῦ καὶ ποιμένος.

Δειλὸς κυνηγὸς πρὸς τὶν εἶπε ποιμένα,
εἴπου λέοντος ἴχνος εἶδες, μοὶ φράσον.
σοὶ τοῦτον, εἶπεν, ἐθέλεις, δείξω, πέλας
ἴχνος. κυνηγὸς εἶπεν, οὐ ζητῶ πλέον.
Επιμύθιον, πρὸς ἀνθρώπους θρασεῖς πρὸς λόγους, καὶ πρὸς ἔργα δειλούς.

Περὶ ἱππότου καὶ ἀγροικοῦ.

ἤτει λαβεῖν ἀγροῖκον λαγὼν ἱππότης.
λαβὼν δὲ χερσὶ τοῦτον, ἠρώτα, πόσου;
καὶ πῶλον ἐξήλαυνεν, ἀγροῖκος δ᾽ ἔφη.
μὴ σπεῦδε, σοὶ δώρημα τοῦτο προσφέρω.
Επιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐξ ἀνάγκης πραιτευμένους τὰ ἴδια.

Περὶ λύκου καὶ ὄνου.

Οδοῦσιν ἧλον εἷλεν ἐξ ὄνου λύκος.
αἰτῶν δὲ μισθὸν, πλήττεται λὰξ τὴν γένυν.
λύκος δὲ φησὶ, πῶς μάγειρος ὢν πάλαι
ἰατρικῆς

Minuit enim ei de cætero aures, & caput.
Vt ab omni parte foret turpißima.

Affabulatio.

Quòd oporteat à deo conuenientia petere.

De lupo & agno.

Lupus agno inquit, nonne dudum tu mihi
Aquam perturbasti? nuper ex uentre natus sum,
Et quomodo aquam perturbarim nescio quando.
Cœna fies mihi & iure, & iniuria. *Affabulatio.*
Aduersus eos qui intrepide palam iniurij sunt.

De Venatore timido, & pastore.

Timidus uenator pastori cuidam ait,
Sicubi leonis uestigium nosti, dic mihi,
Tibi ipsum, ait, uis ostendam, longè
Vestigium. Venator ait, non quæro amplius,

Affabulatio.

Aduersus homines audaces uerbis, & factis timidos.

De Equite, & agricola.

Petebat leporem ab agricola, ut acciperet miles,
Accepto eo manibus, rogabat, quanti?
Et equum admisit: agricola autem ait,
Ne festina, tibi donum hoc offero. *Affabulatio.*
Aduersus eos, qui necessariò recusant res suas.

De Lupo, & asino.

Ex asino clauum dentibus extraxit lupus.
Petens mercedem, percutitur calcibus genam.
Lupus autem inquit, quomodo cocus cum essem olim,

Medicinæ

ἰατρικῆς μετῆλθον ἔργ' ἀναξίως;
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὴν ἰδίαν τέχνην καταλιμπάνοντας, καὶ ἑτέραν μετερχομένους ἐπὶ βλάβῃ.

Περὶ λύκου καὶ γεράνου.

Εἰς λαιμὸν ὀστοῦν ἐμπεπήγει τοῦ λύκου.
μισθῷ δ' ἑλὼν γέρανος, ἤτει τὴν χάριν.
σῶον τράχηλον ἐκ λύκου λαιμοῦ φέρων,
μηδ' ἄλλο μηδὲν μισθὸν, ἢ τοῦτο σκόπει.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπικίνδυνον πρᾶξιν ἐγχειρήσαντας, καὶ μετὰ τὸ σωθῆναι ζητοῦντας μισθόν.

Περὶ ταύρου καὶ τράγου.

Ἤλαυνε ταῦρον ἐξ ἑῆς κοίτης τράγος.
ὃν θὴρ λέων δίωκεν, εἶπε δὲ στένων.
εἴπερ με μὴ λέοντος ἐπτόει φόβος,
ἔγνως ὅσον ταύρου τε καὶ τράγου σθένος.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς καταδεχομένους ὑβρίζεσθαι ὑπὸ μικρῶν, διὰ φόβον ἑτέρων μειζόνων.

Περὶ μύρμηκος καὶ τέττιγος.

ᾔτει τροφὴν μύρμηκα τέττιξ ἐν κρύει.
μύρμηξ δ' ἔφησε, τί θέρους ὄντος ἔδρας;
ὡς ἐν θέρει εἴρηκεν ᾖδον ὀξέως.
χειμῶνος ὄρχου φησὶ, μὴ τροφῆς ἔρα.
Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς μὴ θέλοντας ἐν νεότητι κοπιᾶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ γήρᾳ πτωχεύοντας.

Περὶ ὄφεως καὶ γεωργοῦ.

Ἔθαλπέ τις γεωργὸς ἐν κόλποις ὄφιν
ὥρᾳ κρύους, ἐπεὶ δὲ θέρμης ᾔσθετο,

ἔπληξε

Medicinæ opera indigne exercui? *Affabulatio.*

In eos qui propriam artem derelinquunt, & aliã ingrediuntur incommode. De Lupo, & Grue.

In lupi gutture os infixum erat.
Mercede aũt cum extraxisset grus, petebat precium.
Saluum collum ex lupi gutture ferens,
Nullam aliam mercedem, quàm hoc considera.

Affabulatio.

In eos qui periculosum negocium aggrediuntur, et post conuentionem quærunt mercedem.

De *Tauro* & Hirco.

Expellebat taurum ex suo cubili hircus,
Quem fera leo insectabatur, ait autem suspirans:
Nisi me leonis timor perterreret.
Scires quanta tauri & hirci uis sit.

Affabulatio.

Ad eos qui affici iniuria ferũt à paruis metu maiorũ.

De *Formica, & cicada.*

Petebat à formica cicada cibum.
Sed formica ait, quid æstate faciebas?
Quod acute æstate caneret, dixit.
Hyeme salta, inquit, ne ama cibum. *Affabulatio*

Aduersus eos, qui in iuuentute nolunt laborare, & propterea in senectute mendicant.

De *Serpente & agricola.*

Agricola quidam in sinu fouit serpentem
Frigoribus: ubi autem calorem sensit,

ἔπληξε τὸν θάλψαντα, κἄκτεινε τάχος.
οὕτω κακοὶ ποιοῦσι τοὺς εὐεργέτας.

Περὶ χελιδόνος καὶ ἀηδόνος.

Ἀγροῦ χελιδὼν μακρὰν ἐξεπωτήθη,
εὗρε δ' ἐρήμοις ἐγκαθημένην ὕλαις
ἀηδόν' ὀξύφωνον. ἡ δ' ἀπεθρήνει
τὸν Ἴτυν, ἄωρον ἐκπεσόντα τῆς ὥρης.
χ' ἡ μὲν χελιδών φησι, φιλτάτη ζώεις,
πρῶτον βλέπω σε σήμερον μετὰ Θράκην.
ἀλλ' ἔλθ' ἐς ἀγρὸν, καὶ πρὸς οἶκον ἀνθρώπων.
σύσκηνος ἡμῖν, καὶ φίλη κατοικήσεις,
ὅπου γεωργοῖς, κοὐχὶ θηρίοις ᾄσεις.
τὴν δ' αὖτ' ἀηδὼν ὀξύφωνος ἠμείφθη,
ἔα με πέτραις ἐμμένειν ἀοικήτοις.
οἶκος δέ μοι πᾶς, ἥτε μίξις ἀνθρώπων
μνήμην παλαιῶν συμφορῶν ἀναφλέξει.

Ἐπιμύθιον, ὁ μῦθος δηλοῖ. ὅτι κρεῖττον ἐν ἐρήμοις ζῆν ἀλύπως, ἢ συνοικεῖν ἐν πόλεσι τοῖς κακοῖς.

ΤΩΝ ΓΑΒΡΙΟΥ
μύθων τέλος.

Percußit eum qui fouit, atq; occidit statim.

Affabulatio.

Sic mali tractant benefactores.

De Hirundine & Philomela.

Procul ab agro hirundo euolauit.
Reperit autem in desertis sidentem syluis
Acute canentem luscinam: ea uero lugebat
Itym immaturum excessisse è uita.
Et hirundo inquit, charissima salua sis,
Primum hodie te post Thraciam uideo,
Sed ueni rus & in domum hominum.
Contubernalis nobis, & chara habitabis,
Vbi agricolis, & non feris cantabis.
Cui luscinia canora respondit,
Sine me in petris manere desertis.
Nam domus omnis & consuetudo hominum
Memoriam antiquarum calamitatum reaccendet.

Affabulatio.

Fabula significat, præstare sine dolore uiuere in desertis, quàm cum malis habitare in ciuitatibus.

GABRIAE FABVLARVM FINIS.

Ὁ Μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθε, γεγένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος, λόγος ψευδὴς εἰκονίζων ἀλήθειαν, καλεῖται δὲ συβαριτικὸς, καὶ κίλιξ, καὶ κύπριος πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. νικᾷ δὲ μᾶλλον αἰσώπιος λέγεσθαι, τῷ τὸν αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. τοῦ δὲ μύθου τὸ μέν ἐστι λογικὸν, τὸ δὲ ἠθικὸν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν, ἐν ὧτι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ, τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος ἀπομιμούμενον. μικτὸν δὲ, τὸ ἐξ ἀμφοτέρων, ἀλόγου καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν δι' ἣν ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενεγκών.

Μῦθος ὁ τῶν μυρμήκων, καὶ τῶν τεττίγων, προτρέπων τοὺς νέους εἰς πόνους.

Θ

Ερους ἦν ἀκμὴ, καὶ οἱ μὲν τέττιγες μουσικὴν ἀνεβάλλοντο σύντονον. τοῖς μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπῄει, καὶ συλλέγειν καρποὺς, ἐξ ὧν ἔμελλον τοῦ χειμῶνος τραφήσασθαι. χειμῶνος δὲ ἐπιγεγονότος, μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνουν ἐτρέφοντο. τοῖς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν. οὕτω νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλουσα, παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ.

stæ exercitamentis.

Fabula profecta quidem est à poëtis, sed & rhetoribus cõmunis facta est admonendi gratia. Est autem fabula sermo fictus, imagine quadã repræsentans ueritatem. Atq; alia Sybaritica, alia Cilix, alia Cypria dicitur, accepto ab inuentoribus nomine. Verum, quoniam Aesopus egregie præter cæteros conscripsit fabulas, euicit ut potius Aesopia diceretur. Ea uero est triplex, Rationalis, Moralis, Mista. Rationalis, in qua aliquid ab homine geri cõfingitur. Moralis, quæ eorũ imitatur mores, quæ sunt rationis expertia. Mista uero, quæ rationale irrationaleq; cõplectitur. Eam aũt admonitionem cuius causa fabulam constitueris, Antefabulationem præpositam, postpositã uero Affabulationem dices.

Fabula qua formicarum & cicadarum exemplo hortantur iuuenes ad laborem.

Cicadæ olim æstate aßiduis cantibus indulgebant: formicæ uero hyemis memores, laboribus fructibusq́; colligendis operam dabant. Verum cum hyems aduenisset, formicæ ijs quæ collegerant, pascebantur: Cicadas aũt delectatio illa, & canẽdi uoluptas, eò indigẽtiæ, miseriæq́; perduxit, ut esurirent omnes, & fame conficerentur. Sic iuuentus laborum fugitans, male habet in senectute.

ΕΙΚΟΝΩΝ.

ΜΥΘΟΙ.

Φοιτῶσιν οἱ μῦθοι παρὰ τὸν αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτὸν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται. ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ ὁμήρῳ μύθου καὶ ἡσιόδῳ. ἔτι δὲ καὶ ἀρχιλόχῳ πρὸς λυκάμβην. ἀλλ᾽ αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε, λόγου ἕνεκα. πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ, καὶ ἵππος νὴ Δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος, ὑφ᾽ ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τὸν αἴσωπον, φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δὲ, οἶμαί τινα ὑφαίνει μῦθον, τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ, κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες, ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα, θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις, περιΐστησι χορὸν τῷ αἰσώπῳ. ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται. χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δάῳ.

EX PHILOSTRATI IMAGINIBVS FABVLAE.

FAbulæ se ad Aesopum, sua in eum beneuolentia conferunt, quod sata-gat sui: fabula quippe & Homero, & Hesiodo, nec non et Archilocho in Lycamben curæ fuit. sed ab Aesopo humana omnia ad fabellas redacta sunt, sermone brutis non temere impertito: nam & cupiditatem tollit, & libidinem insectatur, & fraudem. Atq; hæc ei leo quispiam agit, & uulpes, & per Iouem equus, nec testudo muta: ex quibus pueri discunt, quæ in uita gerantur. Habentur igitur in precio fabulæ, propter Aesopum. Accedunt ad ianuā docti huius, uittis eum deuincturæ, coronaq; oleagina coronaturæ, hic ut puto fabulam aliquam texit. risus enim faciei, et oculi in terram defixi, id præ se ferunt. pictorem, fabularum curas remißiore animo indigere, non latuit. Philosophatur autem pictura & fabularum corpora. Bruta enim cum hominibus conferens, cœtum circa Aesopum statuit, ex illius scena cōfictum. Chori dux uulpes depicta est. utitur enim ea Aesopus ministra argumentorum plurium, ceu Dauo Comœdia.

EX HERMOGENIS EXERCI-tamentis, Prisciano interprete.

Fabula est oratio ficta, uerisimili dispositione imaginem exhibens ueritatis. Ideo *autem hanc primam tradere pueris solent oratores, quia animos eorum adhuc molles ad meliores facile uias rite instituunt. Vsi sunt ea tamen uetustissimi quoq; autores, ut* Hesiodus, Archilochus, Horatius: Hesiodus *quidem lusciniæ,* Archilochus *autem uulpis,* Horatius *muris.* Nominantur *autem ab inuentoribus fabularum, aliæ* Aesopiæ, *aliæ* Cypriæ, *aliæ* Lybicæ, *aliæ* Sybariticæ. *omnes autem communiter* Aesopiæ *dicuntur, quoniam in conuentibus frequenter solebat* Aesopus *fabulis uti.* Mendacem *quidem esse uolunt fabulam, sed ad uitam utilem, nec non & uerisimilem.* Est *autem uerisimilis, si res, quæ subiectis accidunt personis, aptè reddantur: ut puta de pulchritudine aliquis certat, pauo supponatur hic: oportet alicui astutiam tribuere, uulpecula est subijcienda: imitatores aliquos hominum uolumus ostendere, hic simijs est locus.* Oportet *igitur modo breuiter, modo latius eas disserere. quomodo autem hoc fiet? si nunc narratione simplici proferantur, nunc etiam sermo inductis fingatur personis. exempli causa:* Simiæ *conuenerunt, & consilium habuerunt de urbe condenda, & quia placuit illis, paratæ erant incipere ædificationem, sed uetus simia prohibuit ab incepto eas,*

docens

docens quòd facile capiantur, si intra muros concludantur. sic breuiter dices. Si uolis producere, sic: Simiæ conuenerunt, & consiliabantur de urbe condenda, quarum una in mediũ ueniens concionata est, quia oportet ipsas quoq; ciuitatem habere. Videtis enim, aiebat, quod ciuitatem habendo felices homines sint: domos etiam habent singuli. & in concionem uniuersi, & in theatrum ascendentes, delectant animos spectationibus & auditionibus uarijs. Et sic proferes orationem in orando, dicens, quòd & plebiscitum scriptum est, & finges etiam orationem ueteris simiæ. Expositio autem fabularum uult circuitionibus carere, & iucundior esse. Sed oratio, qua utilitas fabulæ retegitur, quam ἐπιμύθιον *uocant, quod nos affabulationem possumus dicere, à quibusdam prima, à plerisque rationabilius postrema ponitur. Sciendum uero, quod etiam oratores inter exempla solent fabulis uti.*

Quas fabulas philosophia recipiat, quas item reijciat: ex cõmentario Macrobij in somniũ Scipionis.

F*Abulæ, quarum nomen indicat falsi professionem, aut tantum conciliandæ auribus uoluptatis, aut adhortationis quoq; in bonam frugem gratia repertæ sunt. Auditum mulcẽt, uelut comœdiæ, quales Menander, eius ue imitatores agendas dederunt: uel argumenta fictis casibus amatorum referta, qui-*

bus uel multum se Arbiter exercuit, uel Apuleium nonnunquam lusisse miramur. Hoc totum fabularum genus quod solas aurium delicias profitetur, è sacrario suo in nutricum cunas sapientiæ tractatus eliminat. Ex his autem quæ ad quandam uirtutum speciem intellectum legentis hortantur, fit secunda discretio. In quibusdam enim & argumentum ex ficto locatur, & per mendacia ipse relationis ordo contexitur, ut sunt illæ Aesopicæ fabulæ, elegantia fictionis illustres. At in alijs argumentum quidem fundatur ueri soliditate, sed hæc ipsa ueritas per quædam composita & ficta profertur: & hæc iam uocatur narratio fabulosa, non fabula, ut ceremoniarum sacra Hesiodi & Orphei, quæ de deorũ progenie actúue narrantur, ut mystica Pythagoreorum sensa referunt. Ergo ex hac secunda diuisione, quam diximus, à philosophiæ libris prior species, quæ concepta de falso per falsum narratur, aliena est. Sequens in aliam rursus discretionem scissa diuiditur. Nam quum ueritas argumento subest, solaq; fit narratio fabulosa, nõ unus reperitur modus per figmentum uera referendi. Aut enim contextio narrationis per turpia & indigna numinibus, ac monstro similia componitur, ut dei adulteri, Saturnus patris Cœlij pudenda abscindens, & ipse rursus à filio regno potito in uincula coniectus, quod genus totum philosophi nescire malunt, aut sacrarum rerum notio sub pio figmentorum uelamine,

honestis

honestis & tecta rebus & uestita nominibus enũciatur, Et hoc est *solum figmenti genus, quod cautio de diuinis rebus philosophantis admittit.*

Ex Auli Gellij libro secundo, capite undetrigesimo.

Apologus Aesopi Phrygis memoratu non inutilis.

AEsopus ille è Phrygia *fabulator haud immerito sapiens existimatus est, cum quæ utilia monitu suasuq; erant, non seuere, nõ imperiose præcepit & censuit, ut philosophis mos est, sed festiuos, delectabilesq; apologos commentus, res salubriter ac prospicienter animaduersas, in mentes animosq; hominum cum audiendi quadam illecebra induit: uelut hæc eius fabula de auiculæ nidulo lepide atq; iucunde præmonet, spem fiduciamq; rerum, quas efficere quis posit: haud unquàm in alio, sed semetipso habendam.* Aucula, *inquit, est parua, nomen est* Caßita, *habitat, nidulaturq; in segetibus, id ferme tẽporis, ut appetat meßis, pullis iamiam plumantibus,* Ea *caßita in sementes forte cõceßerat tẽpestiuiores: propterea frumentis flauescentibus, pulli etiã tunc inuolucres erant.* Cum *igitur ipsa iret cibũ pullis q̃situ, moneteos, ut si q̃d ibi nouæ rei fieret, diceretur ue, animaduerterent.*

rent. Dominus postea segetum illarum filium adolescentem uocat. Et uides ne, inquit, hæc maturuisse, & manus iam postulare? Idcirco die crastino, ubi primum diluculabit, fac amicos adeas, & roges ueniant, operamq; mutuam dent, & messem hanc nobis adiuuent: hæc ille ubi dixit, discessit. Atque ubi redit Cassita, pulli trepiduli circumstrepere, orareq; matrem, ut statim iam properet, atq; alium in locum sese asportet: nam dominus, inquiunt, misit qui amicos rogaret, uti luce oriente ueniant & metant. Mater iubet eos à metu ociosos esse: Si enim dominus, inquit, messem ad amicos reijcit, crastino seges non metetur: neq; necesse est hodie uti uos auferam. Die igitur postero mater pabulum uolat, dominus quos rogauerat operitur: sol feruit, & fit nihil, & amici nulli erant. Tum ille rursum ad filium, amici isti, inquit, magnam in partem cessatores sunt. Quin potius imus, & cognatos, affinesq; nostros oramus, ut adsint cras tempori ad metendum. Itidem hoc pulli pauefacti, matri nunciant. Mater hortatur, ut tum quoq; sine metu, ac sine cura sint: cognatos, affinesq; nullos fermè tam obsequibileis esse, ait, ut ad laborem capessendum nihil cunctentur, & statim dicto obediant: uos modo, inquit, aduertite, si modo quid denuo dicetur. Alia luce orta, auis in pastum profecta est: cognati & affines operam quam dare rogati sunt supersederunt. Ad postremum igitur dominus filio,

ualeant,

ualeant, inquit, amici cum propinquis. Afferes prima luce falces duas, unam egomet mihi, & tu tibi capias alteram, & frumentum nosmetipsi manibus nostris cras metemus. Id ubi ex pullis dixisse dominum mater audiuit, tempus, inquit, est cedendi & abeundi: fiet nunc dubio procul, quod futurum dixit. In ipso enim uertitur, cuia est res, non in alio, unde petitur. Atq; ita caßita nidum migrauit, & seges à domino demessa est. H*æc quidem est* A*esopi fabula de amicorum & propinquorum leui, plerunq; & inani fiducia. Sed quid aliud sanctiores libri philosophorũ monent, quam ut in nobis tantum ipsis nitamur? alia autem omnia quæ extra nos, extraq; nostrum animum sunt, neq; pro nostris neq; pro nobis ducamus?* H*unc* A*esopi apologum* Q. E*nnius in Satyris scite admodum, & uenuste uersibus quadratis composuit: quorũ duo postremi isti sunt, quos habere cordi, & memoriæ, operæprecium esse hercle puto.*

H*oc erit tibi argumentum semper in promptu situm,*
N*e quid expectes amicos, quod tu poßis per te agere.*

APOLOGI AESOPICI DE CASSITA FINIS.

HOME-

ΟΜΗΡΟΥ

ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος πρῶτον μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος,
ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
δῆριν ἀπειρεσίην πολεμόκλονον ἔργον ἄρηος.
εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων,
ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην, τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτὲ διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον,
ὕδατι τερπόμενος μελιηδέϊ. τὸν δὲ κατεῖδε
λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο τοῖον.
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
καί με πατὴρ πηλεὺς ποτὲ γείνατο ὑδρομεδούσῃ
μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας ἠριδανοῖο.
καί σε ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων

HOMERI

Ranarum & Murium Pugna.

INcipiens primum Musarum cœtum ex Helicone,
Venire in meum cor supplico, gratia cantus, (*nua posui,*
Quem nuper in libellis meis super ge-
Litem immensam, tumultuosum opus Martis,
Supplicans hominibus in aures omnibus mittere,
Quomodo mures in ranas principantes iuerunt,
Terrigenûm uirorum imitati opera gigantum.
Sic sermo inter mortales erat, tale aũt habuit principiũ,
Mus aliquando sitibundus felis periculum euitans,
Propinquum in lacum teneram adposuit barbam,
Aqua delectatus dulci: hunc autem uidit
Limnocharis obstrepera, uerbũ autem locuta est tale.
O hospes quis es? unde uenisti ad littus? quis aũt te pro-
Omnia aũt uere dic, ne mẽdacẽ te intellexero. (*duxit?*
Si enim te nouerim amicum dignum, ad domũ ducam.
Dona autem tibi dabo hospitalitia multa & bona.
Sum autem ego rex Physignathus, qui per lacum
Color. ranarum dux dies omnes.
Et me pater Peleus olim genuit, Hydromedusæ
Mixtus in amore apud ripam Eridani,
Et te quidẽ uideo pulchrumq; & fortem egregiũ aliorũ

Λιμνόχαρις: *palude gaudens.* Φυσίγναθος: *inflans maxillas.*
Ὑδρομέδουσα, *regina aquarum.*

Sceptriferum

σκηπτοῦχον βασιλῆα καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
ἔμμεναι. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε.
τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς φίλε δῆλον ἅπασιν.
ἀνθρώποις τε, θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι. εἰμὶ δὲ κοῦρος
τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ
λειχομύλη θυγάτηρ πτερνοτράκτου βασιλῆος.
γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
σύκοις, καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;
σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν. αὐτὰρ ἔμοι γε
ὅσσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος, οὐδέ με λήθει
ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολλὴν σισαμῖδα,
οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος.
οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
οὐδέ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτήν.
ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην,
οὐδὲ δὶ ἄνθρωπον καί περ μέγα σῶμα φοροῦντα.
ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω,
καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα.
νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμοῖο,
ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,

κίρκον

Sceptriferum regem, & in bellis pugnacem
Esse. sed age citius tuam generationem concionare.
Huic autem rursus Psicharpax respondit. dixitq́;
Quidnā genus meū perquiris ô amice, manifestū om-
Hominibusq́; dijsq́; & cælestibus uolatilibus? (nib.
Psicharpax quidem ego uocor, sum autem filius
Troxartæ patris magnanimi: at mater
Lichomyle filia Pternotroctæ regis.
Genuit autem in lignario me, & enutriuit cibarijs,
Ficubus & nucibus, & edulijs omnigenis.
Quomodo aūt amicū facies me in naturā nihil similē?
Tibi quidem enim uita est in aquis. sed mihi certe
Quæcunq; apud homines comedere consuetudo, neq;
Panis ter pistus à bene rotunda cista, (me latet
Neq; placenta extensa habens multam sisamida,
Non sectio ex perna, nō iecora albā uestem habentia,
Neq; caseus nuper pressus à suaui lacte,
Non bonum dulcearium, quod & diui desiderant,
Neq; quæcunq; ad conuiuia hominum faciunt coci,
Ornantes ollas condimentis uarijs.
Nunquam ex bello malum effugi clamorem,
Sed statim ad pugnā iens propugnātibus mixtus sum.
Nō timui hominē, et quamuis magnū corpus ferentē.
Sed ad lectum iens, summum digitum mordeo,
Et à pede accepi, & non labor occupauit uirum,
Suauis non aufugit somnus mordente me.
Sed duo ualde omnia timeo omnem per terram,

κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν,
καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.
πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
ἣ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας.
οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστὶν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα.
Ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι. ἔστι καὶ ἡμῖν
πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ, καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,
σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστι.
αἴρω σ' ἐν νώτοισι· κράτει δέ με μή ποτ' ὄλησαι,
ὅππως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου· ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα
χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος, ἅλματι κούφῳ.
καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου. ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων,
ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο, τίλλε δὲ χαίτας,
καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος. ἐν δέ οἱ ἦτορ
πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἰδέσθαι.
δεινὰ δ' ἐπιστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν, ἠΰτε κώπην
σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο. πολλὰ δ' ἐβόα,

καὶ

Accipitrem & felem, qui mihi magnũ luctum adferũt,
Et decipulam gemituosam, ubi dolosum existit fatum
Plurimum iam felem supertimeo, qui optimus,
Qui & foramen ingredientem per foramen perquirit.
Non comedo raphanos, non caules, non cucurbitas,
Non porris uiridibus pascor, neq; apijs.
Hæc enim uestra sunt edulia per lacum,
Ad hæc aũt subridens Physignathus contra locutus est.
O hospes ualde gloriaris ob uentrẽ, adsunt & nobis.
Multa ualde in lacu & in terra mirabilia uisu
Vtriuitam enim dedit pascuã ranis Saturnius Iupiter,
Exultare per terram, & in aquis corpus cooperire.
Si autem uis & hæc scire, facile est.
Portem te in humeris: tene aũt me, ne aliquãdo pereas,
Sic gauisus in meam domum uenias.
Sic certe, inqt, & terga da, ille aũt ascẽdebat uelociter.
Manus habens tenerũ per collum, saltu facili, (portus
Et inprimis quidẽ gaudebat, quando intuebatur uicinos
Natatione gaudẽs Physignathi: sed quando iam utiq;
Vndis purpureis submergebatur, multũ lachrymaba-
Inutilẽ pœnitentiã accusabat: uellebat aũt comas: (tur,
Et pedes stringebat per uentrem, in illo autem cor
Concutiebatur insolentia, & in terram uolebat uidere,
Vehemẽter aũt ingemiscebat timoris frigidi necessitate.
Caudam quidẽ in primis extẽdit in aquis, tanquã remũ
Trahens, supplicansq; deis in terram uenire,
Aquis purpureis submergebatur: multũ aũt clamabat:

καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν.
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
ὡς ἐμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον
βάτραχος, ὑψώσας χλωρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.
ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὅραμα
ἀμφοτέροις, ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
τοῦτον ἰδὼν κατέδυ φυσίγναθος, οὔτι νοήσας
οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην.
δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ.
χεῖρας δ' ἔσφιγγεν καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
λακτίζων ἀνέδυνε, μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.
ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους.
Οὐ λήσεις γε θεοὺς φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας,
ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε.
παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον, ἀλλὰ πλανήσας
εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας. ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι, τόνδε κατεῖδε
λιχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν.
ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον

κηρύσσειν

Et talem dixit sermonem, ab ore autem concionabatur:
Non sic humeris portauit onus amoris
Taurus, quando Europam per undam duxit in Cretam.
Vt me nauigans super humeralem duxit ad domum
Rana, eleuans pallidum corpus aqua alba.
Hydrus aūt ex improuiso apparebat horrendū specta-
Vtrisq;, erectum super aquam habebat collum. (culū
Hūc uidēs ingressus est Physignathus, nō qcq̄ intelligēs
Qualem socium futurus erat perdere per lacū. (nigrā.
Ingressus est aūt profunditatē lacus, & euitauit parcā
Ille aūt ut relictus est, cecidit supinus statim in aquā.
Manus autem stringebat, & moriens stridebat.
Sæpe quidem ingrediebatur in aquam, sæpe aūt rursus
Calcitrans egrediebatur, mortem aūt nō erat euitare.
Madentes autem pili plurimū pondus trahebāt in ipso.
Aquis autem periens, tales loquutus est sermones:
Non latebis utiq; deos Physignathe hæc faciens,
Naufragum iaciens à corpore ut à petra.
Non certe me per terram melior eras ô pessime,
Pancratioq; luctaq;, & ad cursum, sed decipiens
In aquam me proiecisti. habet deus iustum oculum.
Pœnam tu solues murium exercitui, neq; euitabis.
Hæc locutus expirauit in aquis: hunc autem uidit
Lichopinax, ripis insidens mollibus. (ribus.
Vehementer aūt ululauit, currens aūt annūciauit mu-
Vt aūt didicerūt mortē, ingressa est ira perniciosa uni-
Et tunc præconib suis iusserunt sub diluculū (uersos

κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐς δώματα Τρωξάρταο
πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
ὕπτιος ἐξήπλωτο, νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθαις
ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτον ἀνέστη
Τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον.
ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα,
ἐχθίστη γαλέη, τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
κενοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
ἣν παγίδα καλέουσι μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτοὺς,
σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκαν,
ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
οὓς, γαλέην δείραντες, ἐπισταμένως ἐποίησαν.
ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον. ἡ δέ νυ λόγχη
εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος.

ἡ δὲ

Proclamare ad concionem in domos Troxartæ
Patris infelicis Psicharpagis, qui per lacum
Supinus natabat, mortuum corpus, neq; iuxta ripas
Erat iam miser, medio autem natabat ponto.
Vt aũt uenerunt festinantes cũ aurora, primũ surrexit
Troxartes ob filium iratus, dixitq; sermonem:
O amici, tametsi solus ego mala multa passus
Ex ranis, sors mala omnibus facta est,
Sum autem ego infelix, postquàm treis filios perdidi.
Et quidem primum utiq; occidit rapiens
Inimicissimus felis, foramen extra capiens.
Alium autem rursus uiri crudeles ad mortem duxerũt,
Vanioribus artibus ligneum dolum inuenientes,
Quam decipulam uocãt muriũ perditricem existentẽ.
Qui tertius erat dilectus mihi & matri inclytæ,
Hunc suffocauit Physignathus in profundum ducens.
Sed agedum armemur, & exeamus in ipsas,
Corpora ornantes in armis uarijs.
Hæc locutus persuasit ármari uniuersos.
Hos quidem utiq; armauit Mars belli curam habens.
Tibiaria arma quidem primum circa tibias posuerunt,
Frangentes fabas uirides, beneq; aptantes,
Quas ipsi per noctem stantes comederunt.
Thoraces autem habebant calamis circundatis à corijs,
Quos felem excoriantes scienter fecerunt.
Clypeus aũt erat lucernæ medius umbilicus: at certe lã-
Longæ acus, omnino æreum opus Martis. (cea

ἡ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἔνοπλοι. ὡς δ' ἐνόησαν
βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος. εἰς δ' ἕνα χῶρον
ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρῦλλος.
κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσὶ,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος
ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον.
Ω βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος, ἀλλὰ μάχεσθε
οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ως εἰπὼν ἀπέφηνε. λόγος δ' εἰς οὔατα μυῶν
εἰσελθὼν, ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
μεμφομένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς.
Ω φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
ὀλλύμενον. πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος. οἱ δὲ κάκιστοι
νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον, ἀλλ' ἄγε βουλὴν
ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
σώματα κοσμήσαντες, ἔνοπλοι στῶμεν ἅπαντες,
ἄκροις παρ χείλεσιν ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος.
ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
δραξάμενοι κορύθων, ὅς τις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.

οὕτω

At caßis testa in temporibus nucis.
Sic quidem mures erant armati. ut autem intellexerunt
Ranæ egressæ sunt ab aqua in unum locum
Venientes, consilium congregauerunt belli mali.
Considerãtibus aũt ipsis unde seditio, uel quis tumultus,
Præco propè uenit, ferens sceptrum in manibus,
Tyroglijphi filius magnanimi Embasichytros.
Nuncians belli famam, dixitq; sermonem.
O ranæ, mures uobis minitantes miserunt
Dicere armari ad bellumq; pugnamq;.
Viderunt enim per aquam Psicharpaga, quem occidit
Vester rex Physignathus, sed pugnate
Quæcunq; inter ranas egregiæ genitæ estis.
Sic locutus disparuit. sermo autem in aures murium
Ingrediens, conturbauit mentes ranarum superbarum.
Accusantibus autem ipsis Physignathus dixit surgens:
O amici, non occidi ego murem, neq; uidi
Pereuntem, omnino suffocatus est ludens, iuxta lacum
Natatus ranarum imitatus. at peßimi
Nunc me accusant inculpabilem: sed age consilium
Inquiramus, ut dolosos mures deperdamus.
Etenim ego dico, ut mihi apparent esse optima.
Corpora ornantes armati stemus uniuersi
Summas iuxta ripas, ubi præceps locus.
Quando autem impetum facientes in nos uenerint,
Accipientes à galeis quicunq; propè obuius uenerit,
In lacum ipsos cum armis statim deijciamus.

οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν.
θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων.
φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κέρατ' ἀμφεκάλυ=
φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι, (πτον.
σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔπλητο ἕκαστος.
Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
καὶ πολέμου πληθὺν δείξας, κρατεροὺς τε μαχητὰς
πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας
οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων,
ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε· τίνες βατράχοισιν ἀρωγοί,
ἢ μυσὶν ἀθανάτων; καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν.
Ὦ θύγατερ, μυσὶν ἦρ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
καὶ γὰρ σοῦ κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
κνίσσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης, τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη.
ὦ πάτερ, οὐκ ἂν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
ἐλθοίμην, ἐπ' ἀρωγὴν, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν;
πέπλον μου κατέτρωξαν ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα.
τρώγλας τ' ἐμποίησαν, ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,

καὶ

Sic enim suffocantes in aquis experteis natandi.
Constituemus statim murium occisorum hic trophæum.
Sic certe loquutus, armis induit uniuersos.
Folijs quidem maluarum tibias suas circũ cooperuerũt.
Thoraces autem habuerunt uiridibus latis à corijs,
Folia autem caulium in clypeos bene aptauerunt.
Lancea aũt acutus iuncus unicuiq; longus aptatus erat.
Et galeæ cochleis subtilibus capita circũ cooperiebant.
Circundantes autem steterunt in ripis altis.
Conquassantes lanceas, aĩo aũt plenus erat unusquisq;.
Iupiter autem deos uocans in cœlum astriferum,
Et belli multitudinem ostendens, potentesq́; pugnatores
Multos & magnos, & lanceas longas ferentes,
Qualis centaurorum exercitus procedit & gigantum.
Suauiter ridens interrogabat: qui ranis auxiliatores.
Vel muribus, immortalium? & Palladem allocutus est:
O filia, muribus, nunquid auxiliatura ibis?
Etenim tuũ per templũ semper exultãt uniuersi mures,
Odore delectati & cibarijs ex sacrificijs.
Sic certe dixit saturnius. hunc aũt allocuta est Pallas:
O pater, non certe unquam ego muribus consumptis
Venirẽ auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerũt.
Coronas destruentes, & lucernas causa olei,
Hoc aũt meas ualde momordit mentes quale fecerunt,
Peplum meum corroserunt, quod texui laborans
Ex trama subtili, & stamen subtile noui,
Foraminaq; fecerunt: at sutor mihi institit,

Exigit

καὶ πράσει με τόκους, τοῦτο χάριν ἐξώργισμαι.
χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
ἀλλ' οὐδ' ὡς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
εἰσὶ γ' οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλά με πρῶτον
ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην
ὕπνου δευομένην οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες,
οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι. ἐγὼ δ' ἄυπνος κατεκείμην
τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
ἀλλ' ἄγε παυσώμεθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
μή κέ τις ὑμμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι.
εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι.
πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφη, τῇ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
πάντες. ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
— κὰδ δ' ἦλθον κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον. οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' ὑψιβόας λειχήνορα οὔτασε δουρὶ
ἑσταότ' ἐν προμάχοις κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ,
κὰδ δ' ἔπεσεν πρηνής, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα,
πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ, τὸν δὲ πεσόντα
εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ ἐμβασίχυ-
ἀρτοφάγος δὲ πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν. (τρον.
κὰπ πέσε δὲ πρηνής, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.

λιμνόχαρις

Exigit à me usuras: huius gratia irata sum.
Mutuata enim subtextum, & non habeo restituere.
Sed neq; sic ranis auxiliari non uelim,
Sunt enim neq; ipsæ mentibus firmæ, sed me recens
Ex bello redeuntem, postquam ualde defatigata fui,
Somno indigentem non permiserunt tumultuantes.
Neq; parum oculos cõniuere: ego aũt insomnis iacebam
Caput dolens, donec clamauit gallus gallinaceus.
Sed age cessemus dei ijs auxiliari,
Ne utiq; aliquis uestrum uulneretur telo acuto.
Sunt enim cominus pugnãtes, etiã si deus cõtra ueniret:
Omnes aũt de cœlo delectemur litem uidentes.
Vt certe dixit, huic autem post paruerunt dei alij.
Omnes simul autem collecti uenerunt in unum locum.
At uenerunt præcones duo, signum belli ferentes.
Et nunc culices magnas tubas habentes,
Vehemẽter tuba clãgebant belli strepitũ, cœlitus aũt
Iupiter Saturnius intonuit, signum belli mali.
Primus aũt alte clamans Lichenorẽ uulnerauit lãcea.
Stantẽ inter propugnatores per uentrẽ in mediũ epar
Cõcidit aũt pronus, teneras aũt pulueruletas ferit co-
Troglodytes aũt post ipsum iaculatus est Peliona. (mas
Infixit aũt in pectore solidam lanceã. hunc aũt cadentẽ
Cepit nigra mors, anima autem ex corpore euolauit.
Seutlæus aũt utiq; occidit percutiens cor Embasichytrũ
Artophagus autem Poliphonum per uentrem percussit
Cecidit autem supinus, anima autem membris euolauit.

Lymnocharis

λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδεῖ τρῶσεν ἐπιφθὰς,
αὐχένα πὰρ μέσσον. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, καθ' ἧπαρ. ὡς δ' ἐνόησε
κραμβοφάγος ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων.
ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτὸν,
κάππεσε δ' οὐκ ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
πορφυρέῳ. αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη.
χορδῇσι λιπαρῇσί τε πορνύμενος λαγόνεσσιν.
λιμνήσιος δ' ὄχθαισι τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν.
ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
ὑδρόχαρις δέ τε πέφνε πτερνοφάγον βασιλῆα,
χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος. ἐγκέφαλος δὲ
ἐκ ῥινῶν ἔσταζε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα βορβοροκοίτην
ἔγχει ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε κνισσοδιώκτην
ἐν λίμνῃ ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περιτεθνειώτων.
καὶ βάλε πλησίον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
πίπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε βεβήκει.
πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν,
καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,

ὦσε

Lymnocharis autem ut uidit pereuntem Polyphonum,
Troglodyten petra molari uulnerauit anticipans
Collum iuxta mediū. huic aūt caligo oculos cooperuit.
Lichenor autem ipsius concutiebatur lancea lucida.
Et percußit, neq; aberrauit, per epar. ut aūt intellexit
Crambophagus, ripis profundis incidit fugiens.
Sed neq; sic cessauit in aquis, impulit autem ipsum.
Cōcidit aūt, nō respirauit. tingebatur aūt sanguine la-
Purpureo, ipse autem iuxta littus extensus est, (cus
Venis pinguibus incitatus intestinis.
Lymnesius autem in ripis Tyroglyphum *spoliauit.*
Pternoglyphū aūt uidēs Calaminthius *in timorē uenit.*
Saltauit autem in lacum fugiens clypeum iaciens.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum *regem,*
Saxo percutiens per guttur: cerebrum autem
Ex naribus stillabat, polluebatur aūt sanguine terra.
Lichopinax aūt occidit irreprehēsibilem Borborocœtē,
Lancea impetū faciēs: obscuritas aūt oculos cooperuit.
Praßiphagus aūt uidens pede traxit Cnissodioctem,
In lacu autem suffocauit tenens manu neruum.
Psicharpax autem ultus est socijs mortuis.
Et percußit Pelusium *per uentrem in medium epar:*
Cecidit autem illi ante, anima autem ad infernum iuit.
Pelobates autem uidens, luti manipulum iecit in ipsum,
Et frontem inunxit, & excæcabatur propemodum.
Iratus est autem certe ille capiens utiq; manu forti
Iacētem in campo lapidem ponderosum pondus terræ,

Hos

τῷ βάλε πηλοβάτην ὑπὸ γοῦνατα. πᾶσα δ' ἐκλάσθη
κνήμη δεξιτερή. πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτὸν,
τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα· πᾶς δέ οἱ εἴσω
ὀξύσχοινος δῦνε. χαμαὶ δ' ἐκχεῦντο ἅπαντα
ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθησιν ποταμοῖο
σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅππως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον,
ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
καὶ οἱ ἐπέδραμεν αὖθις ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
οὐδ' ἔρρηξε σάκος. σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Τῷ δέ τις ἐν μύεσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
ἀγχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος ἀρτεπιβούλου,
ὄρχαμος αὐτὸν ἄρη φαίνων κρατερὸς μεριδάρπαξ.
ὃς μόνος ἐν μύεσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων,
στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
καὶ νύ κεν ἐξετέλεσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε κρονίων.
κινήσας δὲ κάρη, τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν.
Ω πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.

οὐ μικρὸν

Hoc percußit Pelobatē sub genua: tota autem fracta est
Tibia dextra: cecidit autem supinus in pulueribus.
Craugasides autem ultus est, & rursus ibat in ipsum,
Percußit mediū aūt ipsum per uentrē, totus aūt ei intrò
Acutus iuncus ingrediebatur: humi aūt effundebantur
Intestina, extracta à lancea manu graui. (uniuersa
Sitophagus autem ut uidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recedebat, cōsumebatur aūt ualde,
Saltauit autem in fossam, ut aufugeret diram perniciē,
Troxartes aūt percußit Physignathū in pedis sumitatē.
Celeriter aūt consumptus in lacum saltauit fugiens,
Troxartes aūt ut uidit adhuc semiuiuū, q ante cecide-
Et illi incurrit rursus occidere desiderans. (rat
Prassæus aūt ut uidit adhuc semiuiuū, qui ante ceciderat
Venit per propugnatores, et iaculatus est acuto iunco,
Neq; fregit scutum, tenebatur aūt ipsius lanceæ acies.
Erat aūt qdā īter mures iuuenis filius egregius īter alios
Cominus pugnās, charus filius irreprehēsibilis Artepi-
Prīceps ipsū Martē ostēdēs robustus Meridarpax. (buli
Qui solus inter mures dominabatur pugnando,
Stetit autem iuxta lacum elatus solus ab alijs.
Iactabat aūt depopulatū ire ranarū genus iaculatricū
Et certe perfecisset, quoniam magnum ipsi robur erat,
Nisi statim intellexisset pater hominumq; deorumq;.
Et tunc pereuntes ranas miseratus fuisset Saturnius.
Mouens autem caput, talem locutus est uocem.
O dij, certe magnum opus in oculis uideo.

οὐ μικρὸν μ' ἔπληξε μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην
ἐναίρειν βατράχους βλεμεαίνων· ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον ἠδὲ καὶ ἄρην,
οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη κρονίδης. ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ·
οὔτ' ἄρ' ἀθηναίης κρονίδη σθένος, οὔτε ἄρηος
ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
κινείσθω μέγα τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν,
ᾧ τιτᾶνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων, (των.
ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάν-
Ὣς ἄρ' ἔφη. κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνὸν,
πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν ὄλυμπον.
αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον Διὸς ὅπλον
ἧκ' ἐπιδινήσας. ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος, (πε.
πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλ-
ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων. (λον
εἰ μὴ ἀπ' οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε κρονίων.
ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
ὀστοφυεῖς, πλατυνῶτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις.
βλαισοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες.
ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες. οἱ δὲ καλεῦνται
καρκίνοι, οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας. ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι,

οὓς καὶ

Non parum me stupefecit Meridarpax per lacum,
Trucidare ranas desiderans, sed celerrime
Palladem mittamus tumultuosam, etiam & Martem,
Qui ipsum arcebūt à pugna robustum quāuis existentē.
Sic certe locutus Iupiter: Mars aūt respōdebat sermōe.
Neq; certe Palladis ô Iupiter potentia, neq; Martis
Poterit ranis auxiliari diram perniciem.
Sed age omnes eamus auxiliatores, uel tuum iaculum
Moueatur magnum quod Titanas sustulit, potens opus,
Quo Titanas occidisti egregios ultra omnes, (gantū.
Enceladūq; tumultuoseq; ligasti, et agrestia genera gi=
Sic certe dixit: Saturnius aūt iaculatus est ardēs fulmē.
Primum quidē intonuit, magnum autem cōmouit cœlū,
Sed postea fulmen terribile, Iouis telum,
Misit inuoluens, illud autē certe euolauit à manu regis.
Omnes quidē utiq; terruit iaculatus, ranasq́; muresq́;,
Sed neq; sic cessauit muriū exercitus, sed adhuc amplius,
Cupiebat depopulatum ire ranarū genus iaculatricū,
Nisi ab olympo ranas miseratus fuisset Saturnius,
Qui utiq; tunc ranis auxiliatores ilico misit. (ungulis
Venerunt autē ex improuiso habētes incudes in tergo,
Obliqua ingredietes, tortuosi, habētes cortices, in ore o=
Ossei natura, lati hūeros, rutilātes in hūeris. (stripelles
Blæsi, neruosis manibus, à pectoribus intuentes
Octopedes, bicipites, manib. incapabiles: illi aūt uocātur
Cancri, qui utiq; murium caudas oribus incidebant,
Etiam pedes & manus, flectebantur autem lanceæ.

ὓς καὶ ὑπέδεισαν δηλοὶ μύες, οὐδ' ὑπέμειναν.
ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο. ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη,
καὶ πολέμου τελετὴ μουνήμερος ἐξετελέσθη.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑ-ΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑΣ.

Quos & timuerunt miseri mures, neq; sustinuerunt.
In fugam autem uertebantur: occidebat autem sol iam.
Et belli finis unius diei perfectus est.

FINIS HOMERI BATRA CHOMYOMACHIAE.

Ψιχάρπαξ, *micarum raptor.* Τρωξάρταο, *uorantis panem.* Λειχομύλη, *lambens molas.* Πτερνοτρώκτου *pernas uorantis.* Λειχοπίναξ, *lambens quadras.*

τυρογλύφου, *excauatoris caseorum.* Εμβασίχυτρος, *in ollas irrepens.* Λειχήνωρ, *à lambenda cauda.*

Τρωγλοδύτης, *ingrediens foramina.* Σευτλαῖος, *à beta uel porro,* ἀρτοφάγος, *paniuorus.* πολύφωνον, *multiuocam.* κραμβοφάγος, *uorans caules.* βοροκοίτην, *in cœno iacentem.* πρασοφάγος *edens porrũ.* κνισοδιώκτην, *nidorũ sectatorem.* πηλοβάτης, *per lutũ incedens.* κραυγασίδης, *caulium speciem referens.* σιτοφάγος, *cibos absumens.* πρασσαῖος, *caulis colori similis.* Αρτεπιβούλου, *pani insidiantis.* μεριδάρπαξ *raptor particularum.*

Ἐπιτάφιον εἰς ὅμηρον ἀντιπάτρου σιδωνίου.

Τὰν μερόπων πειθὼ, τὸ μέγα στόμα, τὰν ἴσα μού-
  φθεγξαμέναν κεφαλὰν ὦ ξένε μαιονίδεω, (σαις
ἅδ' ἔλαχον νασῖτις ἴου σπιλάς. οὐ γὰρ ἐν ἄλλᾳ
  ἱρὸν, ἀλλ' ἐν ἐμοὶ πνεῦμα θανὼν ἔλιπεν.
ᾧ νεῦμα κρονίδαο τὸ παγκρατὲς, ᾧ καὶ ὄλυμπον,
  καὶ τὰν αἴαντος ναύμαχον εἶπε βίαν,
καὶ τὸν ἀχιλλείοις φαρσαλίσιν ἕκτορα πώλοις
  ὀστέα δαρδανικῷ δρυπτόμενον πεδίῳ
εἰ δ' ὀλίγα κρύπτω τὸν ταλίκον, ἴσθ' ὅτι κεύθει
  καὶ θέτιδος γαμέταν ἁ βραχύβωλος ἴκος.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Ἐνθάδε τὴν ἱρὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον ὅμηρον.

Νηὸς ἔλων ἀνὰ σηκὸν, ἀγίνεον ἧχι θυηλὰς,
Κυπρογενεῖ, σπεύδοντες ἐτήσιον. αὐτὰρ ὁ τόξον,
οὖλος ἔρως βάσταζε. διοιστεῦσαι δὲ μεμηνὼς,
ὀξέα δενδίλλεσκε. πικρὸν δ' ἴθυνεν ὀϊστὸν.
μητρὸς ἐπ' ἀρήτειραν ἐπισπέρχων δ' ἐπελάθη,
ἤπατι λειάνδροιο κόρης φρένα αἶψα τορήσας.
ἀμφότεροι δὲ πόθου, αὐτῷ πεφορημένοι οἴστρῳ,
ἀλλήλων ἀπόναντο. γάμων δὲ συνίστορα λύχνον
λαθριδίων θήκαντο. σιδήρειον δὲ λελογχὼς. (λας,
αἷμα, πολυπλάγκτης προὔδωκε ποθεῦντας ἀέλ
καί σφε φάους μὲν ἄμερσεν, ἄμερσε δὲ καὶ φιλο=
(τήτων.

Τοῦ αὐτοῦ εἰς Μουσαῖον.

Καὶ φρένας ἀδρήσεια θεῶν ἕλε, δὴ γὰρ ἀοιδαῖς,
σεῦτο λαχεῖν ἄρης, μοῦνος ἄποινα πόνων.
τοῦ γὰρ κλύων νεμέσησ'. ὅτ' ἑοῖς ἐπενήνοθεν ἔργοις
ἀχλὺς ἀδήλω. ἄρευς τ' οὐχ ἅδεν ὕβριν ἔρως.
Μουσαίῳ δ' ἐπέτελλεν, ὅδ' ἐκλήϊζε ποθεύντων
οἶστρον, ἀποδρέψαι παρθενίης κάλυκας.
αἰνείσθω δὲ μικροῖσιν ἐπισίξας σελίδεσσιν,
ὅσσ' ὀλίγαις παίζων χερσὶν ἔοργεν ἔρως.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ ΤΑ ΚΑΤ' ΗΡΩ ΚΑΙ ΛΕΑΝΔΡΟΝ.

Εἰπὲ θεὰ κρυφίων ἐπιμάρτυρα λύχνον ἐρώτων,
καὶ νύχιον πλωτῆρα θαλασσοπόρων ὑμεναίων,
καὶ γάμον ἀχλυόεντα, τὸν οὐκ ἴδεν ἄφθιτος ἠώς.
καὶ σηστὸν καὶ ἄβυδον, ὅπη γάμος ἔννυχος ἡροῦς.
νηχόμενόν τε λέανδρον ὁμοῦ, καὶ λύχνον ἀκούω,
λύχνον ἀπαγγέλλοντα διακτορίην ἀφροδίτης.
ἡροῦς νυκτιγάμοιο γαμοστόλον ἀγγελιώτην,
λύχνον ἔρωτος ἄγαλμα, τὸν ὤφελεν αἰθέριος ζεὺς,
ἐννύχιον μετ' ἄεθλον ἄγειν ἐφ' ὁμήγυριν ἄστρων,
καί μιν ἐπικλῆσαι νυμφοστόλον ἄστρον ἐρώτων.
ὅττι πέλεν συνέριθος ἐρωμανέων ὀδυνάων.
ἀγγελίην δ' ἐφύλαξεν ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
πρὶν χαλεπὸν πνοιῇσιν ἀήμεναι ἐχθρὸν ἀήτην.
ἀλλ' ἄγε μοι μέλποντι μίαν ξυνάειδε τελευτὴν
λύχνου σβεννυμένοιο καὶ ὀλλυμένοιο λεάνδρου.
Σηστὸς ἔην καὶ ἄβυδος ἐναντίον, ἐγγύθι πόντου,
γείτονές εἰσι πόληες. ἔρως δ' ἀνὰ τόξα τιταίνων,
ἀμφοτέρῃς πολίεσσιν ἕνα ξυνέηκεν ὀϊστὸν,
ἠΐθεον φλέξας καὶ παρθένον. οὔνομα δ' αὐτῶν
ἱμερόεις τε λέανδρος ἔην καὶ παρθένος ἡρώ,
ἡ μὲν σηστὸν ἔναιεν, ὁ δὲ πτολίεθρον ἀβύδου,
ἀμφοτέρων πολίων περικαλλέες ἀστέρες ἄμφω
ἴκελοι ἀλλήλοισι. σὺ δ' εἴποτε κεῖθι περήσεις,
δίζεό μοι τινὰ πύργον, ὅπη ποτὲ σηστιὰς ἡρὼ

ἵστατο

MVSAEVS DE ERO ET LEANDRO,

DIc Dea occultorũ testem lucernã amorũ. (arũ
Et nocturnũ natatorẽ per mare trãseũtiũ nupti
Et coitũ tenebrosum, quẽ nõ uidit incorruptibilis auro=
Et Sestũ & Abidũ, ubi nuptiæ nocturnæ Erus, ra
Natantemq; Leandrum simul & lucernam audio,
Lucernam annunciantem nuncium Veneris,
Erus nocte nubentis nuptias ornantem nuncium.
Lucernã amoris simulachrũ, quã debuit æthereus Iupi
Nocturnũ post officiũ ducere ad cõsortiũ astrorũ (ter
Ac ipsam appellasse sponsas ornantem stellam amorũ.
Quoniam fuit ministra amatoriarum curarum.
Nunciumq; seruauit in somnium nuptiarum,
Antequam molestum flatibus flaret inimicus uentus.
Sed eia mihi canenti unum concine finem.
Lucernæ extinctæ, & pereuntis Leandri.

Sestus erat & Abidus è regione, prope mare
Vicinæ sunt urbes. Cupido autem arcum tendens.
Ambabus urbibus unam commisit sagittam.
Iuuenem urens & uirginem, nomen uero eorum.
Suauisq; Leander erat, & uirgo Ero.
Hæc quidem Sestum habitabat, ille uero oppidũ Abydi.
Ambarum urbium perpulchræ stellæ ambo,
Similes inter se. Tu uero si quando illac transibis.
Quære mihi quandam turrim ubi quondam Sestias Ero

ἵςατο λύχνον ἔχουσα, καὶ ἡγεμόνευε λεάνδρῳ.
δίζεο δ' ἀρχαίης ἁλιηχέα πορθμὸν ἀβύδου,
εἰσέτι που κλαίοντα μόρον, καὶ ἔρωτα λεάνδρου.
ἀλλὰ πόθεν λείανδρος ἀβυδόθι δώματα ναίων
ἡροῦς ἐς πόθον ἦλθε, πόθῳ δ' ἐνέδησε καὶ αὐτήν;
Ἡρὼ μὲν χαρίεσσα διοτρεφὲς αἷμα λαχοῦσα
κύπριδος ἦν ἱέρεια, γάμων δ' ἀδίδακτος ἐοῦσα,
πύργον ἀπὸ προγόνων παρὰ γείτονι ναῖε θαλάσσῃ,
ἄλλη κύπρις ἄνασσα, σαοφροσύνῃ δὲ καὶ αἰδοῖ
οὐδέ ποτ' ἀγρομένῃσιν ἐνωμίλησε γυναιξίν.
οὐδὲ χορὸν χαρίεντα μετήλυθεν ἥλικος ἥβης
μῶμον ἀλευομένη ζηλήμονα θηλυτεράων.
καὶ γὰρ ἐπ' ἀγλαΐῃ ζηλήμονές εἰσι γυναῖκες.
ἀλλ' αἰεὶ κυθέρειαν ἱλασκομένη ἀφροδίτην,
πολλάκι καὶ τὸν ἔρωτα παρηγορέεσκε θυηλαῖς,
μητρὶ σὺν οὐρανίῃ φλογερὴν τρομέουσα φαρέτρην.
ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀλέεινε πυριπνείοντας ὀϊςούς.
δὴ γὰρ κυπριδίη πανδήμιος ἦλθεν ἑορτή,
τὴν ἀνὰ σηςὸν ἄγουσιν ἀδώνιδι καὶ κυθερείῃ.
πασσυδίῃ δ' ἔσπευδον ἐς ἱερὸν ἦμαρ ἱκέσθαι,
ὅσσοι ναιετάεσκον ἁλιςεφέων σφυρὰ νήσων,
οἱ μὲν ἀφ' αἱμονίης, οἱ δ' εἰναλίης ἀπὸ κύπρου.
οὐδὲ γυνή τις ἔμιμνεν ἐνὶ πτολίεσσι κυθήρων.
οὐ λιβάνου θυόεντος ἐνὶ πτερύγεσσι χορεύων,
οὐ φρυγίης ναέτης, οὐ γείτονος ἀςὸς ἀβύδου,
οὐδέ τις ἠϊθέων φιλοπάρθενος, ἦ γὰρ ἐκεῖνοι
αἰὲν ὁμαρτήσαντες, ὅπῃ φάτις ἐςὶν ἑορτῆς,

οὐ τόσο

Stabat, lucernam habens, & dux erat Leandro.
Quære & antiquæ marisonum fretum Abydi,
Adhuc deflens mortem & amorem Leandri.
Verum unde Leander in Abydo domos habitans
Erus ad amorem uenit, amore uero deuinxit & ipsam?
Ero elegans generosum sanguinem sortita,
Veneris erat sacerdos: nuptiarũ uero imperita cũ esset,
Turrim à parentibus apud uicinum habitabat mare
Altera Venus regina: castitate uero & pudore
Nunquam collectarum commercio usa est mulierum,
Neq; tripudium elegans adiuit iuuenilis ætatis,
Liuorem euitans inuidum mulierum.
Nam ob pulchritudinem inuidæ sunt fœminæ.
Sed semper Citheream placans Venerem,
Sæpe & Cupidinem conciliabat libamentis,
Matre cum cœlesti flammeam tremens pharetram,
Sed neq; sic euitauit ignitas sagittas.
Iamq; Venereum populare uenit festum,
Quod Sesti celebrant Adonidi & Veneri.
Cateruatimq; festinabant ad sacrum diem ire,
Quotquot habitabãt mari circũdatarũ extrema insula=
Aliq qdẽ ab Hæmonia, aliq uero maritima à Cypro(rũ
Neq; mulier ulla remansit in oppidis Cytherorum,
Non Libani odoriferi in summitatibus saltans,
Non Phrygiæ incola, non uicinæ ciuis Abydi,
Neq; ullus iuuenis amator uirginum. certe enim illi
Semper secuti, ubi fama est festi,

Non

οὐ τόσον ἀθανάτων ἀγέμεν σπεύδουσι θυηλάς,
ὅσσον ἀγειρομένων διὰ κάλλεα παρθενικάων.
ἡ δὲ θεῆς ἀνὰ νηὸν ἐπῴχετο παρθένος Ἡρώ,
μαρμαρυγὴν χαρίεσσαν ἀπαστράπτουσα προσώ-
οἷά τε λευκοπάρηος ἐπαντέλλουσα σελήνη. (που,
ἄκρα δὲ χιονέων φοινίσσετο κύκλα παρειῶν,
ὡς ῥόδον ἐκ καλύκων διδυμόχροον, ἦ τάχα φαί-
Ἡροῦς ἐν μελέεσσι ῥόδων λειμῶνα φανῆναι. (ης
χροιῇ γὰρ μελέων ἐρυθαίνετο. νισσομένης δὲ (ρης,
καὶ ῥόδα λευκοχίτωνος ὑπὸ σφυρὰ λάμπετο κού-
πολλαὶ δ' ἐκ μελέων χάριτες ῥέον. οἱ δὲ παλαιοὶ
τρεῖς χάριτας ψεύσαντο πεφυκέναι, εἷς δέ τις Ἡροῦς
ὀφθαλμὸς γελόων ἑκατὸν χαρίτεσσι τεθήλει.
ἀτρεκέως ἱέρειαν ἐπάξιον εὕρετο Κύπρις.
ὣς ἡ μὲν περὶ πολλὸν ἀριστεύσασα γυναικῶν,
Κύπριδος ἀρήτειρα νέη διεφαίνετο Κύπρις.
δύσατο δ' ἠιθέων ἁπαλὰς φρένας, οὐδέ τις ἀνδρῶν
ἦεν, ὃς οὐ μενέαινεν ἔχειν ὁμοδέμνιον Ἡρώ.
ἡ δ' ἄρα καλλιθέμεθλον ὅπη κατὰ νηὸν ἀλᾶτο,
ἑσπόμενον νόον εἶχε, καὶ ὄμματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
καί τις ἐν ἠιθέοισιν ἐθαύμασε, καὶ φάτο μῦθον.

Καὶ σπάρτης ἐπέβην, λακεδαίμονος ἔδρακον
ἦχι μόθον καὶ ἄεθλον ἀκούομεν ἀγλαϊάων. (ἄστυ,
τοίην δ' οὔπω ὄπωπα νέην κεδνήν θ' ἁπαλήν τε.
καὶ τάχα Κύπρις ἔχει χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων.
παπταίνων ἐμόγησα, κόρον δ' οὐχ εὗρον ὀπωπῆς.
αὐτίκα τεθναίην λεχέων ἐπιβήμενος Ἡροῦς.

οὐκ

Non tantum immortalium afferre festinant sacrificia,
Quantum aggregatarum ob pulchritudines uirginum
Verum deæ per ædem inceßit uirgo Ero,
Splendorem gratum emittens facie,
Qualis alba genas oriens luna.
Summi uero niuearum rubebant circuli genarum,
Vt rosa ex thecis bicolor, certe diceres,
Erûs in membris rosarum pratum apparere.
Colore enim membrorũ rubebat: euntis uero Erus.
Etiam rosæ cãdidã indutæ tunicã sub talis splendebant
Multæ uero ex mẽbris gratiæ fluebãt, sed antiq(puellæ
Treis Gratias mentiti sunt esse, alteruter uero Erus.
Oculus ridens centum gratijs pullulabat.
Profecto sacerdotem dignam nacta est Venus.
Sic ea quidem plurimum antecellens fœminas,
Veneris sacerdos noua apparebat Venus.
Subijt autem iuuenum teneras mentes: neq; ullus uir.
Erat, qui non affectaret habere coniugem Ero.
Illa aũt benefundatam quacunq; per ædem uagabatur,
Sequentẽ mẽtẽ habebat & oculos & præcordia uirorũ.
Atq; aliquis inter iuuenes admiratus est, & dixit uerbũ
Et Sparten peragraui, Lacedæmonis uidi urbem,
Vbi laborem & certamen audimus pulchritudinum.
Talem autem non uidi puellam, prudenteq; teneráq;.
Et forte Venus habet Gratiarum unam iuuenum:
Intuens defessus sum, satietatẽ aũt non inueni aspectus
Statim moriar, cubilia ubi conscenderim Erus,

οὐκ ἂν ἐγὼ κατ᾽ ὄλυμπον ἐφιμείρω θεὸς εἶναι,
ἡμετέρην παράκοιτιν ἔχων ἐνὶ δώμασιν ἡρώ.
εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέοικε τὴν ἱέρειαν ἀφάσσειν,
τοίην μοι κυθέρεια νέην παράκοιτιν ὀπάσσαις.
τοῖα μὲν ἠϊθέων τὶς ἐφώνεεν, ἄλλοθεν ἄλλος
ἕλκος ὑποκλέπτων ἐπεμήνατο κάλλεϊ κούρης.
Αἰνοπαθὲς λέανδρε, σὺ δ᾽ ὡς ἴδες εὐκλέα κούρην
οὐκ ἔθελες κρυφίοισι κατατρύχειν φρένα κέντροις,
ἀλλὰ πυριπνεύστοισι δαμεὶς ἀδόκητον ὀϊστοῖς,
οὐκ ἔθελες ζώειν περικαλλέος ἄμμορος ἡροῦς,
σὺν βλεφάρων δ᾽ ἀκτῖσιν ἀέξετο πυρσὸς ἐρώτων,
καὶ κραδίη πάφλαζεν ἀνικήτου πυρὸς ὁρμῇ.
κάλλος γὰρ περίπυστον ἀμωμήτοιο γυναικὸς
ὀξύτερον μερόπεσσι πέλει πτερόεντος ὀϊστοῦ.
ὀφθαλμὸς δ᾽ ὁδός ἐστιν. ἀπ᾽ ὀφθαλμοῖο βολάων
ἕλκος ὀλισθαίνει, καὶ ἐπὶ φρένας ἀνδρὸς ὁδεύει
εἷλε δέ μιν τότε θάμβος, ἀναιδείη, τρόμος, αἰδώς.
ἔτρεμε μὲν κραδίη, αἰδὼς δέ μιν εἶχεν ἁλῶναι.
θάμβεε δ᾽ εἶδος ἄριστον, ἔρως δ᾽ ἀπενόσφισεν αἰδῶ,
θαρσαλέως δ᾽ ὑπ᾽ ἔρωτος ἀναιδείην ἀγαπάζων,
ἠρέμα ποσσὶν ἔβαινε καὶ ἀντίον ἵστατο κούρης.
λοξὰ δ᾽ ὀπιπεύων δολερὰς ἐλέλιξεν ὀπωπὰς,
νεύμασιν ἀφθόγγοισι παραπλάζων φρένα κούρης.
αὐτὴ δ᾽ ὡς ξυνέηκε πόθον δολόεντα λεάνδρου,
χαῖρεν ἐπ᾽ ἀγλαΐῃσιν, ἐν ἡσυχίῃ δὲ καὶ αὐτὴ
πολλάκις ἱμερόεσσαν ἑὴν ἀπέκρυψεν ὀπωπὴν,
νεύμασι λαθριδίοισιν ὑπαγγελέουσα λεάνδρῳ,

καὶ

Non ego in cœlo cuperem deus esse,
Nostram uxorem habens domi Ero.
Si autem mihi non licet tuam sacerdotem tractare,
Talem mihi Cytherea puellam uxorem præbeas.
Talia iuuenum quisq; locutus est undiq; alius,
Vulnus celans insaniuit pulchritudine puellæ,
Grauia passe Leander, tu aũt ut uidisti inclitã puel=
Nolebas occultis consumere mentem stimulis, (lam.
Sed ardentibus domitus inopinato sagittis,
Nolebas uiuere perpulchræ expers Erus,
Simul in oculorum radijs crescebat fax amorum,
Et cor feruebat inuicti ignis impetu.
Pulchritudo enim celebris immaculatæ fœminæ,
Acutior hominibus est ueloce sagitta.
Oculus uero uia est, ab oculi ictibus,
Vulnus delabitur, & in præcordia uiri uiat,
Cepit aũt ipsum tũc stupor, impudentia, tremor, pudor.
Tremuit quidem corde, pudor non ipsum tenebat captũ
Obstupuit uero pulchritudinẽ optimã: amor uero ade=
Audacter aũt ob amorẽ ĩpudẽtiã affectãs. (mit pudorẽ.
Tacite pedibus incedebat, & contra stetit puellam.
Oblique uero intuens dolosos torquebat oculos,
Nutibus mutis deuians mentem puellæ.
Ipsa uero ut sensit amorem dolosum Leandri,
Gauisa est ob gratias suas, tacite uero & ipsa,
Sæpe gratam suam deiecit faciem.
Nutibus occultis innuens Leandro,

καὶ πάλιν ἀντέκλινεν. ὁ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἰάνθη,
ὅτι πόθον ξυνέηκε, καὶ οὐκ ἀπεσείσατο κούρη.
ὄφρα μὲν οὖν λέανδρος ἐδίζετο λάθριον ὥρην,
φέγγος ἀναστείλασα κατήιεν ἐς δύσιν ἠώς
ἐκ περάτης δ' ἀνέφαινε βαθύσκιος ἕσπερος ἀστήρ
αὐτὰρ ὁ θαρσαλέως μετεκίαθεν ἐγγύθι κούρης,
ὡς ἴδε κυανόπεπλον ἐπιθρώσκουσαν ὁμίχλην.
ἠρέμα μὲν θλίβων ῥοδοειδέα δάκτυλα κούρης
βυσσόθεν ἐστονάχιζεν ἀθέσφατον. ἡ δὲ σιωπῇ
οἷά τε χωομένη ῥοδέην ἐξέσπασε χεῖρα.
ὡς δ' ἐρατῆς ἐνόησε χαλίφρονα νεύματα κούρης,
θαρσαλέως παλάμῃ πολυδαίδαλον εἷλκε χιτῶ
ἔσχατα τιμήεντος ἄγων ἐπὶ κεύθεα νηοῦ. (να.
ὀκναλέως δὲ πόδεσσιν ἐφέσπετο παρθένος ἡρώ,
οἷάπερ οὐκ ἐθέλουσα. τοίην δ' ἀνενείκατο φωνήν,
θηλυτέροις ἐπέεσσιν ἀπειλείουσα λεάνδρῳ. (κεις;
ξεῖνε, τί μαργαίνεις; τί με δύσμορε παρθένον ἕλ-
ἄλλην δεῦρο κέλευθον. ἐμὸν δ' ἀπόλειπε χιτῶνα,
μῆνιν ἐμῶν ἀπόειπε πολυκτεάνων γενετήρων.
κύπριδος οὔ σοι ἔοικε θεῆς ἱέρειαν ἀφάσσειν.
παρθενικῆς ἐπὶ λέκτρον ἀμήχανόν ἐστιν ἱκέσθαι.
τοῖα μὲν ἠπείλησεν ἐοικότα παρθενικῇσιν.
θηλείης δὲ λέανδρος ἐπεὶ κλύεν οἶστρον ἀπειλῆς,
ἔγνω πειθομένων σημήια παρθενικάων.
καὶ γὰρ ὅτ' ἠιθέοισιν ἀπειλείωσι γυναῖκες,
κυπριδίων ὀάρων αὐτάγγελοί εἰσιν ἀπειλαί,
παρθενικῆς δ' εὔοδμον ἐύχροον αὐχένα κύσας,

τοῖον

Et rursus extulit: ille uero intus animo gaudebat,
Quod amorem sensit, & non renuit puella.
Dum igitur Leander quærebat occultam horam,
Lucem contrahens descendit ad occasum aurora.
E regione autem apparuit umbrosa uesperæ stella,
Sed ipse audacter adibat prope puellam,
Vt uidit atratas insurgere tenebras,
Tacite quidem stringens roseos digitos puellæ,
Ex imo suspirabat uehementer: illa uero silentio
Tanquam irascens roseam retraxit manum.
Vt uerò amatæ sensit instabileis nutus puellæ,
Audacter manu uariam traxit uestem,
Vltima uenerandi ducens ad penetralia templi.
Pigre autem pedibus sequebatur uirgo Ero,
Tanquam nolens, talemq; emisit uocem,
Fœmineis uerbis minans Leandro:

Hospes quid insanis? quid me infelix uirginē trahis?
Alia ito uia, meamq; dimitte uestem,
Iram meorum euita locupletum parentum.
Veneris non te decet deæ sacerdotem solicitare,
Virginis ad lectum difficile est ire.
Talia minata est conuenientia uirginibus.

Fœminearū aūt Leander ubi audiuit furorē minarū,
Sensit persuasarum signa uirginum:
Etenim cum iuuenibus minantur fœminæ,
Venerearum consuetudinum per se nunciæ sunt minæ.
Virginis aūt beneolens bonicoloris collum osculatus,

τοῖον μῦθον ἔειπε πόθου βεβολημένος οἴστρῳ.
Κύπρι φίλη μετὰ κύπριν, ἀθηναίη μετ' ἀθήνην,
οὐ γὰρ ἐπιχθονίῃσιν ἴσην καλέω σε γυναιξὶν,
ἀλλά σε θυγατέρεσσι διὸς κρονίωνος ἐίσκω.
ὄλβιος ὅς σ' ἐφύτευσε, καὶ ὀλβίη ἣ τέκε μήτηρ.
γαστὴρ ἥ σ' ἐλόχευσε μακαρτάτη, ἀλλὰ λιτάων
ἡμετέρων ἐπάκουε. πόθου δ' οἴκτειρον ἀνάγκην.
κύπριδος ὡς ἱέρεια μετέρχεο κύπριδος ἔργα,
παρθένον οὐκ ἐπέοικεν ὑποδρήσσειν ἀφροδίτῃ.
παρθενικαῖς οὐ κύπρις ἰαίνεται. ἢν δ' ἐθελήσῃς
θεσμὰ θεῆς ἐρόεντα καὶ ὄργια πιστὰ δαῆναι,
ἔστι γάμος καὶ λέκτρα, σὺ δ' εἰ φιλέεις κυθέρειαν
θελξινόων ἀγάπαζε μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων,
σὸν δ' ἱκέτην με κόμιζε, καὶ ἢν ἐθέλῃς παρακοίτην
τόν σοι ἔρως ἤγρευσεν ἑοῖς βελέεσσι κιχήσας.
ὡς θρασὺν ἡρακλῆα θοὸς χρυσόρραπις ἑρμῆς
θητεύειν ἐκόμισσεν ἰαρδανίῃ νύμφῃ.
σοὶ δέ με κύπρις ἔπεμψε καὶ οὐ σοφὸς ἤγαγεν ἑρμῆς.
παρθένος οὐ σε λέληθεν ἀπ' ἀρκαδίης ἀταλάντη,
ἥ ποτε μειλανίωνος ἐρασσαμένου φύγεν εὐνὴν
παρθενίης ἀλέγουσα. χολωσαμένης δ' ἀφροδίτης
τὸν πάρος οὐκ ἐπόθησεν, ἐνὶ κραδίῃ θέτο πάσῃ.
πείθεο καὶ σὺ φίλη, μὴ κύπριδι μῆνιν ἐγείρῃς.
ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀναινομένης φρένα κούρης,
θυμὸν ἐρωτοτόκοισι παραπλάγξας ἐνὶ μύθοις.
Παρθενικὴ δ' ἄφθογγος ἐπὶ χθόνα πῆξεν ὀπωπὴν
αἰδοῖ ἐρυθιόωσαν ὑποκλέπτουσα παρειὴν,

καὶ

Tale uerbum locutus est amoris ictus stimulo:
Venus chara post Venerem, Minerua post Mineruam,
Non enim terrestribus æqualem uoco te mulieribus,
Sed te filiabus Iouis Saturnij aßimilo.
Beatus qui te plantauit, & beata quæ peperit mater,
Venter qui te portauit felicißimus, sed preces
Nostras exaudi, amorisq; miserere neceßitatis.
Veneris ut sacerdos exerce Veneris opera,
Virginem non decet administrare Veneri.
Virginibus Venus non gaudet. si uero uolueris
Instituta deæ desideranda, & ceremonias fidas discere,
Sunt nuptiæ & lecti. tu autem si amas Venerem,
Mulcentium mentem ama suauem legem amorum,
Tuumq; supplicem me accipe: & si uolueris coniugem
Quem tibi Cupido uenatus est, suis sagittis assecutus:
Sicut audacem Herculem uelox auri uirga Mercurius,
Seruitum duxit Iardaniam ad puellam.
Tibi uero me Venus misit, et nõ sapiẽs attulit Mercurius.
Virgo non te latet ex Arcadia Atalanta,
Quæ olim Milanionis amantis fugit lectum,
Virginitatem curans: irata autem Venere,
Quem prius non amauit, in corde posuit toto.
Persuadere & tu chara, ne Veneri iram excites.
Sic fatus, persuasit recusantis mentem puellæ,
Animum amori peris errare faciens uerbis.
Virgo autem muta, in terram fixit aspectum,
Pudore rubefactam abscondens genam.

καὶ χθονὸς ἔξεον ἄκρον ἐπ᾽ ἴχνεσιν, αἰδομένη δὲ
πολλάκις ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἑὸν ξυνέεργε χιτῶνα,
πειθοῦς γὰρ τάδε πάντα προάγγελα. παρθενικῆς δὲ
πειθομένης ποτὶ λέκτρον, ὑπόσχεσίς ἐστι σιωπή.
ἤδη καὶ γλυκύπικρον ἐδέξατο κέντρον ἐρώτων.
θέρμετο δὲ κραδίην γλυκερῷ πυρὶ παρθένος Ἡρὼ,
κάλλεϊ δ᾽ ἱμερόεντος ἀνεπτοίητο Λεάνδρου.

Ὄφρα μὲν οὖν ποτὶ γαῖαν ἔχεν νεύουσαν ὁμίχλην,
τόφρα δὲ καὶ Λέανδρος ἐρωμανέεσσι προσώποις,
οὐ κάμεν εἰσορόων ἁπαλόχροον αὐχένα κούρης.
ὀψὲ δὲ Λεάνδρῳ γλυκερὴν ἀνενείκατο φωνὴν,
αἰδοῦς ὑγρὸν ἔρευθος ἀποστάζουσα προσώπου.

Ξεῖνε, τεοῖς ἐπέεσσι τάχ᾽ ἂν καὶ πέτρον ὀρίναις.
τίς σε πολυπλανέων ἐπέων ἐδίδαξε κελεύθους;
οἴμοι, τίς σ᾽ ἐκόμισσεν ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν;
ταῦτα δὲ πάντα μάτην ἐφθέγξαο. πῶς γὰρ ἀλήτης
ξεῖνος ἐὼν καὶ ἄπιστος, ἐμῇ φιλότητι μιγείης; (τῆς
ἀμφαδὸν οὐ δυνάμεσθα γάμοις ὁσίοισι πελάσσαι.
οὐ γὰρ ἐμοῖς τοκέεσσιν ἐπεύαδεν. ἢν δ᾽ ἐθελήσῃς
ὡς ξεῖνος πολύφοιτος ἐμὴν ἐς πατρίδα μίμνειν,
οὐ δύνασαι σκοτόεσσαν ὑποκλέπτειν ἀφροδίτην.
γλῶσσα γὰρ ἀνθρώπων φιλοκέρτομος. ἐν δὲ σιωπῇ
ἔργον ὅπερ τελέει τις, ἐνὶ τριόδοισιν ἀκούει.
εἰπὲ δὲ μὴ κρύψῃς τεὸν οὔνομα, καὶ σέο πάτρην.
οὐ γὰρ ἐμόν σε λέληθεν, ἐμοὶ δ᾽ ὄνομα κλυτὸν Ἡρώ.
πύργος δ᾽ ἀμφιβόητος ἐμὸς δόμος οὐρανομήκης,
ᾧ ἔνι ναιετάουσα σὺν ἀμφιπόλῳ τινὶ μούνῃ

Et terræ rasit summitatẽ in uestigijs: cum puderet aũt,
Sæpe circa humeros suam contraxit uestem.
Persuasionis enim hæc omnia prænuncia. uirginis aũt
Persuasæ ad lectum, promißio est silentium.
Iam suauamarum suscepit stimulum amorum,
Vrebatur autem cor dulci igne uirgo Ero,
Pulchritudineq; suauis stupescebat Leandri.
Dum igitur ad terram habebat inclinatam caliginẽ,
Tunc & Leander amore furente uultu
Non laborabat uidens tenerum collum uirginis.
Serò uero Leandro suauem emisit uocem,
Verecundiæ madidum ruborem stillans à facie:
Hospes tuis uerbis forsan & petram moueres,
Quis te uariorum uerborum docuit uias?
Hei mihi, quis te duxit meam ad patriam terram?
Hæc aũt omnia frustra locutus es. quomodo enim uagus
Hospes cum sis, & infidus, meo amori miscearis?
Manifeste non possumus nuptijs legitimis coniungi.
Non enim meis parentibus placet si autem uoles,
Vt hospes profugus mea in patria manere,
Non potes tenebrosam abscondere Venerem.
Lingua enim hominum amica conuicij: in silentio autẽ
Opus quod perficit aliquis, in triuijs audit.
Dic uero ne celes tuum nomen, & tuam patriam.
Non enim meum te lateat, mihi nomen inclytum Ero.
Turris autem circumsona, mea domus altißima,
Qua inhabitans cum ancilla quadam sola

σηστιάδος πρὸ πόληος ὑπὲρ βαθυκύμονας ὄχθας
γείτονα πόντον ἔχω στυγεραῖς βουλῆσι τοκήων.
οὐδέ μοι ἐγγὺς ἔασιν ὁμήλικες, οὐδὲ χορεῖαι
ἠϊθέων παρέασιν. ἀεὶ δ' ἀνὰ νύκτα καὶ ἠῶ
ἐξ ἁλὸς ἠνεμόεντος ἐπιβρέμει οὔασιν ἠχή.
ὣς φαμένη ῥοδέην ὑπὸ φάρεϊ κρύπτε παρειὴν (θοις.
ἔμπαλιν αἰδομένη, σφετέροις δ' ἐπεμέμφετο μύ-
Λείανδρος δὲ πόθου βεβολημένος ὀξέι κέντρῳ,
φράζετο πῶς κεν ἔρωτος ἀεθλεύσειεν ἀγῶνα.
ἄνδρα γὰρ αἰολόμητις ἔρως βελέεσσι δαμάζει,
καὶ πάλιν ἀνέρος ἕλκος ἀκέσσεται. οἷσι δ' ἀνάσσει
αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ βουληφόρος ἐστὶ βροτοῖσιν.
αὐτὸς καὶ ποθέοντι τότε χραίσμησε λεάνδρῳ.
ὀψὲ δ' ἀλαστήσας πολυμήχανον ἔννεπε μῦθον.
Παρθένε σὸν δι' ἔρωτα καὶ ἄγριον οἶδμα περήσω,
εἰ πυρὶ παφλάζοιτο, καὶ ἄπλοον ἔσσεται ὕδωρ.
οὐ τρομέω βαρὺ χεῦμα τεὴν μετανεύμενος εὐνήν.
οὐ βρόμον ἠχήεντα βαρυγδούποιο θαλάσσης,
ἀλλ' αἰεὶ κατὰ νύκτα φορεύμενος ὑγρὸς ἀκοίτης
νήξομαι ἑλλήσποντον ἀγάρροον. οὐχ ἑκάθεν γὰρ
ἀντία σοῖο πόληος ἔχω πτολίεθρον ἀβύδου.
μοῦνον ἐμοὶ ἕνα λύχνον ἀπ' ἠλιβάτου σέο πύργου
ἐκ περάτης ἀνάφαινε κατὰ κνέφας, ὄφρα νοήσας
ἔσσομαι ὁλκὰς ἔρωτος, ἔχων σέθεν ἀστέρα λύχνον,
καί μιν ὀπιπεύων οὐκ ὄψομαι δύοντα βοώτην
οὐ θρασὺν ὠρίωνα, καὶ ἄβροχον ὁλκὸν ἀμάξης,
πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυκὺν ὅρμον ἱκοίμην,

ἀλλὰ

Sestiensem ante urbem supra profundas undas.
Vicinum mare habeo, inuisis consilijs parentum:
Neq; me prope sunt coëtaneæ, neq; choreæ
Iuuenum adsunt: semper autem nocte & die
Ex mari uentoso insonat auribus sonitus,
Sic fata, roseam sub ueste celabat genam.
Rursus pudore affecta, suis autem accusabat uerbis.
 Leander autem amoris percussus acuto stimulo,
Cogitabat quomodo amoris exerceret certamen.
Virum enim uarius consilijs amor sagittis domat,
Et rursus uiri uulnus medicatur. quibus aũt dominatur
Ipse omnidomitor consultor est mortalibus.
Ipse etiam amanti auxiliatus est Leandro.
Tandem autem ingemens, percallidum dixit uerbum.
 Virgo tuũ propter amorẽ, & asperam undã trãsibo,
Si igni ferueat, & innauigabilis erit aqua,
Non timeo grauem undam, tuum adiens cubile,
Non fremitum resonantem grauis murmuris maris.
Sed semper per noctem portatus madidus maritus,
Nauigabo Hellespontũ ualde fluentem. non longe enim
Contra tuam urbem habeo oppidum Abydi.
Tantum mihi unam lucernam ab excelsa tua turri
E regione ostende in tenebris, ut intuens
Sim nauis amoris habens tuum stellam lychnum,
Atq; ipsum aspiciens ne uideam occidentem Booten,
Nec asperum Orionem, ac immadidã tractationẽ currus
Patriæ obuiæ ad dulcem portum uenirem,

ἀλλὰ φίλη πεφύλαξο βαρυπνείοντας ἀήτας,
μή μιν ἀποσβέσωσι. αὐτίκα θυμὸν ὀλέσσω
λύχνον ἐμοῦ βιότοιο φαεσφόρον ἡγεμονῆα.
εἰ ἐτεὸν δ' ἐθέλεις ἐμὸν οὔνομα καὶ σὺ δαῆναι,
οὔνομά μοι λέανδρος εὐστεφάνου πόσις ἡροῦς.

Ὣς οἱ μὲν κρυφίοισι γάμοις συνέθεντο μιγῆναι
καὶ νυχίην φιλότητα, καὶ ἀγγελίην ὑμεναίων.
λύχνου μαρτυρίῃσιν ἐπιστώσαντο φυλάσσειν,
ἡ μὲν φάος τανύειν, ὁ δὲ κύματα μακρὰ περῆσαι.
παννυχίδας δ' ἀνύσαντες ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
ἀλλήλων ἀέκοντες ἐνοσφίσθησαν ἀνάγκῃ,
ἡ μὲν ἐὸν ποτὶ πύργον, ὁ δ' ὀρφναίην ἀνὰ νύκτα
μή τι παραπλάζοιτο βαλὼν σημήια πύργου.
πλῶε βαθυκρήπιδος ἐπ' εὐρέα δῆμον ἀβύδου.
παννυχίην δ' ὀάρων κρυφίους ποθέοντες ἀέθλους,
πολλάκις ἠρήσαντο μολεῖν θαλαμηπόλον ὄρφνην,
ἤδη κυανόπεπλος ἀνέδραμε νυκτὸς ὀμίχλη,
ἀνδράσιν ὕπνον ἄγουσα, καὶ οὐ ποθέοντι λεάνδρῳ.
ἀλλὰ πολυφλοίσβοιο παρ' ἠιόνεσσι θαλάσσης
ἀγγελίην ἀνέμιμνε φαεινομένων ὑμεναίων,
μαρτυρίην λύχνοιο πολυκλαύτοιο δοκεύων,
εὐνῆς τε κρυφίης τηλεσκόπον ἀγγελιώτην.
ὡς δ' ἴδε κυανέης λιποφεγγέα νυκτὸς ὀμίχλην,
ἡρὼ λύχνον ἔφαινεν. ἀναπτομένοιο δὲ λύχνου
θυμὸν ἔρως ἔφλεξεν ἐπιγομένοιο λεάνδρου,
λύχνῳ καιομένῳ συνεκαίετο. πὰρ δὲ θαλάσσης
μαινομένων ῥοθίων πολυηχέα βόμβον ἀκούων,

Sed chara caue grauiter flanteis uentos,
Ne ipsum extinguant, & statim animam perdam,
Lychnum meæ uitæ luciferum ducem,
Si uere autem uis meum nomen & tu scire,
Nomen mihi Leander bene comptæ coniunx Erus.
Sic ij quidem clandestinis nuptijs componebãt misceri,
Et nocturnam amicitiam, & nuncium nuptiarum
Lucernæ testimonijs pacti sunt seruare;
Illa quidẽ lucem extẽdere, hic aũt undas longas transire.
Pernoctationes autem experti uigilum nuptiarum
A se inuiti separati sunt necessitate:
Hæc quidẽ suam ad turrim, hic aũt obscurã per noctem,
Ne quid erraret iaciens signa turris,
Nauigabat profundi fundamenti ad latũ populũ Abydi,
Totãq; noctẽ coniugũ clãdestina desiderãtes certamina,
Sæpe optarunt uenire cubiculum ornantem noctem.
Iam atrata cucurrit noctis caligo.
Viris somnum afferens, & non amanti Leandro:
Sed multi fremi apud littora maris
Nuncium expectabat lucentium nuptiarum.
Testimonium lucernæ lugubris expectans,
Lectiq; clandestini procul speculantem nuncium.
Vt uero uidit nigræ obscuram noctis caliginem,
Ero lucernam ostendit: accensa uero lucerna
Animum Cupido exussit festinantis Leandri
Lucerna ardente coardebat: apud uero mare
Insanarum undarum multisonum fremitum audiens,

ἔτρεμε μὲν τὸ πρῶτον ἔπειτα δὲ θάρσος ἀγείρας
τοίοισι προσέλεκτο παρηγορέων φρένα μύθοις.
Δεινὸς ἔρως, καὶ πόντος ἀμείλιχος, ἀλλὰ θαλάσσης
ἐστὶν ὕδωρ. τὸ δ' ἔρωτος ἐμὲ φλέγει ἐνδόμυχον πῦρ.
λάζεο πῦρ κραδίη. μὴ δείδιθι νήχυτον ὕδωρ
δεῦρό μοι εἰς φιλότητα. τί δὴ ῥοθίων ἀλεγίζεις;
ἀγνώσσεις ὅτι κύπρις ἀπόσπορός ἐστι θαλάσσης,
καὶ κρατέει πόντοιο καὶ ἡμετέρων ὀδυνάων;
Ως εἰπὼν μελέων ἐρατῶν ἀπεδύσατο πέπλον
ἀμφοτέραις παλάμῃσιν. ἑῷ δ' ἔσφιγξε καρήνῳ.
ἠιόνος δ' ὤρουσε, δέμας δ' ἔρριψε θαλάσσῃ.
λαμπομένου δ' ἔσπευδεν ἀεὶ κατεναντία λύχνου
αὐτὸς ἐὼν ἐρέτης, αὐτόστολος, αὐτόματος νηῦς.
ἡρὼ δ' ἠλιβάτοιο φαεσφόρος ὑψόθι πύργου
λευγαλέης αὔρῃσιν ὅθεν πνεύσειεν ἀήτης
φάρεϊ πολλάκι λύχνον ἐπέσκεπεν. εἰσόκε σηστοῦ
πολλὰ καμὼν λείανδρος ἔβη ποτὶν αὐλοχον ἀκτῆς,
καί μιν ἑὸν ποτὶ πύργον ἀνήγαγεν, ἐκ δὲ θυράων
νυμφίον ἀσθμαίνοντα περιπτύξασα σιωπῇ,
ἀφροκόμους ῥαθάμιγγας ἔτι στάζοντα θαλάσσης
ἤγαγε νυμφοκόμοιο μυχοὺς ἐπὶ παρθενεῶνος,
καὶ χρόα πάντα κάθηρε. δέμας δ' ἔχριεν ἐλαίῳ
εὐόδμῳ ῥοδέῳ, καὶ ἁλίπνοον ἔσβεσεν ὀδμήν.
εἰσέτι δ' ἀσθμαίνοντα βαθυστρώτοις ἐνὶ λέκτροις
νυμφίον ἀμφιχυθεῖσα φιλήνορας ἔννεπε μύθους.
Νυμφίε, πολλὰ μόγησας, ἃ μὴ πάθε νυμφίος ἄλλος
νυμφίε πολλὰ μόγησας, ἅλις νύ τοι, ἁλμυρὸν ὕδωρ
ὀδμή τ'

Tremebat quidẽ primũ. postea autem audaciã excitãs.
Talibus alloquebatur, consolans mentem, uerbis:
Grauis amor, & mare implacabile, sed maris
Est aqua, uerum amoris me urit intestinus ignis.
Assume ignem cor, ne time effusam aquam.
Ades mihi in amorem, cur fluctus curas?
Ignoras quòd Venus nata est è mari,
Et dominatur ponto, & nostris doloribus?
Sic fatus, membra amabilia exuit uestem
Ambabus manibus, sucq; astrinxit capiti,
Littoreq; exiluit, corpusq; deiecit in mare,
Splendentemq; festinabat semper aduersus lucernam,
Ipse remex, ipse claßis, ipse sibi nauis.
Ero autem alta lucifera super turri,
Perniciosis auris undecunq; spiraret uentus
Veste sæpe lucernam tegebat, donec Sesti
Multum fatigatus Leander iuit ad portuosum littus,
Et ipsum suam ad turrim adduxit: ex ianuis uero
Sponsum anhelantem complexa silentio,
Spumeas ex capillis guttas adhuc stillantem maris
Duxit sponsã ornãtis ad penetralia uirginalis cubiculi,
Et cutem totam abstersit, corpusq; unxit oleo
Beneolenti roseo, & mareolentem extinxit odorem,
Adhuc autem anhelantem altestratis in lectis
Sponsum circunfusa, blanda emisit uerba:
Sponse multũ laborasti, quæ nõ paßus est spõsus alius,
Sponse multum laborasti. satis tibi est salsa aqua,

Fetorq;

ὀδμήν τ' ἰχθυόεσσαν βαρυγδούποιο θαλάσσης,
δεῦρο τεοὺς ἱδρῶτας ἐμοῖς ἐνὶ κάτθεο κόλποις.
Ὣς ἡ μὲν ταῦτ' ἔειπεν, ὁ δ' αὐτίκα λύσατο μίτρην,
καὶ θεσμῶν ἐπέβησαν ἀριστονόου κυθερείης.
ἦν γάμος, ἀλλ' ἀχόρευτος ἔην λέχος, ἀλλ' ἄτερ
οὐ ζυγίην ἱερὴν τις ἐπευφήμησεν ἀοιδὸς, (ὕμνων.
οὐ δαΐδων ἤστραπτε σέλας θαλαμηπόλον εὐνήν,
οὐδὲ πολυσκάρθμῳ τις ἐπεσκίρτησε χορείῃ,
οὐχ ὑμέναιον ἄειδε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
ἀλλὰ λέχος στορέσασα τελεσσιγάμοισιν ἐν ὥραις
σιγὴ παστὸν ἔπηξεν, ἐνυμφοκόμησε δ' ὀμίχλη,
καὶ γάμος ἦν ἀπάνευθεν ἀειδομένων ὑμεναίων.
νὺξ μὲν ἔην κείνοισι γαμοστόλος, οὐδέ ποτ' ἠὼς
νυμφίον εἶδε λέανδρον ἀριγνώτοις ἐνὶ λέκτροις
νήχετο δ' ἀντιπόροιο πάλιν ποτὶ δῆμον ἀβύδου
ἐννυχίων ἀκόρητος ἔτι πνείων ὑμεναίων,
ἡρὼ δ' ἑλκεσίπεπλος ἑοὺς λήθουσα τοκῆας
παρθένος ἠματίη, νυχίη γυνή. ἀμφότεροι δὲ
πολλάκις ἠρήσαντο κατελθέμεν ἐς δύσιν ἠῶ.
Ὣς οἱ μὲν φιλότητος ὑποκλέπτοντες ἀνάγκην,
κρυπταδίῃ τέρποντο μετ' ἀλλήλων κυθερείῃ.
ἀλλ' ὀλίγον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, οὐδέ τι δηρὸν
ἀλλήλων ἀπόναντο πολυπλάγκτων ὑμεναίων,
ἀλλ' ὅτε παχνήεντος ἐπήλυθε χείματος ὥρη,
φρικαλέας δινεῦσα πολυστροφάλιγγας ἀέλλας
βένθεα δ' ἀστήρικτα καὶ ὑγρὰ θέμεθλα θαλάσσης
χειμέριοι πνείοντες ἐπερρίπιζον ἀῆται,

λαίλαπι

Fetorq́; piscosus frementis maris,
Huc tuos sudores in meos pone sinus.
Sic illa hæc locuta est: ille uero statim soluit zonam,
Et leges inierunt beneuolæ Veneris.
Erãt nuptiæ, sed sine choreis: erat lectus, sed sine hymnis
Non coniugium sacrum quisquam laudauit poëta,
Non tædarum illuminabat lux cubicularium lectum,
Neq; peragili quispiam insiluit chorea.
Non hymenæum cantauit pater & ueneranda mater,
Sed lectum sternens perficientibus nuptias in horis
Silentium thalamũ fixit, sponsam uero ornauit caligo,
Et nuptiæ erant longe à canendis hymenæis.
Nox quidẽ erat illis nuptiarũ ornatrix, nunquã aurora
Sponsum uidit Leandrum manifestis in lectis.
Nauigabat aũt è regione positi rursus ad populũ Abydi
Nocturnos insatiabilis adhuc spirans hymenæos.
Ast Ero longa induta ueste suos latens parentes
Virgo diurna, nocturna mulier: utriq; autem
Sæpe optarunt descendere ad occasum auroram,
Sic ij quidem amoris abscondentes uim,
Occulta delectabantur inter se Venere.
Sed paruum uixerunt iu tempus, neq; diu
Inuicem potiti sunt multiuagis nuptijs.
Sed quando pruinosæ uenit hyemis hora,
Horrendas commouens multarũ uortiginũ procellas,
Profunditatesq́; infirmas & madida fundamẽta maris
Hyemales spirantes uerberabant uenti,

Nimbo

λαίλαπι μαστίζοντες ὅλην ἅλα. τυπτομένης δὲ
ἤδη νῆα μέλαιναν ἀπέκλασε διχθάδι χέρσῳ,
χειμερίην καὶ ἄπιστον ἀλυσκάζων ἅλα ναύτης.
ἀλλ' οὐ χειμερίης σε φόβος κατέρυκε θαλάσσης,
καρτερόθυμε λέανδρε. διακτορίη δέ σε πύργου,
ἠθάδα σημαίνουσα φαεσφορίην ὑμεναίων,
μαινομένης σ' ὤτρυνεν ἀφειδήσαντα θαλάσσης,
νηλειὴς καὶ ἄπιστος. ὄφελλε δὲ δύσμορος ἡρὼ,
χείματος ἱσταμένοιο μένειν ἀπάνευθε λεάνδρου
μηκέτ' ἀναπτομένη μινυώριον ἀστέρα λέκτρων,
ἀλλὰ πόθος καὶ μοῖρα βιήσατο, θελγομένη δὲ
μοιράων ἀνέφαινε, καὶ οὐκέτι δαλὸν ἐρώτων.
Νὺξ ἦν, εὖτε μάλιστα βαρυπνείουσιν ἀήταις
χειμερίαις πνοιῇσιν ἀκοντίζοντες ἀῆται,
ἀθρόον ἐμπίπτουσιν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
δὴ τότε λήανδρος πόθῳ ἐθήμονος ἐλπίδι νύμφης,
δυσκελάδων πεφόρητο θαλασσαίων ὑμεναίων.
ἤδη κύματι κῦμα κυλίνδετο, σύνθετο δ' ὕδωρ,
αἰθέρι μίσγετο πόντος. ἀνέγρετο πάντοθεν ἡ γῆ
μαρναμένων ἀνέμων. ζεφύρῳ δ' ἀντέπνεεν εὖρος,
καὶ νότος ἐς βορέην μεγάλας ἐφέηκεν ἀπειλάς.
καὶ κτύπος ἦν ἄλιστος ἐρισμαράγοιο θαλάσσης.
αἰνοπαθὴς δὲ λέανδρος ἀκηλήτοις ἐνὶ δίναις
πολλάκι μὲν λιτάνευσε θαλασσαίην ἀφροδίτην,
πολλάκι δ' αὐτὸν ἄνακτα ποσειδάωνα θαλάσσης,
ἀτθίδος οὐ βορέην ἀμνήμονα κάλλιπε νύμφης.
ἀλλά οἱ οὔτις ἄρηγεν, ἔρως δ' οὐκ ἤρκεσε μοίρας.

πάντα

Nimbo percutientes totum mare: uerberato autem,
Iam nauem nigram fregit bipertita terra
Hyemale & infidum effugiens mare nauta.
Sed non hyemalis te timor coërcebat maris
Fortanime Leander, nuncius sed te turris
Consuetam significans lucem nuptiarum,
Furentis te impulit securum maris,
Crudelis & perfidus. debebat autem infelix Ero
Hyeme instante manere sine Leandro,
Non amplius accendens indicem stellam lectorum,
Sed amor & fatum cogebat: gestiens autem
Parcarum ostendebat non amplius stipitem amorum.
Nox erat, cum maxime spirantes uentos
Hyemalibus flatibus iaculantes uenti
Collectim irruunt in littus maris.
Tunc Leander consuetæ spe sponsæ
Personantium ferebatur marinarum nuptiarum
Iam ab unda uoluebatur: accumulabatur uero aqua.
Aetheri miscebatur mare, concitata est undiq; terra
Pugnātibus uentis: Zephyro aūt contraspirabat Eurus
Et notus in Boream magnas immisit minas.
Et fragor fuit ineuitabilis ualde fremi maris.
Grauia aūt passus Leander, implicabilibus in littoribus,
Sæpe quidem precabatur æquoream Venerem,
Sæpe autem & ipsum regem Neptunum maris,
Atthææ non Boream immemorem reliquit puellæ,
Sed ei nullus auxiliatus est, amor aūt non coërcuit fata

Vndiq;

πάντοθι δ' ἀγρομένοιο δυσαντέι κύματος ὁρμῇ,
θρυπτόμενος πεφόρητο. ποδῶν δέ οἱ ὤκλασεν ὁρμή,
καὶ σθένος ἦν ἀδόνητον ἀκοιμήτων παλαμάων.
πολλὴ δ' αὐτόματος χύσις ὕδατος ἔρρεε λαιμῷ.
καὶ ποτὸν ἀχρήιστον ἀμαιμακέτου πίεν ἅλμης.
καὶ δὴ λύχνον ἄπιστον ἀπέσβεσε πικρὸς ἀήτης,
καὶ ψυχὴν καὶ ἔρωτα πολυκλαύτοιο λεάνδρου.
Εἰσέτι δ' ἰθυνόντος, ἐπ' ἀγρύπνοισιν ὀπωπαῖς
ἵστατο κυμαίνουσα πολυκλαύτοισι μερίμναις.
ἤλυθε δ' ἠριγένεια, καὶ οὐκ ἴδε νυμφίον ἡρώ.
πάντοθι δ' ὄμμα τίταινεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
εἴπου ἐσαθρήσειεν ἀλώμενον ὃν παρακοίτην.
λύχνου σβεννυμένοιο, παρὰ κρηπῖδα δὲ πύργου
θρυπτόμενον σπιλάδεσσιν ὅτ' ἔδρακε νεκρὸν ἀκοίτην
δαιδάλεον ῥήξασα περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ῥοιζηδὸν προκάρηνος ἀπ' ἠλιβάτου πέσε πύργου.
κὰδ δ' ἡρὼ τέθνηκεν ἐπ' ὀλλυμένῳ παρακοίτῃ,
ἀλλήλων δ' ἀπόναντο, καὶ ἐν πυμάτῳ περ ὀλέθρῳ.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ
τέλος.

ΕΚΘΕ.

Vndiq; autem accumulati male obui o fluctus impetu
Contritus ferebatur: pedum autem eius defecit uigor.
Et uis fuit immobilis inquietarum manuum.
Multa autem spontanea effusio fluebat in guttur,
Et potum inutilem indomabilis potauit maris,
Et iam lucernam infidam extinxit amarus uentus,
Et animam & amorem deflendi Leandri.
Cum adhuc autem dirigeret iter, uigilibus oculis
Stabat fluctuans miseris curis.
Venit autem aurora, & non uidit sponsum Ero,
Circũquaq; autẽ oculũ dirigebat in lata dorsa maris,
Sicubi uideret errantem maritum.
Lucerna extincta, apud fundamentum turris
Obtritum procellis cum uidisset mortuum maritum,
Variam populata circa pectus uestem,
In fluctus præceps ab excelsa cecidit turre,
Ero commortua ob eum qui perierat coniugem.
Se inuicem autẽ fruiti sunt etiam in suprema morte.

MVSAEI FINIS.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ παραινετικῶν, σχεδιασθεῖσα παρὰ Ἀγαπητοῦ διακόνου τῆς ἁγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. ὧν ἡ ἀκροστιξις ὧδ' ἔπως ἔχει.

Τῷ θειοτάτῳ, καὶ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ ἡμῶν Ἰουστινιανῷ, ἀγαπητὸς ὁ ἐλάχιστος διάκονος.

1 Τ Ιμῆς ἁπάσης ὑπέρτερον ἔχων ἀξίωμα βασιλεῦ, τιμᾷς ὑπὲρ ἅπαντας τὸν τοῦτο σε ἀξιώσαντα θεόν. ὅτι καὶ καθ' ὁμοίωσιν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας, ἔδωκέ σοι τὸ σκῆπτρον τῆς ἐπιγείου δυναστείας, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους διδάξῃς τὴν τοῦ δικαίου φυλακὴν, καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ λυσσώντων ἐκδιώξῃς τὴν ὑλακὴν, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ βασιλευόμενος νόμων, καὶ τῶν ὑπὸ σὲ βασιλεύων ἐννόμως.

2 Ὡς κυβερνήτης ἀγρυπνεῖ διαπαντὸς ὁ τοῦ βασιλέως πολυόμματος νοῦς, διακατέχων ἀσφαλῶς τῆς εὐνομίας τοὺς οἴακας, καὶ ἀπωθούμενος ἰσχυρῶς τῆς ἀνομίας τοὺς ῥύακας, ἵνα τὸ σκάφος τῆς παγκοσμίου πολιτείας μὴ περιπίπτῃ κύμασιν ἀδικίας.

3 Θεῖον

EXPOSITIO CAPITVM ADMO nitoriorum, ædita ex tempore ab Agapeto diacono sanctissimæ Dei magnæ ecclesiæ. Quorum apex literarius sicpote habet.

Diuo et pientissimo Imperatori nostro Iustiniano, Agapetus minimus Diaconus.

HOnore quolibet sublimiorẽ quũ habeas dignitatẽ, ô Imperator, honoras supra oẽs qui hoc te dignatus est Deũ: q̃niã iuxta similitudinẽ cœlestis regni tradidit tibi sceptrum terrenæ potestatis, ut hoĩes edoceres iusti custodiã, et eorũ q aduersus ipm rabiunt ĩsectareris latratũ, tũ ipsius obtẽperãdo legib⁹, tũ subditos tibi regẽdo pro

Ceu gubernator uigilat ꝑpetuò (iure. imperatoris oculatissimus intellectus, cõtinẽs tuto æquitatis clauos, atq; expellens fortiter impetuosos iniquitatis fluctus, ut ne cymba mundanæ rei publicæ illidatur fluctibus iniquitatis.

3 Θεῖον μάθημα καὶ πρῶτον οἱ ἄνθρωποι, τὸ γνῶναί τινα ἑαυτὸν διδασκόμεθα. ὁ γὰρ ἑαυτὸν γνοὺς, γνώσεται θεόν. θεὸν δὲ ὁ γνοὺς, ὁμοιωθήσεται θεῷ. ὁμοιωθήσεται δὲ θεῷ, ὁ ἄξιος γινόμενος θεοῦ. ἄξιος δὲ γίνεται θεοῦ, ὁ μηδὲν ἀνάξιον πράττων θεοῦ, ἀλλὰ φρονῶν μὲν τὰ αὐτοῦ, λαλῶν δὲ ἃ φρονεῖ, ποιῶν δὲ ἃ λαλεῖ.

4 Ἐπὶ προγόνων εὐγενείᾳ μηδεὶς ἐναβρυνέσθω. πηλὸν γὰρ ἔχουσι πάντες τοῦ γένους προπάτορα, καὶ οἱ ἐν πορφύρᾳ καὶ βύσσῳ καυχώμενοι, καὶ οἱ ἐν πενίᾳ καὶ νόσῳ τρυχόμενοι, καὶ οἱ διαδέματα περικείμενοι, καὶ οἱ διαδώματα προκείμενοι. μὴ τοίνυν εἰς πήλινον ἐγκαυχώμεθα γένος, ἀλλ' ἐπὶ χρηστότητι σεμνυνώμεθα τρόπων.

5 Ἴσθι ὦ εὐσεβείας θεότευκτον ἄγαλμα, ὅτι ὅσῳ μεγάλων ἠξιώθης παρὰ θεοῦ δωρεῶν, τοσούτῳ μείζονος ἀμοιβῆς ὀφειλέτης ὑπάρχεις αὐτῷ. οὐκοῦν ἀπόδος τῷ εὐεργέτῃ τὸ χρέος τῆς εὐχαριστίας, τῷ λαμβάνοντι τὸ χρέος ὡς χάριν, καὶ τῆς χάριτος χάριν ἀντιδιδόντι. αὐτὸς γὰρ ἀεὶ καὶ χαρίτων ἄρχει, καὶ ὡς χρέος τὰς χάριτας ἀποδίδωσιν. εὐχαριστίαν δὲ ζητεῖ παρ' ἡμῶν, οὐ τὴν διὰ ῥημάτων ἀγαθῶν προφοράν, ἀλλ'

τὴν

Diuinũ documentũ et potiſſimũ nos hoĩes, ũt cognoſcat ſe qſq; docemur. q̃ eñ ſeip̃m cognouit, cognoſcet deũ: deũ uero qui cognouit, aſſimilabit̃ deo: aſſimilabit̃ aũt deo, q dignus factus deo eſt. dignus deniq; fit deo, q nihil idignũ patrat deo: ſed q ut cogitat q̃ ipſius ſunt, ita tã loquit̃ q̃ cogitat, q̃; facit q̃ loquit̃.

Maiorũ nobilitate ne quis delicietur. Limũ eñ habẽt omnes generis autorẽ, & q purpura biſſoq; turgent, & q pauꝑtate & aduerſa ualetudine affligũt̃, tã q diademate redimiti ſunt, q̃ q ꝑ cubicula excubãt. Ne igit̃ lutulẽtũ iactemus genus, ſed morũ integritate gloriemur.

Scito ô pietatis diuinitus fabricatum ſpecimẽ quia quãto maioribus dignus habitus es tribuente deo muneribus tanto maius ipſi nomen es. Ergo redde benefactori debitum gratitudinis, acceptãti debitũ ut meritũ, & beneficio bñficiũ repẽdẽti: ipſe eñ ſemꝑ & bñficijs prior promeret̃, & ut debitũ bñficia repẽſat. Gratitudinẽ aũt exigit à nobis nõ q̃uerborũ blãdorum prolatione, ſed

τὴν διὰ πραγμάτων εὐσεβῶν προσφοράν.

6 Οὐδὲν οὕτως εὐδόκιμον ἐργάζεται ἄνθρωπον, ὡς δύνασθαι μὲν ἃ βούλεται πράττειν, ἀεὶ δὲ φιλάνθρωπα καὶ βούλεσθαι καὶ πράττειν. ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ θεοῦ σοι κεχάρισται δύναμις, ἧς ἐδεῖτο δι' ἡμᾶς ἡ ἀγαθή σου βούλησις, πάντα καὶ βούλου, καὶ πράττε, ὡς ἀρέσκει τῷ ταύτην σοι δεδωκότι.

7 Τῶν ἐπιγείων χρημάτων ὁ ἄστατος πλοῦτος, τῶν ποταμίων ῥευμάτων μιμεῖται τὸν δρόμον. πρὸς ὀλίγον μὲν ἐπιρρέων τοῖς ἔχειν νομίζουσι. μετ' ὀλίγον δὲ παραρρέων, εἰς ἄλλους ἀπέρχεται. μόνος δὲ τῆς εὐποιΐας ὁ θησαυρὸς, μόνιμός ἐστι τοῖς κεκτημένοις αὐτόν, τῶν γὰρ ἀγαθῶν ἔργων αἱ χάριτες ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας ἐπαναστρέφουσιν.

8 Ἀπρόσιτος μὲν ὑπάρχεις ἀνθρώποις, διὰ τὸ ὕψος τῆς κάτω βασιλείας. εὐπρόσιτος δὲ γίνῃ τοῖς δεομένοις, διὰ τὸ κράτος τῆς ἄνω ἐξουσίας. καὶ ἀνοίγεις τὰ ὦτα τοῖς ὑπὸ πενίας πολιορκουμένοις, ἵνα εὕρῃς τὴν τοῦ θεοῦ ἀκοὴν ἀνεῳγμένην. οἷοι γὰρ ἂν τοῖς ἡμετέροις γενώμεθα συνδούλοις, τοιοῦτον περὶ ἡμᾶς εὑρήσομεν τὸν δεσπότην.

9 Τὴν πολυμέριμνον τοῦ βασιλέως ψυχὴν,

κατόπτρ

quæ rerũ piarũ oblatione peragitur.

Nulla res adeò cõmendabilem reddit hominem, ut posse quidẽ quæ uelit efficere: semper aũt humana & uelle, & agere. Quoniam igitur à deo tibi donata est facultas, qua indigebat propter nos bona tua uoluntas, omnia et uelis et agas, prout ei placet, qui eam tibi dedit.

Terrenarũ opũ instabiles diuitię fluuiatiliũ undarũ imitantur cursum. Modicũ enim affluunt his qui habere se eas arbitrantur, mox uero refluentes ad alios accedũt. Solus aũt beneficentiæ thesaurus stabilis est possidentibus eum. bonarum enim actionum meritum ad autores retorquetur.

Inaccessus nimirũ existis hominib. propter celsitudinẽ huius, ꝙ hic deorsum est imperij. facilis idẽ aditu es indigentib. ob uim supernæ illius potestatis, atq; aperis aureis his q à paupertate obsidẽť, ut inuenias dei auditũ adapertũ. quales eñ erga nostros fuerimus cõseruos, talẽ circa nos reperiemus dñm.

Solicitã Imperatoris animã speculi in

κατόπτρου δίκην ἀποσμήχεσθαι χρή, ἵνα ταῖς θείαις αὐγαῖς ἀεὶ καταστράπτηται, καὶ τῶν πραγμάτων τὰς κρίσεις ἐκεῖθεν διδάσκηται. οὐδὲν γὰρ οὕτω ποιεῖ τὰ δέοντα καθορᾶν, ὡς τὸ φυλάσσειν ἐκείνην διὰ παντὸς καθαράν.

10 Ὥσπερ ἐπὶ τῶν πλεόντων, ὅταν μὲν ὁ ναύτης σφαλῇ, μικρὰν φέρει τοῖς συμπλέουσι βλάβην. ὅταν δὲ αὐτὸς ὁ κυβερνήτης, παντὸς ἐργάζεται τοῦ πλοίου ἀπώλειαν. οὕτω καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἂν μέν τις τῶν ἀρχομένων ἁμάρτῃ, οὐ τὸ κοινὸν τοσοῦτον, ὅσον ἑαυτὸν ἀδικεῖ. ἂν δὲ αὐτὸς ὁ ἄρχων, πάσης ἐργάζεται τῆς πολιτείας τὴν βλάβην. ὡς οὖν μεγάλας ὑφέξων εὐθύνας, εἴ τι παρίδοι τῶν δεόντων, μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ λεγέτω πάντα, καὶ πραττέτω.

11 Κύκλος τις τῶν ἀνθρωπίνων περιτρέχει πραγμάτων, ἄλλοτε ἄλλως φέρων αὐτά, καὶ περιφέρων. καὶ τούτοις ἀνισότης ἐστί, τὸ μηδὲν τῶν παρόντων ἐν ταυτότητι μένειν. δεῖ οὖν σε κράτιστε βασιλεῦ, ἐν τῇ τούτων ἀγχιστρόφῳ μεταβολῇ, ἀμετάβλητον ἔχειν τὸν εὐσεβῆ λογισμόν.

12 Ἀποστρέφου τῶν κολάκων τοὺς ἀπατηλοὺς λόγους, ὥσπερ τῶν κοράκων τοὺς ἁρπακτικοὺς τρόπους. οἱ μὲν γὰρ τοὺς τοῦ σώματος ἐξορύττουσιν ὀφθαλμούς.

modũ abstergi oportet, ut diuinis splẽ-
dorib. semper coruscet, rerumq́ distin-
cta iudicia inde condiscat, nihil eñ adeò
facit quæ peragenda sunt conspicere,
atq; custodire eam perpetuò sinceram.

Sicuti fit apud nauigantes, quũ nauta
errat modicũ, affert nauigãtib. nocumẽ-
tũ: quũ uero ipse gubernator, totius effi-
cit nauigij pniciẽ. sic et in ciuitatibus, si
quis ex subditis peccet, nõ tã remp. q̃ se-
ipsũ lædit: sin uero ipse princeps, uniuer-
sæ infert reipub. detrimentũ, is igit̃ ut nõ
exiguã redditurus rationẽ, si qd negle-
xerit eorũ quæ facto opus sunt, cũ exq-
sita diligẽtia et dictitet cũcta, et factitet.

Circulus quidam humanarũ reuoluit
rerũ, q modo sic, modo aliter agitat ip-
sas, & circũfert. atq; in his inæqualitas
est, eo q̃ nihil ex p̄sentibus in eodẽ statu
maneat, oportet igit̃ te potẽtissime Im-
perator in hac rerũ uersatili mutatione,
ĩmutabilẽ habere pietatis cognitionẽ.

Auersare adulatorũ pellaceis sermo-
nes, ut coruorum rapaceis mores. Illi
nanq; corporis effodiunt oculos, isti aũt

θαλμούς, οἱ δὲ τοὺς τῆς ψυχῆς ἐξαμβλοῦσι λογισμοὺς, μὴ συγχωροῦντες ὁρᾶν τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν. ἢ γὰρ ἐπαινοῦσιν ἔσθ᾽ ὅτε τὰ ψόγου ἄξια, ἢ ψέγουσι πολλάκις τὰ ἐπαίνων κρείττονα, ἵνα δυοῖν θάτερον αὐτοῖς ἁμαρτάνηται, ἢ τὸ κακὸν ἐπαινούμενον, ἢ τὸ καλὸν ὑβριζόμενον.

13 Ἴσον εἶναι χρὴ πάντοτε τοῦ βασιλέως τὸ φρόνημα. τὸ γὰρ συμμεταβάλλεσθαι ταῖς τῶν πραγμάτων μεταβολαῖς, διανοίας ἀβεβαίου τεκμήριον γίνεται. τὸ δὲ παγίως ἐν τοῖς καλοῖς ἐρηρεῖσθαι, ὡς τὸ εὐσεβὲς ὑμῶν ἐστήρικται κράτος, καὶ μήτε πρὸς ἀλαζονείαν ὑπεραίρεσθαι, μήτε πρὸς ἀθυμίαν καταφέρεσθαι, βεβηκότων ἐστὶν ἀσφαλῶς, καὶ ἀκράδαντον ἐχόντων τὴν ψυχήν.

14 Εἴτις κεκαθαρμένον ἔχει τὸν λογισμὸν ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ἀπάτης, καὶ βλέπει τὸ οὐτιδανὸν τῆς ἑαυτοῦ φύσεως, τό, τε βραχὺ καὶ ὠκύμορον τῆς ἐνταῦθα ζωῆς, καὶ τὸν συνεζευγμένον τῇ σαρκὶ ῥύπον, εἰς τὸν τῆς ὑπερηφανίας οὐκ ἐμπεσεῖται κρημνὸν, κἂν ἐν ἀξιώματι ὑπάρχῃ ὑψηλῷ.

15 Ὑπὲρ πάντα τῆς βασιλείας τὰ ἔνδοξα, τῆς εὐσεβείας τὸ στέμμα τὸν βασιλέα κοσμεῖ, ὁ γὰρ

animæ hebetãt cogitatus, quũ nõ ꝑmittãt ꝑſpicere rerũ ueritatẽ: uel em̃ cõmẽdant nõnunq̃ que reprehenſione digna ſunt, uel reprehendunt plerũq; que omni laude ſunt maiora: ut de duobus alterum ab ipſis committatur, uel prauorum laus, uel contumelioſus bonorum contemptus.

Aeq̃lẽ oportet ſemp̃ eſſe Imp̃atoris animũ: mutari em̃ pro rerũ uarietatib. mẽtis inſtabilis argumentũ efficit. Firmiter aũt bonis inherere, qua firmitate piũ ueſtrũ corroboratũ et fixũ eſt imperiũ, et neq; uſq; ad inſolentiã extolli, neq; uſq; ad animi conſternationem deijci, in tuta ueluti baſi ſtabilitorũ eſt hominũ, animamq́; inconcuſſam habentium.

Si q̃s purũ habet cogitatũ humanæ deceptionis, ꝑſpicitq́; ſuę naturę utilitatẽ, breuitatẽq́; uelocifato obnoxię p̃ſentis uitæ, tũ carni cõiunctas inſitasq́; ſordes, ad ſupbię nũq̃ illabet̃ p̃cipitiũ, q̃uis in excelſo dignitatis faſtigio cõſiſtat.

Sup̃ oĩa p̃clara q̃ regnũ habet, pietatis cultusq; diuini corona regem exornat.

Diuitiæ

ὁ γὰρ πλοῦτος ἀπέρχεται, καὶ ἡ δόξα μετέρχεται. τὸ δὲ κλέος τῆς ἐνθέου πολιτείας ἀθανάτοις αἰῶσι συμπαρεκτείνεται, καὶ λήθης ἐπέκεινα, τοὺς ἔχοντας ἵστησι.

16 Σφόδρα μοι δοκεῖ ἀτοπώτατον εἶναι, ὅτι πλούσιοι καὶ πένητες ἄνθρωποι, ἐξ ἀνομοίων πραγμάτων βλάβην πάσχουσιν ὁμοίαν. οἱ μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ κόρου διαρρήγνυνται, οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ λιμοῦ διαφθείρονται. καὶ οἱ μὲν κατέχουσι τοῦ κόσμου τὰ πέρατα, οἱ δὲ οὐκ ἔχουσι ποῦ στῆσαι τὰ πέλματα. ἵνα τοίνυν ἄμφω τῆς ὑγείας τύχωσιν, ἀφαιρέσει καὶ προσθέσει τούτους θεραπευτέον, καὶ πρὸς ἰσότητα τὴν ἀνισότητα μετενεκτέον.

17 Ἐφ᾿ ἡμῖν ἀνεδείχθη τῆς εὐζωΐας ὁ χρόνος, ὃν προεῖπέ τις τῶν παλαιῶν ἔσεσθαι, ὅταν ἢ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν, ἢ βασιλεῖς φιλοσοφήσωσι, καὶ γὰρ φιλοσοφοῦντες, ἠξιώθητε βασιλείας. καὶ βασιλεύοντες οὐκ ἀπέστητε φιλοσοφίας. εἰ γὰρ τὸ φιλεῖν σοφίαν ποιεῖ φιλοσοφίαν, ἀρχὴ δὲ σοφίας ὁ τοῦ θεοῦ φόβος, ὃν ἐν τοῖς στέρνοις ὑμῶν διαπαντὸς ἔχετε, εὔδηλον ὡς ἀληθὲς τὸ παρ᾿ ἐμοῦ λεγόμενον.

18 Βασιλέα σε κατὰ ἀλήθειαν ὁρίζομαι, ὡς βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἡδονῶν δυνάμενον.

Diuitię nanq; euanescũt, uulgi fauor & aura transit. Sola uitæ deo placẽtis gloria immorralibus seculis coextendit, & trãs obliuionis tenebras collocat possidẽteis. Vehemẽter mihi uidet absurdissimũ esse, q diuites & paupes hoĩes ex dissimilibus rebus detrimentũ simile patiunt. Illi nãq; à copia rerũ perrumpunt, hi uero fame pereũt. Itẽ illi occupãt ultimos mundi terminos, hi nõ habẽt ubi callosa pedũ uestigia sistãt. Vt igit utraq; ps sanitatis fiãt cõpotes, aufe rẽdo et diminuẽdo istos regere oportet, atq; ad æq̃litatẽ inęq̃litas trãsferẽda est.

Nostris tpib⁹ oñsum ẽ prospę uitę tp̃s q p̃dixit q̃dã ex ueterib. futurũ, cũ uel philosophi regnabũt, uel reges philosophabũt. nã tũ philosophãdo digni habiti regno estis, tũ uero regnãdo à philoso phia nõ desciuistis. Si.n. amare sapiẽtiã efficit philosophiã: prĩcipiũ aũt sapiẽtię dei est timor, quẽ ĩ pectorib. uestris iugi ter habetis: clarũ q̃ uerũ sit q à me dicit.

Te reuera Imperatorẽ asserimus. qppe q & impare ac dñari uoluptatib. ua-

les, &

νον. καὶ τὸν στέφανον τῆς σωφροσύνης ἀναδησάμενον, καὶ τὴν πορφύραν τῆς δικαιοσύνης ἀμφιασάμενον. ἡ μὲν γὰρ ἄλλη ἐξουσία, τὸν θάνατον ἔχει διαδοχήν. ἡ δὲ τοιαύτη βασιλεία, τὴν ἀθάνατον σώζει διαμονήν. καὶ ἡ μὲν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ λύεται, ἡ δὲ τῆς αἰωνίου κολάσεως ῥύεται.

19 Εἰ τὴν ἐκ πάντων βούλει καρποῦσθαι τιμὴν, γίνου τοῖς ἅπασιν εὐεργέτης κοινός. οὐδὲν γὰρ οὕτω πρὸς εὔνοιαν ἐφέλκεται, ὡς εὐποιΐας χάρις διδομένη τοῖς χρήσουσιν. ἡ γὰρ διὰ φόβον γινομένη θεραπεία, κατεσχηματισμένη ἐστὶ θωπεία, πεπλασμένης τιμῆς ὀνόματι φενακίζουσα τοὺς αὐτῇ προσανέχοντας.

20 Στεπτὴ δικαίως ἐστὶν ἡ ὑμῶν βασιλεία, ὅτι τοῖς πολεμίοις μὲν δεικνύει τὴν ἐξουσίαν, τοῖς ὑπηκόοις δὲ νέμει φιλανθρωπίαν. καὶ νικῶσα ἐκείνους τῇ δυνάμει τῶν ὅπλων, τῇ ἀόπλῳ ἀγάπῃ τῶν οἰκείων ἡττᾶται. ὅσον γὰρ θηρίου καὶ προβάτου τὸ μέσον, τοσοῦτον ἀμφοτέρων ἡγεῖται τὸ διάφορον.

21 Τῇ μὲν οὐσίᾳ τοῦ σώματος, ἴσος παντὶ ἀνθρώπῳ ὁ βασιλεὺς, τῇ ἐξουσίᾳ δὲ τοῦ ἀξιώματος ὅμοιος ἐστὶ τῷ ἐπὶ πάντων θεῷ. οὐκ ἔχει γὰρ ἐπὶ γῆς τὸν αὐτοῦ ὑψηλότερον. χρὴ

τοίνυν

les, & tũ corona castitatis reuinctus, tũ purpurã iustitiæ indutus incedis. Aliȷs nanq; potestatibus mors ipsa succedit: huiuscemodi uero regnũ immortalẽ seruat perpetuitatẽ. Itẽ aliæ hoc in seculo soluuntur, hæc autẽ à perpetuo supplicio liberatur.

Si honore qui ab omnibus profiscit̃ pfrui uis, p̃sta te cõmem oĩm benefactorẽ. nihil em̃ adeò attrahit ad beneuolentiã, ut bñficiȷ gratia. q̃ det̃ indigẽtibus. q; em̃ ob metũ p̃stat̃ obsequiũ, fucata figurataq; est adulatio. ficti honoris titulo fallens eos qui ipsi animum aduertunt.

Venerandũ iure est uestrũ imperiũ, quia hostibus quidẽ suę demõstrat potestatis aculeos, subditis uero exhibet humanitatẽ. Et quũ illos uincat amorũ ui, inermi charitate uincit̃ à suis. Quantũ em̃ feræ & ouis interstitium est, tantũ esse inter eos discrimen arbitratur.

Essentia corporis ęq̃lis est cuilibet homini Imperator, potestate aũt dignitatis cunctorum præsidi deo. Non em̃ habet in terris se quenquã altiorem. Oportet

igitur

τοίνυν χοῦν καὶ ὡς θεὸν μὴ ὀργίζεσθαι, καὶ ὡς θνητὸν μὴ ἐπαίρεσθαι. εἰ γὰρ καὶ εἰκόνι θεϊκῇ τετίμηται, ἀλλὰ καὶ κόνει χοϊκῇ συμπέπλεκται, δι' ἧς ἐκδιδάσκεται τὴν πρὸς πάντας ἰσότητα.

22 Αποδέχου τοὺς τὰ χρηστὰ συμβουλεύειν ἐθέλοντας, ἀλλὰ μὴ τοὺς κολακεύειν ἑκάστοτε σπεύδοντας. οἱ μὲν γὰρ τὸ συμφέρον συνορῶσιν ἐν ἀληθείᾳ. οἱ δὲ πρὸς τὰ δοκοῦντα τοῖς κρατοῦσιν ἀφορῶσι, καὶ τῶν σωμάτων τὰς σκιὰς μιμούμενοι, τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις συνᾴδουσι.

23 Τοιοῦτος γίνου περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, οἷον εὔχῃ σοὶ τὸν δεσπότην γενέσθαι. ὡς γὰρ ἀκούομεν ἀκουσθησόμεθα, καὶ ὡς ὁρῶμεν ὀραθησόμεθα ὑπὸ τοῦ θείου καὶ παντοφόρου βλέμματος. προεισενέγκωμεν οὖν τῷ ἐλέῳ τὸν ἔλεον ἵνα τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον ἀντιλάβωμεν.

24 Ωσπερ τὰ ἀκριβῆ τῶν κατόπτρων τοιαύτας δείκνυσι τὰς τῶν προσώπων ἐμφάσεις, οἷά περ ἐστὶ τὰ πρωτότυπα, φαιδρὰ μὲν τῶν φαιδρυνομένων, σκυθρωπὰ δὲ τῶν σκυθρωπαζόντων. οὕτω καὶ ἡ δικαία τοῦ θεοῦ κρίσις, ταῖς ἡμετέραις πράξεσιν ἐξομοιοῦται. οἷά περ γὰρ ἂν ᾖ παρ' ἡμῶν εἰργασμένα, τοιαῦτα ἡμῖν ἐκ τῶν ὁμοίων περιέχει.

25 Βουλέ-

gitˀ ipſum ut deũ non iraſci, ut mortalẽ nõ efferri. Nam etſi effigie diuina honoratus eſt, at puluere tamẽ terreno cõnexus eſt; quo edocetur, ut erga omnes ſeruet æqualitatem.

Accepta eos q bonorũ te cõſiliorum admonitũ uolũt, nõ eos q adulari ſæpenumero ſtudẽt. Illi em̃ q̊d reuera expedit, pſpiciũt. Hi uero ad ea q̃ placẽt potentibus reſpiciũt, corporũq; umbras imitãtes, ſingulis eorũ dictis applaudũt.

Talem te præſta tuos erga famulos, qualẽ optas erga te dominũ eſſe. Prout enim audimus, audiemur, & ut reſpicimus, reſpiciemur à diuino cũctaq; obtuente aſpectu. priores igitur nos miſericordiæ miſericordiã conferamus, ut pari par recipiamus.

Sicut exquiſita ſpecula tales mõſtrãt uultuũ apparẽtias, q̃lia ipſa ſunt archetypa, nitidas uidelicet nitentiũ, triſteis autem triſtantiũ. Eodẽ pacto iuſtum dei iudiciũ noſtris actionib. aſſimilatˀ. Qualia em̃ ſunt quæ à nobis præſtãtur, talia ipſe nobis par pari referens exhibet.

25 Βουλεύου μὲν τὰ πρακτέα βραδέως, ἐκτέλει δὲ τὰ κριθέντα σπουδαίως. ἐπεὶ λίαν ἐστὶ σφαλερὸν, τὸ ἐν τοῖς πράγμασιν ἀπερίσκεπτον. εἰ γὰρ τὰ ἐξ ἀβουλίας τις ἐννοήσει κακὰ, τότε γνώσεται καλῶς τῆς εὐβουλίας τὰ χρήσιμα, ὡς καὶ τῆς ὑγείας τὴν χάριν, μετὰ τὴν πεῖραν τῆς νόσου. δεῖ τοίνυν εὐφρονέστατε βασιλεῦ, καὶ βουλῇ συνετωτέρᾳ, καὶ εὐχῇ συντονωτέρᾳ, ἐξερευνᾶν ἀκριβῶς τὰ συνοίσοντα τῷ κόσμῳ.

26 Ἀρίστα διοικήσεις τὴν ἀγαθήν σου βασιλείαν, εἰ πάντα σπουδάζεις ἐφορᾶν, καὶ μηδὲν ἀνέχῃ παρορᾶν. οὐ γὰρ μικρὸν ἐπὶ σοὶ, ὅπερ μικρὸν εἶναι δοκεῖ ἐν συγκρίσει τῶν σῶν. ἐπειδὴ καὶ ῥῆμα βασιλέως ψιλὸν, μεγάλην ἔχει παρὰ πᾶσιν ἰσχύν.

27 Σαυτῷ τὴν τοῦ φυλάττειν τοὺς νόμους ἐπίθες ἀνάγκην, ὡς μὴ ἔχων ἐπὶ γῆς τὸν δυνάμενον ἀναγκάζειν. οὕτω γὰρ καὶ τῶν νόμων ἐπιδείξεις τὸ σέβας, αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων τούτους αἰδούμενος, καὶ τοῖς ὑπηκόοις φανήσεται τὸ παρανομεῖν οὐκ ἀκίνδυνον.

28 Ἴσον τῷ πλημμελεῖν, τὸ μὴ κωλύειν τοὺς πλημμελοῦντας λογίζου. κἂν γάρ τις πολιτεύηται μὲν ἐνθέσμως, ἀνέχηται δὲ τῶν βιούν-

των

Cõsulta quę agẽda sunt cũctãter, exequere aũt q̃ decreueris mature. Quoniã periculosum est admodũ inconsiderata in rebus temeritas, Si quis em̃ quę ex inconsulta mẽte proueniũt mala, cõceperit animo, facile cõperiet boni cõsilij commoda: ut q sanitatis dotẽ post ægrotationis experimentũ ꝑsentiscũt. Debes igit̃ cordatissime rex, tũ cõsilio prudentiore, tũ precib. ad deũ impensiorib. exquirere diligenter, q̃ mũdo sunt expeditura.

Optimè reges egregiũ tuũ imperiũ, si oĩa des operã ꝑspicere, nec negligere patiare qcq̃. neq; em̃ paruũ est in te, ꝙ puũ esse apparet comparatione tuorũ: q̃niã uel exile imperatoris uerbũ & minimũ, ingẽtẽ obtinet apud oẽis uim.

Tibi ipsi custodiẽdi leges impone necessitatẽ, quũ nõ habeas in terris q te possit cogere. Sic em̃ tũ legũ p̃ te feres cultũ ipse, ante alios eas reuerẽdo: tũ subditis cõstabit, legũ p̄uaricationẽ piculi nõ esse

Peccare et nõ cohibere peccãteis iuxtà ęstima. Si qs em̃ in ciuitate uitã qdẽ ipe traducat ęque, toleret aũt uiuẽ-imunẽ.

τῶν ἀθέσμως, συνεργὸς τῶν κακῶν παρὰ θεῷ κρίνεται. εἰ δὲ βούλει διὰ πάντων εὐδοκιμεῖν, καὶ τοὺς τὰ κάλλιστα ποιοῦντας προτίμα καὶ τοῖς τὰ χείριστα δρῶσιν ἐπιτίμα.

29 Λίαν συμφέρειν ὑπολαμβάνω, τὸ φεύγειν τὰς τῶν κακῶν συνδιαιτήσεις. τὸν γὰρ συνόντα πάντοτε ἀνθρώποις πονηροῖς, ἢ παθεῖν ἢ μαθεῖν ἀνάγκη τὶ πονηρόν. ὁ δὲ τοῖς ἀγαθοῖς συνδιάγων, ἢ μίμησιν τῶν καλῶν ἐκδιδάσκεται, ἢ μείωσιν τῶν κακῶν ἐκπαιδεύεται.

30 Ἐγκόσμιον ὑπὸ θεοῦ πιστευθεὶς βασιλείαν, μηδενὶ χρῶ τῶν πονηρῶν πρὸς τὰς τῶν πραγμάτων διοικήσεις. ὧν γὰρ ἂν ἐκεῖνοι κακῶς διαπράξωνται, λόγον ὑφέξει θεῷ ὁ τὴν ἰσχὺν αὐτοῖς δεδωκώς. μετὰ πολλῆς οὖν ἐξετάσεως αἱ τῶν ἀρχόντων προβολαὶ γινέσθωσαν.

31 Ἴσον νομίζω κακὸν, καὶ τῶν ἐχθρῶν θυμοῦσθαι ταῖς κακουργίαις, καὶ τῶν φίλων θέλγεσθαι ταῖς κολακείαις. δεῖ γὰρ πρὸς ἑκατέρους γενναίως ἀνθίστασθαι, καὶ τοῦ πρέποντος μηδαμῶς ἀφίστασθαι, μήτε τὴν ἀλόγιστον ἐκείνων δυσμένειαν ἀμυνόμενον, μήτε τὴν ἐπίπλαστον τούτων εὐμένειαν ἀμειβόμενον.

32 Ἡγοῦ

teis inique, socius malorũ apud deũ iudicat. Quod si uelis bifariã approbari, ut pulcherrima quæq; gerẽteis honora, ita teterrima patrantibus succense.

Expedire admodũ arbitror, effugere prauorũ cõtubernia. Qui enim cum hominib. improbis semper uersat, eũ uel pati uel discere malũ aliquid necesse est. Qui uero unà cum bonis degit, uel imitationẽ honestorum edocetur, uel diminutionem uitiorum condiscit.

Terrarũ orbis à deo cũ concreditum tibi sit regnũ, caue ne aliq̃ utaris ex prauis ad rerũ administrationes. Quæ em̃ illi pperã fecerint, eorũ rationẽ reddet deo, q peccãdi facultatẽ ipsis indulserit. Magna igit & diligenti cũ pscrutatione magistratuũ promotiones fiãt oportet.

Aequale reor esse malũ, & inimicorum excandescere flagitijs, & amicorũ permulceri blanditijs. Oportet enim utrisq; resistere, nec usquam à decoro discedere: neq; irrationabilẽ eorũ maleuolẽtiam ulciscendo, neq; fictitiã horũ beneuolentiam remunerando.

32 Ἡγοῦ τούτους εἶναι φίλους ἀληθεστάτους, μὴ τοὺς ἐπαινοῦντας ἅπαντα τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα, ἀλλὰ τοὺς κρίσει δικαίᾳ πάντα πράττειν σπουδάζοντας. καὶ συνηδομένους μὲν ἐπὶ τοῖς χρηστοτέροις, ἐπιστυγνάζοντας δὲ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις. οὗτοι γὰρ ὄντως ἀψευδεστάτης φιλίας δεικνύουσι τεκμήριον.

33 Μὴ μεταβαλέτω σοι τὴν μεγαλόφρονα γνώμην τῆς ἐπιγείου ταύτης δυναστείας ὁ ὄγκος, ἀλλὰ ὡς ἐπίκηρον διέπων ἀρχὴν, ἄτρεπτον ἔχε τὸν νοῦν ἐν πράγμασι τρεπτοῖς, μήτε ἐν ταῖς εὐθυμίαις ἐξυψούμενος, μήτε ἐν ταῖς ἀθυμίαις ταπεινούμενος.

34 Ὥσπερ χρυσὸς ἄλλοτε ἄλλοις ὑπὸ τῆς τέχνης μετατυπούμενος, καὶ πρὸς διάφορα κοσμίων εἴδη μεταποιούμενος, ὅπερ ἐστὶ διαμένει, καὶ τροπὴν οὐχ ὑπομένει, οὕτω καὶ αὐτὸς εὐκλεέστατε βασιλεῦ, ἄλλην ἐξ ἄλλης ἀμείβων ἀρχὴν, φθάσας δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ἀνωτάτω τιμὴν, ὁ αὐτὸς διαμένεις ὢν ἐν τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν, ἀναλλοίωτον ἔχων ἐν τῷ καλῷ τὸ φρόνημα.

35 Νόμιζε τότε βασιλεύειν ἀσφαλῶς, ὅταν ἑκόντων ἀνάσσῃς τῶν ἀνθρώπων. τὸ γὰρ ἀκουσίως ὑποταττόμενον, στασιάζει καιροῦ λαβόμενον.

τὸ δὲ

Existima uerissimos amicos, nõ q laudẽt omnia quæ dicãt abs te, sed q nihil nõ integro iudicio facere cõtẽdũt. Sic ut gratulent tibi, si bene: tristẽtur contrà si pperã dixeris fecerisue. Hi em̃ reuera ab omni fraude abhorrentis amicitiæ præ se ferunt insignia.

Ne mutet tibi magnanimam mentẽ, terrenæ huius potestatis moles, sed ut fragilẽ fatoq; obnoxiũ regẽs principatũ, immutabilẽ habeto intellectũ in reb. mutabilib. nimia neq; lætitia sublimẽ te extollens, neq; mœstitia uilescens.

Sicuti aurũ q̃uis modo sic, mõ aliter ab arte trãsfiguret, atq; ad uarias ornamẽtorũ species trãsformet, pmanet tamẽ id q̄ est, nec mutationẽ patit: sic ipse q̊q; inclytissime Imperator, licet aliud ex alio p gradus obtinueris regimẽ, puenerisq; ad ip̃m supremũ honorẽ, idẽ tñ p manes nõ ĩ eisdẽ rebus, inalterabilẽ cõ

Existima tũc (tinẽs in officio animũ. demũ te tutò regnare, cũ uolẽtib. impas hoĩbus. Quod em̃ inuito anĩo subijcit, seditionibus fluctuat capta occasione.

τὸ δὲ τοῖς δεσμοῖς τῆς εὐνοίας κρατούμενον, βεβαίαν ἔχει πρὸς τὸ κρατοῦν τὴν εὐπείθειαν.

36 Ἵνα τὸ κράτος τῆς βασιλείας ποιήσῃς ἀοίδιμον, ὅσην ἔχεις κατὰ τῶν ὑπηκόων ἁμαρτανόντων ὀργήν, τοσαύτην ἔχειν καὶ κατὰ σαυτοῦ πλημμελοῦντος ἄξιον. οὐδεὶς γὰρ ἰσχύει τὸν ἐν ἐξουσίᾳ τηλικαύτῃ παιδεύειν, εἰ μὴ λογισμὸς οἰκεῖος ἐξ αὐτοῦ τοῦ πλημμελοῦντος κινούμενος.

37 Ὁ μεγάλης ἐξουσίας ἐπιλαβόμενος, τὸν δοτῆρα τῆς ἐξουσίας μιμείσθω κατὰ δύναμιν, εἰ γάρ πως τὴν εἰκόνα φέρει τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ κατέχει τὴν ἐπὶ πάντων ἀρχήν. ἐν τούτῳ δὴ μάλιστα τὸν θεὸν μιμήσεται, ἐν μηδὲν ἡγεῖσθαι τοῦ ἐλεεῖν προτιμότερον.

38 Ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον, τῆς εὐποιΐας τὸν πλοῦτον ἑαυτοῖς θησαυρίσωμεν, τὸν καὶ ὧδε καταυφραίνοντα τῇ ἐλπίδι τῆς μελλούσης ἀπολαύσεως, κἀκεῖ καταγλυκαίνοντα τῇ πείρᾳ τῆς ἐλπισθείσης μακαριότητος. τὰ δὲ νῦν περὶ ἡμᾶς ὡς οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς, μὴ τερπέτω ἡμᾶς.

39 Σπούδαζε λαμπροτέραις ἀμείβεσθαι δωρεαῖς, τοὺς μετ' εὐνοίας ποιοῦντας τὰ παρὰ σοῦ

πρὸς

Quod uero uinculis beneuolẽtiæ regit͂, stabilẽ seruat erga rectorẽ obedientiã.

Vt dominiũ imperij tui facias decãtabile, quantam habes aduersus subditos peccanteis irã, tantã habendam esse tibi aduersus teipsum peccantem censeto. Nemo enim ualet tanta pollentem potestate corrigere, nisi ratio propria, quę ex ipso peccante moueatur.

Magnã qui potestatẽ adeptus est, largitorẽ potestatis imitet͂ pro uiribus. Si ẽm imaginẽ gestat rerũ p̃sidis dei, atq; p ipsum cõtinet rerũ principatũ, in eo maxime imitabit͂ deũ, ut nõ existimet quicquam misericordia preciosius.

Sup aurũ & lapidẽ preciosum, beneficentię diuitias nobis ueluti thesaurum recondamus. Illæ namq; tum in præsenti uita oblectant spe futurę fruitionis, tũ in futura dulcedinẽ afferunt, experimẽto gustuq; speratæ beatitudinis: quę uero nũc circa nos apparent, tanq; nihil ad nos pertinentia, ne nos nimiũ allectent.

Da operam ut eos splendidiorib. demerearis remunerationib. qui cũ bene-

προσαπτόμενα. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐπαυξήσεις τὴν προθυμίαν, καὶ τοὺς πονηροὺς διδάξεις μεταμαθεῖν τὴν κακίαν. τὸ γὰρ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι τοὺς μὴ τὰ αὐτὰ ποιοῦντας, ἄγαν ἐστὶν ἀθέμιτον.

40 Τιμιώτατον πάντων ἐστὶν ἡ βασιλεία. τότε δὲ μάλιστα τοιοῦτόν ἐστιν, ὅταν ὁ τοῦτο περικείμενος τὸ κράτος, μὴ πρὸς αὐθάδειαν ῥέπῃ, ἀλλὰ πρὸς ἐπιείκειαν βλέπῃ, τὸ μὲν ἀπάνθρωπον, ὡς θηριῶδες ἀποστρεφόμενος, τὸ δὲ φιλάνθρωπον, ὡς θεοείκελον ἐνδεικνύμενος.

41 Ἴσως πρός τε φίλους καὶ ἐχθροὺς ποιοῦ τὰς κρίσεις, μήτε τοῖς εὐνοοῦσι χαριζόμενος διὰ τὴν εὔνοιαν, μήτε τοῖς δυσμενέσιν ἀνθιστάμενος δι' ἀπέχθειαν. ἐπειδὴ τῆς αὐτῆς ἐστιν ἀτοπίας, καὶ δικαιοῦν τὸν ἄδικον, εἰ καὶ φίλος ὑπάρχει, καὶ ἀδικεῖν τὸν δίκαιον, εἰ καὶ ἐχθρὸς τυγχάνει. τὸ γὰρ κακὸν ἐν ἀμφοτέροις ὅμοιον, κἂν ἐν τοῖς ἐναντίοις εὑρίσκηται.

42 Νουνεχῶς ἀκροᾶσθαι δεῖ τοὺς τῶν πραγμάτων κριτάς. δυσθήρατος γάρ ἐστιν ἡ τοῦ δικαίου εὕρεσις, ῥᾳδίως ἐκφεύγουσα τοὺς μὴ λίαν προσέχοντας. ἂν δὲ καὶ τὴν τῶν λεγόντων ἀφέντες δεινότητα, καὶ τὴν τῶν λεγομένων παριέντες πιθανότητα,

uolẽtia capessunt q̃ mãdant abs te. Hoc em̃ pacto & bonorũ augebis alacritatẽ, & malos docebis ut dediscant malitiã. Eisdem enim censeri dignos, qui non eadem faciunt, nimis nefarium est.

Preciosissimũ oĩm est imperiũ. Tunc uero uel maxime huiuscemodi est, quũ hac qui circundatus est potestate, nõ ad pertinacẽ & temerariã sæuitiã propensus sit, sed ad æquitatem respiciat, inclementiam ut ferinã auersando, humanitatem ut deo similem præ se ferendo.

Aequa lance tã ad amicos q̃ ad inimicos uergẽs iudicãdi munus obito, neq; bñ sentientib. de te gratificãs ob bñuolẽtiã, neq; maleuolis resistẽs propter inimicitias: qm̃ eiusdẽ est absurditatis, & secũdũ iniq̃ petẽtẽ dare litẽ, etsi sit amicus, & iniuriã iusto inferre, etsi sit inimicus malũ em̃ utrobiq; simile est, tametsi ĩ cõtrarijs ĩueniat. Intẽta mẽte auscultare debẽt rerũ iudices. Difficilis nãq; captu est iusti ĩuẽtio, facileq; effugere solet nõ admodũ attẽdẽteis. ꝙ si ꝑtermissa dicẽtiũ eloquẽtia, dictorũq; neglecta uerisimilitudine

νότητα, εἰς τὸ βάθος τῶν νοημάτων ἑαυτῶν ἐμβάλλωσιν, οὕτως ἀνιμήσονται τὸ παρ' αὐτῶν ζητούμενον, καὶ διπλῆν ἁμαρτίαν ἐκφεύξονται, μήτε αὐτοὶ τὸ καλὸν προδιδόντες, μήτε ἄλλοις τοῦτο δρᾶν συγχωροῦντες.

43 Ἰσάριθμα τοῖς ἄστροις ἂν κτήσῃ τὰ κατορθώματα, οὐδέποτε νικήσεις τὴν τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα. ὅσα γὰρ ἄν τις προσενέγκῃ θεῷ ἐκ τῶν αὐτοῦ, τὰ αὐτοῦ προσφέρει αὐτῷ. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ὑπερβῆναι τὴν ἰδίαν ἐν τῷ ἡλίῳ σκιὰν, προλαμβάνουσαν ἀεὶ καὶ τὸν λίαν ἐπειγόμενον. οὕτως οὐδὲ τὴν ἀνυπέρβλητον τοῦ θεοῦ χρηστότητα ταῖς εὐποιΐαις ὑπερβήσονται ἄνθρωποι.

44 Ἀδαπάνητός ἐστι τῆς εὐποιΐας ὁ πλοῦτος. ἐν τῷ διδόναι γὰρ λαμβάνεται, καὶ ἐν τῷ σκορπίζειν συνάγεται. τοῦτον ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ σου πλουσιόδωρε βασιλεῦ, δίδου πᾶσι δαψιλῶς τοῖς αἰτοῦσι παρὰ σοῦ. ἀπειροπλασίας γὰρ ἕξεις τὰς ὑπὲρ τούτων ἀμοιβὰς, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς τῶν ἔργων ἀντιδόσεως.

45 Νεύματι θεοῦ τὴν βασιλείαν λαβὼν, μίμησαι αὐτὸν δι' ἔργων ἀγαθῶν. ὅτι τῶν εὖ ποιεῖν δυναμένων ἐγένου, ἀλλ' οὐ τῶν εὖ παθεῖν δεομένων. τὸ γὰρ ἕτοιμον τῆς τῶν χρημάτων δα-

ψιλείας

similitudine ad penitissimã intentionũ profunditatẽ penetrauerint, sic demũ haurient, quod ab ipsis quærit, geminique insontes erũt delicti, neque ipsi honestũ prodẽdo, neque alijs id ut cõmittãt cõcedẽdo.

Aequalia numero sideribus etsi edideris bona opera, nõ tamen ob id superabis dei bonitatẽ. Quæcunque eñ quispiã obtulerit deo, sua ipsi offeret ex suis. Et sicuti transilire uel anteire nulli dat suã in sole umbrã, preuenientem semper, uel nimis properantem: ita insuperabilem dei bonitatem nulli bonis operibus homines excedent.

Inexhaustæ sunt beneficentiæ opes. Nam largiendo acquirunt, & dissipando colligunt. Has tuo insitas animo habens munificentissime Imperator, largire oĩbus affatim petẽtibus abs te. Infiniticuplas eñ pro suis habebis remunerationes, quũ tps reddẽdi uicẽ uenerit.

Nutu dei regnũ adeptus, imitare eum bonis operib. qa inter eorũ numerũ natus es, beneficio qui afficere possunt, nõ q affici postulãt. paratæ eñ rerũ copiæ nullum

φιλείας ἀνεμπόδιστόν ἐστι πρὸς τὰς τῶν πονούντων εὐποιΐας.

46 Ὥσπερ ὀφθαλμὸς ἐνπέφυκε σώματι, οὕτω βασιλεὺς τῷ κόσμῳ ἐνήρμοσαι, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δεδομένος εἰς συνεργίαν τῶν συμφερόντων. χρὴ οὖν αὐτὸν, ὡς οἰκείων μελῶν, οὕτω πάντων ἀνθρώπων προνοεῖν, ἵνα προκόπτωσιν ἐν καλοῖς, καὶ μὴ προσκόπτωσιν ἐν κακοῖς.

47 Ἀσφαλεστάτην ἡγοῦ τῆς σωτηρίας σου φυλακὴν, τὸ μηδέποτέ τινα τῶν ὑπηκόων ἀδικεῖν. ὁ γάρ τινα μὴ ἀδικῶν, οὐχ ὑφορᾶταί τινα. εἰ δὲ τὸ μὴ ἀδικεῖν ἀσφάλειαν προξενεῖ, τὸ εὐεργετεῖν πολλῷ πλέον. τὸ ἀσφαλὲς γὰρ δίδωσι, καὶ τὸ προσφιλὲς οὐ προδίδωσι.

48 Γίνου τοῖς ὑπηκόοις εὐσεβέστατε βασιλεῦ, καὶ φοβερὸς διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἐξουσίας, καὶ ποθεινὸς διὰ τὴν παροχὴν τῆς εὐποιΐας. μήτε τοῦ φόβου καταφρονῶν διὰ τὸν πόθον, μήτε τοῦ πόθου παραμελῶν διὰ τὸν φόβον. ἀλλὰ τὸ ἥμερον ἔχων ἀκαταφρόνητον, καὶ τὸ εὐκαταφρόνητον ἔχων ἀνήμερον.

49 Ἃ τοῖς ὑπηκόοις νομοθετεῖς διὰ τῶν λόγων, ταῦτα προλαβὼν ὑπέδειξας διὰ τῶν ἔργων. ἵνα τοῖς λόγοις οἷς πείθεις, καὶ χρηστὸς συναγωνίζηται

βίος

nullũ impedimentũ esse potest, quo minus cõferantur in pauperes beneficia.

Sicut oculus ĩnatus est corpori, ita Imperator mũdo adaptatus est, à deo datus pro administratione eorũ quæ usui sunt. Oportet igit̃ eũ hoĩbus quasi proprijs mẽbris prospicere, ut proficiãt in bonis, neu malorũ offensaculo illidant̃.

Tutissimã arbitrare salutis tuæ custodiã, nulla quenq̃ ex subditis afficere iniuria: qui enĩ offendit neminẽ, suspicioni habet neminẽ. ꝙ si nulla quenq̃ afficere iniuria tutelã cõciliat, lõge beneficijs collatis magis id p̃stabit. Nã ut tutelã exhibet, ita charitatem non prodit.

Esto subditis, piẽtissime Imperator & formidabilis ob excellentiã p̃tãtis, & amabilis ob largitionẽ beneficẽtię. Neq̃ formidinẽ cõtẽnẽs propter amorẽ, nec itẽ amorẽ negligẽs ob formidinẽ. Sed tã mãsuetudinẽ p̃ te ferẽs haud asp̃nabilẽ, q̃ nimiã & asp̃nabilẽ familiaritatẽ ĩmiti seueritate castigãs. Quę subditis uerbo q̃si lege p̃scribis, hęc tu p̃ueniẽs re ip̃a p̃stitisti, ut uerbis, q̃b. p̃suades ĩtegra q̃q̃ uita

βίος. οὕτω γὰρ εὐδόκιμον ἀποφανῇ σὺ τὸ κράτος, καὶ λέγων πρακτικῶς, καὶ πράττων λογικῶς.

50 Πλέον ἀγάπα βασιλεῦ γαληνότατε, τοὺς λαμβάνειν παρὰ σοῦ χάριτας ἱκετεύοντας, ἤπερ τοὺς σπουδάζοντας τὰς δωρεάς σοι προσφέρειν. τοῖς μὲν γὰρ ὀφειλέτης ἀμοιβῆς καθίστασαι. οἱ δέ σοι τὸν θεὸν ὀφειλέτην ποιοῦσι τὸν οἰκειούμενον τὰ εἰς αὐτοὺς γινόμενα, καὶ ἀμειβόμενον ἀγαθαῖς ἀντιδόσεσι τὸν φιλόθεον, καὶ φιλάνθρωπόν σου σκοπόν.

51 Ἡλίου μὲν ἔργον ἐστὶ, τὸ καταλάμπειν ταῖς ἀκτῖσι τὴν κτίσιν. ἄνακτος δὲ ἀρετὴ, τὸ ἐλεεῖν τοῖς δεομένοις. κἀκείνου δὲ φανώτερος, ὁ εὐσεβὴς βασιλεύς. ὁ μὲν γὰρ ὑποχωρεῖ τῇ διαδοχῇ τῆς νυκτός. ὁ δὲ οὐ παραχωρεῖ τῇ συναρπαγῇ τῶν κακῶν, ἀλλὰ τῷ φωτὶ τῆς ἀληθείας ἐξελέγχει τὰ κρυπτὰ τῆς ἀδικίας.

52 Τοὺς μὲν πρὸ σοῦ βασιλεῖς ἡ ἀρχὴ κατεκόσμησε, σὺ δὲ ταύτην κράτιστε φαιδροτέραν ἐποίησας, ἡμερότητι κιρνῶν τῆς ἐξουσίας τὸν ὄγκον, καὶ χρηστότητι νικῶν τῶν προσιόντων σοι τὸν φόβον. ὅθεν τῷ λιμένι τῆς σῆς γαληνότητος πάντες προσορμῶσιν οἱ ἐλέους δεόμενοι, καὶ τῶν κυμάτων τῆς πενίας ἀπαλλαττόμε-

uita adstipulet. sic em̄ cõmendabile tuũ asseuerabis imperium, si & ratiocineris nõ sine opere, & opereris non sine rõe.

Eos plus ama serenissime Imperator, accipe abs te bñficia q supplicãt, q̃ tibi q cõtẽdũt offerre mũera. His em̄ debitor referẽdi gratiã efficeris, illi uero deũ dãt tibi uadẽ, uẽdicãtem sibi ptinereq́; ad se putãtẽ, q̃cũq; erga supplices cõtuleris, & remunerãtẽ bonis retributionib. tuã tam piam, q́; perhumanã intentionem.

Solis profectò ptes sunt, illustrare radijs orbẽ, principis uero uirtus est egenorũ misereri. Porrò ijs clarior est imperator q pius est. Ille nãq; cedit succedẽti nocti, hic aũt rapacitati prauorũ nõ cõcedit indulgetue qcq̃, sed lumine ueritatis, iniquitatis occulta coarguit.

Priores qdẽ te Impatores principatus adornauit. Tu uero eũ p̃stãtissime, illustriorẽ reddidisti mãsuetudine tẽperãs diluẽsq; austerã potestatis molẽ, bonitateq́; uincẽs adeuntiũ te formidinẽ. Quapropter tuę serẽitatis portũ subeũt oẽs q misericordia indigẽt, fluctibusq; pau-

νοι, εὐχαριστηρίους ὕμνους σοι ἀναπέμπουσιν.

53 Ὅσον τῇ δυναστείᾳ πάντων ὑπερανέχεις, τοσοῦτον καὶ τοῖς ἔργοις ὑπερλάμπειν ἀγωνίζου. ἀναλογοῦσαν γὰρ τῷ μεγέθει τῆς δυνάμεως τὴν ἐργασίαν τῶν καλῶν ἀπαιτεῖσθαι προσδόκησον· ἵνα τοίνυν παρὰ θεοῦ ἀνακηρυχθῇς, μετὰ τοῦ στεφάνου τῆς ἀηττήτου βασιλείας, κτῆσαι καὶ τὸ στέμμα τῆς τῶν πενήτων εὐποιΐας.

54 Σκέπτου πρὶν ἐπιτάττειν ἃ θέλεις, ἵνα προστάττῃς ἐμφρόνως ἃ θέμις. εὐόλιθον γὰρ τὸ τῆς γλώττης ὄργανον, καὶ μέγιστον παρέχει τοῖς ἀμελοῦσι κίνδυνον. εἰ δὲ τὸν εὐσεβῆ λογισμὸν ὡς μουσικὴν ἐπιστήσεις αὐτῷ, τὸ παναρμόνιον τῆς ἀρετῆς ἀνακρούεται μέλος.

55 Ὀξὺν μὲν εἶναι χρὴ περὶ πάντα τὸν ἄνακτα, καὶ μάλιστα περὶ τὰς κρίσεις τῶν δυσχερῶν πραγμάτων, βραδὺν δὲ λίαν εἰς ὀργὴν ἐπιδείκνυσθαι. ἐπειδὴ γὰρ τὸ πάντη ἀόργητον εὐκαταφρόνητον, καὶ θυμούσθω μετρίως, καὶ μὴ θυμούσθω. τὸ μὲν, ἵνα τῶν φαύλων τὰς ὁρμὰς ἀναστέλλῃ. τὸ δὲ, ἵνα τὰς ἀφορμὰς τῶν χρηστῶν ἀνιχνεύῃ.

56 Ἐν τῷ ἀκριβεῖ τῆς καρδίας σου βουλευτηρίῳ, ἐπιμελῶς κατανόει τῶν συνόντων σοι τοὺς τρόπους, ἵνα γινώσκῃς ἀκριβῶς καὶ τοὺς

ἐν ἀγάπῃ

ptatis liberati gratiarũ actores hymnos
Quãtũ poteſtate cæ- (ad te miſſitãt.
teris antecellis, tantũ factis etiã emicare
ante alios enitere. Perſuaſiſſimũ em̃ ha-
be, eã abs te poſtulari honeſtorũ opatio-
nẽ, q̃ magnitudini uiriũ proportione re-
ſpõdeat: ut igit̃ a deo q̃ſi p p̃conẽ uictor
declareris, corona ĩuicti impij tuo capiti
ĩpoſita, coronã etiã ex promerẽdis pau-
Cõtẽplator bene prius q̃(pib. acq̃rito.
mãdes q̃ fieri uelis. Sic fiet ut ſemp pru-
dẽter iubeas q̃ fas eſt. Lubricũ em̃ eſt in-
ſtrumẽtũ linguę, maximũq; affert negli-
gẽtib. piculũ. q̃ ſi piũ intellectum ueluti
muſicũ illi p̃feceris, oĩb. harmoniæ nu-
meris cõcinnatũ modulabitur melos.

Acutũ q̃dẽ eſſe oportet principẽ, cũ in
alijs, tũ uel maxime ĩ afferẽdo de reb. dif
ficillimis iudicio: lẽtũ aũt ad iraſcendũ.
Et q̃m om̃imoda irę abſentia aſpnabilis
eſt, & iraſcat̃ mediocriter & nõ iraſcat̃
oportet. Illud ut prauorũ impetũ cõpri
mat, hoc ut propẽſiones bonorũ pueſti-
In exquiſita tui cordis curia dili- (get.
gẽter perſpicito cõuerſantiũ tecũ mo-
res, ut pernoſcas examuſſim, & quos

ἐν ἀγάπῃ θεραπεύοντας, καὶ τοὺς ἐν ἀπάτῃ κολακεύοντας. πολλοὶ γὰρ εὔνοιαν ὑποκρινόμενοι, μεγάλα τοὺς πιστεύοντας καταβλάπτουσι.

57 Λόγον ἀκούσας ὠφελῆσαι δυνάμενον, μὴ μόνον ἀκοῇ τοῦτον, ἀλλὰ καὶ πράξει διαδέχου. οὕτω γὰρ τό τοῦ βασιλέως ἀγλαΐζεται κράτος, ὅταν ἢ παρ' ἑαυτοῦ τὰ δέοντα συνορᾷ, ἢ παρ' ἄλλου εὑρεθέντα, μηδαμῶς παρορᾷ, ἀλλὰ μανθάνει μὲν ἀνεπαισχύντως, ἐπιτελεῖ δὲ ἀνυπερθέτως.

58 Ἀκρόπολις μὲν ἀπορθήτοις τείχεσιν ἠσφαλισμένη καταφρονεῖ τῶν πολιορκούντων ἀντὶ τῶν πολεμίων, ἡ εὐσεβὴς δὲ βασιλεία ἡμῶν ἐλεημοσύναις τετειχισμένη, καὶ προσευχαῖς περιπυργουμένη, ἀήττητος γίνεται τοῖς τῶν ἐχθρῶν βέλεσιν ἀοίδιμα κατ' αὐτῶν ἐγείρουσα τρόπαια.

59 Χρῆσαι δεόντως τῇ κάτω βασιλείᾳ, ἵνα κλίμαξ σοι γένηται τῆς ἄνω εὐδοξίας. οἱ γὰρ ταύτην καλῶς διοικοῦντες μετὰ ταύτης κἀκείνης ἀξιοῦνται, ταύτην δὲ διοικοῦσι καλῶς, οἱ πατρικὸν τοῖς ἀρχομένοις ἐπιδεικνύοντες πόθον, καὶ ἀρχικὸν παρ' αὐτῶν ἀντιλαμβάνοντες φόβον. ἀπειλαῖς μὲν τὰ πράγματα προ-

ανασέλ-

charitas te colere cõpellit, & q tibi per fraudẽ adulãt. Pleriq; em̃ beneuolentiã simulantes, magno credentibus detrimento sunt.

Sermonẽ cũ audis iuuare ualentẽ, ne auribus modo, uerũ opere etiã excipito. sic em̃ Imperatoris exornat decoraturq; dominiũ. quũ uel ex se cõsiderat quorũ indiget usus, uel ab alio reperta non despicit, sed tum discit sine uerecundia, tũ exequitur sine cunctatione.

Arx qdẽ indepopulabilibus muris munita cõtẽnit obsidẽteis se hostes. Piũ aũt uestrũ imperiũ quũ & liberalitate erga miseros ueluti muro cinctũ, et precũ turribus corroboratũ sit, inuictũ nullisq; hostiũ telis peruiũ fit, præclara & celebria contra eos erigens trophæa.

Vtere ut oportet regno hoc inferiore, ut scala tibi fiat supioris claritatis. Qui em̃ hãc recte gubernãt, illa q̃q; postmodũ digni cẽsent. Hãc aũt recte gubernãt, q paternã subditis ostẽdũt charitatẽ, & principi debitum ab ipsis recipiunt timorem, Itaq; minis quidẽ uitia compe-

ἀνασέλλοντες, τιμωρίαις δὲ πεῖραν αὐτοῖς οὐ προσάγοντες.

60 Ἱμάτιον ἀπαλαίωτόν ἐστι τὸ τῆς εὐποιΐας περιβόλαιον. καὶ ἀδιάφθορος στολή, ἡ πρὸς τοὺς πένητας στοργή. δεῖ οὖν τὸν βουλόμενον εὐσεβῶς βασιλεύειν, τοιούτοις ἐνδύμασι τὴν ψυχὴν καλλωπίζειν. φιλοπτωχίας γὰρ ἠμφιεσμένος πορφύραν, καὶ οὐρανίου βασιλείας καταξιοῦται.

61 Σκῆπτρον βασιλείας παρὰ θεοῦ δεξάμενος, σκέπτου πῶς ἀρέσεις τῷ ταύτην σοι δεδωκότι, καὶ ὡς πάντων ἀνθρώπων ὑπ᾽ αὐτοῦ προτιμηθεὶς, πλέον πάντων ἐπείγου καταγεραίρειν αὐτόν. τοῦτο δὲ γέρας ἡγεῖται μέγιστον, ἂν ὡς αὐτὸν τοὺς ὑπ᾽ αὐτοῦ διαπλασθέντας ὁρᾷς, καὶ ὡς χρεῶν καταβολὴν τὰς εὐποιΐας πληροῖς.

62 Τρέχειν μὲν εἰς τὴν ἄνω βοήθειαν πᾶς ἄνθρωπος ὀφείλει, ὁ σωτηρίας γλιχόμενος. ὁ βασιλεὺς δὲ πρὸ πάντων, ὡς μεριμνῶν ὑπὲρ πάντων. ὑπὸ τοῦ θεοῦ γὰρ φυλαττόμενος, καὶ τοὺς πολεμίους καταγωνίζεται γενναίως, καὶ τοὺς οἰκείους κατασφαλίζεται σπουδαίως.

63 Ὁ μὲν θεὸς οὐδενὸς δεῖται, ὁ βασιλεὺς δὲ μόνου θεοῦ. μιμοῦ τοίνυν τὸν οὐδενὸς δεόμενον,

καὶ

ſcent: ſupplicij autem ſenſum ipſis neutiquam infligent.

Veſtimentũ inuetuſtabile eſt beneficentiæ amictus, & incorrupta ſtola eſt charitas erga pauperes. Eũ igit oportet q pie regnare uult, taliũ indumẽtorum pulchritudine animã exornare. Amoris eñ in egenos q indutus eſt purpurã, cœleſtis quoq; regni compos efficitur.

Sceptrũ imperij quũ à deo ſuſcepis, cogitato quib.nam modis placebis, q id tibi dedit, quoq; oĩbus hominibus ab eo ſis prælatus, magis oĩbus eũ honeſtare feſtina. Porrò id ipſe honeſtamentũ arbitratur maximũ, ſi quaſi teipſum, factos à ſe tuearis: atq; ut debiti exolutionem, benefaciendi munus adimpleas.

Recurrere ad ſupnũ auxiliũ cũ homo quiuis debet, ſalutẽ qui expetat: tũ ante oẽs Imperator, ut pote q pro omnib. ſolicitus eſt, quũ enim à deo cuſtodiatur, tã hoſtes generoſa manu debellat, quã ſuos ſedulò communit.

Deus nulla re indiget, Imperator ſolo deo. Imitare igit̃ nullius indigũ, petẽ-

καὶ δαψιλεύου τοῖς αἰτοῦσι τὸν ἔλεον, μὴ ἀκριβολογούμενος περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, ἀλλὰ πᾶσι παρέχων τὰς πρὸς τὸ ζῆν αἰτήσεις. πολὺ γὰρ κρεῖττόν ἐστι διὰ τοὺς ἀξίους ἐλεεῖν καὶ τοὺς ἀναξίους, ἢ τοὺς ἀξίους ἀποστερεῖν διὰ τοὺς ἀναξίους.

64 Συγγνώμην αἰτούμενος ἁμαρτημάτων, συγγίνωσκε καὶ αὐτὸς τοῖς εἰς σὲ πλημμελοῦσιν, ὅτι ἀφέσει ἀντιδίδοται ἄφεσις. καὶ τῇ πρὸς τοὺς ὁμοδούλους ὑμῶν καταλλαγῇ, ἡ πρὸς θεὸν φιλία καὶ οἰκείωσις.

65 Δεῖ τὸν ἀμέμπτως ἀνάσσειν ἐσπουδακότα, καὶ τὰς τῶν ἔξωθεν ἀδοξίας φυλάττεσθαι, καὶ ἑαυτὸν πρὸ ἐκείνων αἰσχύνεσθαι, ἵνα καὶ τοῦ φανερῶς ἁμαρτάνειν δι᾽ ἐκείνους ἀπέχηται, καὶ τοῦ κατ᾽ ἰδίαν πλημμελεῖν ὑφ᾽ ἑαυτοῦ κωλύηται. εἰ γὰρ οἱ ὑπήκοοι αἰδοῦς ἄξιοι φαίνονται, πολλῷ πλέον ὁ βασιλεὺς ἄξιος ταύτης γίνεται.

66 Ἰδιώτου μὲν εἶναι κακίαν φημὶ, τὸ πράττειν φαῦλα καὶ κολάσεως ἄξια. ἄρχοντος δὲ πονηρίαν, τὸ μὴ ποιεῖν τὰ καλὰ, καὶ σωτηρίας πρόξενα. οὐ γὰρ ἡ τῶν κακῶν ἀποχὴ δικαιοῖ τὸν κρατοῦντα, ἀλλ᾽ ἡ τῶν καλῶν προχὴ στεφανοῖ τὸν τοιοῦτον. μὴ μόνον τοίνυν πονηρίας ἀπέχεσθαι

tibusq́; fac uberē misericordię copiã, nõ exacta et ad uiuū resecãte rē rõne impē-sarū tuū erga famulatū utēs, sed omniū de sustinēda uita petitionib. satisfaciēs. Lõge em̃ satius est merito dignorū etiã indignis misereri, q̃ indignorū uitio dignos ijs defraudare quæ merētur.

Veniã quū delictorū tuorū petas, ipse q̃q; te offēdētib. ignosce, q̃m remissioni retribuit remissio, nostręq́; cū conseruis nostris reconciliationi, dei amicitia et familiaritas.

Qui inculpabiliter principē agere studet, cū notas cauere debet, q̃ forinsecus inurūt, tū seipm ante alios uerecūdari, ut & apte delinq̃re abstineat propter alios, et à seipo cohibeat q̃ minus priuata seorsum flagitia cõmittat. Si em̃ ex subditis sunt, q reuerētia digni habēt, multo magis ea dignus Impator efficit.

Priuati uitiū esse assero, patrare praua supplicioq́; digna: pricipis uero culpã, nõ facere q̃ honesta sunt, salutēq́; pariūt. neq; em̃ malorū abstinentia iustificat potētē, sed bonorū editio coronat eū dē. Ne igit malitia dūtaxat ab-

ϑαι λογιζέσϑω, ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνης ἀντέχεσθαι σπουδαζέτω.

67 Ἀξιωμάτων λαμπρότητας οὐ δυσωπεῖται ὁ θάνατος. κατὰ πάντων γὰρ ἐπιβάλλει τοὺς παμφάγους αὐτοῦ ὀδόντας. οὐκ οὖν πρὸ τῆς ἐκείνου ἀπαραιτήτου παρουσίας, μεταθῶμεν εἰς οὐρανὸν τὴν τῶν χρημάτων περιουσίαν. οὐδεὶς γὰρ ἃ ἐν κόσμῳ συνάγει, ἐκεῖσε ἀποδημήσας ἀπάγει, ἀλλὰ πάντα καταλιπὼν ἐπὶ γῆς, γυμνὸς λογοθετεῖται τὸν βίον αὐτοῦ.

68 Κύριος μὲν πάντων ἐστὶν ὁ βασιλεὺς, δοῦλος δὲ μετὰ πάντων ὑπάρχει θεοῦ. τότε δὲ μάλιστα κληθήσεται κύριος, ὅταν αὐτὸς ἑαυτοῦ δεσπόζῃ, καὶ ταῖς ἀτόποις ἡδοναῖς μὴ δουλεύῃ, ἀλλὰ σύμμαχον ἔχων τὸν εὐσεβῆ λογισμὸν, τὸν ἀήττητον αὐτοκράτορα τῶν ἀλόγων παθῶν, τοὺς πανδαμάτορας ἔρωτας τῇ πανοπλίᾳ τῆς σωφροσύνης καταγωνίζεται.

69 Ὃν τρόπον αἱ σκιαὶ τοῖς σώμασιν ἕπονται, οὕτως αἱ ἁμαρτίαι ταῖς ψυχαῖς ἀκολουθοῦσιν, ἐναργῶς τὰς πράξεις εἰκονίζουσαι. διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει ἀρνήσασθαι. αὐτὰ γὰρ ἑκάστου καταμαρτυρήσει τὰ πράγματα, οὐ φωνὴν ἀφιέντα ἀλλὰ τοιαῦτα φανέντα, οἷα παρ' ἡμῶν ἐπράχθησαν.

ſtinere cogitet, ſed iuſtitiam etiã capeſſere contendat.

Dignitatũ ſplẽdores mors haud reformidat, omnibus em̃ uoraces ſuos dẽtes infligit. Ergo ante illius ineluctabilẽ aduẽtũ, opũ copiã trãſportemus in cœlũ. Nemo enim quæ colligit in mundo, illuc profectus abducit, ſed oĩb. in terra derelictis, nudus de uita ſua reddit ratio-

Imperator ut eſt omniũ dominus, (nẽ. ita cũ oĩbus dei ſeruus exiſtit. Tũ igitur demũ uocabit̃ dominus, quum ipſe ſibi dominari, nec illicitis uoluptatib. famulari patietur, tum adiutricem piã rationem aſſumens, inuictam ſcilicet imperatricem animi perturbationũ rationis expertium, indomitas cupiditates armatura caſtimoniæ debellabit.

Quẽadmodũ umbrę corpora ſectãt̃, ſic animas flagitia comitant̃, euidẽti effigie actiones exprimentia: ideo nõ dat̃ in iudicio negare. Ipſa enĩ uniuſcuiuſq; opera obteſtabuntur haud ſanè uocẽ emittendo, ſed talia prorſus ſeſe repſentando, qualia iam à nobis patrata ſint.

Nauis

70 Νηὸς ποντοπορούσης μιμεῖται διάβασιν ἡ βραχυτελὴς τοῦ παρόντος βίου κατάστασις, ἡμᾶς τοὺς αὐτῆς πλωτῆρας λανθάνουσα, καὶ κατὰ μικρὸν παρασύρουσα δρόμον, καὶ πρὸς ἴδιον ἑκάστου παραπέμπουσα τέλος. εἰ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, παραδράμωμεν τὰ παρατρέχοντα τοῦ κόσμου πράγματα, καὶ προσδράμωμεν τοῖς εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων μένουσιν.

71 Ὁ σοβαρὸς καὶ ὑπέροφρυς ἄνθρωπος, μὴ ὡς ταῦρος ὑψίκερως ἐπαιρέσθω, ἀλλ' ἐννοείτω τῆς σαρκὸς τὴν ὑπόστασιν, καὶ παυέτω τῆς καρδίας τὴν ἔπαρσιν. εἰ γὰρ καὶ γέγονεν ἄρχων ἐπὶ γῆς, μὴ ἀγνοείτω ὑπάρχων ἐκ τῆς γῆς ἀπὸ χοὸς ἐπὶ θρόνον ἀναβαίνων, καὶ εἰς αὐτὸν μετὰ χρόνον καταβαίνων.

72 Σπούδαζε διαπαντὸς ἀήττητε βασιλεῦ. καὶ ὥσπερ οἱ τὰς κλίμακας ἀναβαίνειν ἀρξάμενοι, οὐ πρότερον ἵστανται τῆς ἐπὶ τὰ ἄνω φορᾶς, πρὶν ἂν τῆς ἄκρας ἐφίκωνται βαθμίδος, οὕτω καὶ αὐτὸς ἔχου τῆς τῶν καλῶν ἀναβάσεως, ὅπως ἂν καὶ τῆς ἄνω βασιλείας ἀπολαύσειας, ἥν σοι παράσχοι χριστὸς μετὰ τῆς ὁμοζύγου, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ βασιλευομένων, εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ.

ἱππο=

Nauis p̄ mare cōmeantis imitatᵉ trã=sitũ cōpēdiosa pręsentis uitæ cōditio, q̄ sane nos nautas fallẽs suos, et pedetẽtim cunctãti raptãs cursu, tandẽ ad suũ cuis usq; exitũ p̄ducit. Si igitᵉ hęc ita se habẽt, prætercurramus præcurrẽtia mũdi ne=gocia, adcurramusq; his quæ ad secula seculorum permanent.

Fastuosus & superciliosus homo, ne ut taurus alticornis eleuetᵉ, sed animad=uertens carnis subsistentiã, sedare debet cordis tumorẽ. Nã etsi factꝰ est prĩceps in terra, ne tñ ignoret sese ortũ ex terra, quũ ex puluere ad soliũ cōscendere, atq; in puluerem tandem descendere possit.

Studeto semper inuictissime Impera=tor: & sicuti scalas qui scandũt, nō prius desistunt, aut ad superiora ferri desinũt, q̄ ad supremũ perueniãt gradum: ita tu quoq; iugiter honestorũ ascensum con=tinuato. Sic fiet ut cœlestis quoq; regni fructum aliqando percipias, quod uti=nam & tibi tribuat & coniugi Christus rex omnium & qui regnant & qui re=gnantur in secula, Amen.

Hippo=

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΟΡΚΟΣ

ΟΜνυμι ἀπόλλωνα ἰατρὸν, καὶ ἀσκληπιὸν, καὶ ὑγείαν, καὶ πανάκειαν, καὶ θεοὺς πάντας τε καὶ πάσας ἵστορας ποιούμενος, ἐπιτελὲς ποιήσειν κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὸν ὅρκον τόνδε, καὶ ξυγγραφὴν τήνδε. ἡγήσασθαι δὲ τὸν διδάξαντα μὲ τὴν τέχνην ταύτην ἴσα καὶ γενέτῃσι ἐμοῖσι, καὶ βίου κοινώσασθαι, καὶ χρεῶν χρήζοντι μετάδοσιν ποιήσασθαι, καὶ γένος τὸ ἐξ ἑωυτοῦ ἀδελφοῖς ἴσον ἐπικρινέειν ἄῤῥεσι, καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην ἢν χρήζωσι ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς, παραγγελλίης τε, καὶ ἀκροήσιος, καὶ τῆς λοιπῆς ἁπάσης μαθήσιος μετάδοσιν ποιήσασθαι υἱοῖσι τε ἐμοῖσι καὶ τοῦ ἐμὲ διδάξαντος, καὶ μαθηταῖς συγγεγραμμένοις τε καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰατρικῷ, ἄλλῳ δὲ οὐδενί. διαιτήμασί τε χρήσομαι ἐπ᾽ ὠφελείῃ καμνόντων κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ἐπιδηλήσει δὲ καὶ ἀδικίῃ εἴρξειν. οὐ δώσω δὲ οὐδενὶ φάρμακον αἰτηθεὶς θανάσιμον, οὐδὲ ὑφηγήσομαι συμβουλίην τοιήνδε. ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν φθόριον δώσω. ἁγνῶς δὲ καὶ ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμὸν, καὶ τέχνην τὴν ἐμήν. οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιῶντας. ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρήξιος τῆσδε. ἐς οἰκίας δὲ ὁκόσας

HIPPOCR. IVSIVRANDVM.

TEstor Apollinem medicum & Aesculapium Hygiamq; & Panacæam Aesculapij filios, & deos ac deas omneis: me quantum in me erit, & quantum ingenium meum ualebit, hæc omnia obseruaturum quæ hoc iureiurando, atq; ijs tabellis continentur. Tributurum me præceptori meo à quo hanc artem edoctus sum, non minus quàm parenti, à quo sum genitus: uitam cum eo cõmunicaturum: res omneis quas illi necessarias esse intelligam, pro uiribus meis ministraturum: Progeniem eius fratrum loco habiturum, hanc artem sine mercede & sine pactionibus edocturum. Præcepta omnia libere & fideliter traditurum meis & præceptoris mei liberis, cæterisq; discipulis, qui se legibus medicinæ astrinxerint, atq; iurati fuerint, alij præterea nemini. In curandis ægrotis pro uiribus & pro ingenio meo rebus necessarijs usurum: nemini ægritudinem dilaturum, nihil per iniuriam facturum. Rogatum lætale uenenum nemini daturum, neq; id cuiquam consulturum: neque mulieri prægnanti ad interficiendum conceptum fœtum pessum porrecturum: uitam meam atque artem meam puram atque integram seruaturum. Laboranteis lapillo haudquaquam excisurum, sed expertis huius artis hoc negocium permissurum: quancunque domum ingressus fuero, duntaxat liberandis ægrotis operam daturum. Omnem iniuriam,

omnem

σας ἂν ἐσίω, ἐσελεύσομαι ἐπ' ὠφελείῃ καμνόντων, ἐκτὸς ἐὼν πάσης ἀδικίης ἑκουσίης καὶ φθορίης τῆς τε ἄλλης, καὶ ἀφροδισίων ἔργων. ἐπί τε γυναικείων σωμάτων καὶ ἀνδρείων, ἐλευθέρων τε καὶ δούλων, ἃ δ' ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω ἢ ἀκούσω, ἢ καὶ ἄνευ θεραπηίης κατὰ βίον ἀνθρώπων. ἃ μὴ χρή ποτε ἐκλαλέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι, ἄρρητα ἡγεύμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. ὅρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι, καὶ μὴ ξυγχέοντι, εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης δοξαζομένῳ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐς τὸν αἰεὶ χρόνον, παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιορκοῦντι τἀναντία τουτέων.

ΤΕΛΟΣ.

omnem corruptelam, omne genus turpitudinis, res etiam uenereas sponte mea euitaturũ, siue muliebria corpora curauero, siue uirilia, siue hominis liberi, siue serui. quæ inter curandum uel uidero uel audiero, uel etiam extra curam in uita hominum cognouero, quæ reticenda esse intelligam, nemini aperturum, sed intemeratam taciturnitatem seruaturum. Præsens *igitur iusiurandum integrè atq; incorrupte seruanti mihi, omnia tam in uita quàm in arte mea prospera feliciaq; succedant, & gloria in æternum parata sit; transgredienti uero atq; periuro contraria omnia eueniant.*

FINIS.

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟλιος ἱεροδιάκονος τοῖς ἐντευξομένοις χαίρειν.

Ὅμηρος μὲν ὁ τῶν ποιητῶν γονιμώτατος, τῶν τοῦ χίου παίδων ἑαυτῷ παραπεθέντων παιδεύεσθαι, βατραχομυομαχίαν τε καὶ ἐπικιχλίδας, καθάπερ ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλα ὅσα παιγνίων ἀνάμεσα τοῖς τε παισὶν ἐκείνου, καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις χαριζόμενος, συνετίθει. ἵνα τῶν μαθημάτων ἀρχόμενοι, τούτων ἥδιον ἀκροῶνται, καὶ μὴ τῶν τὰ παίδων ὦτα διακναίειν φιλούντων. τῶν μεταγενεστέρων δέ τις τὴν ποίησιν ἀπομιμεῖσθαι βουλόμενος, πόλεμόν τινα γαλῆς πλασάμενος καὶ μυῶν, εἰς κωμῳδίας τάξιν παρήγαγε, μέτρῳ ἰαμβείῳ χρησάμενος. τούτου δέ μοι ταῖς χερσὶν ἐμπεσόντος, ἔδοξεν ἅμα μὲν τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων ἔργον ἀπεργάσασθαι καταθύμιον, εἰ τοῦτον ὥσπερ τινὰ νέαν ᾠδὴν τυπώσαντες ἀποπέμψομεν. ἅμα δὲ καὶ οἷόν τινα κήρυκα προεκπέμψαι τῆς οὐ μετὰ πολὺ τυπωθησομένης ἰωνιᾶς. ἐφ' ἣν πολλὴν σπουδὴν ὁ ἐμὸς πατὴρ κατεβάλετο, τὰς γὰρ διατριβὰς ἐν ῥώμῃ πάλαι ποιούμενος, γασπάρι τῷ αἰδεσιμωτάτῳ ἐπισκόπῳ τοῦ ὅσμου συναγωγὴν παροιμιῶν συνθεῖναι ὑπέσχετο. ἀρξάμενος δὲ τῶν

τῶν παροιμιῶν, συνυπεμνήσθη καὶ γνωμῶν, ἀποφθεγμάτων τε καὶ ὑποθηκῶν ἀρχαιοτάτων καὶ σοφωτάτων ἀνδρῶν. ἀδελφὰ γὰρ ἀλλήλοις εἰσὶ, παροιμίαι καὶ γνῶμαι, καὶ ὑποθῆκαι καὶ ἀποφθέγματα. νομίζω δὲ τὸ βιβλίον τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων, ὅτι πλείστην παρέξειν γε τὴν ὠφέλειαν. ἃ γὰρ ἂν διὰ πολλῆς σπουδῆς τε καὶ ἀναγνώσεως ἠρανίσαντο, εἴγε τῶν βιβλίων ηὐπόρησαν, ταῦτά γε πάντ᾽ ἐκεῖσε συνηγμένα, καθάπερ ἐν ἰωνιᾷ ταῖς μελίσσαις τὰ ἄνθη, ἔξεσται τοῖς πᾶσιν ἀνιδρωτὶ ἀποδρέπεσθαι. τὴν μὲν οὖν γαλεωμυομαχίαν, ἣν ὁ συνθεὶς, ὅς τις ἂν ἦν, καλῶς πάνυ καὶ ἀστείως συνέθετο, τανῦν τοῖς φιλομαθέσιν ἐκπέμπομεν. οὐ μετὰ πολὺ δὲ καὶ τὴν ἰωνιὰν ἐκδώσομεν ἐντυπώσαντες, παρ᾽ ἧς οὐχ ὅπως εὐφροσύνην, ἀλλὰ καὶ μεγίστην ὠφέλειαν οἱ σπουδαῖοι καρπώσονται.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ γαλεωμυομαχίας.

Τοῦ μυῶν κυριεύοντος ἐν ὀπῇ τινὶ ζοφώδει καὶ κατεσκιασμένῃ προσμένοντος, Κρεΐλλου κατωνομασμένου, καὶ τῆς γαλῆς τῇδε κἀκεῖσε δρομαίως περιβλεπούσης, καὶ τὸν τοῦδε συνήθως δρόμον ἀνιχνευομένης, ὁ Κρεΐλλος μὴ φέρων ταύτης τὴν διηνεκῆ περισκόπευσιν, τῷ τούτου ὁμαίμονι προσελθὼν, ὃς τὴν τοῦ Τυροκλόπου ἀξίαν αὐτῷ περιέφερε, καὶ τούτῳ συμβούλῳ χρησάμενος, ᾧτινι τρόπῳ ταύτην κατατροπώσεται, πόλεμον ἄσπονδον κατ' αὐτῆς δεδρακέναι μεμελετήκασι, καὶ πλεῖστον μυῶν ἀθροισμὸν συνηθροικότες ἀμφότεροι, καὶ τοῦτο νενουθετηκότες, καὶ πάμπλειστα προξενήσαντες, ἡβηδὸν παρευθὺ πρὸς αὐτὴν ἀντεξῄεσαν. καὶ δὴ προσκεκρουκότες ἑκάτεροι, τὸν τοῦ Κρεΐλλου υἱὸν ἡ γαλῆ κρατήσασα, καὶ τοῖς ὄνυξι ταύτης ἀγρίως σπαράξασα, παραυτίκα τὸν νεανίαν ἐσβέβρωκεν. ἄγγελος δὲ τῶν μυῶν καθεωρακὼς τὸ γινόμενον, εὐθέως πρὸς τὴν δάμαρτα τοῦ Κρεΐλλου ὑπέστρεψε, μηνύσων αὐτῇ τὸν τοῦ προσφιλεστάτου παιδὸς χαλεπώτατον θάνατον. τούτων ῥίνω ἐπιπολὺ μαχομένων ξύλον κατελθὸν σεσυρμένον δὲ ὑπὲρ τὰ τῆς στέγης, τὰ νεῦρα τῆς γαλῆς κατέθλασε, καὶ νικηταὶ τῆς μάχης οἱ μύες ὡράθησαν.

Τὰ τοῦ

Κρεῖλλος. τυροκλόπος. Κῆρυξ. Χορὸς θεραπαινίδων. Ομευνέτης κρείλλου. Αγγελος.
Προλογίζει δὲ ὁ Κρεῖλλος.

ΓΑΛΕΩΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Τί τὸν τοσοῦτον ἀνδρικώτατοι χρόνον.
μένοντες εἴσω τῶν ὀπῶν ἀσυνχώς,
δειμῷ συνέσμεν καὶ φρίκῃ καὶ δειλίᾳ.
καὶ δυσμόρως διέμεν οἰκεῖον βίον,
μὴ δὲ προκύψαι τῆς ὀπῆς ἠρημένοι,
ἀλλ' οἰκτρότατοι καὶ φόβου πεπλησμένοι,
βίον σκοτεινὸν ἀθλίως μυωξίαις
ζῶμεν, καθάπερ οἱ πεφυλακισμένοι,
καὶ νύκτα τὸν σύμπαντα τοῦ χρόνου δρόμον
μακρὰν δοκοῦμεν καὶ σκιὰν τοῦ θανάτου,
ὡς οἱ ζοφώδεις κιμέριοι τοῦ λόγου,
οἱ ποντικῶν ἔχοντες ἀμβλυωπίαν.
ζόφωσιν ἐξάμηνον εἷλκον τοῦ βίου;
κἂν μὴ θέλωμεν, ἐσμὲν ἐν μυωξίαις. τυρ.
εἰ γὰρ προελθεῖν, ὡς λέγεις, θαρσαλέως
τολμήσομεν βαίνοντες ἀσχέτῳ δρόμῳ,
τάχιστ' ἂν ἐμπέσοιμεν αἰπεῖ κινδύνῳ,
καὶ προμμάτων ἴδοιμεν οἰκεῖον μόρον,
καὶ τὸν σκοτεινὸν ἀϊδωνέως τόπον,
λάβοιμεν ἀντίποινον ἀκρατοσύνης.
πῶς γοῦν περιπέσωμεν, ὡς φῂς, κινδύνῳ, κρε.

καὶ τὸν βίον βλέπωμεν ἀθλίῳ μόρῳ.
τυρ. ληφθείσης εἴσω τῶν φρικωδῶν χειλέων,
τῆς ἅρπαγος κρείλλε τῆς δολοπλόκου.
κρε. τίς ἐστιν αὕτη, μὴ φθονήσῃς τοῦ λέγειν,
οὐ γὰρ προχείρως τῷ σκοπῷ περιστρέφω.
τυρ. ἣν γαλῆν ὀνόμασεν ἀνθρώπων γένος,
αὕτη γὰρ ἀεὶ χηραμὸν περιβλέπει,
καὶ μῦς ἐρευνᾷ, καὶ καθάπερ οἱ κύνες
ἰχνηλατοῦσι τοὺς λαγωοὺς ποικίλως
τὸν αὐτὸν αὕτη σκανδαλοπλόκως τρόπον
ἡμᾶς διΐχνει λυγγικὸν βλέπουσά τι.
κρε. οἶδ᾽ ἥνπερ ἡρμήνευσας ἀκριβεστάτως,
καὶ γὰρ πρὸ καιροῦ τὴν ἐμὴν θυγατέρα,
λυχνογλύφην δέ φημι, τὴν περιλημμένην
οἰκτρῶς κατημάλλαξε φεῦ μοι πραγμάτων,
τυρ. κἀμοῦ τὸ τέκνον τὴν φίλην χορδοσκόπον.
καὶ τὸν ποθεινὸν σιτοδάρπην καὶ φίλον,
εἰς ἐκδίκησιν τῆς ἀδελφῆς ἐλθόντα.
κρε. τί γοῦν κατοκνήσαμεν ὡς θηλυδρίαι,
καὶ προέδομεν τὸν φόνον τῶν φιλτάτων;
τυρ. καὶ τί προσῆκον ἐργάσασθαι τυγχάνει;
κρε. εἰς ἀντάμειψιν ἀπιδεῖν τῆς παμφάγου,
καὶ τῶν θανόντων ἐκδικῆσαι τὸν μόρον.
τυρ. ποίῳ τρόπῳ κάτειπε σὴν σαφηνίσει.
κρε. μόθον πρὸς αὐτὴν ἀτρόμως τετευχότες.
τυρ. δέδοικα καὶ πέφρικα μὴ ἐσφαγισμένοι,
χ᾽ ἡμεῖς φανῶμεν, καὶ καταβεβρωμένοι,
καὶ

καὶ κύρμα γαλῆς φεῦ γινώμεθα ξένον.
κρε. καὶ τοῦτο δῶχ᾽ ἕκητι τῶν τεθνηκότων.
καὶ γὰρ γινώσκεις τοὺς γραφεῖς αἰνουμένους
τῶν συγγενῶν ἕκητι καὶ τῶν γνωρίμων;
παίδων, ἀδελφῶν, γνωρίμων, φυτοσπόρων
θανόντας ἀπλήρωτον ἕλκοντας κλέος.
τυρ. Ἴσημι πάντως. ἀλλὰ δεινὸν τυγχάνει
λιπεῖν τὸ λαμπρὸν στάδιον τῆς ἡμέρας,
καὶ τῷ σκοτεινῷ συγκαλυφθῆναι τάφῳ.
κρε. οὐκ οἶδας ἣν μέγιστον ἄρωμεν κράτος.
καὶ πικροτάτῳ τήνδε δώσομεν μόρῳ.
τυρ. ὅ τῳ τρόπῳ δύναιμι σαφήνιζέ μοι.
κρε. αὐτῇ μαχησμὸν συστάδην δεδρακότες.
τυρ. κρεῖττον μοι δοκεῖ συμβαλεῖν λαθριδίως.
κρε. ποία δ᾽ ὄνησις λάθρα τοῦ προσιέναι;
τυρ. εἰ γὰρ προγνώσει τῷ δόλοις προσανέχειν.
ὡς εἰς μαχησμὸν αἱρετὸν συνεστάναι,
καὶ συμμάχων ὅμιλον εἰς αὐτὴν λάβῃ;
καὶ συμβαλοῦσα, τηνικαῦτα τὸ στέφος
ἀρεῖ παραπαύσασα τὴν ἡμῶν ἴλην.
κρε. χ᾽ ἡμεῖς κατ᾽ ἴσον συμμάχων ὁμηγύρει
λάβωμεν εἰς ἄρηξιν ὡς εἰθισμένον.
τυρ. οὐκ οἶδα πῶς πρὶν συνιστῶντες τὸν μόθον
πρὸς τὸ στράτευμα τῶν γαλῶν ἢ βατράχων,
καὶ συμμάχων ἔχομεν κράτιστον νέφος;
κρε. ἴσημι πῶς κάκιστον, εἴδομεν μόρων,
παίδων, ὁμαίμων, γνωρίμων, φυτοσπόρων,

μικροῦ δ' ἀπολώλαμεν ἡμεῖς τῷ τότε.
τυρ. δέδοικα καὶ νῦν μὴ θάνωμεν τῷ βόρῳ.
κρε. οὐ νὴ θεῶν πλήρωμα τῶν ἐνυπνίων
ἄελπίς εἰμι, καὶ γὰρ ἐξ ὀνειράτων.
τυρ. τί γοῦν ὄνειρον ἐμφανῶς ἑώρακας;
κρε. ὁ ζεὺς γὰρ ὤφθη κατ' ὄναρ κνώσσοντί μοι.
καὶ θάρσος ἐντέθεικε τῇ μῇ καρδίᾳ.
καὶ χαῖρε. λήψῃ προσπεφώνηκε κράτος.
τυρ. τίνι προσωμοίωτο καὶ τοῦτο φράσον,
κρε. ὡς τυρολείχᾳ, τῷ φρονίμῳ πρεσβύτῃ.
τυρ. πῶς δ' οὐκ ἐπ' ἄλλον ὤφθη σοι τὸν χρόνον
κρε. ἐμαῖς ἀπειλαῖς ὤφθη ποιαλέος.
τυρ. τί γοῦν ἐπηπείλησας αὐτῷ τῷ πόλον.
οἰκοῦντι, καὶ λέγοντι τοῖς ἀθανάτοις,
σειρὰν μεγίστην ἐξανάψαι τοῦ πόλου.
καὶ πάντας ἕλξαι χειρὶ πανσθενεστάτῃ;
κρε. Καὶ τίνας ἠπείληκα τούτῳ μυρίας.
καὶ γὰρ καθ' αὑτὸν ἱστορῶν μου τὸν βίον.
ὅπως μένων ἔσωθεν δικτύων γωνίας,
ὅλως σκοτεινός εἰμι, καὶ ζόφου γέμων,
καὶ δεῖμα δεινὸν δέδειμαι ναὶ καὶ τρέμω
ζῷον πενιχρὸν ἔμπλεων ἀκηδίας,
ὤμοζον, ὠλόλυζον, ἠθύμουν, μέγα,
ἔκοπτον, ἐσπάραττον εἰκείαν γένυν,
καὶ τὸν θεὸν ὕπατον ὕβριζον δία.
καὶ προσέθεικα τοῖς στεναγμοῖς σὺν χόλῳ,
δεινὰς ἀπειλὰς παντελῶς δειμαλέως.

τυρ.

τυρ. τί γοῦν ἐπηπείληκας; εἰπὲ καὶ τόδε.
κρε. ὡς εἴπερ οὐ θήσει με νικητὴν μέγαν,
καὶ παγκράτιον τῇ μάχῃ στεφανίτην,
τάχα προσελθὼν ἐς ναὸν τῶν θυμάτων.
ἅπαντα θήσω πρὸς τροφὴν τῆς κοιλίας.
τυρ. κἀγὼ συνέλθω σὺν συνεύνῳ καὶ τέκνοις.
ἀλλ' ὡς ἔοικε τὸν μῦθον καθιστόρεις.
κρε. Ναὶ δῆτα καὶ σύμπαντας ἀρτίως μύας
κεκληκέναι προὔμελλον εἰς ἐκκλησίαν.
τυρ. οὐ νῦν ἐπεὶ δέοιτο τῷ φοιτημίῳ,
ἀπαλλαγῆναι τοῦ σκοτοκρύπτου βίου.
ἐλευθερωθῆναι τε γαλῶν τοῦ φόβου,
τοὺς μῦς ἅπαντας ἀρτίως συγκλητέον.
καὶ πρῶτον εἰς κατάρξιν ἰτέον λόγων,
ἐπιτρεπόντων προσφέρειν εὐτολμίαν.
ἢ καὶ στρατηγοὺς στρατηγῶν εἰργακότες,
καὶ ταξιάρχας καὶ λοχαγούς, ὡς θέμις,
λογχηφόρους τε καὶ κραταιοὺς ὁπλίτας,
ἀντεξίωμεν εἰς μόθον τεταγμένοι.
κρε. καλῶς προσέφης καὶ σοφῶς καὶ κοσμίως.
καὶ γὰρ τὸ γῆρας νουθετεῖ, καὶ σωφρόνως.
κῆρυξ ἴτω δὲ καὶ καλείτω τοὺς μύας.
κῆρυξ. ἰδοὺ πάρεισι μύαρχοι συνηγμένοι,
καὶ σῷ παρεστήκασι βουλευτηρίῳ.
κρε. ἐγὼ μὲν ὦ σύνταγμα γενναίων φίλων,
ἔνεικτον εὐόμιλον ἐκ πολλοῦ χρόνου,
πολλῶν καταγνοὺς τῶν πάλαι πεφυκότων

τὴν ἀσθένειαν καὶ κακίστην δουλείαν,
ἀνθ' ὧν περ εἴσω φωλεῶν μυχαιτάτων,
μένοντες οὐκ ἄτολμον εἶχον καρδίαν.
ἀλλ' ὡς κλινήρεις, καὶ μέλη τρεμόμενοι
ἔπτηξαν ἐλθεῖν εἰς μάχην ἐναντίων,
ἤδη στρατεύειν ἰσορῶ θαῤῥαλέως.
οὐ γὰρ προσῆκον μου δέδεικτο καὶ φίλον
σθένος φέροντι, καὶ κρατοῦντι μυρίων
πομπὰς τελοῦντι καὶ κρότοις ᾐνημένῳ,
τρέμειν προελθεῖν τῆς ἐμῆς μυοξίας.
ὑμεῖς δ' ἑτοίμως τὸν λόγον δεδεγμένοι,
ὡς εὐγενῶν πέλοντες ἐκ φυτοσπόρων,
καὶ πανσθενῶς ἔχοντες αὐτῶν τοῦ πόνου,
μὴ νωχελεῖς γένησθε πρὸς τὰ πρακτέα,
μηδ' ὀκνήσητε μηδαμῶς ὦ γεννάδαι.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἅπαντες ὦ θεῖοι μύες
ἴτε προθύμως εἰς νέαν στρατηγίαν,
ζῆλον λαβόντες τῆς ἐμῆς ἐξουσίας.
ἐγὼ γὰρ οὐκ ὤκνησα πώποτ' εἰς μόθον,
ἀλλ' ὡς ἀληθὴ ἐκ νέας ἡλικίας,
ἐς τὸ στρατηγεῖν ἀνδρικῶς ἐτραπόμην.
πάσαις δὲ πάντη προσβολαῖς ἐπεκράτουν,
γένους γὰρ φυεὶς εὐγενοῦς ἐξ ὀσφύος,
ὡς ἴστε πάντες τὰ πάλαι θρυλλούμενα,
ἐπὶ δυνάμει καὶ φρενῶν γερουσίᾳ.
ἐμοὺς γονεῖς ἔχοντας ἄπλετον κλέος,
τοὺς χαρτοδάπτας ὠνομασμένους λέγω.

οὐκ

οὐκ ἠθέλησα ζῆν τὸν ἄπονον βίον,
ἀλλ᾽ εἰς μάθησιν τῶν στρατηγικωτάτων
ἀπεῖδον εὐθὺς ἐκ νέου μειρακίου,
ἤσκησα κοντὸν καὶ σπάθην σὺν ἀσπίδι,
βαίνειν ἐφ᾽ ἵππους, καὶ στρέφεσθαι ποικίλως,
βάλλειν τὸν ἐχθρὸν εὐστόχως καὶ καιρίως,
τείνειν τὸ τόξον καὶ τὸν ἰὸν ἱέναι,
καὶ πᾶσαν ἁπλῶς τὴν στρατηγίαν τέχνην,
μετῆλθον ὡς ἅπαντες οἱ στρατηλάται.
μόθων δὲ πολλῶν ἐγκρατὴς δεδειγμένος,
καὶ πλεῖστα δοῦλα τῆς ἐμῆς ἐμπειρίας
ἔθνη δεδειχὼς, ἦλθον εἰς μυαρχίαν.
πάντων ἄριστος καὶ μέγας κεκριμένος,
καὶ νῦν δὲ παγκάκιστον ἔγνων τυγχάνειν
τὸν ἀνθάμιλλον τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ῥέας.
ζῶον τρέμειν τι μικρὸν ἠθλιωμένον.
τοίνυν κελεύω τοὺς ἐμοὶ πεφιλμένους,
ἅπαντας εἰς σύνταξιν ἐλθεῖν τῆς μάχης,
στερρῶς, κραταιῶς, εὐσθενῶς, εὐκαρδίως,
σοφῶς, ἐναργῶς, εὐφυῶς ὡπλισμένους.
ταννῦν δὲ λοιπὸν, ἴτε πρὸς τὰς οἰκίας.
τὴν αὔριον δ᾽ ἕωθεν ὦ στρατηλάται,
πάντα κινῆσαι βούλομαι θαρραλέως.
δοκεῖ γὰρ οὕτω συμφέρειν πρὸς τὸ πέρας.
τυρ. ἐπείπερ ἤδη πάντες εἰς τὰς οἰκίας
ἀπῆλθον, ὥρα τοῦ καθευδῆσαι κλίνῃ.
ἄπειμι κἀγὼ πρὸς κλίνην τὴν ἰδίαν.

κρε. εἴρηκας ὀρθῶς, τιγαροῦν πειρατέον.
χορ. ὢ ποῖον ἄλγος νῦν κρατεῖ με καὶ θλίβει.
ὦ ζεῦ τί τοῦτο τῆς παρούσης ἡμέρας;
δεινὸς λογισμὸς ἔχει μου τὸν δεσπότην,
γαλῇ προσάψαι μᾶλλον ἢ λαθριδίως.
δοκῶ γὰρ αὐτὸν σὺν πάσῃ στρατηγίᾳ
θανεῖν, λιπόντα τὸν φαεσφόρον λύχνον,
ἄπολλον, ἀγνόμαντι, φοῖβε, λοξία,
τί τοῦτο τοῦτο; φεῦ, παπαί, φεῦ μοι πάλιν.
ἰατατταιὰξ ὢ πόνων ἰαλέμων.
αἶ, αἶ, ἰοὺ, ἰοὺ, ὢ κακῶν πονημάτων.
ἡμι. ἴσως κρατήσει τὴν μάχην κατακράτος.
ἄπιστ' ἄπιστα, καινὰ καινά μοι λέγεις.
τὸ τοῦ διὸς θέλημα νῦν ὑπαρξάτω.
τυρ. ὁρῶ θέουσαν ἐξ ὑέλων ἡμέραν.
κρε. καὶ μὴν κἀγὼ δέδορκα τὴν λαμπηδόνα.
τυρ. καὶ τιγαροῦν λίπωμεν ὕπνον καὶ κλίνην.
οἶς δὲ καὶ βοῦς τοῖς θεοῖς τεθυκότες,
πρὸς τὸν μαχησμὸν ἐξίωμεν ἀτρόμως.
δεῖ γὰρ πρὸ πάντων ἱλεοῦν τοὺς ἐν πόλῳ.
κρε. Ἰδοὺ θύσαντες ἐκκαλοῦμεν τὸν δία,
καὶ τὴν ἀθηνᾶν καὶ τὸν ἑρμῆν καὶ πᾶνα,
καὶ τὸν ποσειδῶ, καὶ τὸν ἁγνὸν λοξίαν.
ἥραν σὺν αὐτοῖς, ἄρτεμιν τ' ὀρειβάτιν,
πλούτωνα, λητώ, σὺν ἅδῃ περσεφόνην,
καὶ πάντας ἄλλους, καὶ πτεροῦμεν τὸν πόδα.
χορ. ὦ πάντες, ὦ σύμπαντες, ὦ θεοὶ μόνοι,

ὅσοι

ὅσοι τ' ἄνωθεν καὶ κάτω κληρουχίαν
ἔχοντες, ἐστὲ τῶν καλῶν χορηγέται.
πρόστητε ναὶ πρόστητε καρτερωτάτως,
τῶν δεσποτῶν μου τὴν νέαν στρατηγίαν,
καὶ τῶν πελόντων πρὸς τὸ παμφάγον γένος.
ὁ μῦς. ναὶ εἴθε νικήσειαν ὦ ζεῦ τῷ μόθῳ
ἐμοὶ στρατηγοὶ καὶ σύνευνος καὶ τέκνον.
χορ. καλὸν τὸ νικᾶν, ἀλλὰ δειλία μ' ἔχει.
γυνή κἀγὼ δέδοικα, καὶ τρέμω κατακράτος.
χορ. δεινὸν γάρ ἐστι δυσμενῶν εὐανδρία.
γυνή ὦ ζεῦ βασιλεῦ χρηστὸν ἔργασαι μόθον.
χορ. ἀεὶ τὸ θεῖον τῶν καλῶν ἅπαν νέμει.
γυνή εἰ μὲν κρατήσει τῶν μυῶν αἱ πληθύες
ἐξισχύσουσι τῆς ἐναντιουμένης,
εὖ ἂν τὸ λοιπὸν ἀνύσοιμεν τοῦ βίου,
καὶ τὸν φόβον ῥίψαιμεν ὡς πορρωτάτω.
χορός ναὶ δὴ γένοιτο τοῦτο σὺν θεῷ λέγω.
γυνή εἰ δ' ἥττονες γένοιντο τῆς ἐναντίας,
καὶ πρὸς φυγὴν βλέψωσιν ὡς τετραμμένοι,
ἅπαντα φροῦδα προσγενήσεται τάχα.
χορ. ὡς εἴθε μὴ γένοιτο, μὴ δ' ἔσοιτό μοι.
γυνή καὶ πᾶς γένηται δοῦλος αἰχμαλωσία.
χορ. οὐκ, ἀλλὰ δεινὸν βρῶμα τῆς ἐναντίας.
γυνή κἀγὼ δὲ δούλη παισὶ σὺν τοῖς φιλτά-
ἡ πρὶν κυρία προσφανήσομαι τάχα. (τοις,
χορ. ἥκιστα δούλη σὺ γενήσῃ σὺν τέκνοις,
γυνή τί γοῦν προλίπω τὸ γλυκύτατον φάος,

καὶ

καὶ συγκαλυφθῶ τῇ κόνει ἐν τῷ τάφῳ.
χορ. σίγα σίγα δέσποινα, δεινόν τι βλέπω.
καὶ μῦν ὁρῶ θέοντα τίν' ἐσπασμένον,
καὶ πυκνὸν ἀσθμαίνοντα καὶ πεπληγμένον.
ἀγγ. κυρία ποῦ πάρεστι, τίς δηλωσάτω;
χορ. ἔξεστί σοι θέλοντι ταύτην εἰσβλέπειν.
ἀγγ. τάλαινα παντάλαινα καὶ τρισαθλία,
πέπτωκε τρωθεὶς ὁ ψιχάρπαξ ἐν μάχῃ.
γυνή ὦ τοῦ ποθεινοῦ καὶ πεφιλημένου τέκνου,
πέπτωκεν ἡ μὴ τοῦ γήρως βακτηρία,
ὢ τῶν πόνων ὢ τῶν πόνων ἰχλέμων.
παῖ παῖ τὰ πάντα δεινὰ τῶν ἀγγελμάτων.
ἰοὺ θανοῦμαι, τίς γένωμαι, ποῦ φύγω,
ποῖ βῶ; πτερῶμαι τῶν μελῶν ἀρρωστίας.
ὢ παῖ, παπαί, παῖ φιλτάτη θεωρία.
χορ. τέτλαθί μοι τέτλαθι, παῦσαι τῶν γόων.
γυνή ὦ ζεῦ ταναὰ διφρευτὶ τχνοτρέπον.
χορ. αἶ αἶ τάλαινα μῆτερ ἠθλιωμένη,
ἐπίσχες ἄρτι τοὺς ἀπειρίτους γόους.
γυνή ὦ φιλτάτη πρόσοψις, ὦ παῖ μοι φίλε.
χορ. φέρειν πρέπον σοι τὴν ἄπειρον ἀνίαν,
μαθεῖν δὲ λοιπὸν τὰ περίλοιπα τοῦ μόθου.
γυνή ἀλλ' οὐ σθένω χεῖν τοῦ πόνου τὴν πικρίαν.
χορ. τίς νῦν ὄνησις ἐκ γόων ἀμετρίας;
γυνή αὐτὴν διαχρήσαιμι, καὶ τάχει θάνω.
χορ. μὴ δῆτα τοῦτο μηδὲ συστρέφειν θέλε.

καὶ

γυνὴ καὶ πῶς ἀνεκτὸν μὴ πεφύρθαι καὶ στένειν.
χορ. τί δὲ στένουσα τοὺς λογισμοὺς κουφίζεις.
οὐδεὶς θανόντας ἐξεγείρει τοῦ τάφου. (τῶν;
γυνὴ παυθεῖσα τί πράξαιμι τῶν στεναγμά=
χορ. μαθεῖν θέλησον τἀπίλοιπα τοῦ μύθου.
γυνὴ καὶ τίς κατεῖπε ταῦτα, καὶ σαφηνίσει;
χορ. ὁ τῶν προόντων ἄγγελος ἀγγελμάτων.
γυνὴ καὶ ποῦ πάρεστιν; χορ. εἰσορᾶν ἔξεστί σοι.
γυνὴ ἐκ τοῦ πάθους ὄλωλα καὶ συνετρίβην,
καὶ τὰς κόρας ἤμβλυνα τὰς τῶν ὀμμάτων.
χορ. ἅπαν λέγ' εὐκίνητον ἀγγεληφόρε,
ὅπως μὲν ἐστι τῆς μάχης ἡ τραχύτης,
καὶ πῶς ὁ παῖς πέπτωκε καὶ προερρύης;
ἄγγ. εἴπω καθεξῆς, ἢ τέμω τὰς ἐμφάσεις.
χορ. ἑξῆς ἅπαν ἔξειπε συμβὰν τῇ μάχῃ,
αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τὸν λόγον διεννέπων.
ἄγγ. εἴπω τὰ πάντα, τοιγαροῦν ἀκουστέον.
ἐπεὶ γὰρ εἰς σύμμιξιν ἦλθον τῆς μάχης,
πρῶτον μὲν ὁ κράτιστος ἐθνοσατράπης,
ὁ ψιχολείχης συμβαλὼν τῇ παμφάγῳ
ἥττηται καὶ πέπτωκεν, οἰκτρά τις θέα.
καὶ πᾶσα τούτῳ στρατιὰ διεφθάρη.
ἔπειτ' ἐπῆλθεν ἄλλος ἀρχισατράπης,
ὃς παῖς ὠνόμαστο κωληκοκλόπος.
καὶ ταὐτὸν αὐτῷ πτῶμα πέπτωκε ξένον,
οὐδ' ὑπομένας προσβολὴν βραχυτάτην.
ὡς γοῦν ἑώρα τοὺς κραταιοὺς σατράπας

ἤδη προσόντας ὁ ψιχάρπαξ, καὶ βόσιν
οἰκεῖαν φανέντα σὺν στρατῷ τῇ παμφάγῳ,
ὀργῆς ἐπλήσθη καὶ χόλου βαρυτάτου.
θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἄλλη πικρία,
εἰ μὴ ζέσις τις αἵματος πρὸς καρδίαν.
λαβὼν δὲ κοντὸν χερσὶν ἐστομωμένον,
ἐπῆλθεν αὐτῇ τοῦ τεθανατωκέναι.
ἡ δ' εἰσιδοῦσα τοῦτον ἡτοιμασμένον,
ἐκ τοῦ σύνεγγυς πρὸς σφαγὴν ἑστηκότα,
καὶ κοντῷ ἐκτείνοντα καρτερωτάτῳ.
ὥρμησεν αὐτὸν συλλαβεῖν παραυτίκα,
καὶ δὴ κατεῖχε τοῖς ὄνυξιν ἀγρίως,
καὶ σὺν τάχει βέβρωκε τὸν νεανίαν.

χορ. καὶ ταῦτ' ἐπ' ὄψει τοῦ φίλου φυτοσπόρου;
γυνή τὸ μεῖζον αὐτὸ τυγχάνει μοι τοῦ πάθους.
ἀγγ. ἐγὼ δ' ἐπεὶ δέδορκα τοῦτο τὸ πρᾶγμα,
προσῆλθον ὦ πότνια σοὶ πεφρακέναι.
γυνή ὡς εἴθε μὴ δ' ἐπῆλθες ἀγγεληφόρε,
μέγιστον ἦν μοι μηδόλως προσιέναι.
οὐκ ἂν γὰρ ἀκμὴν τῷ πάθει συνεσχέθην.
ἀγγ. ἐγὼ μὲν οὖν ἄπειμι τὴν ὀπισθίαν.
γυνή ἔλθοις κακῶν ἥκιστα μηνυτὴς πάλιν.
χορ. κακὸς κακῶς ὄλοιτο νῦν ὁ πυρφόρος.
γυνή δέδοικεν ἡμᾶς πυρφορήσας τῷ λόγῳ.
χορ. ὦ ποῖον ἄνθος τῶν μυῶν ἀπεκρύβη.
ἐμοὶ δοκεῖ κάλλιστον εἶναι καὶ πρέπον
σὺν θρῆνον ᾆσαι παιδὶ τῷ πεπτωκότι.

γυνή

γυνὴ καλῶς ἔφησας, τοιγαροῦν θρηνητέον.
ἄγγ. πρώτιστα σὺ κρότησον ἀρχὴν τοῦ πάθους.
γυνὴ ἆ παπαὶ παπαί, παῖ παῖ, παπαὶ
πολλάκις.
χορ. παῖ κρίλλε παῖ παῖ παπαὶ δέσποτα.
γυνὴ ἆ ἆ πόθι παῖ ποῦ ποτ᾽ ἀπέβης τέκνον;
χορ. ποῖ ποῖ καλυφθεὶς ἐξαπέπτης τοῦ βίου.
γυνὴ ὢ ὢ πόθεν ποῖ τῶν πόνων ἰαλέμων.
χορ. ἰαλέμων ὢ καὶ πάλιν ἰαλέμων,
γυνὴ ἆ ἆ λέλοιπα τὸν λύχνον τῆς ἡμέρας.
χορ. ἄπανθ᾽ ἅπαντα τοῦ βίου, τέφρα, κόνις,
ἀπαξάπαντα τοῦ βίου σκιὰ μόνον.
γυνὴ οἴ οἴ προῆλθες ὦ ψιχάρπαξ ὦ τέκνον.
χορ. ἀρκεῖ, τὸ λοιπὸν βαῖνε μὴ περαιτέρω.
ἤδη βλέπω γὰρ ἄγγελον ταχυδρόμον.
γυνὴ δέδοικα δεινὸν μὴ πάλιν τί μοι φράσῃ.
χορ. οὐκ ὦ σεβαστή. Γυν. πῶς γὰρ οἶδας; Χορ.
πῶς ἄρα.
φαιδρῷ προσώπῳ τὸν δρόμον διατρέχων.
γυνὴ ὡς εἴθε χρυσὸν ἄγγελον ζεῦ μοι πρόες.
ἕτερ. ἄγγ. ἡ δεσπότις πέφυκε ποῦ τίς εἰπάτω.
χορ. πάρεστιν, ἰδοὺ ὃν θέλεις εἴπερ βλέπε.
ἄγγ. πάγχρυσε φαίδρα μὴ τεθλιαμένη γίνου.
κἀμοὶ βράβευε δῶρα τῶν ἀγγελμάτων.
γυνὴ ἔξειπε, μὴ χλεύαζε κομποῤῥημόνως.
ἄγγ. ἄν μοι νεμῆς πρώτιστα δῶρα τοῦ λόγου.
γυνὴ εἰπόντι δώσω καὶ πράξω συντόμως.

ἀγγ. τέθνηκεν ἡ τάλαινα γαλῆ τῷ μόθῳ.
γυνή. ἆ ἆ κροτήσω καὶ χαρήσομαι πλέον.
ἀγγ. νικησάτω γὰρ ἡ χαρὰ τὴν ἀνίαν.
γυνή ἡ δ' ἡδονῆς μέγιστον ὀρχοῦμαι πάνυ.
χορ. τὸν τοῦ μόθου πρότερον μάθωμεν φίλη,
καὶ πῶς τέθνηκε δυσμενὴς ἡ παμφάγος.
γυνή ἐξειπάτω δὴ πᾶσαν ἀγγελιφόρος.
τὴν συγκρότησιν τῆς μάχης, καὶ τὸν μῶλον
τῆς ἀγριωποῦ καὶ κακῆς μυοκτόνου.
χορ. ἡ δεσπότις λέλακε τὴν γλῶτταν κρότει.
ἀγγ. ἰδοὺ τὸν ἑρμῆν εὐτρεπίζω τοῦ λόγου.
ὑμεῖς δ' ἑτοίμως ὦσιν οὖσιν ὀρθίοις,
ἐνωτίσασθε τῶν ἐφορμηνευμάτων.
ὡς γοῦν ὁ δεινὸς σωματοφθόρος μόθος.
ἔσχηκεν ἀρχὴν προσβολῆς εὐκοσμίας,
καὶ πρῶτον μὲν πέπτωκεν ἐθνοσατράπης
ὁ ψιχολείχης, εἶθ' ὁ κωλικοκλόπος,
ἔπειθ' ὁ παῖς τοῦ καλοῦ μου δεσπότου,
ἤλγησεν οὗτος τῷ πάθει τὴν καρδίαν,
ἰδὼν τὸν υἱὸν τὸν φίλον τεθνηκότα.
καὶ τὴν ὑπ' αὐτὸν στρατιὰν προτρέψας,
ἐπῆλθεν ἀπλῶς τῇ φθόρῳ καὶ παμφάγῳ,
καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἀτρόμως συνεπλάκη,
πλεῖστον δὲ καιρὸν ἀνθυπηγωνισμένων,
καὶ μηδενὸς φεύγοντος, ἀλλ' ἑστηκότες,
ξύλον κατελθὸν τῆς ὑπὲρ ταύτης στέγης,
ἔτει παλαιῷ καὶ χρόνῳ τεθρασμένον,

ἔπληξεν

ἔπληξεν αὐτὴν ἐν μέσῳ μεταφρένων,
καὶ νεῦρα συντέθλακεν αὐτῆς αὐτίκα,
καὶ πρὸς βάθη πέπτωκεν αἰδωνέως.
καὶ τὴν πρὶν ἡμῶν δυσμενῆ κατακράτος,
ἄσπονδον, ἀμείλικτον, ἠγριωμένην,
ἔδειξεν ἄπνουν ἐκτάδην ἡπλωμένην.
χορ. ζώοις ἀλύπως, εὐθαλῶς, εὐκαρδίως,
ἐς λυκάβαντας μή πω πεπληρωμένους.
ἀνθ' ὧν περ ἦλθες ἄγγελος ποθουμένων,
καὶ τὸν φόνον προὔφηνας ἡμῖν τῆς φθορᾶς.
ἤδη γὰρ εἴδομεν τὸ πᾶν ποθούμενον τέλος,
ἀληθὲς ἄρτι καὶ καλῶς ἠνυσμένον.

ΤΕΛΟΣ.

INDEX FABVLARVM.

Ser=

ERRATA.

Fo.241. linea.8 pro dominum, lege, domum.
Fo.424 linea 11. pro πρὸς, lege πρὸς.
Fol.410. lin penul. lege, προσέχοντας.

a proprie sermo & rumor populi, & res passim divulgata, etiam ... fit. ... orationem ... quidem, ... εἰκόνα τῆν ἀληθείας imaginem ... veritatis.

Interest inter fabulam & Apologum. Nam in posteriori significatione nomine ... vite ... Apologus vero a fabula ut pars a genere differt; ... irrationalibus compositum, ... introducuntur ... naturae rationalis propria sunt, ... ille ... autore multi Aesopum esse ... nonnullis, qui ... primum ... ut Suidas ait ... primum omnium fabulas scripsisse, ... annis Aesopo ... nota ... Philomela ... inter alias Aesopi ... enumeratur, ... nomina ... Aesopum ... in ...

... utilitas non ... exigua, ... ad ... & adhortandum ... Ut ... lib: 5 Cap: 11 ... illa ... fabula, ... etiam ab Aesopo originem ... nam ... cum ... iocus ... nomine tamen ... animos ... & ... simul ... & ... Agrippa, ... illa de ... adversus ... fabula.

Fabularum genera ... lib: 10 Cap: 7 ... λογικὸν rationale, ... ἠθικὸν morale, in quo ... mores. ... utroque ...

ἐπιμύθιον ... moralis ... applicanda ... ἐπιμύθιον, ... προμύθιον appellatur ... vertimus.

Ne Aesopum quidem trivisti.

οὐδὲ τὸν Αἴσωπον πεπάτηκας.

De [illegible] stupidis & imperitis. Nam antiquitus Aesopi fabellas etiam [illegible] ipse [illegible] tenebat, hunc igitur qui non legisset nihil scire [illegible]. Eras. chil. 2. Cent. 6. prov. 27.

Divitiae potius [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
illae tibi [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
est, qua [illegible] [illegible].

	[illegible]	1	5	2
	[illegible]aligniis	1	5	4
32	Puer & mater	1	9	2
33	Vulpes & hircus	1	4	1
34	Homo & canis	2	7	8
35	Lignator & Mercurius	1	8	6